

Tava'u

Vaikala lamana

Lavuku ane 'o mua'aloxy mimii latala e Lataua mukoinu mukalusi. Anu musokou la mua'aloxy a'ulosou lialia ilou loxotolo mo mua'aloxy'a ta mitema misoko sou mipaa no lia 'o a loxovaa, mo mua'aloxy tava'u susu ilou tu'utu'umaxu xe navunavu e muxali no lia 'o. Mo mua'aloxy vote'i ma'ia Lataua molu mu'oxonusinge nenge ta mitema iouiu no lialia 'o mukalusi.

No nano no anu lavuku 'o, mikalipalanu la muxali la'oluxu ta tamei.

(1) No anu mautunu 1-11 la, a'ulosou lialia ilou loxotolo xe a'ulosou mimii latala muxali no lialia 'o tatei no mine ta mitema mixali no lialia 'o. Mo a'aloxy'a Adamu ilee Iva ilo'a ta 'ili'a Kaini ilou Aveli mo a'ulosou Noa ilou alipaa toxoxa'a muxali no lialia 'o, xe a'ulosou tani veveeni mulai teitexi ne Vaviloni.

(2) Ta tameisou musoko no anu mautunu 12-50 la, a'ulosou ta mutu ovuxa'a ta Isilaeli. Musoko noxou Avalaamu anu itema sou utaloxolixu sou umulinu masaxa noxou Lataua xe mumuxaxu tanu noxou Lataua maninasou. Anu mulosiengen ta mitema sou tamuxaxu tanenge maninasou. Mo mulosiengen ta mitema sou tamuxaxu tanenge maninasou. Mo a'ulosou Aisaki ilou 'olu Iakovo ilo'a ta 'olu mavulovexa mulu'e lia tamei e mixalixu mata noxi'a ta Isilaeli. Mo a'ulosou Iosepu kalumo no mine muxolu ne Aixiputo xe a'aloxy'a ta Isilaeli no mine mixolu ne Aixiputo. Lavuku ane 'o mua'aloxy a'aloxy'a ta mitema tava'alo, ia mii mutila manina ane a'ulosou mimii tava'alo Lataua mukoinu. Tei manina la Lataua mukoinu mimii mukalusi xe ili'i no mine ta mitema misokou sou mi'oxonu 'ili'ilixo masumasua, la Lataua mukalusi'a no anu alipaa toxoxa'a, ia Noa ilee semau xe ta 'olu ane'isisi mimauli. Xe ili'i la Lataua musosovosou Avalaamu la musakiinu vaikala noxou lexe u'oxonu laixe noxou xe noxi'a ta xaixasou xe ta 'ili'ilusunu ili'i.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Lataua mukoinu mimii latala mukalusi xe ta mitema 1:1-2:25

Susu ilou tu'utu'umaxu musoko 3:1-24

Nana musoko noxou Adamu mulai muxali noxou Noa 4:1-5:32

A'ulosou Noa xe alipaa toxoxa'a 6:1-10:32

Tani veveeni ne Vaviloni 11:1-9

Nana musoko noxou Semu mulai muxali noxou Avalaamu 11:10-32

Ta Isilaeli ta 'ili'ilusune'i: Avalaamu, Aisaki xe Iakovo 12:1-35:29

Nanasi'a Esau ta xaixasou 36:1-43

Iosepu ilo'a ta vimovimou 37:1–45:28
 A'losi'a ta Isilaeli no mine mixolu ne Aixiputo 46:1–50:26

Lataua Mukoinu Mimii Latala Mukalusi

1 ¹Tatei manina no voxo ane Lataua musokou sou mukoinu mimii latala loxo loxotolo ilou lia 'o, ²la lia 'o ne, loxo tamaisou vaimomo 'o uasi. Muxolu muxovulaulau vitanisi mo xalusousi. Isivoxo musu'asou lexa toxoxa'a ia Lataua Uleenusi muxixaoxao no loxou lexa ne. ³"Ioxe, Lataua muavuti la muvikala aloxo 'o, "Lamana upaa!", la lamana muxali. ⁴Anu mumaisou la muxali laixe misevile. Xe muavuti la mukalipala'aneli lamana ilou isivoxo. ⁵Lamana mumoxo'u lexe "Aso" xe isivoxo lexe "Olovoxo". 'Olovoxo xe kakau la anu voxo vile a mukalu ne.

⁶^bXe ili'i la, la Lataua muvikala aloxo 'o, "Vimelu vile upaa no lexa lixinu mo ukalipala'anu lexa ulai no xalee tamei." ⁷La anu vimelu ane ne, muxali vitanisi. Lataua mu'oxonu vimelu ane ne sou utaluxu lexa teitexi xe lexa no lia. ⁸Anu mumoxo'u vimelu ne lexe, "Loxotolo". 'Olovoxo xe kakau la anu voxo tamei a mukalu ne.

⁹Xe ili'i, la Lataua muvikala aloxo 'o, "Lexa no laaxu loxotolo ulai upita no xalee vile mo sou tani 'esi'esi upaa." La anu tani 'esi'esi mupaa muxali vitanisi. ¹⁰Tani 'esi'esi ne, anu Lataua mumoxo'u lexe "Lia" xe lexa ane mulai mutavo no xalee vile 'ole ne, mumoxo'u lexe "Luaki". Xe Lataua mumaisou la muxali laixe. ¹¹Xe Lataua muavuti, la muvikala aloxo 'o la, "Lia uxalixu ia'eia'e ilou kamakala xe ovuovu iouiou ane unene'a la uxalixu ngingiangaxu xe tematemanu." La mimii ane ne, lia muxalixu mukalusi. ¹²Xe anu mumaisou la muxali laixe. ¹³'Olovoxo xe kakau la anu voxo tatalu a mukalu ne.

¹⁴Xe ili'i la, la Lataua muvikala aloxo 'o, "Ta mimii sou ikaakaa ipaa teitexi no loxotolo sou ikalipala'a aso ilou 'olovo xo sou ivikalanengexu voxo iouiou mo voxovoxo mo tauutauu ie. ¹⁵Ta mimii ane ne ipaa no loxotolo sou ikaa ulu'e no lia." La ta mimii ane ne aneli mixali. ¹⁶Lataua muxalixa'a ta mii tamei sou iiei. Vile uiei no aso xe vile sou uiei no 'olovo xo. Anu muxalixa'a ta oto kalumo. ¹⁷Anu mumulaxa'a ta mii ane ne teitexi no loxotolo sou ikaa ulu'e no lia ¹⁸xe sou isaxila'a aso ilou 'olovo xo xe sou ikalipala'aneli lamana ilou isivoxo. Xe Lataua mumaisi'a la mixali laixe. ¹⁹'Olovoxo xe kakau la anu voxo tamia'a mukalu ne.

²⁰Xe ili'i la, la Lataua muvikala aloxo 'o, la "Ta mimii iouiou ane sou lexa tanu no nano, ipaa no lexa sou imauli ukalusi mo ta ngiala iouiou ixali sou ivavava teitexi." ²¹La sou Lataua mukoine'i ta mimii ta toxotoxoa'a sou luaki xe mukoine'i ta mimii se'i la ane mauli uxolu

^a 1:3 2Ko 4:6 ^b 1:6-8 2Pi 3:5

noxi'a kalumo sou lexa. Mo ta ngiala iouiou. Xe mumaisi'a la mixali laixe. ²²Xe anu Lataua muavuti la mualusi'a ta mimii ane ne la muvikala aloxo 'o, "Ta mimii iouiou 'o ipaa tavu'alo sou i'ana'ana no luaki. Mo ta ngingiala ipaa tavu'alo kalumo." ²³'Olovoxo mulai mukalu xe kakau la anu voxo ta'uve a mukalu ne.

²⁴Xe ili'i la, la Lataua muvikala aloxo 'o, "Ta mimii iouiou ane mauli uxoo noxi'a ipaa no lia 'o. Ane'i ane ta temene mo ane'i ane ta vova ta tatila mo ta kitukitu'a mo ane'i ane ixalaxala." La ane'i ta mimii ane ne mixali. ²⁵Xe mumaisi'a la mixali laixe.

²⁶^cXe ili'i, la Lataua muvikala aloxo 'o la, "Ioxe, nenge takoine'i ta mitema mo ixali loxo nenge. Tamuxaxa'a sou isaxila'a ta sinana ilo'a ta ngiala mo ta mimii iouiou latala ane ta temene mo ta vova mo ta mimii iouiou ane ixaxalaxala no lia." ²⁷^d^eMukoine'i la mixali loxo anu, Lataua. Mukoine'i ta mulu xe ta sema aloxo anu nesi. ²⁸Lataua mualusi'a la muvikala aloxo 'o, "Ngapalaane'i ta 'ilinge tavu'alo mo i'ana'ana no xalexalee lia mo ngasaxisaxila'a ta sinana ilo'a ta ngiala mo ta mimii iouiou ane imauli no lia 'o." ²⁹Xe Lataua muavuti la muvikala aloxo 'o la, "Eni aitingenge kamakamakala iouiou mo ovuovu iouiou ane unene'a la ngingiaxu xe tematemanu ne lexe ngingi la'ilalingenge ane. ³⁰Mo eni aitixa'a ta mimii iouiou ane imauli no voxosila ilo'a ane'i ane ixaxalaxala no lia mo ta ngiala ia'eia'e iouiou mo ovuovu iouiou volovoloxu mo seseseenu." La ta mimii ane ne mixali aloxo Lataua muvikala ne.

³¹Lataua mumaisi'a ta mimii ane anu molusi mukoine'i la mixali laixe. 'Olovoxo mulai mukalu xe kakau la voxo muxatele vile a mukalu ne.

2 ¹Lataua mukoinu loxotolo ilou lia mo ta mimii latala aloxo ne mukalu. ²^f^gXe no voxo muxatele tamei la anu muma'ilila xo anu mukalusou xaixai noxou. ³Musosovosou voxo muxatele tamei ne lexe anu voxo tavuna noxou xo anu mukalusou xaixai noxou xe no voxo ane ne la sou anu muma'ilila.

Adamu Ilee Iva

⁴Nana sou Lataua mukoinu loxotolo ilou lia ne aloxo 'o.

No voxo ane Lataua IAUE^{*} mukoinu loxotolo ilou lia, la ⁵mimii iouiou ane uleleme no lia loxo ia'eia'e xe kamakala ne, uleme uao. Xo anu ukalanu la'iua ulu'e no lia mo itema vile sou uxaxai no lia kalumo uao.

⁶Tani pitapita'usi xo lexa a uxalixali utetelo no lia latanusi o.

⁷^hIo ili'i la sou Lataua IAUE mukoinu itema vile no anu lia. Xe mutauu tauuxu sou mauli mu'unalai no kusinou, la sou itema ne anu mutulu.

^c 1:26 1Ko 11:7 ^d 1:27 Mat 19:4; Mak 10:6 ^e 1:27-28 Tav 5:1-2 ^f 2:2 Eva 4:4, 10

^g 2:2-3 Mul 20:11 ^{* 2:4} IAUE ne anu Lataua ualasou e ane'i ta Iutaia imoxou'u aloxo ne.

^h 2:7 1Ko 15:45

⁸ Xe ili'i la sou Lataua IAUE muxalixu ovuovu lailaixe no xale lia ne Eden no xalee mulai loxo no xalee ane aso uxaxali utelo no anu. Itema e anu mukoinu ne, anu mulai mu'italonu no xalee lia ane ne. ⁹ⁱAnu muxalixu ovuovu iouiou lailaixe muleme no nano no lia xalee ane ne la munene'a la muxalixu tematemanu lailaixe misevile sou ta'o'ou. Ovu ane ulosinge mauli xe ane sou ulosinge lavulavu sou talavu no anu mimii ma'ia ane laixe xe mii ma'ia ane masua.

¹⁰ Lexa luuxu vile mupaa ne Eden sou u'oxonu mimii no xale lia ane ne uleme laixe. Lexa ne musiali mulai va'axu la sou mukalipala'a la muxalixu lex ainiu tami'a. ¹¹ Vile ilemele lexe Pisoni, ane misiali mixixaobao tuala vile tila ilemolu lexe Avila. ¹² Lavo'o ilemolu lexe "xoulu" mo vile ne laulauoinu, ilemo lexe "onikisi", mixalisou no lia xalee ane ne. Ta mii tamei ne lamolisi'a tatila misevile. Ovu vile kalumo muleme lai ne. Luuxu ne tuma'u lailaixe misevile.

¹³ Lexa tamei sou ne ilemele lexe Xioni, ane misiali mixixaobao tuala vile tila ilemolu lexe Kusu. ¹⁴ Lexa tatalusi'a ne ilemele lexe Taixilisi. Ane misiali milai loxo no xalee ane aso uxaxali utelo no anu ne Asiria. Xe tami'asi'a ne ilemele lexe Iupileitisi.

¹⁵ Xe ili'i la sou Lataua IAUE mulai mu'italonu itema ne no xalee lia ne Eden sou uxoo uxaxai ane xe usaxisaxila'u xalee lia ane ne. ¹⁶ Lataua muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Ovuovu ane muleme no xalee lia 'o ne, nini na'ou ngiangiaxu ukalus, ¹⁷ia ovu ane sou ulosou itema vile lavulavu no anu mimii ma'ia laixe xe mimii ma'ia ane masua ne, na'ou uasi. Xo maasi xe nini na'ou la nini nasoli manina."

¹⁸ Xe ili'i la, la Lataua IAUE muvikala aloxo 'o, "Itema anusisi uxoo uxoo loxo la laixe uasi. Eni akoinu menexu vile sou ilou ixoxolu sou usu'usu'ulini." ¹⁹ La sou anu muno'u lia 'o sou mukoine'i ta mimii iouiou ane imauli no voxosila mo ta ngiangiala no anu. Mukoine'i mukalu la sou muno'a milai noxou itema ne sou anu molu mumoxo'u ualaualasi'a vilevilesi. Ta mimii iouiou ane ne ilo'a ta ngiangiala vilevilesi ualaualasi'a ne anu itema molusi mumoxo'a no anu. ²⁰ Anu itema mumoxo'u ualaualasi'a ta mimii iouiou ne ilo'a ta ngiangiala mukalu, ia vile noxi'a ne uxali menexu sou usu'usu'ulini uasi.

²¹ Ioxe, IAUE Lataua muavuti la mu'oxonu itema ne la muai ne muva'ava'amimi avile. Muai muva'ava'amimi aloxo ne, io ulavu ua. Lataua mune'e mulaanu alamanu vile no vainu. Mulaanu mukalu, la musovolou xiasinu ilou alamanu tanixu no vainu itema ne, ²²io muno'u alamanu ne mulai sou mukoine sema vile no anu. Mukoine mukalu la muno'e milai noxou mulu ne. ²³ Xe anu iou muvaxa loxo 'o la sema eie mine'e mixali noxou 'o. Xe anu muavuti la muvikala aloxo 'o,

ⁱ 2:9 Pal 2:7; 22:2, 14

“Anu! Mukalu soxu! Eni tangaxo maninasou ane.

Xine ilou xiasine ne molu ane noxilo 'osi.

Lataua muno'u ane noxilo 'o la sou ane Anu mukoine no anu.

Eni amoxoe lexe ‘sema’, xo ane mipaa ne no anu xilelisi.”

²⁴^jTava'u aloxo ne la sou ane, itema u'umesi'a momu ilee nenu sou ulai ilee semau ixolu ipita sou ixali vilesisi. ²⁵Ane'i ilou itoxu uasi ilou mixoo vitanisi, ia ilou imaela uasi.

Mulu Illee Sema Ilomuxu Lataua Vaikalau Uasi

3 ¹IAUE Lataua mukoine'i ta mimii iouiou ane imauli no voxosila mo ane'i ane ixaxalaxala mo ane'i ane ivavava 'o ukalusi, ia vile noxi'a ne umomomo noxou sinana veveeni uasi, xo anu mulavu misevile.

No voxo vile la anu sinana veveeni ne mulai muxali noxie sema la mutali'isie aloxo 'o, “Manina lexe Lataua mupela'inge ngongou lexe ngongou ngaxoxoolu la mamu ngongou ngao'u ovu se'i muleme no nano no xalee lia 'o ngiangiaxu uasi?” ²Ane miavuti la mikolinu aloxo 'o, “Ovuovu ane muleme no nano no xalee lia ano 'o ne, nexi ta'an'i'an'i ngiangiaxu ukalusi, ³ia vilesisi e ututulu no nixi 'ole ne anu mupela'ixe lexe nexi ta'ou ngiaxu uasi. Xo maasi xe nexi tano'u sou ta'ou, la nexi tasoli. Anu Lataua muvikalanexi aloxo ne.” ⁴Xe sinana veveeni muavuti la mukolinu vaikalaie aloxo 'o, “Vaikala ane ne manina uasi. Ngongou ngasoli manina uasi. ⁵Lataua mulavusou lexe maasi xe ngingi ngongou nga'ou, la iengi ngongou lamana la ngaxali loxo anu Lataua. La ngalavu no anu mimii ma'lia ane laixe xe ma'lia ane masua. Tava'u aloxo ne la sou ane Anu mu'apingengexu ne.”

⁶Xe aliku 'oiei mulai mutukumusou ovu ne nigangiaxu, la lailaixe misevile. Lailaixe loxo ta'o'ousi. La sou xavutalaie muvikala lexe, “Manina, lexe eni a'ou ovu ne ngiaxu, la eni ano'u lavulavu no anu mimii piena misevile.” La aliku 'o minanavaa 'o, milutu 'o la milai mi'elexu ovu ne ngiaxu sou mi'ou. Xe miitixu mulue sou anu mu'ou kalumo. ⁷Xe alaxu vilesisi 'o la ilou ie'i lamana xe mixamuli loxo 'o, la ane'i ilou i'a mii loxo 'o sou utaluxu vasime'a uasi. La sou ilou milai mixatelexu ovu vile volovoloxu loxo xalupe sou ilou mitoxu'u.

⁸Xe no 'olo'olovo xo mine tani lelemesou, la ane'i ilou mixamulinu IAUE Lataua mine mumuamua'i no nano no xalee lia ane ne, la ilou milai mitalume no ovu tavatava'u. ⁹Xe IAUE Lataua mune'e la mukamuline'i ilou la sou mu'avalou itema “Nini a ne'ei?” ¹⁰Xe anu muavuti la mukolinu aloxo 'o, “Elomusine ia e'ume mo eni ane atatalume 'o, xo eni xenimii vile sou ataluxu vasimelo no anu uasi, mo eni ane axoxoolu vitanisi 'o.” ¹¹Xe IAUE Lataua muavuti la mutali'isou aloxo 'o, “Ena'eい muvikalaneni

^j 2:24 Mat 19:5; Mak 10:7-8; 1Ko 6:16; Ep 5:31 ^k 3:1 Pal 12:9; 20:2

lexe nini meni mii vile sou nataluxu vasimene no anu uasi? Loxovaa, ne'ou ovu ngiaxu e epela'inexu lexe na'ou uasi 'ole?" ¹² Anu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Sema e nini nekoine ka nene'ene noxiло lexe menexilo ane, ane mele mino'u ovu ne ngiaxu la milosilo la ane eni e'eu ne." ¹³ ¹⁴Xe IAUE Lataua muxiu vaxa la mutual'i'sie sema ne aloxo 'o, "Tava'u loxovaa ane nini ne'oxo mii ano 'o?" Ane mikolinu aloxo 'o, "Sinana veveeni mu'oxo loloxo la mukalavoileli, la sou ane eni eno'u la e'eu."

¹⁴Xe IAUE Lataua muavuti la muvikalanu sinana veveeni aloxo 'o,
 "Tava'u xo nini neolexa'a ta tamei 'o,
 la nini nano'u navunavu tatila loxo 'o.
 Navunavu ane eni alosine ne,
 anu toxoxa'a no anu navunavu noxi'a ta mimii iouiou ane imauli
 no voxosila
 mo ane'i ane ixaxalaxala mo ta ngingiala kalumo.
 Usoko ane vaimomo 'o mo ulai utalo avile ili'i ne,
 nini nalalaave no oponenisi, mo 'ani'anixene ane lalia.

¹⁵ ^mSema uluaie ane nini xe nini uluameni ane ane.
 Mo ane'i ane ipaa ili'i noxine xe noxie sema ne aloxo ne kalumo.
 Xe ane'i imaloxo'u kisine la nini nakikatu sou
 navalinu anaxene une'e sou nangaasou tava'a."

¹⁶Ioxe, IAUE Lataua muxiu vaxa la muvikalanu sema aloxo 'o,
 "Ulai xe nini oponeni la nini naxamulinu navunavu tatila.
 Xe navo'o 'iline la nano'u navunavu mine tatila loxo.
 Navunavu ane ne molu noxilosi.
 Nini namasaxa lexe nasaxila'u mulumeni, ia uasi.
 Anu molu usaxila'ine xo nini kisine ane anu."

¹⁷⁻¹⁹ ⁿXe muxiu vaxa la muvikalanu Adamu aloxo 'o,
 "Tava'u xo nini nelomuxe semameni,
 la ne'eu ovu ngiaxu ane eni e'apixenexu lexe na'ou uasi ne,
 la eni a'oxo masua lia 'o.
 Nini mene xavineni sou naxaxai no voxovoxo
 ane nini namamaulixu mo natotouxene la'ilali.
 Ovuovu ngingiaxu mo ia'eia'e ane auauexu mo ane
 upalapalasinge
 mo mimii ane anaanaxu la ukalukalusinge ne ileme no lia no
 xaixene kalumo.
 Naxoxoolu xe nasolixene la namolo ovuovu ngingiaxu
 ilou ovuovu se'i volovoloxu la na'ou.
 Naxaxai xavineni mo sou sasaieni upaapaa la sou lia e natotou
 mimii no anu 'o ne,

¹ 3:13 2Ko 11:3; 1Ti 2:14 ^m 3:15 Pal 12:17 ⁿ 3:17-19 Eva 6:8

uxalixu la'ilali sou na'ou xo mole
nini nalivu ulai no lia e nini nepaa no anu 'o.
Xo eni ekoineni no anu lia.

Anu aloxo ne la sou ane nini nalivu nalai naxali loxo lia la."

²⁰ Adamu mumoxoe semau ualasie lexe Iva. Xo ane ta mitema ukalusi nen'i aane ane. ²¹ Ioxe, ili'i la sou IAUE Lataua molu muvau vile noxi'a ta mimii sou musulukinu sosou ka mulailixu noxi'a ilou sou misakiinu.

²² Ioxe, ili'i la, la IAUE Lataua muvikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o, itema anu muxali loxo nenge, mo anu mulavu no anu mii ma'ia ane laixe xe mii ma'ia ane masua. La sou nenge tamasaxa lexe anu uno'u ovu ane sou ulosinge mauli ne ngiaxu mo u'ou sou uxolu mo umauli kaluxu uasi, uasi." ²³ La sou IAUE Lataua mukusau muatulai muxexesou xalee lia ne Eden, la muvikalanu sou uxaxai no lia ane anu Lataua muxalixu no anu. ²⁴ Xe no xalee mulai loxo aso uxali utelo no anu ne, IAUE Lataua mumuxaxa'a ta angelo xe viso vile ukakaakaa ia uxixaoxao uxalixaliliou pa'upa'umolu xalee lia ne sou ilo'a ta angelo isaxila'u xo loxo 'o io, evile une'e 'alai no anu ovu sou mauli kaluxu uasi.

Kaini Ilou Aveli

4 ¹ Xe ili'i la sou Adamu mulai noxie semau la opoone. Xe ili'i la ane mivo'onu 'ilie e oposou la mivikala aloxo 'o, "IAUE musu'ulileli mole ane eni eno'u 'alixe mulu 'o." La sou mimoxo'u ualasou lexe Kaini. ² Xe ili'i la mivo'onu 'ilie mulu vile la. Mimoxo'u ualasou lexe Aveli anu itema sou usaxisaxila'a ta sipsip. Xe Kaini anu itema sou xai.

³ Mixoxoolu mo mixaxai xoo xe, ili'i la Kaini mulai mumolo la'ilali no xaixu, ka mutavulenu mulai sou mu'elaxu mulai noxou IAUE Lataua.

⁴ ^pXe Aveli kalumo ne mulai mun'o'a ta sipsip ta 'ili'a se'i ta laixe misevile ta laposalaxu, ka mupalepeine'i sou mu'elaxa'a milai noxou IAUE Lataua. IAUE Lataua mumaisou la mumasaxau mo mu'osasou Aveli ne ilou lolovolo noxou misevile. ⁵ Ia Kaini ne uasi. Xe Kaini mulavu aloxo ne la, iou ne masua loxo. La'iaxu misevile. ⁶ IAUE Lataua muavuti la muvikalanu Kaini aloxo 'o, "Nini la'iaxene mamu. Mo ieni ututuma loxo ne mamu. ⁷ Alexe nini namulinu mo na'oxonu 'ilixo ane mulapu, la ano 'o ne nini na'osa'osasi. Ia tava'u xo nini ne'oxo 'ilixo masua, la sou anu 'ilixo masua ne ane anu ungiuleleine mo a ulolooxene ne. Anu umasaxa lexe utaloxolixene mo uatasine ulu'elai. Ia nini xavineni mo nataloxolixu ulu'elai."

^o 3:22 Pal 22:14 ^{*} 4:1 No anu vaikala Evalaio, uala e Kaini o tamaxu loxo "eno'u".

^p 4:4 Eva 11:4

⁸ ^qIa Kaini ne opoonu lelemesou uasi manina. No voxo vile la mu'avalou vimou Aveli la muvikalanu aloxo 'o, "Nane'e mo nengei talai taxixaoxao." Ilou milalai xoo xe, Kaini muavutu vaxa la muvau vimou Aveli musoli ne.

⁹ Xe ili'i la IAUE Lataua mutali'isou Kaini aloxo 'o, "Vivine Aveli 'ava?" Kaini mukolinu aloxo 'o, "Eni alavusou uasi. Xo ma'i, eni amitema sou saxisaxila'u sou vivilo ne?" ¹⁰ ^rXe IAUE Lataua muxiu vaxa la mutali'isou, "Loxovaa ane nini ne'oxonu 'ilixo masua ane ne? Eni elavu lexe nini vivine sialuxu munixi mulu'e no lia 'o mo sialuxu ne loxo itema mukatuleli sou lexe nini nano'u navunavu tatila sou lakoli 'ilixo masua ane nini ne'oxonu ne. ¹¹ Ioxe, eni vaimomo 'o eni alosine tu'umaxu vile aloxo 'o, umomomo sou nini naxaxai mo natotou mimii ulu'e no lia 'o la uasi, xo lia ne muua mo muiexu vivine sialuxu no voxo ane nini nevau no anu. ¹² Ulai xe nini natovo mo lexe natotou mimii toxotoxosou ne la ulemeieni uasi. Xe nini ne sine tuala mo tani sou naxolu talo no anu uasi. Naxixaoxao no lia 'o vitavitanisi, ia naxoo talo uasi."

¹³ Xe Kaini muavutu vaxa la mukoli vaikalau IAUE Lataua aloxo 'o, "Tu'umaxu ane nini nelosilo 'o ne tatila misevile. Eni amomomo no anu uasi. ¹⁴ Mo nini a nakusailo 'o sou eni alai axolu va'axu, ia axolu no lia no pa'umene 'o la uasi. Mo silo tuala mo tani sou axolu no anu la ua, axiaxao mo avavaxa anene'e aloxo nesi, ia axoo talo no lia 'o la uasi. Itema vile uxalisilo ne la uvelosi mole asoli." ¹⁵ Ioxe, IAUE Lataua muavuti la muvikalanu lamana aloxo 'o, "Evile umomomo sou uvene uasisi manina. Ia lexe evile uvene xe nasoli la eni alosou navunavu tatila lakolineni." La sou IAUE mumuxaxu sosovo vile noxou Kaini sou lexe ta mitema imaisou la ivau uasi. ¹⁶ Ioxe, Kaini muavutu la mu'umesou IAUE sou mulai muxolu no lia xalee vile ilemo lexe "Nod". Lia xalee ane ne muxolu no xale lia ne Eden loxo aso uxaxali utetelo no anu.

¹⁷ Xe ili'i la Kaini mutaula'i, la sou ilee semau mipalaa 'ili'a vile mulu la mimoxo'u ualasou lexe Enoko. Xe ili'i la, la Kaini mu'ilii tuala vile tatila la mumoxo'u tuala ne ualasou noxou 'olu ualasou. ¹⁸ Enoko mupalaanu 'olu vile la mumoxo'u ualasou lexe Ielati. Ielati mupalaanu Meusaleli. Meusaleli mupalaanu Metusaeli. Metusaeli mupalaanu Lameki. ¹⁹ Xe Lameki muavuti la mu'uluxa'a ta sema tamei, eiae Ada ilee Sila. ²⁰ Lameki mulai noxie Ada xe opoone, la sou mivo'onu 'ilie vile la mimoxo'u ualasou lexe Iavala. Iavala anu 'ilusune'i ta mitema ane ilavusou isaxila'a ta kau xe ixoxoo no tani alelaxu. ²¹ Xe vimou Iuvalu ane anu 'ilusune'i ta mitema ane ilala'ati xe itatau iuxoxo. ²² Sila opoone la mipala'alixu Tuvala-Kaini. Anu mukoinu mimii iouiou ane sou taxaxai no anu. Mu'oxonu no anu kopa ilou aen. Anu Tuvala-Kaini ne vimou sema ane Naama. ²³ Xe Lameki muavuti la muvikalane'i ta semasemau tamei ne aloxo 'o,

^q 4:8 Mat 23:35; Luk 11:51; 1Ioa 3:12 ^r 4:10 Eva 12:24

“Ada, ngongie Sila ngalomu une'e noxilo.

Eni evau maulu vile mo musoli xo anu muvelo.

²⁴ ^sIa lexe evile uxalisou Kaini xe uvau usoli
la IAUE Lataua ulosou navunavu tatila.
Mo eni kalumo ne lexe evile uvelo asoli
la IAUE Lataua ulosou navunavu toxoxa'a misevile.”

²⁵ Adamu ilee semau mipalaa 'ili'a mulu vile la, la Iva mivikala aloxo 'o, “Lataua mulosilo 'o sou lakolisou Aveli e Kaini muvau musoli.” Ane mimoxo'u ualasou lexe Seti.

²⁶ Seti mutaula'i la ilee semau mipalaa 'ili'a vile mulu, la mumoxo'u ualasou lexe Enosi. No tauu ie ane ne, la ta mitema misokou sou mi'ava no anu ualasou IAUE anu uala tavuna no nano no anu xoluxolu noxi'a no anu lalotu.

Ualaualasi'a Adamu ta Xasoxasou Ilo'a ta 'Ilu'ilusunu

5 ¹'Nanasi'a Adamu ta xasoxasou ilo'a ta 'ili'ilisunu a ano. No voxo ane Lataua mukoine'i ta mitema la mixali aloxo anu Lataua.

² ^uMukoine'i ta mulu xe ta sema ka mualusi'a. Ka mumoxo'a lexe “ta mitema”. ³ Adamu mumaulixu tauu ie itemaxu ta'uve mo mavulovexa tatalu (130) mukalu, la mupalaa 'olu mulu vile la. La 'olu ne, maulixu loxo momu manina. La mumoxo'u ualasou lexe Seti. ⁴ Adamu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a (800) la. No nano no anu tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ⁵Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa tatalu (930), la sou anu musoli.

⁶Xe 'olu Seti ne mumaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo ta'uve (105) mukalu, la mupalaa 'olu mulu, ualasou lexe Enosi. ⁷Seti muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo muxatele tamei (807) la. No nano no tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ⁸Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa vile mo mulelia tamei (912), la sou anu musoli.

⁹Enosi mumaulixu tauu ie loxo mavulovexa muxatele tami'a (90) mukalu, la mupalaa 'olu mulu. Mumoxou ualasou lexe Kenan. ¹⁰Io, anu muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo mavulovexa vile mo mulelia ta'uve (815) la. No nano no tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ¹¹Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo ta'uve (905), la sou anu musoli.

¹²Kenan mumaulixu tauu ie loxo mavulovexa muxatele tamei (70) mukalu la mupalaa 'olu vile mulu. Mumoxou ualasou lexe Maalaleli.

^s 4:24 Mat 18:22 ^t 5:1-2 Tav 1:27-28 ^u 5:2 Mat 19:4; Mak 10:6

¹³Kenan muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo mavulovexa tami'a (840) la. No nano no tauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ¹⁴Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa vile (910), la sou anu musoli.

¹⁵Maalaleli mumaulixu tauu ie loxo mavulovexa muxatele vile mo ta'uve (65) mukalu la mupalaanu 'olu vile mulu, la mumoxo'u ualasou lexe Ielati. ¹⁶Io, anu muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo mavulovexa tatalu (830) la. No nano no tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ¹⁷Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo mavulovexa muxatele tami'a mo ta'uve (895), la sou anu musoli.

¹⁸Xe Ielati tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele vile mo tamei (162), la mupalaanu 'olu vile ualasou lexe Enoko. ¹⁹Io, anu muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tami'a (800) la. No nano no tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ²⁰Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele vile mo tamei (962), la sou anu musoli.

²¹'Olu Enoko ne, tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa muxatele vile mo ta'uve (65), la sou mupalaa 'olu Metusela. ²²Xoluxolu ilou toxotoxo noxou mulai noxou Lataua pumuxu no nano no tauutauu ie aloxo itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve (300). No nano no tauutauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ²³La sou anu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele vile mo ta'uve (365). ²⁴'Xoluxoluxu mo muamua'ixu ne, ilou Latauasi. Aloxo ne la sou ane Lataua mupasikinoxu mole tasiauxusi, io usoli mo imaisou uasi.

²⁵Metusela mumaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tatalu mo muxatele tamei (187) mukalu, la sou anu mupalaa 'olu vile ualasou lexe Lameki. ²⁶Ka muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tatalu mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tatalu mo tamei (782) la. No nano no tauu ie ane ne, anu mupalaane'i ta 'olu se'i la. ²⁷Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele vile mo muxatele tami'a (969), la sou anu musoli.

²⁸Ioxe, xe Lameki tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tatalu mo tamei (182), la sou mupalaa 'olu vile la, ²⁹muvikala aloxo 'o, "No anu lia ane IAUE mu'oxo masuanu 'o, la molomolo ano 'o sou ukalusou 'au'au toxoxa'a noxing," la sou mumoxo'u 'olu ne ualasou lexe Noa. ³⁰Lameki mumaulixu tauutauu ie se'i la loxo

^v 5:24 Eva 11:5; Iud 14

itemaxu mavulovexa tamei mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tami'a mo ta'uve (595). No nano no tauu ie ane ne, la anu mupalaane'i ta 'olu se'i la,³¹ xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tatalu mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tamei mo muxatele tamei (777), la sou anu musoli.

³²Noa muxolu mo tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tamei mo itemaxu ta'uve (500), xe ili'i la sou mupalaane'i ta 'olu ta mulu tatalu ualauasasi'a lexe Semu ilou Amu mo Iapeti.

La'iua Toxoxa'

6 ¹"Xe ili'i noxi'a ane'i nenge tenanasil'a mukalu 'o, la ta mitema mitautaula'i la, la mipalaane'i ta 'ili'a tapiena mole itiitisil'a mu'oki'oki tani mo mitaasou xalexalee tuatuala mukalu. Mipalaane'i ta 'ili'a ta sema xe ta mulu. ²Lataua ta 'olu ta mulu mimaishi'a ta sema ne, la ta mitema ta 'ili'a ta sema ne ta lailaixe misevile, la sou milutu vaxa sou mino'a ane ane'i mimasaxai'a sou mi'uluxa'a. ³Anu aloxo ne la sou IAUE muavuti la muvikala aloxo 'o, "Eni umomomo sou amasaxai'a ta mitema 'o ixolu mo imauli maulixa'a veveeni la uasi, xo ane'i ta mitemasi, ta mitema sou isoisolisi. Usoko ane vaimomo 'o mo ulai avile ili'i, ane'i imaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa tameisi (120)."

⁴*No nano no voxovoxo ane tatei mo ili'i, ta mitema mipalaane'i ta 'ili'a, la ta toxotoxoa'asi. Ta mitema ane ne, ane'i ta 'ilusulusune'i ta sema ane mi'uluxa'a Lataua ta 'olu ta mulu. Ane'i ta mitema sou xavi. Ta mitema no xalexalee tuatuala milavusi'a manina.

⁵yXe IAUE mumaisou lexe no voxovoxo utotomu ne, ta mitema ane mitaasou xalexalee tuatuala mukalu ne, misusu misevile no anu 'ili'ilixo masumasua ane ane'i mi'oxo'oxonu mo xavutalai'a umasaxau 'ili'ilixo masumasuasi. ⁶La tanuxa'a misevile mo tanu u'elai'a, xo Anu molusi mupaalixa'a sou mimauli no lia 'o, ⁷la sou muvikala aloxo 'o, "Eni akalusil'a ta mitema ane eni melo ekoine'i 'o mo ta mimii iouiou ane ta vova mo ane ta temene ilo'a ta mimii ane ixaxalaxala, ane'i ane ilalave, mo ane'i ane ivavava mo ta ngiangiala. Eni talelixia'a xo eni melosi ekoine'i." ⁸Ia, itema vilesisi no taine'i nesi ane, anu IAUE opoonu laixeu misevile. Itema ane ne, ualasou lexe Noa.

⁹⁻¹⁰zNana ano 'o sou Noa. Noa mutaula'i la mupalaane'i ta 'olu tatalu, ualauasasi'a lexe Semu ilou Amu mo Iapeti. Noa ne, anu itema vile mulapu. Mo mii vile ususu no anu xoluxoluxu uasi. Mo muamua'i noxou ne, ane ilou Latauasi. ¹¹Ia ta mitema tavu'alo ne, 'ili'ilixo masumasua loxo, 'oto'oto mo ialivula tuala, mo ivau itema usoli ne, mu'oki'oki

^w 6:1-4 Iop 1:6; 2:1 ^x 6:4 Iti 13:33 ^y 6:5-8 Mat 24:37; Luk 17:26; 1Pi 3:20 ^z 6:9-10 2Pi 2:5

tani mo mu'ana'ana no xalexalee tuatuala mukalu. Lataua mumaisou mo mulavusou 'ili'ilixo masumasua noxi'a ne mukalu. ¹²Iou mulu'e no xalexalee tuatuala 'o, la masua misevile. Ta mitema mi'oxo masuanu mukalu no anu 'ili'ilixo masumasua noxi'a.

¹³La sou anu muvikalanu Noa aloxo 'o, "Eni emaisou mo elavusou 'ili'ilixo masumasua noxi'a ta mitema loxo 'oto'oto mo ialivula tuala mo ivau itema usoli mukalu, mo eni amasaxa lexe akalusi'a ukalusi, xo 'ili'ilixo masumasua noxi'a mu'ana'ana no xalexalee tuatuala mukalu. ¹⁴Eni emasaxaine lexe natulusou lasipi vile tatila. Naxexeta ovu xopa, ka navalavala alealelaxu la sou natulusou no anu. Natulusou ukalu, la nakaviutunu no nano ka naluluu koluta no nano xe no ale no vasimolu. ¹⁵Nalovaxu nasokou no ta'u ulai uxali no kusinou limaxu itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve (300). Xe no anaxu pa'umolu vile ulai uxali xalee vile limaxu mavulovexa ta'uve (50). Xe no lia no ta'u ulai teitexi, limaxu mavulovexa tatalu (30). ¹⁶Natulusou lasipi ne laxa'u loxo tani 'o, ia laxa'u ne une'e utalo vaxa no lasipi pa'upa'umolu uasi. Namuxaxu taiinu ilimaxu vile no nixi no laaxu xe no pa'upa'umolu. No nano no tanu, la nasia'u lavalataxu no nano loxo tani lavalata tatalu. Vile no lia, vile no nixi xe vile teitexi. Ukalu, la sou namuxaxu aitenga vilesisi no xalee vile.

¹⁷Xo eni asou a'oxo la'iua toxoxa'a usili sou uxalixu kupa tatila loxo luaki 'o sou unononu xalexalee tuatuala mo u'unane'i ta mitema latala ilo'a ta mimii iouiou latala ane mimauli no xalexalee tuatuala 'o mo isoisolui ukalusi, ¹⁸ia eni emasaxa lexe asakiinu vaikala sou opo vilesisi, ia apala'alixu noxine ili'i o. Ngongi'a ta 'iline ilo'a nen'i a mo ta ua'aua'aneni nga'unalai no nano no lasipi ne. ¹⁹Ta mimii iouiou ta temene mo ta vova, ane'i ane ixaxalaxala mo ane'i ane ivavava mo ta ngiangiala iouiou 'o ne, ²⁰nano'u mulu vile xe sema vile noxi'a vilevilesi sou napamauline'i. ²¹Mo nano'u ngenge ngongi'a la'ilali iouiou kalumo." ²²"Noa mulomuxu vaikala noxou IAUE la mimii piena e muvikalanuxu lexe u'oxo ne, mu'oxonu mukalusi.

7 ¹Xe ili'i la, la IAUE muvikalanu Noa aloxo 'o, "Ngongi'a ta 'iline ilo'a nen'i a mo ta ua'aua'aneni nga'unalai no nano no lasipi ne, xo eni elavusou lexe ninisisi itema vile mulapu no taine'i ta mitema ane mimauli no xalexalee tuatuala 'o. ²Nano'a ta mimii iouiou latala ane ta temene mo ta vova ane ngingi ngalavusou nga'i'a, tangatangaxa'a muxatele tamei noxi'a vilevilesi, sema xe mulu. Xe ane'i ane ngingi ngalavusou nga'i'a uasi ne, la nano'a tangatangaxa'a vilevilesi, sema xe mulu ikalusi. ³Xe ta ngiangiala latala iouiou 'o ne, nano'a tangatangaxa'a muxatele tamei noxi'a vilevilesi kalumo. Na'oxo aloxo eni elemolu ne,

^a 6:22 Eva 11:7

xo ta mimii ane ne imauli sou ulai ili'i, la ipalaa la sou ixali tapiena, la i'ana'ana no xalexalee tuatuala ukalusi la. ⁴Voxo muxatele tameisi a uxolu sou eni apalusou la'iua toxoxa'a sou usili aso xe 'olovoxyo mavulovexa tami'a sou u'unane'i ta mitema latala ane eni ekoine'i ilo'a ta mimii iouiou latala ane ta temene mo ta vova mo ane'i ane ixaxalaxala, mo ane'i ane ivavava mo ta ngiangiala iouiou ne ukalusi." ⁵Noa mulomuxu vaikala noxou IAUE mo mimii piena ane anu muvikalanuxu lexe u'oxonu ne, mumulinu mo mu'oxonu mukalusi.

⁶No tauu ie ane Noa tauu iexu muxali loxo itemaxu mavulovexa tatalu (600) mukalu, la sou la'iua toxoxa'a musokou sou musili. ⁷^bAnu ilee semau mo ta 'olu ilo'a ta semasemai'a mi'unalai no lasipi mo sou mamu iulua. ⁸⁻⁹Ta mimii iouiou latala ane anu IAUE muvikalanu Noa lexe uno'a sou itelo no lasipi ne, ane'i mitelotelo kalumo. ¹⁰Mi'unalai mo mixoo no nano voxo muxatele tamei mukalu xe ili'i la sou voxo sou la'iua ne muxali.

¹¹^cNo tauu ie ane Noa tauu iexu muxali loxo itemaxu mavulovexa tatalu (600), no voxo mavulovexa mo mulelia ta'uve mo muvaxa simi tamei no anu so'io tamei, la lexu luuluuxu no lia no xalexalee tuatuala muopuopu mutelo mukulukulupei lalia ilou lavolavo'o sou musiali loxo lexu u'ani, xe lexu ane no loxotolo 'ole taxataxasou kalumo mua'a sou la'iua tatila muxauxaumu mulu'e no lia. ¹²La'iua ane ne musisili aloxo ne aso xe 'olovoxyo mavulovexa tami'a.

¹³No voxo ane ne, la Noa ilee semau mo ta 'olu tatalu, Semu, Amu mo Iapeti ilo'a ta semasemai'a mi'unalai no lasipi. ¹⁴Ta mimii iouiou latala ane ta temene mo ane'i ane ta vova ta toxotoxoa'a mo ta kitukitu, ane'i ane ixaxalaxala mo ane'i ane ivavava, mo ta ngiangiala iouiou latala ne mi'unalai kalumo no lasipi tanu.

¹⁵⁻¹⁶Ta mimii iouiou latala e IAUE muvikalanu Noa lexe uno'a ne, vile pa'usou uasi, mun'o'u sema vile xe mulu vile noxi'a vilevilesi mukalusi. Ilo'a mi'unalai mukalu, la sou Lataua molu mutatusou lasipi aitengaxu.

¹⁷No nano no anu aso mo 'olovoxyo mavulovexa tami'a ne, lexu mupaapaa mutetelo ne mole mutetelo ne. Mo la'iua kalumo muxauxaumu mululu'e ne mo mululu'e ne, ia uxoxoto uasisi manina. ¹⁸Lautu tatila mole lasipi asou upuati no kupa loxo'u. Kupa lautuxu munononu xalexalee tuatuala mole lasipi ne mupuati no loxo'u lexu. ¹⁹Lexu lautuxu mutelai mutelai xoo mole mua'ulixu mo mutaasou laxalaxa'ilu no xalexalee tuatuala mukalu. ²⁰Ia musoxo mususuku mutetelai mo mutetelai la loxo lima mavulovexa vile mo mulelia ta'uve. ²¹⁻²²Ta mimii iouiou latala ane mauli muxolu noxi'a mimauli no lia no xalexalee tuatuala 'o ne, misoisoli mukalu. Ta ngiangiala iouiou ilo'a ta mimii

^b 7:7 Mat 24:38-39; Luk 17:27 ^c 7:11 2Pi 3:6

iouiou latala ane ta temene mo ta vova mo ane'i ane ixaxalaxala mo ta mitema latala ne misoisoli mukalusi.²³ Ta mimii iouiou latala ane mauli muxolu noxi'a mimauli no lia no xalexalee tuatuala 'o mo ta ngingiala latala iouiou ilo'a ta mimii iouiou ane latala ta temene mo ta vova mo ane'i ane ixaxalaxala mo ta mitema latala ne misoisoli mukalusi. Anu IAUE molusi mukalusi'a avile.²⁴ Lexa lautuxu ne usii ulu'elai palea uasi, mutavo muxoxoo aloxo ne voxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa ta'uve (150).

8 ¹Noa ilo'a ta 'olu mo semau ilo'a ta ua'aua'ane'i ilou, mo ta mimii iouiou ane muno'a sou mitelo no lasipi kalumo ne, Lataua iou si'isi'a uasi, anu mupalusou atume sou muiili, la sou lexa lautuxu loxo luaki ne, musokou sou musii se'isisi mulu'elai. ²Lexa luuluuxu no lia no xalexalee tuatuala mo lexa ane no loxotolo taxataxasou ne musovosovo mukalusi, la sou la'iua muxoto. ³No nano no anu voxo aloxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa ta'uve (150), la lexa mine lautuxu loxo luaki ne musii se'isisi mululu'elai. ⁴Xe no voxo mavulovexa vile mo mulelia ta'uve mo tamei no anu so'io muxatele tamei, la lasipi mulai mu'oso no laxa'ilu vile kisou no laxalaxa'ilu ne Alalati mole mutulu avile ane. ⁵Lexa musii mululu'elai ne mo mululu'elai ne. Xe no voxo vile voxosou so'io mavulovexa, la laxalaxa'ilu kisokisou mupaapaa mukalu ⁶xe voxo mavulovexa tamia mukalu la, la Noa mukisiinu aitengasou no lasipi ⁷sou mupalusou 'ola mulai sou ukili lexe lexa musii mukalu, la ua. Anu muvavava muvavaxa mulai muxixaoxao xoo mole lexa musii mo lia ne mutala. ⁸Noa uutiti lexe 'ola ulivu une'e la uasi, la sou mupalusou utu sou mulai mukili lexe lexa a musii mulu'elai. La uasi. ⁹Lexa a mutaasou xalexalee tuatuala sio mole anu mii vile sou uxolu no anu uasi, la muvava mulivu mune'e no lasipi. Noa mukalanu avolu muatulai sou muxolu no anu, la sou mu'unalaixu no nano. ¹⁰Noa muxolu no nano no lasipi sou muxoomaiou lexa sou usii ulu'elai voxo muxatele tamei, xe ili'i la sou mupalusou utu ne mulai la. ¹¹No 'olo'olovoxyo no voxo ane ne, la utu mulivu mune'e noxou Noa mu'alavevenu lovo voloxu vile alavua no anaxu. Noa mumaisou la mulavu lexe lexa a usisii ulu'elai sio. ¹²Ioxe, anu mulavusou lexe lexa usii manina mo tani utala manina uao, la ane'i ilo'a mixolu no nano ne, voxo muxatele tamei la. Ia utusi ane anu mupalusou mulai sou mukili la. No voxo ane ne, la ulivu une'e la ua, mulai muxolu avile.

¹³No voxo vile sou so'io vile no anu tauu ie ane, Noa tauu iexu muxali loxo itemaxu mavulovexa tatalu mo vile (601), la lexa musii mukalu avile. Xe muavuti la mulokenu lasipi laxa'u sou anu mulai mutulu teitexi sou musu'anu iou mulu'e no xalexalee tuatuala. Iou mulu'e la mumaisou lexe lexa a musii mukalu, ia tanisi a utala laixe uao. ¹⁴Ilo'a mixoxoo no nano ne la, xe no voxo itemaxu vile mo ta'uve mo muxatele tamei (27) sou so'io tamei, la tani mutala mukalu.

¹⁵ La sou Lataua muvikalanu Noa aloxo 'o, ¹⁶ "Ngongie semameni mo ta 'ilinge ngongou ilo'a ta semasemai'a ngauatulai no ale. ¹⁷ Ngano'a ta ngingiala ilo'a ta mimii iouiou ane ngongi'a ngexoo no nano ne mo ngongi'a ngalai no ale, mo sou ane'i ilai ixolu no tuala alavua sou ipalaa mo ixalixa'a ta 'ili'ili'a tapiena mo itasou xalexalee tuatuala ukalusi." ¹⁸ Ioxe, ane'i miavuti la milutu sou milalaan miuatulai. ¹⁹ Ta ngingiala iouiou ilo'a ta mimii iouiou ne ane'i mikalikaline'i sou milalaan milai no ale kalumo.

²⁰ Milalaan mukalu, la Noa mutaxu lavo'o sou muta'olunu mupita sou muxali loxo valovalo xe mukalu la mun'o'a ta mimii iouiou ilo'a ta ngingiala ane'i ane ilavusou i'il'a vilevilesi noxi'a sou ilee semau ilo'a ta 'ili'ili'a mo ta ua'aua'ane'i mi'elaxa'a mulai noxou Lataua mukalusi. ²¹ Anu IAUE mumaisou mo mutuma'u ne, la mumasaxau la mu'osasou misevile. La sou tanu muvikala aloxo 'o, "Eni ulai ili'i la a'oxo masuanu xalexalee tuatuala aloxo eni e'oxonu 'o, tava'u no anu 'ili'ilixo masumasua noxi'a ta mitema la ua, xo eni elavusou lexe no mine ane'i uao ta maumaulu mo ta vuavuanga 'o, la ane'i imasaxa lexe i'oxo 'ili'ilixo masumasua ulalai ne. Mo eni akalusi'a ta mimii iouiou ane mimauli no lia, ilo'a ta ngingiala iouiou mo ta mitema la ua. Mukalu ano 'o. ²² La vaimomo 'o, mo ulai utalo ili'i manina no anu voxo ane xalexalee tuatuala ukalu no anu ne, voxo uxolu sou ixaxai mo itotou mimii mo ikookooli. Voxo se'i, la ixamuli tani lelemesou xe tani ialuxu. Voxo se'i, la aso xe la'iua xe aso xe 'olovoxyo, ia ukalu uasi, xo xalexalee tuatuala 'o ne, uxolu aloxo ne."

Muloxu Lele'e ne Anu Sosovo sou Vaikala sou Opo Vilesisi Lataua Musakiinu Noxou Noa

9 ¹Xe Lataua muavuti, la mualusi'a Noa ilo'a ta 'olu, la muvikalane'i aloxo 'o, "Ngapalaa mo ta 'ilinge ixali tapiena mo sou ta xasixasinge ilo'a ta 'ilu'ilusungengi ixali tavu'alo sou i'ana'ana no xalexalee tuatuala ukalusi. ² Ta mimii iouiou ane ta temene mo ta vova mo ane'i ane ixalaxala mo ta ngingiala iouiou ilo'a ta sinana ne, i'umenge. Ia ane'i ixolu no avonge. ³ Ngingi ngamasaxai'a lexe nga'i'a, la sou ngave'a sou nga'i'a. Mo kamakamakala iouiou ne, ngainixu sou nga'ou kalumo xo eni emuxaxa'a lexe ngingi la'ilalingenge ane. ⁴ Ta, mii vilesisi lexe mamu nga'ou ane, mii xiasi siasialuxu o. Eni emasaxainge lexe mamu nga'ou, xo sialuxu ne mauli a uxoo no anu sio. ⁵ Io, ta mii ane ta temene mo ta vova ivau itema vile usoli, la eni ave'a isoli kalumo. Xe itema ane uvau itema vile usoli, la akalusou maulixu mitema ane ne kalumo. ⁶ Ta mitema ne, Lataua mukoine'i, la mixali loxo anu Lataua. La sou lexe itema vile uvau

^d 9:1 Tav 1:28 ^e 9:4 Liv 7:26-27; 17:10-14; 19:26; Lap 12:16, 23; 15:23 ^f 9:6 Tav 1:26;
Mul 20:13

menexu vile, la vile une'e ukolinu ane musoli ne sou uvau. ⁷gEmasaxa lexe ngapalaane'i ta 'ilinge tapiena, mo sou ta xasixasinge ilo'a ta 'ilu'ilusungengi ixali tavu'alo sou i'ana'analixu xalexalee tuatuala 'o ukalusi."

⁸Xe Lataua muavuti la muvikalane'i Noa ilo'a ta 'olu aloxo 'o,
⁹"Vaimomo 'o eni apala'alixu vaikala sou opo vilesisi eni asakiinu noxinge. Mii ane eni alemolu 'o, uxolu mo umauli noxinge mo noxi'a ta xasixasinge ilo'a ta 'ilu'ilusungengi ane ipaa ili'i ¹⁰mo ta mii iouiou latala ane ngongi'a ngelalaa muatu no lasipi 'o. ¹¹Vaikala sou opo vilesisi eni asakiinu noxinge aloxo 'o, eni umomomo sou a'oxo masuane'i mo a'unane'i ta mitema ilo'a ta mimii iouiou 'o mo xalexalee tuatuala la ua. ¹²Sosovo ane eni amuxaxu 'o sou u'oxo tu'umaxu sou opo vilesisi ane eni esakiinu noxinge ngongi'a ta mimii iouiou e ngongi'a ngaxoxolu vaimomo 'o xe noxi'a ane'i ane ixali ili'i. ¹³Muloxu lele'e eni e'oxonu muxolu no tamuxala ne anu sosovo sou opo vilesisi eni esakiinu ulai noxi'a ta mitema no xalexalee tuatuala no lialia ukalusi ane. ¹⁴Lexe eni asu'asou loxotolo no anu tamuxala xe lele'e muloxu upala'a, ¹⁵la eni axavutalanu vaikala sou opo vilesisi eni esakiinu noxinge, lexe mamu la eni a'oxo masuanu mo a'unanu xalexalee tuatuala mo ta mitema ilo'a ta mimii iouiou ane ixoo sou imauli no anu tauu ano 'o, mo ulai avile ili'i. ¹⁶Lexe eni amaisou muloxu lele'e uxali no anu tamuxala, la eni axavutalanu vaikala sou opo vilesisi e eni esakiinu noxinge. Vaikala sou opo vilesisi e eni esakiinu ane ne, uxolu aloxo nesi mo kaluxu uasi manina.

¹⁷Muloxu lele'e ne, anu sosovo sou vaikala sou opo vilesisi ane eni esakiinu mulai noxinge ngongi'a ta mimii mukalusi e ixoxolu imaumauli no lia 'o."

¹⁸Noa ta 'olu tatalu e ilo'a milalaa muatu no lasipi ano, eiae Semu ilou Amu mo Iapeti (Amu ne, anu Kanani momu). ¹⁹Ta mitema ane mimauli no xalexalee tuatuala 'o ne, ta mutu'u ovuxa'a ane Noa ta 'olu tatalu ne.

²⁰Noa ne, anu itema sou xai. Anu itema ane musokou sou mutou ovu uaini tei ane. ²¹Voxo vile, la anu muiexu uaini se'i la xavutalanu ne muxovulaulau, mole ulavu ua. Muavuti la muxexenu lavalavau ia, muai vitanisi no nano no taasou. ²²'Olu Amu mu'unalai la mumaisou momu muai loxo nesi, xe muatu la mua'alo'i ta vimovimou ta tamei 'ole. ²³La sou Semu ilou Iapeti mino'u lavalava vile sou mixavulalanu ia mitetelisou ili'i no laxasi'a, io sou ane'i ilou mimuamua'i tumali'a mulai loxo noxou mami'a uai 'ole sou milai misu'asou. Ia ilou ie'i uxiu ulai no tumali'a sou imaisou mami'a uasi. ²⁴Ili'i xe Noa mutulu, la sou tanu tema la mulavu no anu mii e anu 'olu Amu mu'oxonu noxou. ²⁵Xe anu mami'a muavuti la muvikala aloxo 'o,

“Eni elavu lexe Latauasi ulosou Kanani navunavu.

Ili'i la anu uxali itema vile vitanisi no laaxa'a ta vimovimou sou ipalupalusousi.

²⁶ Ia nenge ta'iti ualasou IAUE, Lataua noxou Semu.

Kanani ne uxolu no laaxu Semu sou upalupalusou.

²⁷ Lataua molu ualusou Iapeti sou ta 'olu ixali tavu'alo

sou ilo'a ta mitema noxou Semu ixolu xoluxoluxa'a vilesisi.

Kanani ne, uxolu no laaxu Iapeti sou upalupalusou.”

²⁸ Xe ili'i no anu la'iua toxoxa'a te mu'unane'i ta mitema ilo'a ta mimii iouiou 'o mukalu, la Noa muxolu sou mumaulixu tauu ie itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa ta'uve (350) la. ²⁹ Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tami'a mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa ta'uve (950) la sou musoli.

Noa ta Xasoxasou Ilo'a ta 'Ilu'ilusunu Ualaualasi'a

10 ¹Xe ili'i no anu la'iua toxoxa'a ne, la anu Noa ta 'olu ne mipalaa la mixalixa'a ta 'ili'ili'a. Nanasi'a mulai aloxo 'o. ²Iapeti mupalaa, la muxalixa'a ta 'olu ta mulu la ualaualasi'a aloxo 'o, Xomeli, Maxoxu, Matai, Iavani, Tuvalu, Meseiki mo Tilasi. ³Xomeli ta 'olu mo ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu ane mixalixa'a ta tema tuala ne Asikena, mo ne Lipata mo ne Toxama. ⁴Xe Iavani noxou ane mixalixa'a ta tema tuala ne Elisa mo ne Tasisi, ne Saipasi xe ne Lotan. ⁵Ane'i ta mitema ane ne, ta xasixasi'a ta mitema ane mixolu mimauli no la'ola'olu xe no luaki pa'umolu. Ane'i ta mitema ane ne, ane'i Iapeti ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu. Ane'i mikalikaline'i no anu matamata noxi'a sou milai mixolu no tuatualasi'a vilevilesi. Mo ivivikala no anu vaivaikalai'a vilevilesi.

⁶Xe Amu mupalaa, la ta 'olu ualaualasi'a ano 'o, Kusu, Aixiputo, Livia xe Kanani. ⁷Kusu mupalaane'i ta 'olu ta mulu, la ta 'olu mixalixa'a ta mitema sou tuala ne Siva, ne Avila, ne Savata, ne Lama xe ne Savateka. Lama mupalaane'i ta 'olu, la ta 'olu mixalixa'a ta mitema sou tuala ne Seva xe ne Tetan. ⁸Kusu mupalaa 'olu vile la mumoxo'u ualasou lexe Nimuloti. Nimuloti muxali tei loxo anu itema sou xavi manina no lia no xalexalee tuatuala. ⁹No anu xavi mo su'uli noxou IAUE, anu muxali loxo itema sou paipaa. Anu aloxo ne la sou ane ta mitema ivikala lexe, “IAUE molu ualusine mo sou naxali namitema sou paipaa loxo Nimuloti.” ¹⁰Anu musaxila'u tuala tami'a tei, Vaviloni, Eliki, Akati xe Kalune. Anu tuala tami'a mixolu no nano no tuala tila ne Vaviloni. ¹¹Mulutu lai ne la sou mulai ne Asiria sou mu'ilii tuala tila ne Ninive, xe ne Leovotia ne Kala xe ¹²ne Leseni. Leseni ne mixoo no nixi ne Ninive xe tuala tila ne Kala.

¹³Aixiputo ta 'olu, mo ta xasoxasou mo ta 'ilusulusu mixalixa'a ta mitema ane ta tema tuala sou tuala ne Litia mo ne Anama, ne Leavu mo

ne Naputu. ¹⁴Ne Patulusi, ne Kasulu xe ne Kilite. Ta mitema ne Pilisutain ne, ta 'ilusulusune'i mitulu ane ne Kilite.

¹⁵Kanani ta 'olu ualaualasi'a aloxo 'o, Saidoni laposalaxu xe Keti. ¹⁶Kanani ta 'ili'ilusunu ane mixalixa'a ta mitema sou tuala ne Ievusi, ne Amolu, ne Xilixasi, ¹⁷ne Ivi, ne Alikete, ne Sini, ¹⁸ne Aluvati, ne Semari xe ne Amati. Ta Kanani mixali tavu'alo la mikalikalipala'a sou milai mixolu no xalexalee tuatuala tavu'alo. ¹⁹Pilixaxa'a musokou ane ne Saidoni la sou mulai mutalo ane ne Xasa no xalee ne Xelalu. Xe no xalee mulai loxo aso uxali utelo no anu mulai mutalo ne Sodomu, xe ne Xomola, ne Atama xe ne Sevoimu ulai ne Lasa. ²⁰Ane'i ane ne, ane'i mixali noxou itema vilesisi ane, Amu. Ane'i mikalikeline'i no anu matamata noxi'a sou milai mixolu no tuatualasi'a vilevilesi mo ivivikala no anu vaivaikalai'a vilevilesi.

²¹Semu, anu Iapeti vimou tila, anu muxalixa'a Eve ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilusulusunu. ²²Semu ta 'olu ane, Elamu, Asulu, Apasata, Litia xe Alamu. ²³Alamu ta 'olu mixalixa'a ta mitema sou tuala ne Usu, ne Ulu, ne Xelete mo ne Meseiki. ²⁴Apasata 'olu ane Sela. Xe Sela 'olu ane Eve. ²⁵Xe Eve mupalaa la sou muxalixa'a ta 'olu tamei, vile uglasou lexe Pelexi, xo no anu imamanu ane ne la ta mitema no xalexalee tuautala 'o mikalipala'a, xe 'olu vile uglasou lexe Iokutani. ²⁶Iokutani ta 'olu mixalixa'a ta mitema sou tuala ane, ne Alamota, ne Selepi, ne Asamaveti, ne Iela, ²⁷ne Atolamu, ne Usala, ne Tikala, ²⁸ne Ovala, ne Avimaele, ne Seva, ²⁹ne Opili, ne Avila xe ne Iovavu. Ta mitema no tuatuala ane ne, mixali noxou itema vilesisi ane, Iokutani. ³⁰Lia xalee ane ane'i mixolu no anu ne, molu ane ne Mesa la mulai mutalo ane ne Sepa no laxalaxa'ilu no xalee mulai loxo aso utelo no anu. ³¹Ane'i ta mitema ane ne, mipaa noxou itema vilesisi ane Semu. Ane'i mikalikeline'i no anu matamata noxi'a sou mixolu no tuatualasi'a vilevilesi mo mivivikala no anu vaivaikalai'a vilevilesi.

³²Ane'i ta mitema ane ane'i ta matamata noxi'a Noa ta 'olu tatalu ne. Xe ili'i no anu la'iua toxotoxoa'a, la Noa ta 'olu mixalixa'a ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi. Ane'i ta mitema ane ne, ane'i ta matamata noxi'a manina.

Tani Veveeni ne Vavelu

11 ¹Tei, la ta mitema ane mimauli no lia no xalexalee tuatuala 'o ne, vaikalai'a vilesisi. Vaivaikalma maumautunu ane ane'i ivivikala no anu ne vilesisi kalumo. ²Mixiaoxao no xalexalee lia mulai loxo no xalee ane aso uxali utelo no anu, la sou milai mixali no latia vile ne Vaviloni sou mixolu ane. ³Xe miavuti la mivikalane'i ngato'o aloxo 'o, "Laixe nenge taulaluumenge pilika maumautunu ka ta'elaxu mo sou uxali pekia'u loxo lavo'o." La sou ane'i mino'u pilika maumautunu loxo ulaluu

ia pekia'u sou mitulusou tani no anu. Miteitei koluta sou mutetelisou pekia'u. ⁴Ioxe, ane'i miavuti la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo, 'o nenge ta 'iliisinge tuala vile tatila mo tatulusou tani vile veveeni utelai utalo teiteixi no loxotolo mo sou nenge ulasinge utelai. Mo nenge taxolu tapita vilesisi ano 'osi, ia tapaxele mo talai taxolu va'axu no xalexalee tuatuala se'i la uasi."

⁵Xe ili'i, la IAUE Lataua mulu'e sou mumaisou tuala ilou tani e ta mitema mitulusou ne, ⁶la muvikala aloxo 'o, "Ta mitema ano 'o ne, ane'i ta mitema vilesisi mo vaikalai'a vilesisi. Ane'i a misokou 'o sou imasaxa lexe imulinu masaxa noxi'a sou lexe ixotataone'i. Ili'i xe ane'i ie'isou la, xe imasaxa lexe i'oxonu mii vile la, la ane'i i'oxonusi. ⁷Laixe nenge talu'elai mo ta'inanu vaikalai'a no anu vaivaikala piena mo sou mamu ane'i ivivikala no anu vaikala vilesisi." ⁸IAUE Lataua muavuti la mukalipala'ane'i sou milai mixolu va'ava'axu no xalexalee tuatuala mole tuala ilou tani e mitutulusou ne musu'a. ⁹Tuala ne milemolu ualasou lexe Vavelu xo IAUE Lataua mu'inanu vaikalai'a xe mukalipala'ane'i sou milai mixolu va'ava'axu ane.

¹⁰Ioxe, nanasi'a ta mitema ane Semu muxalixa'a aloxo 'o. Tauu ie tamei mukalu ili'i no anu, lexa mu'unanu xalexalee tuatuala, la Semu tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve (100), la anu mupalaanu 'olu vile ualasou lexe Apasata. ¹¹Xe ili'i la anu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tamei mo itemaxu ta'uve (500) la. No nano no tauutauu ie ane ne, la anu mupalaane'i ta 'olu se'i la, ka musoli.

¹²Xe Apasata tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu mo ta'uve, la mupalaanu 'olu vile ualasou lexe Sela. ¹³Anu muxolu mumaulixu tauutauu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tamei mo tatalu (403), la anu mupalaane'i ta 'olu se'i la, ka musoli.

¹⁴Xe Sela tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu, la mupalaanu 'olu vile ualasou lexe Eve. ¹⁵Xe ili'i, la mupalaane'i ta 'olu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tamei mo tatalu (403), la sou anu musoli.

¹⁶Xe Eve tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu mo tami'a, la mupalaanu 'olu vile ualasou lexe Pelexi. ¹⁷Xe ili'i la, la mupalaane'i ta 'olu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tamei mo mavulovexa tatalu (430), la sou anu musoli.

¹⁸Xe Pelexi tauutauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu, la sou anu mupalaanu 'olu laposalaxu ualasou lexe Leu. ¹⁹Xe ili'i, la mupalaane'i ta 'olu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa tamei mo muxatele tami'a (209), la sou anu musoli.

²⁰Xe Leu tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu mo tamei, la sou mupalaanu 'olu laposalaxu ualasou lexe Seluxu. ²¹Xe ili'i, la

mupalaane'i ta 'olu se'i la, xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa vile mo muxatele tamei (207), la sou anu musoli.

²² Xe Seluxu tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa tatalu, la mupalaanu 'olu laposalaxu ualasou lexe Naola. ²³ Xe ili'i, la mupalaane'i ta 'olu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa vile (200), la sou anu musoli.

²⁴ Xe Naola tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu vile mo muxatele tami'a, la sou mupalaanu 'olu laposalaxu ualasou lexe Tela. ²⁵ Xe ili'i, la mupalaane'i ta 'olu se'i la. Xe tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve mo muvaxa simi tami'a (119), la sou anu musoli.

²⁶ Xe Tela tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa muxatele tamei (70), la sou anu mupalaane'i Avalamu ilou Naola mo Alani.

²⁷ Ioxe, nanasi'a ane'i ta mitema ane Tela muxalixa'a ano 'o. Tela mupalaane'i Avalamu ilou Naola mo Alani. Xe Alani, la mupalaanu eiae Loto. ²⁸ Xe ili'i, la sou musoli no tualasou ne Ulu no nano no xalee lia tila ne Vaviloni. Alani musoli, ia momu Tela ne usoli palea uasi, anu muxoxoolu 'o. ²⁹ Xe ili'i, la sou Avalamu mu'uluxe Salai, xe Naola mu'uluxe Milika, Alani 'olu sema mo 'olu mulu vile kalumo ualasou lexe Isika. ³⁰ Ia Avalamu semau Salai ne ipalaa uasi.

³¹ Tela mukasi noxou 'olu Avalamu xe xasou Loto eiae Alani 'olu, xe ua'anu Salai, Avalamu semau, la ilo'a mivulasou tualasi'a ne Ulu no nano no xalee tila ne Vaviloni sou ilai ixolu ne Kanani. Milai mixali no tuala ne Alani la mixolu ane, ³² la sou Tela, Avalamu momu tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu mavulovexa vile mo ta'uve (205), la sou musoli.

IAUE Mu'avalou Avalamu

12 ¹^hIoxe, IAUE muavuti la muvikalanu Avalamu aloxo 'o,
“Mamine ta minuminu ixoo no tualasinge ngongi'a
mo lialiengenge ngongi'a ne,
ia nini nalutu mo nalai no lia xalee ane eni melo alosienixu sou
nalai no anu.

² Lexe nini nalomuxo mo na'oxo aloxo ne,
la nini naxalixa'a ta mitema tapiena aso vile mo eni aalusine
sou nini naxali itema vile toxoxa'a mo itema sou lavuluti.
Ualasine kalumo ne, uxali tatila sou ta mitema tapiena ilavusine.
La sou ualasine upala'a no anaxa'a ane'i ane ialusi'a aso vile ili'.
Ivikala aloxo 'o, ‘Lataua ualusinge loxo mualusou Avalamu.’

³ ⁱEni aalusii'a ane'i ane ialusine.
Ta mitema ane i'oxo masuaneni ne,
eni akolineni la a'oxo mausane'i kalumo.

^h 12:1 Apo 7:2-3; Eva 11:8 ⁱ 12:3 Xal 3:8

Eni aalusia ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi no anu vote'i vilesisi.

Vote'i ane ne, anu nini Avalamu."

⁴La sou anu mulutu muxexesie Alani loxo IAUE muvikalanu sou mulai. No anu voxo ane ne, anu Avalamu tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa muxatele tamei mo ta'uve (75). Loto kalumo ne, mumulinu sou ilou milai.

⁵Mulutu la muno'e Semau Salai xe vimou 'olu, ualasou lexe Loto. Ta mitemau mo ta miumiu ane usasaxila'a loxo ta kau ilo'a ta sipsip, mo ta mee mo lavulavuluti iouiou ne, mukaoline'i mukalusi sou ilo'a milai no xalee lia ne Kanani. ⁶Avalamu mumuamua'i mu'unalai no nano no lia xalee ane IAUE mupalusou lexe ulai no anu xoo la, mulai muxali no tuala vile sou la lotu noxi'a ta mitema ne Kanani. Tuala ane ne, ilemolu lexe Sikemu. Ovu tavuna vile a muleme no tuala ane ne ilemo lexe More. No voxo ane ne, la ta mitema sou tuala ne Kanani, ane'i mixoxoolu no tuala ane ne sio. ⁷jIAUE mupala'a noxou Avalamu, la muvikalanu aloxo 'o, "Tuala e lexe eni alosi'a ta xaxisasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ane." La sou Avalamu muavuti la muta'olunu lavolavo'o sou muxali loxo valovalo sou mu'elaxa'a ta sipsip mulai noxou IAUE. ⁸Xe ili'i la anu musuku mulai ili'i no laxalaxa'ilu no xalee mulai loxo aso uxaxali utelo no anu no tuala tila ne Veteli. Veteli ne mixolu no xalee mulai loxo aso ulololo no anu. Xe ne Ai no xalee mulai loxo aso uxaxali utelo no anu. Mulai muxolu ane no nixi no tuala tamei ne. Xe muavuti la muvalovalo no lavo'o alaxu vile la sou mu'elaxa'a ta sipsip se'i mulai noxou, xe mulotu mulai noxou IAUE. ⁹Xe muavuti la musukusukululu no tuatuala mulalai loxo ne Nexeju.

Avalamu Mulai ne Aixiputo

¹⁰Xe ili'i, la soli muxali ne Nexeju, mole ta mitema ne xa'a la'ilali uasi manina. Soli mupakipakikine'i manina. La sou Avalamu mulu'e 'alai ne Aixiputo sou muxolu ane, ia uxolu maxuveni lai ne uasi, xo anu u'unalai ne Aixiputo ne uao. ¹¹Ioxe, anu alalai sou lexe uaalasou pilixa sou u'unalai ne Aixiputo, la mupela'e semau aloxo 'o, "Eiseo, nini ne nini sema laixe misevile, ieni ne lailaixe misevile. ¹²Maasi xe ta Aixiputo imaisine la ane'i ilavusi lexe eni semaxe ane nini, la ane'i ivelo asoli, ia ninisi naxolu, ia ivene uasi. ¹³^kMaasi xe nenge nengei ta'unalai no tuala ne Aixiputo ne, xe itali'isine la navikalane'i lexe eni vivilo sema ane nini ne. Mo sou ane'i ie'i uvaxailosi mo i'oxo laixe noxilos."

¹⁴Xe ilee semau mimuamua'i mi'unalai ne Aixiputo, la ta Aixiputo mimaisie Salai la miisuxe. ¹⁵Ta mitema se'i ta tatila noxou tatananu tuala vile ne Aixiputo ne mimaisie kalumo la milai mivikalanu tatananu

^j 12:7 Apo 7:5; Xal 3:16 ^k 12:13 Tav 20:2; 26:7

tuala ne Aixiputo lexe sema vileiei lailaixe misevile a ilou mulu vile mixali. Anu muavuti la mupalusi'a sou milai mine'ene milai noxou. ¹⁶Xe mumaisie la mumasaxaie misevile. Mulue Avalamu ne, iou muvaxausi mo mu'oxo laixe noxousi. Xe muavuti la mutiu ta sipsip mo ta mee mo ta kau mo ta donki mo ta kameli mo ta mitema sou upalupalusi'a.

¹⁷Ia ili'i, la IAUE muxalixu pipiena ilou navunavu iouiou noxi'a tatananu tuala ne Aixiputo ilo'a ta mitema noxou xo tatananu tuala ne, muno'e Salai mo mulai sou mu'lulux. ¹⁸Aloxo ne la sou anu mu'avalou Avalamu sou mulai noxou sou mutuali'isou aloxo 'o, "Loxovaa ane nini ne'oxo 'ilixo ano 'o noxilo loxo 'o? Navikalaleli lamana lexe Salai ane semameni ua, ¹⁹nevikala lexe vivine ane ane, la sou ane eni enole lexe semaxeni 'o. E'e, semameni ane nalivulixe ilai noxine mo ngongou ngauatulai ane alalae 'osi."

²⁰Tatananu tuala ne muvikalanu aloxo ne xe mukalu, la sou mupalusi'a ta tatila noxou sou mino'a Avalamu ilee semau mo mi'ami'a sou miuatulailixa'a sou milaa mixexeesou tualasou.

Avalamu Ilou Loto Mikalipala'a

13 ¹Ioxe, Avalamu mulaa molu ne Aixiputo muatu la mulai no xalee ne Nexeju, ilee semau. Mi'ami'a latala ne mino'u mukalusi. Loto kalumo ne ilo'a milai. ²Avalamu anu itema sou lavuluti. Ta sipsipou mo ta meeou mo ta kauou ne tavu'alo misevile. Lamoliou kalumo tavu'alo misevile.

³Xe ili'i la anu musukusou tuala ane ne sou mulai loxo ne Veteli. Mulai xoo la mulai muxali no tuala vile no nixi no tuala tila tamei ne Veteli xe ne Ai. ⁴Anu mune'e muxali no valovalo ane anu mutulusou sou muxolu tei ane, sou mulotu mulai noxou. ⁵Loto kalumo ne miumiu piena misevile aloxo Avalamu mo ta mitemau kalumo tapiena misevile. ⁶Ilo'a ikekei sou isukusuku ilalai aloxo ne la sou ta mee'i'a ilo'a ta sipsipi'a mo ta kaui'a ne tapiena misevile la ia'elia'e latilatiasou mine tatatila ne, ia i'ou la ukalasi'a uasi. ⁷La sou anu, 'oto'oto muxali no nixi noxi'a ta mitema sou isaxisaxila'a ta mee'i'a ilo'a ta sipsip mo ta donki mo ta kau. No tauu ie ane ne, ta Kanani ilo'a ta Peresi mixoxoolu no xalee lia ane ne 'o.

⁸Ioxe, Avalamu muavuti la muvikalanu Loto aloxo 'o, "Nenge nengei 'o ne, nenge nengei vilesisi, mamu ta mitema noxinge nengei i'oto'oto loxo 'o. ⁹Natulu mo namaisou lia xalee toxoxa'a e no talanenge 'o. Laixe nenge nengei takalipala'a. Lexe masaxa noxine aloxo ne, la sou nini mene naalemolu xalee ane nini namasaxa lexe nini nalai no anu. Lexe nini nalai no xalee ano 'ole, la eni alai no xalee ano 'ole."

¹⁰¹Xe Loto muavuti la mutulu sou musu'asu'a iou xoo la mumaisou vanunuxe Ioridani mulai muxali ne Soalu lexe anu lia xale ane ne,

¹ 13:10 Tav 2:10

lexalexasou piena loxo xalee lia noxou IAUE xe loxo lialia ne Aixiputo.

¹¹Aloxo ne, la sou Loto muilou sou mumasaxau Ioridani vanunuxe lexe anu ulai no anu. La sou anu mulutu sou mulai no anu no xalee mulai loxo no xalee ane aso uxaxali utelo no anu. Anu a'ulosou kalipala'a noxi'a ilou aloxo ne.

¹²Io, anu Avalamu ne muxolu ane ne Kanani ne, ia Loto ne mulai muxolu no nixi no tuatuala se'i no vanunu ne sou mu'ilii tualasou 'alai ne Sodomu. ¹³Ta mitema sou tuala ane ne, ane'i ta mitema masumasua misevile. Ane'i ilavusou i'oxo'oxo 'ili'ilixo iouiou masumasua misevile no iou IAUE utotomu.

¹⁴Ioxe, Loto mulai io, IAUE muvikalanu Avalamu aloxo 'o, "Natulu ane naxoxoo no anu ne, mo nasu'asu'a ieni ulai no xalexalee lialia 'o ukalusi. ¹⁵^mLalia no xalexalee tuatuala ane ne, eni alosine ngongi'a ta 'ili'ililine mo ta xasixasine mo ta 'ilusulusuneni mo kaluxu uasi. Lalia ane ne ngingi nga'angungi ukalusi avile. ¹⁶Eni axalixa'a ta 'ilusulusuneni tavu'alo misevile mo ixali tapiena loxo io'io'i no tasi'i la evile umomomo sou uitisi'a uasi. ¹⁷Ioxe, nalutu mo nalai nakilolou lia xalexalee ane ne ukalusi, xo eni aitixene ukalusi."

¹⁸La sou Avalamu musukunu taasou sou mulai mutulusou 'alai no ovu tavuna ne Mamule no tuala ne Ebulon, la sou muvalovalo no lavo'o sou mu'elaxa'a ta sipsip se'i mulai noxou IAUE.

Avalamu Mulivunoxu Loto

14 ¹⁻⁹Ioxe, no tauu ie ane Bera, anu tatananu tuala ne Sodomu xe Bilusa anu tatananu tuala ne Xomola, xe Sinap anu tatananu tuala ne Atama, xe Semevelu anu tatananu tuala ne Sevoimu, xe tatananu tuala ne Bela, tuala ane ne ilemolu kalumo lexe Soalu. Kedolulaome anu tatananu tuala ne Elamu. Anu musaxila'a ta tatananu tuala no xalee ne Sodomu mo ne Xomola mo ne Atama mo ne Sevoimu mo ne Bela. Anu musaxila'a tauu ie mavulovexa mo mulelia tamei. Xe no anu tauu ie mavulovexa mo mulelia tatalu la ane'i ilomuxu vaikalau Kedolulaome uasi. Ioxe, no anu tauu iexu mavulovexa vile mo mulelia tami'asou, la sou anu mu'aval'i ta menexu tatalu, eiae Amulapelu anu tatananu tuala ne Vaviloni, Alioku anu tatananu tuala ne Elasa mo Taitalu anu tatananu tuala ne Xoimu. Ane'i ta tatananu tuala tami'a ne, ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxi'a milai sou ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxou Lepaimu ne Asutelo-kananimu sou ilo'a mi'oto, la ane'i tami'a ne mitaloxolixa'a Lepaimu ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxou. La mitaloxolixa'a ta Sus ne Amu mo ta Emu ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxi'a no latia ne Kiliataimu. Xe mitaloxolixa'a ta Xori no laxa'ilu ne Seiru ka milelemuline'i milai

^m 13:15 Apo 7:5

mitalo no tuala ne Elu-paran 'alai no xalee lia vitanisi. Ka sou mixiu sou mixixao milivu mine'e ne Kadesi. Mitaloxolixa'a ta mitema sou mive'ave'a no xalee lia ne Ameleki mukalusi. Ka ilo'a ta Amolu ne Asason-tama mi'oto la ane'i mitaloxolixa'a mukalusi. Xe ili'i, la ta tatananu tuala ta'uve ne Sodomu ilee Xomola mo ne Atama mo ne Sevoimu mo ne Bela mino'a ta mitema sou 'oto'oto noxi'a sou milai no vanunu ne Sitimu sou ilo'a ta tatananu tuala ne Elamu mo ne Xoimu, mo ne Vaviloni mo ne Elasa mi'oto. Ane'i ta mitema sou 'oto'oto noxi'a ta tatananu tuala ta'uve ne, ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxi'a ta tatananu tuala tami'a ualasi'a lexe, Amulapelu ilou Alioku mo Kedolulaome xe Taidalu, ilo'a mi'oto.

¹⁰ Vanunu ne Sitimu ne, koluta taxataxasou mu'lana'ana no anu. Ioxe, ta tatananu tuala ne Sodomu ilee Xomola iexe lexe i'ume loxo 'o la ua, ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxi'a se'i mitalotaloxo milu'e no taxataxa, ia tavu'alo noxi'a ne mi'ume milai no laxalaxa'ilu. ¹¹ Kedolulaome ilo'a ta menexu tatalu ne, mitaloxolixa'a ane'i ta'uve ne mole mi'unalai ne Sodomu ilee Xomola. Mi'unalai xe miuatu sou milai, la mitavule mimii no nano ne mukalusi, mo mitavule la'ilali kalumo. ¹² Loto ne, anu muxolu ne Sodomu, mole ane'i mi'una la mino'u kalumo mo mixumixu.

¹³ Ia itema vile noxi'a ane ne, ane'i mi'oto la anu mu'ume mulai noxou Avalamu anu itemasie Evalaio la mua'alou sou eiae Loto, xo anu Avalamu ne mulai muxolu 'alai no ovu tavuna noxou Mamule itemasie Amolu. Mamule ilo'a ta vimovimou eiae Esikolu ilou Anelu. Ane'i tatalu ne Avalamu ta menexu. ¹⁴ Ioxe, anu Avalamu mulomu lexe vimou 'olu, Loto ane ta mitema mino'u ne, la sou mu'aval'i ta mitema sou 'oto'oto noxou itiitis'i'a muxali loxo itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve mo mavulovexa vile mo ta'uve mo muxatele tatalu (318) sou milemulin'e'i Kedolulaome ilo'a ta menexu tatalu mole milai mixali ne Den. ¹⁵ Milai xe milai mixali ne Den, la Avalamu mukalipala'ane'i ta mitema noxou la'oluxa'a tamei. Xe no 'olovo xo la mialivulane'i la mitaloxolixa'a moso mukalusi. Milemulin'e'i xoo mole milai mixali ne Ova ne Temasukasi. Tuala ane ne muxolu no paxa sevile ne Temasukasi. ¹⁶ Mi'ume mimii e ane'i mino'u mo milivunoxu Loto ilo'a ta sema mo ta mitema noxou mo mi'ami'a kalumo.

¹⁷ Milivu mixali, io ili'i no anu 'oto'oto ane ne, la tatananu tuala ne Sodomu mulai sou mualaxu Avalamu no vanunu vile ilemolu lexe Save. Ilemolu vanunu ane ne kalumo lexe "Vanunu Noxou Tatananu Tuala".

¹⁸ ⁿXe Melikisateki tatananu tuala ne Salemu, anu itema sou u'elaxa'a ta sipsip ulai noxou Lataua Manina Teitexi. Mun'o la'ilali xe uaini sou mulai noxou Avalamu. ¹⁹ Mulai muxali noxou, la mualusou, muvikala aloxo 'o, "Lataua Manina Teitexi anu ane mukoinu mimii latala loxo

ⁿ 14:18-20 Eva 7:1-10

loxotolo ilou lia ualusine! ²⁰Anu molu mulosine xavi sou netaloxolixa'a ta mitema sou 'oto'oto ane ngongi'a nge'oto ne. Laixe nenge ta'itinu Lataua ualiasou." Xe Avalamu muavuti la muta'olunu mimii ane anu mulai mu'umenu mulivuno xu ne, la'oluxu mavulovexa vile. Xe muavuti la mulosou Melikisateki la'oluxu vile.

²¹Xe tatananu tuala ne Sodomu muavuti la muvikalanu Avalamu aloxo 'o, "Mimii piena e ne'umenu mulivu ne, natetelisou mo uai noxine ne, ia ta mitema noxilo ne, nalivulixa'a ine'e noxilo ukalusi." ²²Xe Avalamu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Eni atulu no iou IAUE Lataua Manina Teitexi, Anu molu mukoinu loxotolo mo lia, mo eni avikala manina aloxo 'o. ²³Eni umomomo sou atetelisou mo ano'u mii vile uai noxine uasi, loxo 'o io nini navikala lexe ninisi ane, nini neitixeni mimii la ane eni exali itema sou lavulutu 'o. ²⁴Mo eni umomomo sou eni ano'u mii vile uasi. Mimii ane ta mitema noxilo mino'u, ane eni opoleli musexelaxusi. Ia ta vivilo tatalu e Anelu ilou Esikolu mo Mamulesi ane lexe nini nalosi'a na'a."

Lataua Musakiinu Vaikala sou Opo Vilesisi Noxou Avalamu

15

¹Xe ili'i la sou IAUE muxali noxou Avalamu no anu loxo aipiepiena, la mulomusou IAUE muvikalanu aloxo 'o, "Avalamu, na'ume mamu, xo eni xaliausine sou asaxila'ine no anu tu'utu'umaxu ane lexe uxali noxine, mo nini naxali itema tila manina." ²Ioxe, Avalamu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "IAUE Lataua noxilo, mii ma'ia ane nini nalosilo loxo alu e nelosilo no anu. Eni ulai la asoli io, apalaa 'alixe vile sou eni ualasilo ulai ili'i la ilemolemo ua. Eliaselu sie Temasukasi ane anu sou ulai xe eni asoli, la anu ualiasou utelo no anu mimii noxilo. ³Nini naxalixa'a ta 'ali'alixeni mo ta xasixasilo uasi, mo 'alixe vile eni apalaanu sou lexe eni asoli la anu ualiasou utelo no anu mimii noxilo uasi."

⁴IAUE mukolinu Avalamu la muvikalanu aloxo 'o, "Eliaselu e uxoxoolu noxine sou napalupalusou ne, ulai ili'i la anu ualiasou utelo no anu mimii noxine uasi, 'iline vile manina ualiasou utelo no anu." ⁵^oXe ili'i la sou IAUE mun'o'u anu Avalamu ne sou mulailixu no ale sou muvikalanu aloxo 'o, "Ieni utelai no loxotolo mo natovo lexe naitisi'a ta oto 'o ukalusi, xo ulai ili'i la ta 'iline mo ta xasixasine mo ta 'ilusulusuneni ixali tavu'alo aloxo ne."

⁶^pAvalamu mumuxamuxaxu tanu noxou IAUE, la IAUE mumoxo'u lexe anu itema mulapu. ⁷La sou IAUE muvikalanu aloxo 'o, "Eni IAUE ane elaalixene ne Ulu no xalee lia ne Vaviloni mo elosine lia ano 'o lexe na'a nini." ⁸Xe Avalamu muavuti la mutuali'isou Lataua aloxo 'o, "Lataua IAUE noxilo, eni alavu a loxovaa lexe lia ano 'o ulai la eni na'a xeni?" ⁹Anu

^o 15:5 Rom 4:18; Eva 11:12 ^p 15:6 Rom 4:3; Xal 3:6; Iak 2:23

mukolinu aloxo 'o, "Nano'e kau sema vile mo mee sema vile mo sipsip mulu vile tauu iex'a tatalusi. Nano'a ine'e noxilo. Nano'u utu vile mo kuau vile kalumo."

¹⁰Avalamu muavuti la muno'a ta mimii ane ne milai noxou IAUE, ka anu molu muxotone'i tamomone'i tamei ka sou muta'olune'i tangatanga tametamei, ia ta ngiala ne uvalane'i uasi. ¹¹Ta nenusuluvi se'i mivava mulu'e sou lexe itokixa'a mo ilai i'ou la ua. Avalamu mukusai'a milai.

¹²^qXe no 'olo'olovoxo mine aso ululu'elai 'o la, Avalamu iou muvuvuvu la muai. Anu muai ne la muai piepiena lexe isivoxo toxoxa'a mutaasou mukalu. La mu'olo'olo la mu'ume. ¹³^rXe IAUE muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Ulai aso vile la ta 'ili'ilusuneni ne ixolu no tuala vile mo. Mo ilai ixolu no tuala vile va'axu mo. Mo ta mitema imuxaxa'a sou ipalupalusisi'asi no tuala ane ne. Xoluxoluxa'a kalumo ne masuasi no nano no anu tauu ie loxo itemaxu mavulovexa tamei (400). ¹⁴^sIa ta mitema ane i'oxo 'ili xo aloxo ne ulai noxi'a ne, eni alosi'a navunavu, ia ta 'ilusulusuneni ne no voxo ane ane'i i'umesou tuala ane ne, la itavule'i'a lavuluti piena misevile sou ilailixu. ¹⁵Xe nini ne, naxoxoo namauli laixe xoo mole nalai naaululu manina mole namuamua'i la ua. Naxoxoo laixe loxo ne ia, oponeni uavuti sou la'iaxeneu mii vile uasi manina xoo mole nasoli la i'asixene. ¹⁶Ta 'ili'ilusuneni ne ilivu ilai palea uasi xo ta mitema ne Amolu ne, eni umomomo sou eni akusai'a ilai palea uasi. Iroxoo ane 'o mo lexe 'ili'ili xo masumasua noxi'a ne lexe u'oki'oki tani, la sou eni alosi'a navunavu, xe la sou akusai'a ilai. Ia ane'i ta 'ili'ilusuneni ne ilivu ine'e lexe tauu ie itemaxu mavulovexa tamei ukalu."

¹⁷IAUE muvikala aloxo ne mukalu, la aso mulu'elai mole tani isivoxo. Lasopeni vile sou navu xe telu vile ne mukaa mu'okinu, ilou mipaa vitanisi ka ilou miiave vaxa no taiinu la'ola'oluxu mimii ane anu Avalamu musu'a la'oluxu ne. ¹⁸^tNo voxo ane ne, la IAUE ilou Avalamu misakiinu vaikala sou opo vilesisi la IAUE muvikalanu Avalamu aloxo 'o, "Eni aitixa'a ta 'ili'iline ilo'a ta xasixasine mo ta 'ilusulusuneni lialia e pilixasou musokou no lexa ne Aixiputo la mulai mutalo ne lexa tila ne Iupileitisi. ¹⁹Lialiaxa'a ta Kenan ilo'a ta Kenisi mo ta Kademon ²⁰mo ta Keti ilo'a ta Peresi mo ta Lepaimu ²¹ilo'a ta Amolu mo ta Kanani ilo'a ta Xilixasi mo ta Ievusi ne, eni alosi'a ukalusi."

Axali Ilou 'Ilie Isimaeli

16 ¹Avalamu semau e Salai ne ipapaala uasi. Ane'i ilou muluesi xe semasie Aixiputo vile ualasie lexe Axali ane ane'i ilo'a mixoxoolu ne. Salai mino'e Axali ne sou ixoo noxie sou ipalupalusie sou i'oxo'oxo

^q 15:12 Iop 4:13-14 ^r 15:13 Mul 1:1-14; Apo 7:6 ^s 15:14 Mul 12:40-41; Apo 7:7

^t 15:18 Apo 7:5

mimii.² No voxo vile, la Salai miavuti la mivikalanu mulue Avalamu aloxo 'o, "Tila noxilo, IAUE molu mumasikalaleli mole umomomo sou eni avo'o uasi. Nini nalai mo ngongie Axali ngaai. Male nini na'oxo aloxo ne la sou ane ivo'onuxeni keakea vile." Avalamu mulomu aloxo ne, la xavutalaumumasaxau xavutalaie semau ne.³ La sou ane mino'e Axali sou milailixe noxou Avalamu. Avalamu muxolu ne Kanani tauu ie mavulovexa mukalu,⁴ la Axali milai mixolu noxou Avalamu la sou anu mulai noxie la sou ane opoone.

Ioxe, ili'i xe ane Axali milavu lexe ane a opoone, la ane mi'osa misevile la milevetesie tila noxie.⁵ La sou Salai miavuti la mivikalanu mulue Avalamu aloxo 'o, "Nini namoosou e ne'oxo la sou Axali milevetesilo ane. Eni elavu lexe eni melo e'italone milai noxine, ia no voxo ane, ane milavu lexe ane a opoone, la ane mixamaile misevile la milevetesilo. Ia eni avikalaneni, anu mii noxou IAUE. Anu molu uvikalanenge lamana lexe 'ena'e'i noxingue nengei ane anu mususu xe 'ena'e'i uasi."

⁶ Avalamu muavuti la mukolinu vaikalaie aloxo 'o, "Anu laixesi, Axali ne ane mixoxoo ane noxingue nengei 'o sou nini napalupalusie. Ane mixoo no anu saxisaxila'u noxingesi. Namasaxa lexe na'oxone a loxovaa, la anu mii noxinesi." No voxo ane ne, la xoluxolu noxie Axali ne laixe la ua. Salai imolomolosilane sou ilalavixe utotomusi la sou ane mi'ume.

⁷ Xe ili'i la sou angelo noxou IAUE mulai muxalisie Axali ne no lexa luuxu vile no lexa uxaxali utetelo no anu no xalee lia vitanisi no vote'i ulai loxo ne Suru la mutualisie aloxo 'o,⁸ "Axali, sema noxie Salai, mene ne'e'i? Ia, nalalai loxo ne'e'i?" Ane mikolinu angelo ne aloxo 'o, "Eni e'umele Salai sema tatila noxilo, la sou ane ene'e 'o."

⁹ Xe angelo muavuti la muvikalane aloxo 'o, "Nalivu ulai noxie mo ipalupalusinexu mimii sou na'oxo'oxo loxo nexoo noxie tei la ne'oxo'oxonu."¹⁰ Ka muvikalane aloxo 'o la,

"Ulai ili'i la eni axalixa'a ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ixali tapiena,
la evile umomomo sou uitisi'a uasi.

¹¹ Keakea e uxoxoo no nano no oponeni ne, nini navo'onu la mulu.

La namoxo'u ualasou lexe Isimaeli, xo IAUE mulomusou tamaxene sou tu'umaxu ane muxali noxine ne.

¹² Ia 'iline ne uxali itema vile sou la'ia loxo donki vova.

Anu uluai'a ta mitema ukalusi mo ane'i ta mitema ukalusi ne,
uluai'a ane anu. Mo ta vimovimou kalumo ne,
ilo'a ixoo ipita uasi."

¹³ Xe Axali miavuti la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o, eni emaisou Lataua anu ulavusou umaisilo." La sou ane miavuti la mimoxo'u IAUE lexe, "Lataua anu Lataua sou umamaisilo."¹⁴ La sou ane ta mitema vaimomo 'o ilemolu lexa iou mi'asou no nixi ne Kadesi xe ne Bereti lexe, "Lexa noxou anu ane mauli muxolu noxou mo umamaisilo."

¹⁵"Xe ili'i la sou Axali mivo'onu 'ilie mulu la sou momu mumoxo'u ualasou lexe Isimaeli, aloxo angelo mulemolu noxie. ¹⁶No tauu ie ane ne, la Avalamu tauu iexu muxali loxo itemaxu tami'a mo muxatele vile (86).

**Lataua Musakiinu Vaikala sou Opo Vilesisi Ane
Lexe Xooxoo Ungaasi'a ta Mulu Ukalusi**

17 ¹Xe no tauu ie ane Avalamu tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa muxatele tami'a mo muxatele tami'a (99), la IAUE muxali mupala'a noxou la muvikalanu aloxo 'o,

"Eni Lataua ane xaviinu misevile.

Nini nalomuxo mo namulinu masaxa noxilo
mo na'oxonu 'ili'ilixoxo ane lailaixesi no ieli utotomu.

² Nenge nengei tasakiinu vaikala sou opo vilesisi.

La eni axalixa'a ta 'iline mo ta xasixasine
mo ta 'ilu'ilusuneni ixali tavu'alo aso vile."

³Xe Avalamu muavuti la mutangatulu mulu'elai iou mulai no lia, la sou Lataua muvikalanu aloxo 'o,

⁴ "Nenge nengei tasakiinu vaikala sou opo vilesisi 'o,
la sou avikalaneni lexe ulai aso vile,
la nini mutu'uovuxa'a ta mitema tavu'alo.

⁵ ^vMaasi la ualasine lexe Avalamu la ua, amoxoine lexe Avalaamu,
xo eni aalusine sou nini naxali mutu'u ovuxa'a
ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi.

⁶ Eni axalixa'a ta xasixasine mo ta 'ilu'ilusuneni tapiena misevile, mo sou se'i noxi'a ixali loxo ta tatananu tuala. ⁷"Eni apala'alixu vaikala sou opo vilesisi ne aloxo 'o. Ta 'ilu'ilusuneni ne ixali tavu'alo misevile la ixalixa'a ta mitema iouiou sou xalexalee tuatuala ukalusi. Vaikala sou opo vilesisi eni esakiinu noxine ne, uxolu mo umauli no nixi noxingene nengei, mo no nixi noxi'a ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ane ipaa ili'i mo kaluxu uasi. Eni Lataua noxine mo noxi'a ta 'ilu'ilusuneni kalumo.

⁸^xLia ane nini nene'e nexolu no anu 'o nga'a ngingi ngongi'a uasi, xo ngingi ngene'e ngexolu no anu 'o loxo ta aasilasi, ia eni aitingengen gonggi'a ta 'ilu'ilusuneni lialia ne Kanani ne ukalusi. Ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni lixa'a manina ane, mo eni axali Lataua noxinge ngongi'a manina."

⁹Xe Lataua muavuti la muvikalanu Avalaamu aloxo 'o la, "Vaikala sou opo vilesisi ane nenge nengei tasakiinu ne, nini mo ta 'ili'iline ilo'a ta xasixasine mo ta 'ilu'ilusuneni ane ipaa aso vile ili'i imulinusi. ¹⁰^yVaikala sou opo vilesisi nengei tasakiinu aloxo 'o. Ta mulu noxinge ukalusi

^u 16:15 Xal 4:22 ^v 17:5 Rom 4:17 ^w 17:7 Luk 1:55 ^x 17:8 Apo 7:5 ^y 17:10 Apo 7:8;
Rom 4:11

ne xooxoo ungasi'a ukalusi. Vaikala sou opo vilesisi ane nengei tesakiinu 'o ne nga'oxonu xe ngamulinu.¹¹⁻¹² Usoko ane vaimomo 'o mo ulai ili'i ngatetelisou 'ilixo sou xooxoo ungasi'a ta mulu, xo anu sosovo sou vaikala sou opo vilesisi ane nengei tesakiinu. Xooxoo ungaasi'a ta keakea ta mulu ane ta nen'i'a mivo'one'i mo voxosi'a uao ta'uvesi mo muxatele tatalu. Ta mitema ane ngeno'a sou mine'e mixolu noxinge sou ngapalupalus'i a ne ta 'ili'ili'a ilo'a ane'i ane ngelotone'i no xalexalee tuala se'i va'axu ne ta 'ili'ili'a kalumo.¹³ Ta mulusinge ne, xooxoo ungasi'a ukalusi. Mo sou sosovo ane ne upala'alixu vaikala sou opo vilesisi nenge tesakiinu. Vaikala sou opo vilesisi ane nenge tesakiinu ne uxoo aloxo ne mo umomomo sou ukalu uasi.¹⁴ Ia lexe vile no nixi noxinge ne xooxoo ungasou uasi, la anu ane ne anu noxilo uasi, xo anu umulinu mo utetelisou vaikala sou opo vilesisi ane eni esakiinu uasi."

¹⁵ Xe ili'i la, la Lataua muvikalanu Avalaamu aloxo 'o, "Maasi la nini namoxoe semameni lexe Salai la ua, vaimomo 'o mo ulai avile ili'i ne namoxoe lexe Sala.¹⁶ Eni aalusie la sou ane ivo'onumeni keakea mulu vile xe ane ixali ta mitema no xalexalee tuatuala nen'i'a. Ta xaxisasie ilo'a ta 'ilu'ilusune ne ulai ili'i la se'i noxi'a ixali ta tatananu tuala no xalexalee tuatuala aso vile."

¹⁷ Xe Avalaamu mulomu noxou Lataua aloxo ne mukalu, la muxola'u tava'u tamei sou mutulu no tava'u vo'uvu'uxu ka sou mutangatulu mulu'elai no lia sou motoxonu ia mukeke xo tanu muvikala lexe, itema vile tauu iexu uxali loxo itemaxu ta'uve (100), ia upalaa loxovaa 'o? Xe Sala ne, ane tauu iexe muxali loxo mavulovexa muxatele tami'a (90), ia ane ipalaa loxovaa?¹⁸ Xe Avalaamu muavuti la muvikalanu Lataua aloxo 'o, "Eni emasaxa lexe Isimaeli ne uxolu no anu saxisaxila'u noxine."¹⁹ Xe Lataua muavuti la mukolinu vaikalau aloxo 'o, "Uasi. Semameni Sala ne, ivo'onumeni keakea mulu la sou nini namoxo'u ualasou lexe Aisaki. Eni apala'alixu vaikala sou opo vilesisi eni esakiinu noxine 'o uxolu noxou xe noxi'a ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu, mo kaluxu uasi manina.²⁰ Eni elomusou xavutala noxine sou eiae Isimaeli ne. La eni aalusou mo sou anu upalaane'i ta 'olu tavu'alo la sou ane'i ixalixa'a ta xasoxasou ilo'a ta 'ilu'ilusunu tavu'alo aso vile. Anu uxali ta mitema ta tatila sou isaxila'a ta mitema noxi'a vilevlesi, mavulovexa vile mo tamei mami'a. Anu upalaane'i la sou ixalixa'a ta mitema tavu'alo ane evile umomomo sou utaloxolixa'a uasi.²¹ Ia, lexe Sala ivo'onu Aisaki no anu tauu ie alavua, la nexi noxousi tasakiinu vaikala sou opo vilesisi ne."

²² Lataua muvikala aloxo ne noxou Avalaamu mukalu, la mulai.²³ Xe no voxo ane ne, Avalaamu mulomuxu vaivaikala noxou Lataua la mun'o'u 'olu Isimaeli sou xooxoo mungaasou ilo'a ta mitemau mo ta mitemau sou upalupalus'i a ta mulu ane anu multotone'i ilo'a ta mitemau ta 'ili'ili'a ta mulu kalumo.²⁴ Xe no voxo ane Avalaamu tauu iexu mulai muxali loxo

mavulovexa muxatele tami'a mo muxatele tami'a (99), la sou xooxoo mungaasi'a ilou 'olu Isimaeli.²⁵ No voxo ane ne la Isimaeli tauu iexu muxali loxo mavulovexa vile mo tatalu.²⁶⁻²⁷ Mo ta mitemau no taasou kalumo. Ane'i ane mixoxoo noxou tatei mo ane'i ane multone'i ne, xooxoo mungaasi'a kalumo no voxo vilesisi ane.

Ta Mitema Tatalu Mixali Noxou Avalaamu

18 ¹Xe ili'i la, no voxo vile la IAUE muxali mupala'a noxou Avalaamu no ovu tavuna ilemolu lexe Mamule. No voxo ane ne la, aso ialuxu misevile la sou Avalaamu muatu muxolu no aitenga sou taasou.² Xe mumalei mutelo loxo 'o la mumaisi'a ta mitema tatalu a itutulu, xe muavuti la muiave mulai noxi'a sou mualaxa'a. Muxali noxi'a la mutangatulu mulu'elai sou mutoxone'i³ la sou muvikalane'i aloxo 'o, "Ta tatila, lexe ngingi opongengi usexelaxo la mamu ngingi ngapolopee tualasilo.⁴ Eni apalusou itema vile sou utau lexa mo une'e mo nga'uinu tavainge no anu mo ngane'e ngama'ilila no maimaixu ovu 'o.⁵ Eni ano'ungenge la'ilali sevile une'e sou ulosinge xavi sou ngingi ngasolo muamua'i noxinge. Laixe musuku xo ngingi ngene'e noxilo." Ane'i ilo'a mikolinu vaikalaus aloxo 'o, "Laixe musuku noxine, nexi oponexi mu'osasou 'ilixo laixe ane ne."

⁶Muvikalane'i ilo'a aloxo ne mukalu la muiave mulai no taasou la muvikalane Sala aloxo 'o, "Napalea nano'u palaua tivasou sene mo napuinu veleti se'i mo napalea naxaumusou ane alalae 'osi."⁷ Xe muavuti la muiave mulai no taasi'a ta kau sou munou'u kau 'olu vile lailaixe ka munou'u mulai noxou itema sou xaixai noxou sou mupalepeinu ka muxutulalau.⁸ Muxutulalau mukalu la mu'ele'eleku sou muxutuxu. Muxutuxu mukalu la anu Avalaamu munou'u ilou susu lovoxu mo susu sou molu mulai mulosi'a no ovu tava'u e ixoxoo no anu sou mi'ou. Ane'i mi'ani'ani, ia Avalaamu ne mututulu sou muxoxoomaie'i no ovu tava'u 'alai noxi'a.

⁹Mi'ani mukalu la mitali'isou aloxo 'o, "Semameni Sala ane 'ava?" Anu muvikalane'i lexe, "Ane a ixoxoo no tani."¹⁰ ^aXe vile noxi'a muavuti la muvikala aloxo 'o, "Usoko vaimomo mo ulai utalo no anu so'io ano 'o no tauu ie alavua xe eni alivu alu'e manina la ane ivo'o 'ilie vile mulu manina." Sala ne a itutulu ili'i no tumalou no aitengaxu taasi'a mo ane a ilolomu kalumo.¹¹ Anu Avalaamu ilee semau ne ane'i ta aululu, mole semau ne ikukulukemele la ua.¹² ^bMole ane milomu aloxo ne la ane mikeke la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o ne, eni a aululu mo xavileli la ua, taleli u'osa mo umasaxau muluxeni loxovaa la? Xo anu kalumo ne anu aululu."

^z 18:2 Eva 13:2 ^a 18:10 Rom 9:9 ^b 18:12 1Pi 3:6

¹³ Xe ili'i la IAUE mutali'isou Avalaamu, "Tava'u loxovaa la Sala mikeke ka mivikala lexe umomomo sou ane ivo'onu keakea vile mine ane a aululu 'o? ¹⁴ Mii ma'ia ane pekia'u noxou IAUE? Anu aloxo eni elemolu ne, so'io ano 'o tauu ie alavua la eni alivu une'e, la Sala ivo'onu 'ilie vile mulu." ¹⁵ Tava'u xo Sala mi'ume, la ane misingi lexe ane ikeke uasi. Ia anu muvikala lexe, "Manina, nini nekekeiou vaikala ane ne."

¹⁶ Xe ili'i la ane'i ta mitema tatalu ne milai no xalee vile sou ilai itulu teitexi sou ie'i ulu'elai sou imaisou tuala ne Sodomu. Avalaamu mumuline'i sou musaxane'i milai. ¹⁷ Xe IAUE muavuti la tanu muvikalanu aloxo 'o, "Mamu eni atalumeu mii e eni emasaxa lexe eni a'oxonu.

¹⁸ Ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu ixali tavu'alo mo ane'i ta mitema sou xavi sou tuala. Vote'i ane noxou 'osi, la sou eni aalus'i ta mitema iouiou no xalexalee tuatuala 'o ukalusi. ¹⁹ Eni melosi esosovosou mo sou anu uulaxune'i ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu mo sou ta mitema imuli masaxa noxou Lataua mo imuli 'ili'ilixo ane lailaixe mo ane manina. Lexe ane'i imulinu aloxo eni emasaxau ne, la eni mimii e epala'alixu noxou lexe eni a'oxonu ulai noxou ne, eni a'oxo ukalusi."

²⁰ Ioxe, xe ili'i la, la IAUE muvikalanu Avalaamu aloxo 'o, "A'alo piena musuku eni elomusou lexe tuala tamei e Sodomu ilee Xomola ne mixali masua. Ta mitema sou tuala tamei ne, 'ili'ilixo masumasua noxi'a ne mu'oki'oki tani misevile. ²¹ Eni alai mo ataxuu a'alo sou xoluxolu noxi'a ne mo alomu laixe lexe anu vaivaikala ane ne manina."

²² IAUE muvikala aloxo 'o ne mulai noxou Avalaamu mukalu, la sou ta mitema tamei e ilo'a mikei ne, ilou milutu sou milai loxo ne Sodomu, ia IAUE nesi, anu muxolu noxou Avalaamu. ²³ Xe Avalaamu muavuti la musuku mulai 'alai noxou IAUE la mutali'isou, "Loxovaa, maasi la nini nakalusi'a ta mitema ane milapu ilo'a ane'i ane ta masua ukalusi? ²⁴ Loxovaa, lexe ta mitema mavulovexa ta'uve ane milapu ixoo no nano no tuala tila ane ne, nini nakalusi'a kalumo mo ilo'a tualasi'a iulua ukalusi? Tanenixu tuala tila ne mo, uxolusi mo sou ta mitema mavulovexa ta'uve ne iulua uasi? ²⁵ Manina, eni elavu lexe nini umomomo sou nakalusou maulixa'a ane'i ane milapu ilo'a ane'i ane ta masumasua uasi. Anu ane ne, umomomo no anu xavutala uasi. Umomomo sou nini na'oxo loxo ne uasi. Anu ane ne masua. Laixe nini namulinu xavutala ane mulapusi, ka sou nini na'oxo aloxo nini nemasaxa lexe na'oxonu noxi'a ta mitema ukalusi."

²⁶ Xe IAUE muavuti la mukolinu Avalaamu vaikalau aloxo 'o, "Lexe eni axalisi'a ta mitema mavulovexa ta'uve ane milapu no nano ne Sodomu ne, la eni akalusou tuala uasi, xo ane'i ta mitema milapu ane ne, ixoo no nano no tuala ne, ia iulua uasi."

^c 18:14 Luk 1:37

²⁷Ioxe, Avalaamu muavuti la muvikala aloxo 'o la, "IAUE, mamu nini la'iaxeneilo sou vaikala ilou tali'i piepiena noxilo 'o. Xo eni itema vile vitanisi, eni amomomo sou avikalananixu mii vile sou nini na'oxonu uasi.

²⁸Ia lexe ta mitema mavulovexa ta'uve ane milapu uasi ixoo no tuala ne uasi, ia mavulovexa tami'a mo ta'uvesi a ixoo, la loxovaa nini nakalusou tuala ane nesi?" Xe IAUE muavuti la mukolinu tali'iou Avalaamu aloxo 'o, "Lexe eni amaisi'a ta mitema mavulovexa tami'a mo ta'uve ane milapu, la eni akalusou tuala ne uasi."

²⁹Xe Avalaamu muavuti la mutuali'i aloxo 'o la, "Lexe nini namaisi'a ta mitema mavulovexa tami'a ane milapu ixolu, la loxovaa noxi'a ane'i ane ne?" Anu IAUE mukolinu aloxo 'o, "Lexe eni amaisi'a aloxo nini nelemolu ne, la eni amomomo sou akalusou tuala ne uasi."

³⁰Xe Avalaamu muavuti la muvikalanu IAUE aloxo 'o la, "Mamu la'iaxenenilo, xo eni amasaxa lexe avivikala ulai noxine la. Ioxe, lexe itiitisi'a ulu'e loxo mavulovexa tatalusi la ane ne loxovaa?" La Lataua mukolinu lexe, "A lexe eni amaisi'a xe itiitisi'a muxali aloxo ne, la eni amomomo sou akalusou uasi."

³¹Xe Avalaamu muavuti la muvikala aloxo 'o la, "IAUE, mamu la'iaxeneilo sou talitali'i ilou vaivaikala piepiena te a'oxo'oxonu une'e noxine 'o, xo eni amasaxa lexe atali'i sine la. Ia lexe itiitisi'a ulu'e loxo itemaxu vile, la ane ne loxovaa noxine?" Anu muavuti la mukolinu tali'i noxou Avalaamu aloxo 'o, "A lexe itiitisi'a loxo itemaxu vile, la ane ne eni amomomo sou akalusou tuala tile ne uasi."

³²Xe Avalaamu muavuti la muvikala aloxo 'o la, "IAUE, mamu la'iaxene. Eni amasaxa lexe atali'i kaluxusou la. Lexe itiitisi'a ulu'elai loxo mavulovexa vile, la loxovaa no anu ane ne?" Anu mukolinu aloxo 'o, "Lexe eni amaisou lexe ta mitema mavulovexasi milapu a ixolu, la eni amomomo sou akalusou tuala tila ne uasi."

³³Ilou minvivikala aloxo ne mukalu la, IAUE mulai xe Avalaamu mulivu mulai no taasou.

Sodomu Ilee Xomola

19 ¹No voxo ane ta angelo tamei e ilo'a IAUE milai mixali noxou Avalaamu mine'e mixali ne Sodomu, la anu 'olo'olovoxy. Loto mulai mo a uxoxoo no aitengaxu vimelusou tuala tila ne Sodomu, mole anu mumaisi'a mine mitelo, la anu mutulu sou mulai noxi'a ilou sou muxali noxi'a ilou la muxola'u tava'u sou mutulu no tava'u vo'uxu sou mutangatulu mulu'elai no talaxa'a ilou sou mutoxone'i, ²la muvikalane'i ilou aloxo 'o, "Ae, ta menexilo, eni sou asu'ulingengi ngongou. Ngongou ngane'e mo nenge'a talai no tani noxilo mo ngongou nga'uinu tavainge mo nenge'a taai, xe ne'iel a no kakau la sou ngongou ngasolonu laingenge ngongou ulai no xalee ane lexe ngongou ngalai no anu."

Ia, ane'i ilou miavuti la mikolinu vaikalau aloxo 'o, "Uasi, nexo talai taai no tilovolovo."

³Ia uasi, Loto pekia'u mole, ane'i ilou mammalaxa'asi la ilou mimulinu sou ilo'a milai no tani noxou. Xe muavuti la mupalusi'a ta mitema sou xaixai noxou sou mixutuxu veleti se'i vitanisi, ia iisi sou uasi. Xe mukalu la, mi'oxoxa'a la'ilali mine lailaixe loxo 'o. Milalaxi la'ilali ne mukalu la mi'aval'i a sou mine'e mi'ou.

⁴'Olovoxo, ia ta aasilaxu Loto ne ilo'a iaai uao. Ta mulusie Sodomu mine'e mixaliliu tani e ane'i mixoxoo no anu ne. Ta mulusie Sodomu ne mine'e mukalus, ta maumaulu mo ta tatila mo ta auaululu ne mine'e mukalus. ⁵^dMine'e mitulutulu no ale, io sou mi'ava mu'unalai sou mitali'isou Loto aloxo 'o, "Ta mitema tamei e mine'e mi'una no tani noxine no 'olo'olovoxo sou ngongi'a ngaai maasi no 'olovoxo 'o 'ava? Nano'a iuatu noxixe!" Ane'i mine'e mitalitali'isi'a loxo ne, xo imasaxa lexe i'oxo 'ilixo masua sou ilai noxi'a.

⁶Xe Loto muavuti la mukisiinu aitenga sou muatulai. Muatulai mukalu la mutatusi'a pekia'u. ⁷Io sou muvikalane'i ta mulusie Sodomu ne aloxo 'o, "Ta menexilo, eni alingainge aloxo 'o, nga'oxo 'ilixo ane ne mamu! ⁸Ngalomu, eni ta 'alixe ta sema ta vuanga tamei a ixoxoo no nano no tani. Evile ulai noxi'a uao. Eni alai ano'a iuatu mo ngingi ngakalusou masaxa noxinge noxi'a ilou. Ia mamu nga'oxo masua noxi'a ta mitema tamei 'o, xo eni ta aasilaxeni ane, eni atatusi'asi mo ixoxoo a no nano ne."

⁹Ia, uasi. Ane'i la'iixa'a la mikaikaitololu Loto, "Vavalau sou tani, naxexesixe. Nini nene'e 'o loxo aasila vile, ia nini navivikala loxo itema tila lai 'o. Naxexesixe, loxo 'o io nexo ta'oxonu masuaneni tila, ia ane'i ne ta'oxo masuane'i xolosi." Xe miavuti, la misounu Loto mulai ili'i no tumali'a, io sou ane'i misuku mulai no aitenga sou lexe imamulonu tatusou aitenga. La ua.

¹⁰Ta mitema tamei no nano ne mipasipaa la mukisiinu aitenga sou milapunu palea mu'una no nano, io sou ilou mitatu. ¹¹^eXe ilou miavuti la ilou mi'oxonu ta mitema latala ne ie'i seleveenu mukalasi mole umomomo sou imaisou aitenga la ua.

¹²Xe ilou miavuti la mivikalau Loto aloxo 'o, "Lexe nini ta minemineni se'i loxo ta 'ili'i line ta mulu mo ta sema, ta leualeuaneni mo ta tulatulaneni se'i kalumo a ixoo no nano no tuala ano 'o, la nalailixa'a ilai no ale. ¹³Xo nexo asou takalusou tuala ano 'o. IAUE mulomusou vaivaikala sou 'ili'i line masumasua noxi'a mukalu ne, la sou ane anu mupalusixe tene'e sou lexe takalusou tualasi'a 'o."

¹⁴Xe Loto muavuti la mulutu mulai noxi'a ta mitema tamei e lexe i'uluxa'a ta 'olu ta sema tamei la muvikalane'i aloxo 'o, "Ngapalea mo ngaxexesou tuala

^d 19:5-8 Kis 19:22-24 ^e 19:11 2Ta 6:18

ano 'o mo nga'ume ulai va'axu, xo IAUE anu asou ukalusou tuala ano 'o!" Ia ane'i milomu aloxo nesi ka mixolu xo ane'i miexe lexe anu umomolo vila'i.

¹⁵Xe no maxasesela, la ta angelo mitulusou Loto sou mipalusou mo upalea u'umesou tuala ne Sodomu. Mivikalalu aloxo 'o, "Nano'e semameni mo ta 'iline ta sema tamei ne, mo ngapalea mo ngalaa ane alalae 'osi mo sou mamu ngaulua!" ^{16^f}Loto mulomu aloxo ne la mu'ume, ia ulutu mo ilee semau ilo'a ta 'olu i'ume palea uasi. Ia, IAUE tanuxu la sou ta angelo mikasi vaxa no avo'a ilee semau mo ta 'olu sou mitila'a milaalixa'a milai no ale no tuala ne. ^{17^{Xe}} angelo vile muavuti la muvikalane'i aloxo, "Tangengixu maulingenge mo ngaiave avilesi. Ia iengi uxiuxiu mo ngatulu sou ngama'ilila no vanunu vile uasi. Ngaiave utelai no laxalaxa'ilusi mo sou mamu ngaulua."

¹⁸Xe Loto muavuti la mukatunu aloxo 'o, "Ae, mamu na'oxonexi tamulinu aloxo nelemolu ne. ¹⁹Xo nini tanenixo mo a nelaalixo 'o mo sou eni aulua uasi, ia nalomu, laxalaxa'ilu e nelemolu lexe nexi tatelai no anu 'ole ne, no paxa misevile. Nexi tapalea loxovaa la talai taxali ne. Loxo 'o io nexi taulua ane no lia 'osi, io talai taxali ne ua. ²⁰Namaisou tuala kitu'a se 'ole. Anu 'alaisi lexe nexi talai mo lexe taxali ane, la nexi taulua uasi."

²¹Anu mukolinu vaikalau Loto aloxo 'o, "Ioxe, anu laixesi, eni amulinu masaxa noxine. Eni akalusou tuala se ne uasi. ²²Ia napalea! Naiave! Eni umomomo sou a'oxo mii vile palea uasi mo lexe nini nalai mo lexe naxali ane." Tava'u xo Loto mulemele tuala se ne lexe kitu'a, la sou ane'i milemele lexe Soalu.

²³Xe aso muxali mutelo la Loto mulai muxali ne Soalu. ^{24^g}Xe alaxu vilesisi 'o la, IAUE mu'italo navu mulu'e loxo la'iua sou mu'elaxu tuala tamei, eiae Sodomu ilee Xomola. ²⁵Navu mu'elaxu tuala tamei mo vanunu ne mukalu. Ta mitema mo mimii latala loxo kamakamakala ne mu'ela mukalu avilesi. ^{26^h}Ia Loto semau ne, ivaxasi mo imuli mulue ilaisi ua. Iei muxiu sou lexe imaisou tuala tamei nesi, la mixali loxo lavo'o au, mole mitulu ane.

²⁷No kakau la Avalaamu mulutu mulai no tanixa'a ilou IAUE e ilou mitutulu no anu, ²⁸sou iou mulu'elai ne Sodomu ilee Xomola. Iou mulu'elai, la vanunu ne navu iauxuxu mutomu mo a uiaiaxu utetelo. ²⁹No voxo ane Lataua mu'elaxu tuala tamei no vanunu e Loto muxoo ne la, xavatalau a muxoo noxou Avalaamu, la sou ane anu tanuxu Loto sou mu'oxonu vote'isou sou mupamaulinu.

Loto Ilo'a ta 'Olu ta Sema Tamei

³⁰Xe ili'i la, Loto umasaxa lexe anu uxolu ne Soalu uasi, xo anu u'ume. La sou ilo'a ta 'olu ta vuanga tamei ne mi'ume mitelai no laxalaxa'ilu sou milai mixolu mitalume no taxa vile no tava'u maea.

^f 19:16 2Pi 2:7 ^g 19:24-25 Mat 10:15; 11:23-24; Luk 10:12; 17:29; 2Pi 2:6; Iud 7

^h 19:26 Luk 17:32

³¹ No voxo vile, la 'olu laposalaxu mivikalane vimoe aloxo 'o, "Maminge nengei soxu a sou aululu, ia ta mulu sou i'ulunenge sou nenge'a taxalixa'a ta 'ilinge uasi, xo ta mulu se'i ixoo no xalexalee tuatuala 'o uasi. ³² Ia maasi la nenge nengei ta'oxo vote'i vile aloxo 'o. Nengei taienu la sou nenge'a taai la sou anu upalaane'i ta 'olu noxinge nengei mo sou ta xasoxasou ilo'a ta 'ilu'ilusunu ne ipaa ili'i." ³³ Ilou mivikalala aloxo ne, xe no 'olovoxyo la ilou milosou uaini sou muiexu. La sou 'olu laposalaxu milai noxou sou anu mulai noxie, ia mamie ne muie mu'oki mole ulavu ua. ³⁴ Xe loxo ne'ielo no kakau, la 'olu laposalaxu ne mivikalane vimoe aloxo 'o, "Mei no 'olovoxyo ne elai noxou mo noxou teai, ia maasi no 'olovoxyo, la nenge nengei taienu la mo sou nini nalai ngongou ngaai, la sou nenge nengei tapalaa ta 'ilinge. Maminge nengei molu uxalixa'a noxinge nengei." ³⁵ Xe no 'olovoxyo la ane'i ilou miieni mami'a la. Anu muie mu'oki mole ulavu ua. 'Olu mipasipaa la mine'e sou ilou miai sou anu mulai noxie.

³⁶ Vote'i ane ane'i ilou mino'u opo noxou mami'a a'alo sou aloxo ne. ³⁷ 'Olu laposalaxu ne mivo'o, la 'ilie mulu. La mimoxo'u ualasou lexe Moabu. Anu Moabu ne, mutu'u ovuxa'a ta mitema ta Moabu ane mipaa ili'i mo mimauli vaimomo 'o. ³⁸ Xe vimoe ne mivo'o, la 'ilie mulu kalumo, la mimoxo'u ualasou lexe Veni-ami. Anu mutu'u ovuxa'a ta mitema ne Amoni ane mipaa ili'i mo mimauli vaimomo 'o.

Avalaamu Ilou Avimeleki

20 ¹ Avalaamu muavuti la muvulasou tuala ne Mamule sou mulai ili'i no xalee ne Kanani. Mulai muxolu no nixi ne Kadesi xe ne Suru. Xe ili'i, la sou ilou misuku milai mixolu ne Xelalu. ² La anu muvikalan'e lexe Sala ne anu vimou sema. La sou tatananu tuala ne Xelalu ualasou lexe Avimeleki muno'e Sala milai noxou. ³ Xe no 'olovoxyo la anu muaipiepiena lexe Lataua muxali noxou la muvikalanu aloxo 'o, "Maasi la nini nasoli, xo nini neno'e sema ane ne, ane mitaula'i." ⁴ Xe Avimeleki muavuti la muvikalanu Lataua aloxo 'o, "IAUE, eni asusu uasi, ia loxovaa ane nakalusixe noxi'a ta mitema noxilo ane ane'i isusu uasi? ⁵ Anu Avalaamu molu muvikala lexe anu vimou ane, mo ane kalumo muvikala aloxo ne. Eni xavutalaxeni muvikala lexe anu mii vile masua no anu uasi, la sou eni eno'e semau, ia eni a'oxo 'ilixo vile masua noxie uasi." ⁶ Xe Lataua muavuti la mukolinu vaikalau aloxo 'o, "Ani, manina. Eni elavusou xavutalameni la sou ane eni e'oxo xavutalameni ne mutulu pekia'u mo sou mamu nini nasusu no ieli. Mole ane nini nalai 'alai noxie sou na'l oxonu 'ilixo vile masua noxie ua. ⁷ Ia maasi 'o, nano'e sema ne mo nalivulixe ilai noxou mulue. Malue ne, anu itema sou usova vaikala

ⁱ 20:2 Tav 12:13; 26:7

noxou Lataua. Anu umaisine lexe nini nalivulixe semau ne, la sou anu ulingaine mo sou mamu nini nasoli. Ia lexe nini nalivulixe uasi, la eni avikalaneleni lamana aloxo 'o, nini mo ta mitema noxine ne, ngongi'a ngasoisoli manina."

⁸Xe no kakau no mine loxo taai tatutulu 'o la anu Avimeleki mupasipaa la mu'aval'i ta mitema sou xaixai noxou sou muvikalane'ixu vaivaikalae Lataua muvikalanuxu no anu aipiepiena noxou no 'olovoxo. Ane'i milomusou la mimama'u misevile. ⁹Xe muavuti la mu'avalou Avalaamu sou mutali'isou, "Ilixo mii ma'ia ane nini ne'oxo mune'e noxixe loxo 'o? Susu ma'ia ane eni e'oxo mulai noxine la sou ane nini ne'oxo tu'umaxu ano 'o muxali noxixe noxi'a ta mitema noxilo 'o? Evile ulavusou u'oxo 'ilixo vile aloxo 'o une'e noxilo uasi. ¹⁰Ia loxovaa la nini ne'oxo loxo 'o?"

¹¹Xe Avalaamu muavuti la mukolinu tali'i noxou Avimeleki aloxo 'o, "Eni eloxomale lexe ta mitema lai 'o ne itoxonu Lataua uasisi manina, la loxo io ivelo asoli io sou ane'i i'umene semaxeni. ¹²Xe, Sala ne ane vivilo sema manina, mamixe noxie vilesisi. Ia ane nenie vile mo, la sou ane eni e'uluxe ne. ¹³No voxo ane Lataua mupalusilo sou e'umesou mamilo taasou sou elai no tuala va'axu, la eni e'unaa noxie Sala aloxo 'o, 'Lexe nini namasaxailo manina, la nini namaxa'u taneni noxilo aloxo 'o, lexe nenge nengei ta muamua'i xe ta mitema itali'isine, la nini navikalane'i lexe nini vivine ane eni.'

¹⁴Xe Avimeleki muavuti la mulivulixe Sala milai noxou Avalaamu. Xe mukalu la muiitu ta sipsip, ta kau xe ta mitema sou upalupalusi'a. ¹⁵Xe muavuti la muvikalanu Avalaamu aloxo 'o, "Namasou, lialia ano 'o ne noxilo mukalusi, namasaxa lexe nalai na'ilisiine tuala sou naxolu no anu a ne'e'i ne la, mii noxinesi." ¹⁶Xe muavuti la muvikalane Sala, "Vaimomo 'o, eni alosou vivine Avalaamu lamoli siliva itemaxu mavulovexa ta'uve (1,000). Anu umomomo no anu tu'umaxu ane muxali noxine. Ta mitema imaisou la ilavu lexe uasi manina, nini nasusu uasi. Ane'i latala ne, ilavu aloxo ne lexe nini na'oxo 'ilixo vile masua uasi."

¹⁷⁻¹⁸Ioxe, tava'u xo anu Avimeleki muno'e Sala milai noxou, la sou IAUE mumasikalane Avimeleki semau ilo'a ta sema sou upalupalusi'a noxou no tuala ne mole vile noxi'a ne umomomo sou upalaa uasi. Ioxe, Avalaamu muavuti, la mulinga sou Avimeleki, la sou Lataua mupamaulinu. Lataua mupamauline semau mo ta sema sou upalupalusi'a noxi'a ilee semau, sou ipalaa ta 'ili'a.

Sala Mivo'onu Aisaki

21 ¹Xe ili'i la IAUE mune'e sou musu'uline Sala aloxo anu mulemolu tei, ²ja sou ane opoone. Xe ili'i la sou ane mivo'onu 'ilie mulu no

¹ 21:2 Eva 11:11

mine momu Avalaamu ne anu itema tila maninanu. Mivo'onu ne no voxo ane anu Lataua molu musosovosou lexe nenu ivo'onu no anu. ³Xe momu muavuti la mumoxo'u ualasou lexe Aisaki, ⁴^kXe voxo sou muxatele tatalu mukalu, la sou xooxoo mungaasou aloxo Lataua mulemolu lamana tei. ⁵No voxo ane Avalaamu tauu iexu loxo itemaxu ta'uve, la Aisaki nenu mivo'onu. ⁶Xe nenu miavuti la mivikala aloxo 'o, "Lataua molu mulosilo 'osa'ilä mo keke. Ta mitema ane ilomusou a'alosou mií ane muxali noxilo 'o, la ane'i kalumo i'osa mo ikeke." ⁷Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "Evile uvikalananu Avalaamu lexe ulai ili'i la semau ne ipalaa ta 'ilie uasi. Ia Avalaamu anu soxu ane, itema tila mukalu 'o, eni evo'onu iu keakea mulu 'o."

⁸Aisaki muleme tatila mupasipaa loxo. Xe no voxo ane anu mu'italonu susu, la momu mu'oxonu la'ilali toxoxa'a.

Sala Mikusai'a Axali Ilou 'Ilie Isimaeli

⁹No voxo vile, la Isimaeli e Axali semasie Aixiputo, Avalaamu mulai noxie la mivo'onu, muvikala masua mulai noxou Aisaki, Sala 'ilie. ¹⁰^lXe Sala milomusou la mivikalananu Avalaamu aloxo 'o, "Napalusia Axali ilou 'ilie ne mo ilai. 'Ilie ne umomomo sou ualasou utelo no anu mimii se'i noxine uasi. Mimii ne eni 'alixe Aisaki miumiu ukalusi."

¹¹Avalaamu mulomusou vaikala ane ne, la uai laixe no opo uasi, xo Isimaeli ne anu 'olu kalumo. ¹²^mIa Lataua muavuti la muvikalananu Avalaamu, "Taneni utamasi'a 'iline ilee nenu ne mamu. Namuli vaikalaie Salasi, xo ulai ili'i, la ta xasisasine mo ta 'ilusulusuneni ixali tavu'alo ane noxou Aisaki 'osi, aloxo eni epala'alixu noxine ne. ¹³Isimaeli kalumo ne eni axalixa'a ta 'olu mo ta xasoxasou mo ta 'ilusulusunu tavu'alo aso vile, mo sou ane'i mata ane ne ixali tavu'alo. Anu Isimaeli ne nini 'iline kalumo."

¹⁴Miai xe mitulu no kakau ne la, Avalaamu muno'u la'ilali se'i sou mulai mulosie Axali ilou lexa mutavulenu no anu mee sosou. Xe mulutu vaxa la muvo'onu 'olu Isimaeli sou mu'italonu vaxa noxie nenu tumalie, io sou mupalusi'a ilou milai. Ane'i ilou 'ilie soxu milutu mole milai. Milai mixixaoxao mivaxa mine'e ne Beru-seva. Xalee lia ane ne, xalee vitanisi. Ovuovu ilou ia'eia'e ne uleme u'oki uasi, vileylesi. Xalee se'i la tani taxulunusi. Lavolavo'o mo io'io'isi. Lexa kalumo uasi. ¹⁵Xe no voxo ane lexaxa'a ilou mukalu la, ane milai mi'italonu 'ilie ne no ovu soxo vile maimaixu, ¹⁶ia ane milai mixolu no paxa sevile, io ane mixavuxavutala, la mivikala aloxo 'o, "Eni elavu lexe umomomo sou eni amaisou 'alixeni usoli uasi." Ane mixolu sou mixavuxavutala aloxo ne la mitatama. ¹⁷'Ilie kalumo ne mutatama xe Lataua mulomusou mine ane itatama, la sou

^k 21:4 Tav 17:12; Apo 7:8 ^l 21:10 Xal 4:29-30 ^m 21:12 Rom 9:7; Eva 11:18

angelo noxou Lataua teitexi no opoonu loxotolo mutali'isie Axali aloxo 'o, "Ma'ia ane nini oponeni uai no anu laixe uasi ne, Axali? Na'ume mamu, xo Lataua mulomusou molomolo e utatama ne.¹⁸ Natulu mo nalai mo navo'onu, mo naxolixolinu. Xo ulai ili'i la eni axalixa'a ta 'olu mo ta xasoxasou mo ta 'ilusulusunu ixali tavu'alo sou ixali ta mitema sou mata vile toxoxa'a."¹⁹ Xe Lataua musu'uline la sou ane iei mukaa lamana laixe, la sou ane mimaisou lexa iou uopuopu utetelo no taxasou. Ane milutu milai sou mitau no anu tavulu e Avalaamu mulosi'a ilou sou miienu Isimaeli.

²⁰ Lataua muxolu noxou Isimaeli la sou anu muleme toxoxa'a. Ilee nenu mixolu no xalee lia vitanisi ne Paran mole anu muxali itema vile sou uvau mii manina no anu pasiko ilou tavi.²¹ Xe nenu miavuti la milai mino'e semasie Aixiputo vile sou mine'e mu'uluxe.

Avalaamu Ilou Avimeleki Misakii Xavatalai'a

²² ⁿNo tauu ie ane ne, la Avimeleki ilou Pikolu itema tila sou uulaxune'i ta mitema sou 'oto'oto noxou anu Avimeleki milai mixali noxou Avalaamu, la mivikalanu aloxo 'o, "Lataua a uxoo noxine mo no anu xaixai noxine ukalusi,²³ anu aloxo ne la sou alalae 'o, eni amasaxa lexe nini napala'alixu taneni no iou Lataua mo navikala lamana lexe nini ulai la nini namomomo sou nakalavoinexi noxi'a ta 'ali'alixeni mo ta xasixasilo mo ta 'ilu'ilusuleli uasi. Xo eni esu'ulineni mo asusu no anu 'ili xo vile masua no ieni uasi. Ia lexe nini kalumo napala'alixu taneni lexe nini kalumo nini tanenixo mo nasu'ulileli no xalee tuala ane nini nene'e naxoxoo no anu 'o."²⁴ Xe Avalaamu muavuti la muvikala aloxo 'o, "Eni a'oxo aloxo nini nelemolu ne."²⁵ Xe muavuti la, la musolo vaivaikalau mulai noxou Avimeleki sou mukalapuusou lexa iou anu mu'asou lexe anu ilo'a ta minuminu na'a, ia ta mitema sou xaixai noxou anu Avimeleki mivukosou lexe ane'i lexaxa'a iou ane.²⁶ Xe Avimeleki muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Eni alavu no anu mii ane nini nalemolu 'o uasi. Mo alavusi'a ta mitema ane mi'oxo 'ili xo ane ne uasi. Nini navikalalelixu lamana uasi, ia uao eni alomusou 'o."

²⁷ Xe Avalaamu muavuti la mutiu Avimeleki ta sipsip ilo'a ta kau se'i xe mukalu la sou ane'i ilou misakiinu xavatalai'a ilou lexe, ane'i ilou maasi, la xoluxoluxa'a ilou ne vilesisi, ia mii vile loxo 'oto'oto la uasi.²⁸ Xe Avalaamu mulutu la mulai no taasi'a ta sipsip noxou sou mukalipala'ane'i ta sipsip ta 'ili'ili'a ane ta sema sou muno'a muxatele tamei no nano no la'oluxa'a sou mulai muta'olune'i va'axu.²⁹ Avimeleki muavuti la mutuali'isou, "Loxovaa ane nini ne'oxo loxo ne?"³⁰ Xe Avalaamu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Maasi 'o la oponeni u'osasi, mo nano'a ta sipsip ta

ⁿ 21:22 Tav 26:26

'ili'ili'a muxatele tamei 'o. Nini nano'a mo sou nini napala'alixu lexe eni amoosou lexia iou e'asou ano."

³¹ La sou lia xalee se ne ane'i miopotongalee lexe Beru-seva. ^{*} Xo ane'i ilou misakiinu xavuxavatalai'a ane. ³² Mukalu la sou anu Avimeleki ilou Pikolu milivu milai no tualasi'a ne Pilistia. ³³ Xe ili'i la sou Avalaamu mutounu ovu vile ne Beru-seva ne sou mulotu mulai noxou IAUE anu Lataua kaluxu uasi. ³⁴ Avalaamu muxolu no xalesi'a ta Pilistia ne, maxuvee misevile.

Lataua Mutovonu Avalaamu

22 ¹ Mixoxoo ne, xe alaxu vile la Lataua mutovonu Avalaamu, la mu'avalou, "Avalaamu!" La Avalaamu mukolinu, "Ma'ia, eni 'a!" ² ^p "Nano'u 'iline soxu vilesisi e Aisaki, nini tanetanenixu mo namasaxau misevile, mo ngongou ngalai no xalee lia e ilemolu lexe Moria. Ngalai ne la sou eni alosiengixu laxa'ilu vile lai ne, sou nini navau mo na'elaxu Aisaki ukalusi une'e noxilo."

³ Ioxe, no kakau no mine uao sivosivo se 'o, la Avalaamu mutulu sou muvalalava ovu sou ulai u'elaxu 'olu Aisaki loxo Lataua muvikalanuxu. Muvotunu ovu e musiasia'u ne, ka multi mutelo noxou donki, xe mukalu la sou muno'a Aisaki ilo'a ta mitema sou xaixai noxou tamei sou ilo'a milai ne Moria loxo Lataua mupela'uxu. ⁴ Ilo'a mimuamua'i voxo vile mo tamei xe tatalusou, la Avalaamu iou mulai mutukumusou laxa'ilu e Lataua muvikalanuxu 'ole. ⁵ Xe muavuti la muvikalan'e'i ta mitema sou xaixai noxou aloxo 'o, "Donki a, mo ngongi'a ngaxoxoolu 'o, ia nexi noxou soxu 'o talai 'ole mo, ka sou nexi noxou talivu une'e noxing."

⁶ Avalaamu muvikalanu Aisaki sou mutavule ovu tavalanu, xe anu sou muno'u viso ilou navu mu'anilani no totou sou anu umuxaxu navu iou sou utauxu no anu. ⁷ Ilou mimuamua'i mikei milai xoo, xe Aisaki muavuti la muvikala momu, "Mamilo," la momu mukolinu, "Ma'ia, 'alixeni?" Aisaki muavuti la mutuali'isou momu aloxo 'o, "Eni emaisou lexe nini ovu tavalanu mo navu mo momoiou ano 'o, ia sipsip 'ilie sou ta'elaxu ukalusi uali noxou Lataua 'ava?" ⁸ Momu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Lataua molu ukamuli vile la sou ulosinge." Ilou minvikala aloxo ne la, ane'i ilou mimuamua'i mikei milalai. ⁹ ^q Ilou mimuamua'i xe mixali no laxa'ilu e Lataua mupela'uxu Avalaamu, la sou anu Avalaamu muta'olunu lavo'o musokou no lia mulai muxali teitexi sou muxali loxo valovalo. Xe mukalu la muta'olunu ovu vaxa. Xe muavuti la mukasi vaxa noxou 'olu ka musakisakii. Mukalu la mu'itinu sou mumuxaxu vaxa no ovu latanu e muta'olunu vaxa. ¹⁰ Xe mukasi vaxa no viso sou lexe uvau usoli, la ua.

* 21:31 Beru-seva laaxu lexe lexa iou muxatele tamei. ° 22:1-13 Eva 11:17-19

^p 22:2 2A'a 3:1 ^q 22:9 Iak 2:21

¹¹Angelo noxou IAUE mu'ava teitexi molu no opo loxotolo mulu'e noxou sou muvikalanu aloxo 'o, "Avalaamu, Avalaamu!" Avalaamu mukolinu, "Ma'ia, eni 'a." ¹²"Navila'isou 'iline sou navau usoli mamu. Vaimomo 'o, eni elavusou lexe lolomu a muxoo noxine maninanu mo nini netaxaa Lataua manina, la sou ane nini tanenixu 'iline soxu e vilesisi 'o mo na'apisou noxou uasi."

¹³Xe Avalaamu muavuti la iou muxixao laxa'ilu kulutitinoxu se anu ututulu no anu ne la iou mulai mutukumusou sipsip 'ilie mulu vile ne sikiliu mu'oso no ovu soxo vile avoavolu. Aliku 'o mupasipaa 'o la mulai muno'u sou muvau musoli, ka sou mu'elaxu mukalusi. Ia 'olu ne, Avalaamu uvau usoli uasi, xo anu muvau sipsip 'ilie mulu vile. ¹⁴Xe Avalaamu muavuti la mumoxo'u laxa'ilu kulutitinoxu se ne lexe, "IAUE Ulosinge". Vaimomo 'o ne, ta mitema ilemolu lia xalee se ne lexe, "No laxa'ilu noxou Lataua e anu ulosinge."

¹⁵Xe angelo noxou IAUE muavuti la muvikala molu no opo loxotolo alaxu tameisou mulai noxou Avalaamu aloxo 'o, ¹⁶^r "No ualasilu, eni avikalanenii manina lexe, eni IAUE ane avivikala 'o, tava'u xo nini na'apisou 'iline soxu vilesisi ne uasi. ¹⁷^sNelomuxosi, la eni aalusine. Eni evikala lamana noxine mo epala'alixu masaxa noxilo lexe eni axalixa'a ta xasixasine mo ta 'ilusulusuneni tavu'alo mo ixali i'oki'oki loxo ta oto no loxotolo 'o mo loxo io'lio'i no tasi'i. Mo ulai ili'i la ta mitema sou 'oto'oto imomomo sou italoxolixa'a uasi manina. ¹⁸^tEni aalusia ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi no anu vote'i vilesisi. Vote'i ane ne, nini ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ane. Xo nini nelomuxu vaikala noxilo manina misevile."

¹⁹Ilou mivikala mukalu, la Avalaamu ilou 'olu Aisaki milivu milai noxi'a ta mitema sou xaixai noxou e ilo'a mine'e sou ilo'a milivu milai ne Beru-seva xe muxolu no anu.

Naolu ta 'Olu

²⁰Avalaamu muxoxoo xe ili'i la mulomu lexe, "Milika a mipalaa mo ta 'ilie se'i. Milika ne eiae Naola semau. Anu Naola ne nini vivine. ²¹Naola ilee Milika ta 'ili'a ualaualasi'a ano 'o, Usu, anu laposalaxu. Vusu mo Kemueli eiae Alamu momu. ²²Mo Keseti mo Kaso mo Piludasi mo Itilapu mo eiae Betueli." ²³Betueli ne Liveka mamie. Milika ilou Naola mipalaane'i ta 'ili'a ta mulu ane muxatele tatalu ne. ²⁴Xe Leuma mipalaane'i ane eiae Teva ilou Xaamu mo Taasi mo Maaka. Leuma ne eiae Naola semau ane ili'i ane.

Sala Misoli

23 ¹Sala mixoo mo mimaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa tamei mo muxatele tamei (127), la sou misoli.

^r 22:16-17 Eva 6:13-14 ^s 22:17 Eva 11:12 ^t 22:18 Apo 3:25

²Misoli ne Ebulon no xalee ne Kanani, la mulue Avalaamu muxolu sou mutamasie.

³Xe muavuti la semau xalusie muai ne, ia anu mulutu mulai noxi'a ta Keti sou muvikalane'i aloxo 'o, ⁴"Eni 'o sou tuala vile va'axu mo a, ia eni ene'e exoo no nixi no taingengi 'o. Emasaxa lexe aloto lia xalee sevile noxinge mo a'asixe semaxe no anu."

⁵Xe ane'i miavuti la mikolinu vaikalau aloxo 'o, ⁶"Nalomu une'e noxixe, nexi telavu lexe nini toxo tila vile maninanu, la anu mii vile uasi, na'asixe semameni no anu taxa no maea tava'u lai 'o. Nini nasosovosou vile ane nini namasaxau. Vile noxixe 'o opo u'osa mo lexe ui'talonu taxa vile sou nini na'asixe no anu, la anu mii vile uasi."

⁷Xe Avalaamu muavuti la, muxola'u tava'u sou mutulu no tava'u vo'uxu ka mutangatulu mulu'elai no laxune'i sou mutoxone'i sou ⁸muvikala aloxo 'o, "Lexe ngingi opongengi mu'osasi mo ngemasaxa lexe eni a'asixe Sala lai 'o, la eni emasaxa lexe ngingi ngatali'isou Epulon, eiae Sokaru 'olu, ⁹lexe umasaxa la eni alotonu taxa Makapela noxou. Taxa ne mi'asou muxoo ane no liaxu pa'umolu. Ngatali'isou mo sou lexe anu umasaxa la eni alotonu noxou no anu lapee toxoxa'a umomomo no anu ane alalae no iengi 'osi, mo sou anu lia xalee ane ne eni na'axeni sou a'asixa'a ta mitema no anu."

¹⁰Epulon to a uxoxoolu ulolomu no taine'i ta menexu no anu pita ane ne no aitengaxu vimelusou tualasi'a ne. Xe muavuti soxu la muvikala no ie'i ane'i ta tatila ilo'a ta menexu sou mukolinu tali'i noxou Avalaamu aloxo 'o, ¹¹"Ae, nalomu. Eni alosine lia xalee ane ne ukalusi mo taxa e mi'asou muxolu no nano no anu ne, kalumo. Eni avivikala 'o, la ta mitema noxilo ane ita'ota'olu ilolomusilo eni avikala no iengi ngongi'a 'o. Eni alosine vitanisi sou nini na'asixe Sala no anu."

¹²Xe Avalaamu muavuti la mutangatulu sou mutoxone'i no ie'i ta Keti ane mine'e mipita ne sou ¹³mukolinu vaikalau Epulon mo sou ane'i latala ne ilomusou, "Epulon, eni alingaine lexe nini nalomu une'e noxilo. Eni masaxa noxilo tila lexe alotonu lia xalee ane ne ukalusi. Xavutalameni u'osasou masaxa noxilosu mo sou eni a'asixe semaxeni ane."

¹⁴Xe Epulon muavuti la muvikalanu Avalaamu aloxo 'o, ¹⁵"Ae, lia ne mumomomo no anu lamoli siliva alelaxu^{*} loxo itemaxu mavulovexa tamei (400). Ia anu mii vitanisi no nixi noxinge nengei. Nalai naasixe semameni no anusi."

¹⁶Avalaamu mulomu aloxo ne, la mulavu lexe lapee ane ne, anu mumomomo aloxo Epulon mulemolu la sou mulosou lamoli no ie'i ta Keti ane mine'e mipita no voxo ane ne.

¹⁷La sou anu lia xalee ane ne ilou taxa ne, anu Epulon na'u, ia Avalaamu mulotonu noxou mole anu na'u. Lia xalee ane ne, muxolu

^u 23:4 Apo 7:16; Eva 11:9, 13 ^{*} 23:15 Siliva alelaxu vile tu'umaxu loxo 11.5 gramus.

ne Makapela no xalee ane aso uxaxali utelo no anu ne Mamule. Lia ane Avalaamu mulotonu noxou Epulon ne a'losou aloxo ne. Mulotonu taxa mo ovovu ma'ima'i a ane muleme no lia ane ne mukalusi.¹⁸ Ta mitema ta Keti ane mine'e mixolu no anu pita ane ne, ane'i milavu lexe lia xalee ane ne, anu Avalaamu na'u.¹⁹ Xe vaivaikalasou lia mukalu, la sou Avalaamu mulai muluvone semau sou mune'e mu'asixe no taxa ne Makapela alai ne Mamule. Lia xalee ane ne muxolu no nano no lia tila ne Kanani.²⁰ La sou lia xalee ane anu Avalaamu mulotonu ne, ta Keti na'a la ua, anu na'u. Mo lia xalee ane sou i'asixa'a ta mitema no anu ne, anu Avalaamu na'u.

Aisaki Ilee Liveka

24 ¹Avalaamu mumaulixu tauu ie piena xoo mole, anu aululu mukalu. Mimii piepiena ane anu mu'oxonu ne, IAUE mualusouxu no anu mukalusi.² Xe muavuti la mu'avalou itema sou xaixai noxou vile. Anu itema ane ne anu itema tila kena. Anu sou usaxisaxila'u mimii noxou Avalaamu mukalusi. Muvikalanu aloxo 'o, "Namuxaxu avone vaxa no laaxu poxo'ilo mo navikalaleli manina.³ Eni emasaxaine lexe navikala manina no ualasou IAUE anu Lataua sou loxotolo mo lia, lexe mamu nini nasosovosie sema vile iu 'alixeni noxi'a ta mitema lai ne Kanani 'o.⁴ Laike nini nalivu ulai no tuala noxilo mo nano'e sema vile iu 'alixeni Aisaki noxi'a ta milemileli lai ne."

⁵Xe anu itema ne muavuti la mutuali'isou Avalaamu, "Lexe eni alai xe axalisie sema vile iu 'iline xe eni avikalane, xe imulileli ine'e 'o uasi la ane ne loxovaa? Eni apalusou Aisaki ulivu ulai no tuala nini ne'umesou?"

⁶Avalaamu muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Mamu nini napalusou 'alixeni ulivu ulai ne, naxavutalanu ane ne laixe.⁷ IAUE Lataua sou opo loxotolo muno'ilo no tualasou mamilo mo no lia lixa'a ta milemileli mo anu muvikala manina lexe lialia ano 'o ne anu ulosi'a ta 'ali'alixe ilo'a ta xasixasilo mo ta 'ilu'ilusuleli. Anu molu upalusou angelo noxou sou uulaxuneni sou nini naxalisie sema vile iu 'alixeni.⁸ Lexe nini naxalisie sema vile, xe imulineni sou ngongou ngane'e uasi, la vaikala eni evikalanenixu ne umomomo sou utaluxene uasi. Ia nalailixu 'alixeni ulivu ulai no tuala noxilo ne uasi."⁹ Ioxe, anu itema sou xaixai noxou ne muavuti la mumuxaxu avolu vile ne no laaxu Avalaamu poxo'u sou muvikala manina lexe anu umulinu aloxo anu Avalaamu mulemolu ne.

¹⁰Xe itema sou xaixai noxou anu Avalaamu muavuti la muno'a ta kameli mavulovexa noxou anu Avalaamu ne, xe muno'u mimii piena lailaixe kalumo. Muno'u mimii ane ne mukalu, la sou anu mulutu sou mulai noxou Naola ne Mesopotamia.¹¹ Mulai xe muxali, la muta'olune'i ta kameli 'alai no lexa iou no ale no tuala ne sou mita'olu no lia. Anu asou 'olo'olovo xo mole ta sema ane'i sou ine'e itau lexa.¹² Xe muta'olune'i

ta kameli mukalu, la sou anu mulinga, “IAUE, nini Lataua noxou tatila noxilo Avalaamu. Nini menesi na'oxo mii ano 'o manina noxilo vaimomo 'osi. Mo namaxa'u alauna noxine noxou itema tila noxilo Avalaamu.

¹³ Namalei, eni ane atutulu no pa'umolu lexa iou 'o, mo ta mitema no tuala 'o, ta 'ili'ili'a ta vuanga ane inene'e sou itau lexa. ¹⁴ La lexe eni avikalane vile aloxo 'o, ‘Eiseo, namuxaxu lexaxene netau ne no lia mo eni aie.’ Xe ane ivikala lexe, ‘Ioxe, amula 'o, ka sou naie. Xe naie ukalu, la sou eni aiene'i ta kameli kalumo.’ Eni emasaxa lexe ane sema ane nesi ane nini mene nesosovosie lexe itema sou xaixai noxine Aisaki semau. Lexe anu masaxa ane ne uxali manina, la eni alavusi lexe nini nemaxau alauna noxine noxou itema tila noxilo.”

¹⁵ Anu a ulilinga mo ukalu uao, ia Liveka mitavulenu lexaxe vexasou no laxasie mine'e mixali. Liveka ne Betueli 'olu sema. Betueli ne momu ane Naola, eiae Avalaamu vimou. Xe semau ne Milika. ¹⁶ Liveka ne vuanga 'o, iei ne lailaixe misevile mo ilou mulu vile iai uao. Mine'e la milai avile no lexa iou sou mitau lexa, xe mukalu la milivu mitelo.

¹⁷ Xe itema sou xaixai noxou Avalaamu ne mupasipaa 'o la muiave mulai noxie la muvikalane aloxo 'o, “Naiele no anu lexaxene mo aie sevile.”

¹⁸ Xe ane miavuti la mivikalanu aloxo 'o, “Ioxe, Naie.” La sou ane mitaloxolixu lexa vexasou mititilonu ne mulu'e mitetelisou sou mitelixu sou muie. ¹⁹ Xe muie mukalu la ane mivikalanu aloxo 'o, “Neie mukalu, ia eni alai mo aiene'i ta kamelimeni mo ane'i iie kalumo.” ²⁰ Xe ane miavuti la milai minixi'u lexa pa'usou no lupexa'a ta kameli io milai sou mitauxa'a lexa la. Miiene'i xoo mole, ta kameli tavu'alo ne mikalus'i'a. ²¹ La itema ne anu iou a ulalai noxie sou uitiei, ia uvivikala uasi. Anu umasaxa lexe umaisou Lataua IAUE uxaxai no anu mii ane ne mo lexe uxali maninasou loxo mulingau mulai noxou.

²² Xe ane miiene'i mukalu, la anu munou'u suva xoulu vile ne tu'umaxu muxali loxo gramu ta'uve sou mulilixu no kusinei xe mukalanu lasa xoulu tamei tu'umaxu muxali loxo gramu itemaxu ta'uve (100) no avole. ²³ Xe mukalu la mutali'isie aloxo 'o, “Maula se, navikalaleli, mamine 'ena'ei? Mo lovoxaa tani noxou ne tila sevile sou nexi noxi'a ta mitema noxilo noxi'a taai no anu maasi?”

²⁴ Xe ane miavuti la mikolinu aloxo 'o, “Mamilo ne ualasou lexe Betueli, eiae Naola ilee Milika 'ili'a. ²⁵ Mo nexi ta kameli taasi'a lailaixe a uxolu mo la'ilalixa'a kalumo piena misevile a uai sou i'ou mo tani a uxolu sou ngaxolu no anu.”

²⁶ Xe itema ne muavuti la muxola'u tava'u vo'uxu sou mutulu no anu sou mutangatulu mulu'elai sou mulotu mulai noxou IAUE. ²⁷ Muvikala aloxo 'o, “Eni a'iti ualasine IAUE, nini Lataua noxou tila noxilo Avalaamu. Nini nemaxau alauna noxine noxou itema tila noxilo mo nini ne'oxo

maninasou vaikala noxine ane nini nevikalanu no anu. Vaimomo 'o, nini menesi neoleleli mole ane eni emuamua'i elapu ene'e noxi'a ta minuminu 'o."

²⁸ Xe sema miavuti la miiave alaxu vilesisi milai noxie nenie taasie sou mia'alo'i a ta minemine. ²⁹ Liveka vimoe vile mulu ualasou lexe Lavani, anu mulomu la muiave muatulai no ale sou mulai avile no lexa iou e itema sou xaixai noxou Avalaamu mune'e muxalisie vimou no anu. ³⁰ Lavani mumaisou suva noxie vimou kusinei xe lasa no avole, xe mulomusou vaivaikala e itema sou xaixai noxou Avalaamu muvikalanexu, la anu mulai noxou. Anu itema ne a ilo'a ta kameli itutulu no lexa iou pa'umolu. ³¹ Lavani mulai xe muxali noxou, la muvikalanu aloxo 'o, "Nane'e mo nengei talai no tani. Lataua IAUE tanuxene mo mualusine. Ia loxovaa ane nini natutulu loxo 'o? Eni epaipou taasine no taasilo mukalu, mo ta kameli ne taasi'a kalumo a muxolu."

³² Xe itema sou xaixai noxou Avalaamu mulomu aloxo ne xe mukalu la mumulinu Lavani mulai no tani. Ilou milai xe mixali no tani, la Lavani muvikalane'i ta mitema sou xaixai noxou sou misu'uline'i sou milu'enu mimii ne no latane'i ta kameli, xe mukalu la miitixa'a ia'eia'e mo la'ilali sou mi'ou. Xe mukalu la mino'u lexa mulai noxou itema sou xaixai noxou Avalaamu ilo'a ta mitemau sou i'uini tava'a. ³³ Mino'u la'ilali mine'enu sou i'ou, la anu itema sou xaixai noxou Avalaamu ne muvikala aloxo 'o, "Eni umomomo sou a'ani palea uasi, lexe eni avikala lamana no anu mii ane eni ene'e lexe alemolu lamana noxing, la sou eni a'ani." Xe Lavani muavuti la mukolinu vaikalau aloxo 'o, "Ioxe, navivikala."

³⁴ Xe anu muavuti la muvikala musokou aloxo 'o, "Eni itema sou xaixai noxou Avalaamu, ³⁵ IAUE Lataua mualusou tatila noxilo Avalaamu misevile, mo mu'oxonu muxali itema sou lavulutti. Muitiu ta sipsip mo ta mee mo ta kau, siliva mo xoulu. Ta mitema ane sou upalulapusi'a, ane'i ane ta sema xe ta mulu. Muitiu ta kameli mo ta donki kalumo. ³⁶ Sala e tatila noxilo semau, ane aululu, ia ane mivo'onu 'ilie vile mulu. Tatila noxilo Avalaamu muitiu mimii noxou latala ne mukalus. ³⁷ Anu muvikala pekia'u noxilo aloxo 'o, 'Eni axoxoo lai 'o ne Kanani, ia mamu nini nasosovosie sema vile noxi'a ta Kanani lexe 'alixe semau, uasi. ³⁸ Nini nalai noxi'a mamilo ta temanu tuala sou mo nakamuli iu 'alixeni sema ane.' Anu muvikala aloxo ne la sou eni evikala lamana manina lexe eni amulinu vaikala anu muvikalalelixu ne. ³⁹ La sou eni evikalanu tatila noxilo aloxo 'o, 'Lexe sema ane ne, imasaxa lexe imulileli ine'e uasi, la ane ne loxovaa?' ⁴⁰ La anu muvikala aloxo 'o la, 'Eni amitema sou alolomu mo amulinu vaikala noxou IAUE. Anu molu upalusou angelo noxou sou umulineni sou mii e nini nalai na'oxo ne, anu uxali laixesi. La sou nini namomomo sou nano'e iu 'alixe sema vile noxi'a ta mitema noxou mamilo. ⁴¹ Lexe nini na'oxo aloxo, ne la vaikala ano 'o umomomo

sou utaluxene la uasi. Mo lexe nini nalai noxi'a ta milemileli xe, ilomuxu vaikalameni uasi, la anu aloxo nesi, vaikala eni evikalanenixu ne umomomo sou utaluxene uasi.'

⁴²Vaimomo 'o eni ene'e exali no lexa iou la elinga aloxo 'o, 'IAUE, Lataua noxou tatila noxilo Avalaamu, nini mene na'oxo xaixai ane eni ene'e lexe a'oxonu 'o mo uxali manina. ⁴³Eni a axoxoo 'alai no lexa iou, ia lexe sema vuanga vile ine'e itau lexa, la eni avikalane aloxo 'o, "Eiseo, natauxenixo lexa une'e mo aie." ⁴⁴Xe ane imasaxa, xe imasaxa sou iiene'i ta kameli xe kalumo, la ane sema e nini nesosovosie lexe tatila noxilo 'olu semau ane.' ⁴⁵Eni akalusou lingalinga noxilo uao, ia Liveka mine'e mixali. Mitavulenu lexa vexasou no laxasie milu'elai no lexa iou sou itau lexa. Xe eni eavuti la evikala aloxo 'o, 'Eiseo, natauxenixo lexa sevile une'e mo aie.' ⁴⁶Xe ane mipasipaa 'o la milu'enu lexa vexasou no laxasie la mivikala lexe naie. La sou mitelixu sou eie. Xe miavuti la mivikala lexe eni alai mo aiene'i ta kamelimeni kalumo. ⁴⁷Xe eni elutu vaxa la etali'isie, 'Mamine 'ena'ei?' Ane miavuti la mikolinu tali'ixeni lexe, 'Eni mamilo ualasou lexe Betueli, eiae Naola ilee Milika 'ili'a.' Eni elomu aloxo ne, xe eavuti la eno'u suva vile ka ekelelixu no kusinei xe lasa no avole tamei. ⁴⁸Xe eavuti la exola'u tava'ilu vo'uxu sou etulu no anu sou elotu mulai noxou IAUE. Evikala laixe mo e'iti ualasou Lataua IAUE, anu Lataua noxou tatila noxilo Avalaamu. Anu molu mupaamuxale mune'e noxou tatila noxilo vimou mole ane eni ene'e exalisie sema vuanga 'o sou i'uluxu tatila noxilo 'olu. ⁴⁹Ia ngingi alalae 'osi ne lexe ngingi ngamaxa'u alauna ulai noxou tatila noxilo mo nga'oxo 'ilixo laixe ulai noxiousi, la ngavikala lamana noxilo, xe uasi la ngavikala lamana kalumo, mo sou eni atovo xavutala vile la."

⁵⁰Xe Lavani ilou Betueli miavuti la mikolinu vaikalau itema ne aloxo 'o, "Nexi telavusou lexe mii ano 'o molu noxou IAUE Lataua, la anu umomomo sou nexi tamuli xavutala vile la uasi. ⁵¹Ia Liveka ano, nano'e mo nalailixe sou tatila noxine 'olu u'uluxe aloxo masaxa noxou IAUE."

⁵²Xe itema sou xaixai noxou Avalaamu mulomu aloxo ne la mutangatulu mulu'elai sou mulotu mulai noxou IAUE. ⁵³Xe muavuti la mulaasou lavuluti ane anu mutaataa no tivaxu sou mulosie Liveka. Munu'u mimii se'i loxo siliva ilou xoulu mo lavalava sou mulosie Liveka xe mulosou vimoe ilee nenu lavuluti se'i ane lailaixe kalumo.

⁵⁴Ilo'a mivikala mo mulosi'a mimii ne mukalu, la sou anu ilo'a ta mitemau mi'ani mo miie. Xe mukalu la milai miai. Xe mitulu no kakau, la anu muvikala lamana noxi'a aloxo 'o, "Eni emasaxa lexe alivu ulai noxou tatila noxilo."

⁵⁵Xe Liveka vimoe ilee nenu miavuti la mivikala aloxo 'o, "Ngingi ngongi'a ta mitema noxine ngalai, ia Liveka ne lexe ixolu voxo mavulovexa vile, ka sou ilai."

⁵⁶ Ia anu muavuti la muvikala aloxo 'o, "Mamu nga'oxonexi sou taxolu la. IAUE molu musu'ulileli mo xaixai noxilo ane munene'a 'o. Ia nga'apixo mamu, nga'italoleli mo alivu ulai noxou tatila noxilo." ⁵⁷Xe ane'i miautu la mivikala lexe, "Ta'avalie ine'e mo tatali'isie 'o." ⁵⁸La sou mi'ava Liveka milai sou mitali'isie lexe, "Loxovaa, nemasaxa lexe namulinu itema 'o?" La ane mikolinu lexe, "Ani, eni emasaxa lexe alai."

⁵⁹ La sou nenie ilou vimoe mipalusie ilee sema tila milai sou mimulinu itema sou xaixai noxou Avalaamu ilo'a ta mitema noxou. ⁶⁰Xe miautu la mialusie no anu vaivaikala ano 'o, "Vivixe sema, ulai ili'i la tavy'alo misevile nen'i'a ane nini. Ulai aso vile la ta xasixasine ilo'a ta 'ili'u'ilusuneni italoxolixa'a ta uluval'i'a." ⁶¹La sou Liveka ilo'a ta sema sou xaixai noxie mitaxusou mi'ami'a sou mimulinu itema sou xaixai noxou Avalaamu ilo'a ta mitema noxou sou milai.

⁶² No voxo ane ne, Aisaki mu'umesou xalee lia vile, ia no nano no xalee lia ane ne lexia iou vile a uxolu. Ilemo lexe, "Lexa Noxou Lataua Ane Mauli Muxolu Noxou Mo Umamaisilo". Xe anu muxoxoolu ne Nexevo. ⁶³No 'olo'olovo xo no voxo ane ne, la anu mulutu sou mukilaka no tani tata texa xe iou mulai la iou mutukumusi'a ta kameli inene'e loxo noxou. ⁶⁴Xe Liveka mimaisou la mitaloxo noxou kamelie milu'e no lia, ⁶⁵xe miautu la mitali'isou itema sou xaixai noxou Avalaamu, "Itema 'ena'ei e uaalanenge umumuamua'i unene'e ne?" Anu muxiu vaxa la muvikalane lexe, "Ua, tatila noxilo ane." Xe ane milomu aloxo ne, la ane mipasipaa misu'asou iei no anu lavalava sou kisie.

⁶⁶ Aisaki mune'e muxali noxi'a la sou itema sou xaixai noxou mua'aloxu muamua'i noxou mo mimii ane muxali no anu muamua'i noxou. ⁶⁷Aisaki muavuti sou muno'e mi'unalai no taasie nenu Sala, la sou anu mu'uluxe semau ne. Anu umasaxaie misevile mole tanutanuxe nenu la ua.

Avalaamu Musoli

25 ¹Sala misoli la Avalaamu mu'uluxe sema vile la, ualasie lexe Ketula. ²La sou ilou mipalaane'i ta 'ili'a la ualaualasi'a ano 'o, Simulani, Iokusani, Medani, Midiani, Isivaki xe Sua. ³Iokusani mupalaane'i ta 'olu ane Seva ilou Tetan. Tetan ta 'olu ane mixalixa'a ta mitema sou tuala ne Asulu mo ta mitema ne Letusi mo ne Leumi. ⁴Xe Midiani ta 'olu ta mulu ane Epa ilou Epe mo Kanoko mo Avita mo Eluda. Ane'i ane ne Ketula ta 'ili'ilie ilo'a ta xasixasie.

⁵ Avalaamu mu'italonu lavuluti noxou mukalusi mulai noxou 'olu Aisaki. ⁶Xe no mine anu uao uxoxoolu o, la lavulavuluti se'i ne multi'a ta 'olu ane noxi'a ta semasemau ane ili'i. Mulosi'a mukalu la mupalusi'a sou milai mixolu va'axu noxou Aisaki no lia xalee ane aso uxaxali utelo no anu.

⁷ Avalaamu muxolu mumaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tamei mo ta'uve (175), ⁸mole anu aululu soxu

manina. Muxoxolusi xe mulapuu tauuxu kaluxu alaxu vilesisi loxo 'osi la musivita soxu. Anu aululu manina vile xo mumaulixu tauu ie piena misevile. Xe no voxo ane anu musoli no anu ne, la uleenu mulu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli. ⁹Ta 'olu tamei eiae Aisaki ilou Isimaeli mitavule sou milai mi'asixu ne Makapela. Makapela ne muxoo no xalee mulai loxo aso uxaxali utelo no anu ne Mamule. Tei la lia xalee ane ne, Epulon liaxu. Epulon ne itemasie tuala ne Keti, momu ualasou lexe Sokaru. ¹⁰^vAvalaamu molu mulotonu lia ane ne noxi'a ta mitema ne Keti. Milai mi'asixu anu Avalaamu no pa'umele semau Sala ane. ¹¹Avalaamu musoli io Lataua muavuti la mualusou 'olu Aisaki. Aisaki mulai muxolu 'alai no lexia iou vile ilemolu lexe, "Lexa Noxou Lataua Ane Mauli Muxolu Noxou Mo Umamaisilo".

Isimaeli ta 'Olu

¹²Ioxe nanasou Isimaeli ano 'o. Isimaeli ne, Avalaamu mupalaanu noxie Axali semasie Aixiputo e Sala mino'e sou mixoo noxie sou ipalupalusie ne. ¹³Mupalaane'i la ta 'olu ualaualasi'a ano 'o. Musokou noxou ane laposalaxu la mulai muxali noxou soxu ane kaluxusi'a. Laposalaxu ane Nevaiote ka Kedaru, Atibelu, Mipusamu, ¹⁴Misima, Tuma, Masa, ¹⁵Kadati, Tema, Ieturu, Napisi xe Kedema. ¹⁶Ane'i, ta mitema e mavulovexa mo mulelia tamei ne, Isimaeli ta 'olu ta mulu ane. Ualaualasi'a ne, mimoxo'u tuatualasi'a ilou tanitanixu maulixa'a no anu. Ane'i Isimaeli ta 'olu mixalixa'a ta mitema sou mata noxi'a vilevilesi. ¹⁷Xe Isimaeli tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa tatalu mo muxatele tamei (137) la sou anu musoli. Xe no voxo ane anu musoli no anu ne, la uleenu mulu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli. ¹⁸Ta xasoxasou ilo'a ta 'ilusulusunu ne milai mixolu no lia xalee no nixi ne Avila xe ne Suru no vote'i mulai ne Asulu 'alai ne Aixiputo. Ane'i milai mixolu va'axu noxi'a Avalaamu ta xasoxasou ilo'a ta 'ilusulusunu ane noxou 'olu Aisaki.

Iakovo Ilou Esau

¹⁹Avalaamu 'olu e ualasou lexe Aisaki, nanasou aloxo 'o. ²⁰Aisaki tauu iexu mulai loxo itemaxu tamei (40) la sou anu mu'uluxe Liveka eiae Betueli 'olu. Betueli anu sou tuala ne Alamu no xalee ne Mesopotamia. Vimoe mulu ualasou lexe Lavani. ²¹Aisaki mu'uluxe semau Liveka ne, ia ipalaa uasi, la sou mulinga mulai noxou IAUE la sou ane opoone. ²²Opone ne la ta 'ilie tamei a mixolu no nano, la ilou i'oto'oto. La sou ane miavuti la mitali'i aloxo 'o, "Loxovaa ane mii anu 'o muxali noxilo loxo 'o?" Xe miavuti imasaxa lexe ilavu no anu tava'u 'oto'oto noxi'a ta keakea

^v 25:10 Tav 23:3-16

tamei ne. La sou mele mitali'i no anu linga noxie mulai noxou IAUE.

²³*La sou IAUE mukolinu tali'i noxie aloxo 'o,

“Ta mutu'u ovuxa'a ta mitemta tamei ane ixoxoo no nano no oponeni ne,
ulai ili'i, la sou nini navo'one'i, ia ulai ili'i la ixolu ipita uasi,
ikalipala'a.

Vile xaviinu xe vile ne xaviinu uasi.

Ane kitu'a e uxali la ulu'e ili'i ne, ulai la anu usaxila'u anu ane
nini navo'onu tei.”

²⁴Xe no voxo ane sou Liveka mivo'o, la mivo'one'i ta 'ilie ta vunaxa'a ta sema ta mulu tamei. ²⁵Ane mulu'e tei ne, vasimolu lauolauoinu xe laxulaxusou. La sou mimoxo'u ualasou lexe Esau. ²⁶Xe ane mulu'e ili'i ne mulu'e la avolu muteteli noxou ane muuli ne tava'u ulu'u. La sou mimoxo'u ualasou lexe Iakovo. No tauu ie ane, ane Liveka mivo'one'i ta 'ilie tamei ne la Aisaki anu tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa muxatele vile (60).

²⁷Ta 'olu ta tamei ne mileme mipalea loxo 'o. Esau ne muxali itema vile sou paipaa manina. Mulavu laixe misevile sou uvau mii. Ia Iakovo ne anu itema vile sou uxoxoo se'isisi sou u'ole'ole no tualasi. ²⁸Aisaki umasaxau Esau misevile xo anu u'osasou taataa e unono'u anu u'o'ou utotomu. Xe Liveka ne ane imasaxau Iakovo misevile.

²⁹No voxo vile la Iakovo uxuxutuxu la'ilali se'i ne se'isisi. Xe Esau mulai mupaipaax e muxali, la musolixu. ³⁰Xe muavuti la muvikalanu vimou Iakovo aloxo 'o, “Eni esolixo misevile, naitixo la'ilali lauoinu e naxuxutuxu ne se'i.” La sou ane ane'i mimoxo'u Esau ualasou vile lexe Edomu. * ³¹Ioxe, anu Iakovo muavuti la mukolinu vaikalau Esau aloxo 'o, “Lexe nini nalosilo ualasine lexe nini laposalaxu ne, la sou eni aitixene la'ilali 'o.” ³²Xe Esau muavuti la muvikala aloxo 'o, “Anu mii vile uasi. Eni a 'alalai sou asoli. Uala ane ne, anu mii vitanisi, umomomo sou uxalixu mii vile noxilo uasi.”

³³*Xe Iakovo muavuti la muvikalanu vimou ne lexe, “la lexe nini navikala maninasou lexe nini nemasaxa manina lexe na'italo uala ane ne une'e noxilo.” Esau muavuti la muvikala maninasou, la sou mulosou uala ne lexe anu Iakovo anu laposalaxu. ³⁴Xe Iakovo muavuti la sou muitixu vimou Esau ne, veleti ilou la'ilali se'i ane anu muxuxutuxu ne. Mu'ani mo muie mukalu, la sou mulutu sou mulai. No anu xavutala ane Esau mumulinu sou muxexeenu ualasou lexe anu laposalaxu mulai noxou vimou ne, anu lamana lexe anu uala ane ne, anu mii vitanisi noxou anu Esau.

Aisaki Ilou Avimeleki

26 ¹Tauu vile sou soli muxali ne Kanani la loxo ane muxali no tauu ane Avalaamu muxoxoolu 'o, la sou Aisaki mulai noxou

* 25:23 Rom 9:12 * 25:30 Edomu laaxu lexe lauoinu. * 25:33 Eva 12:16

Avimeleki, anu tatananu tuala noxi'a ta Pilistia no tuala tila ne Xelalu.

²IAUE mupala'a noxou no voxo ane ne la muvikalanu aloxo 'o, "Nalu'elai ne Aixiputo uasi, naxolu no xalee lia ane eni melo avikalaneni sou naxolu no anu. ³yNaxolu no lia xalee ane ne la eni kalumo axolu noxine mo aalusine. Lia xalexalee ano 'o eni alosinge ngongi'a ta 'iline mo ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ukalusi, aloxo 'o eni elemolu lamana noxou mamine Avalaamu. ⁴Eni axalixa'a ta 'ili'iline mo ta xaisxasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ixali tavu'alo loxo ta oto teitexi no loxotolo. Mo sou a'italonu lia xalexalee no anu lia lololinu ano 'o noxi'a. Xe ulai ili'i, la eni aalus'i'a ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi no anu vote'i vilesisi. Vote'i ane ne, nini ta xasixasine ilo'a ta 'ilusulusuneni, ⁵xo Avalaamu anu mulomuxo mo mumulinu masaxa noxilo mo vaivaikala noxilo laixe mukalusi. Tava'u aloxo ne, la sou ane eni a'oxonu 'ilixo laixesi ulai noxine." ⁶Aisaki mulomusou vaivaikala lamana noxou IAUE mukalu, la sou anu muxolu ane ne Xelalu.

⁷Xe no voxo ane ta mitema sou tuala tila ne Xelalu mitali'isou sie semau Liveka ne, la anu muvikalane'i lexe, Liveka ne, anu semau uasi, vimou ane. Muxavutala lexe ortalumeie'i ilou aloxo ne xo loxo io anu upala'alixe lexe anu semau ane, la ane'i ivau. Xo ane Liveka ne iei lailaixe misevile.

⁸Aisaki muxoxoolu no xalee tuala ane ne maxuveeni misevile, xe no voxo vile la Avimeleki tatananu tuala noxi'a ta Pilistia mutulu no aitenga sou atume no taasou la iou mulaiou Aisaki mine usa'asa'avunoxe Liveka. ⁹Avimeleki mumaisou Aisaki aloxo ne mukalu, la mu'avalou mulai noxou la muvikalanu aloxo 'o, "Aisaki, vaimomo 'o eni elavu, sema e ngongou ngaxoxoolu ne, nini semameni ane, ia loxovaa la nini nevikala lexe nini vivine sema ane?" Xe Aisaki muavuti la mukolinu tali'i noxou Avimeleki aloxo 'o, "Eni xavatalaxeni mu'ume xo loxo 'o io maasi xe eni apala'alixe lexe ane semaxe ane, la ta mitema ine'e ivelo asoli io sou ine'e ino'e la ilai i'uluxe."

¹⁰Xe Avimeleki muavuti, la muvikalanu aloxo 'o la, "Nini nesusu toxoxa'a. Lexe itema vile noxixe 'o ilee semameni miai, la anu susu ane vaikalasou utelo noxixe. Ia ano 'o ne uasi, anu susu ane muxali no nano 'o ne, vaikalasou utelo ane noxinesi." ¹¹Xe ili'i la sou anu Avimeleki ne molu muavuti sou muvikala pekia'u sou mupeletotosi'a ta mitema noxou mukalusi. Muvikalane'i aloxo 'o, "Lexe itema vile u'oxo susu vile noxou itema ano 'o ilee semau, la tava'u itema ane ne mo usoli."

¹²Aisaki muxoxoo ne xe ili'i la sou muxaxai sou mutounu la'ilali se'i mulu'e no lia no xai ane anu muxaisou ne. No tauu ie ane ne, la'ilali no xai ane ne, temanu piena misevile, xo IAUE mualusou anu Aisaki.

^y 26:3-4 Tav 22:16-18 ^z 26:7 Tav 12:13; 20:2

¹³Aisaki muxali loxo itema tila vile maninasou lavulutu tavu'alo mo lavulutiu mu'oki'oki tani manina. ¹⁴Anu itema vile toxoxa'a manina. Ta sipsipou ilo'a ta kau mo ta mitemau sou ixaxaixu ne tavu'alo misevile, la sou ta Pilistia opone'i masuau. ¹⁵Xe miavuti la lexu taxataxasou e ta mitema sou xaixai noxou momu Avalaamu mi'asou mine anu Avalaamu uxoooolu ne, misovosovolou mukalusi no anu lialia.

¹⁶Xe Avimeleki muavuti la muvikalanu Aisaki aloxo 'o, “Eni emasaxa lexe nini naxoo no lia 'o la uasi. Naxexesou tualasixe 'o mo nalai naxoo va'axu, xo nexi tamomomo noxine la uasi. Nini xavineni misevile.” ¹⁷Aisaki mulomu aloxo ne mukalu, la mulutu sou mulai. Mulai xoo la mu'ilii tualasou alavua no vanunu ne Xelalu ne sou mutulusou taasou ane. ¹⁸Tatei la Avalaamu muxoxoolu ane, mo mu'asou lexu iou sou miie no anu, ia ili'i no anu soli noxou la ta Pilistia misovolou lexu taxataxasou ne mukalusi. Ia Aisaki mulutu xe mulai muxolu ane, la anu mu'asou lexu taxataxasou ne la. Mu'asou mukalu la mumoxo'u ualaualasi'a aloxo momu mumoxo'u no anu tei.

¹⁹Alaxu vile la ta mitema sou xaixai noxou Aisaki mi'asou lexu iou vile no vanunu e ane'i milai mixolu no anu ne. ²⁰Xe ta mitema sou isaxisaxila'a ta kau ne Xelalu ne miavuti la ilo'a ta mitema sou isaxisaxila'a ta kau noxou Aisaki mi'otosou lexu iou ane ne. Ta mitema sou isaxisaxila'a ta kau ne Xelalu miavuti la mivikala lexe, “Lexu iou ane ne, nexi na'anexi.” Xe ili'i la sou Aisaki mumoxo'u lexu iou ane ne lexe, “Otosou”. ²¹Ioxe, ta mitema sou xaixai noxou Aisaki miavuti la mi'asou xa'a lexu iou vile la. Xe ili'i la 'oto'oto muxali no anu la. La sou Aisaki mumoxo'u lexu iou ane ne lexe, “Ulua”. ²²Xe Aisaki muavuti la musukusou xalee lia ane ta mitema sou xaixai noxou mi'asou lexu iou no anu ne, ia musuku mulai no xalee vile sou mu'asou lexu iou vile alavua la. Xe mumalei la ta mitema i'otosou uasi, la mumoxo'u lexu iou ane ne lexe, “Xoluxolu laixesi”, xo anu muvikala aloxo 'o, “Vaimomo 'o IAUE mulosinge tuala laixe sou taxolu laixesi no anu, mo ulai ili'i la nenge mimii tavu'alo ne anu molu ulosinge no anu xoluxolu noxingne no anu lia xalee ano 'o.”

²³Xe ili'i la anu Aisaki mutelai ne Beru-seva. ²⁴Xe no 'olovo xo la IAUE mupala'a noxou la muvikalanu aloxo 'o, “Eni Lataua noxou mamine Avalaamu. Na'ume mamu, xo eni axoo noxine, mo aalusine mo sou ta 'ili'ililine mo ta xasisasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni ixali tavu'alo xo eni emasaxau itema sou xaixai noxilo Avalaamu misevile.” ²⁵Aisaki muavuti la muvalovalo no anu lavo'o sou mutauuxu navu sou mu'elaxa'a ta sipsip sou mulinga no anu IAUE ualasou noxou IAUE. Xe muavuti la mu'ilii tuala sou mutulusou taasou no xalee lia ane ne. Xe ta mitema sou xaixai noxou miavuti la mi'asou lexu iou vile kalumo a no xalee lia ane ne.

²⁶ ^aNo voxo vile la Avimeleki molu no tuala ne Xelalu sou mulai mumaisou Aisaki, la eiae Ausate e anu itema vile sou ulolosou Avimeleki xavuxavutala mo Pikolu anu itema vile toxoxa'a sou uuli noxi'a ta mitema sou 'oto'oto noxou Avimeleki ne ilou mimulinu sou milai noxou Aisaki.

²⁷ Ilo'a mimuamua'i xe milai mixali noxou Aisaki la mutali'isi'a aloxo 'o, "Tatei la ngelavixo la ngekusailo la exexeesou liangenge, ia loxovaa la ngingi ane a ngane'e ngaxali noxilo 'o la?" ²⁸ Xe ane'i tatalu ne miavuti la mikolinu tali'iiou aloxo 'o, "Vaimomo 'o nexi telavu lexe IAUE anu a uxoo noxine. La sou nexi temasaxa lexe nenge nenge'a tasakii xavutala vile no nixi noxingne nenge'a. ²⁹ Xavutala ane nenge nenge'a tasakiinu 'o aloxo 'o, Mamu nini na'oxo masua une'e noxixe xo nexi ta'oxo masua noxingne uasi. Nexi te'oxo laixesi mulai noxingnesi. Mo no voxo ane nini ne'umesou lianexe, la nexi iexi muvaxainesi mole nelai opoone lelemesousi, ia la'laxene uasi. La sou nexi temaisou lexe IAUE musu'ulineni laixe misevile."

³⁰ Xe Aisaki muavuti la mu'oxoxa'a la'ilali toxoxa'a sou mi'ou xe miie.

³¹ Ilo'a miai xe mi'emo la ilo'a mixalixu masaxa vile toxoxa'a lexe usoko ane vaimomo mo ulai utalo ili'i ne ane'i ilo'a xoluxoluxa'a vilesisi. Misakii xavutala ane ne mukalu, la Aisaki musaxane'i sou milai, ia opone'i muai se'isisi.

³² No anu voxo ane nesi la ta mitema sou xaixai noxou anu Aisaki ne mine'e mixali noxou la mivikalanu aloxo 'o, "Nexi te'asou lexa iou vile la lexa muxali mutelo no anu." ³³ Xe Aisaki muavuti la mumoxo'u lexa iou ane ne lexe, "Seva (tavu'alo)". La sou musoko no voxo ane ne mole mune'e vaimomo 'o ne, ane'i mimoxo'u tuala ane ne lexe Beru-seva.

³⁴ Ioxe, Esau tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu tamei (40), la mu'ulux eiae Iudi, Beri 'olu sema. Beri anu itemasie Keti. Xe muavuti la mu'ulux Basemati, eiae Eloni 'olu. Eloni kalumo anu itemasie Keti.

³⁵ Aisaki ilee Liveka ixoxolu xe ie'i uvavaxai'a ta sema tamei ne la, tane'i navuxui'a misevile.

Aisaki Mualusou Iakovo

27 ¹ Aisaki mumaulixu tauu ie piena misevile mole anu aululu manina. Iou ne isivoxo mole umamalei la ua. No voxo vile, la anu mu'avalou 'olu laposalaxu Esau mune'e noxou la muvikalanu aloxo 'o, "Esau, 'alixeni. Nini 'ava?" La Esau mukolinu la muvikala lexe, "O! Eni a axoxoolu 'o." ² Xe momu muavuti la muvikala aloxo 'o, "'Alixeni, eni a amitema tila mukalu, mole eni alavusou voxo ane sou eni asoli no anu uasi. ³ La sou eni emasaxaine lexe nano'u pasikomeni ilou tavimeni mo nalai napaipaa mo navau xenixo miposi. ⁴ Xe naxali la naxutulala'u ukalu

^a 26:26 Tav 21:22

la naxutuxu xenixo la'ilali tu'axu lailaixe loxo nexutuxu e'ou. La'ilalixo ne uxutu ukalu la nano'u une'e noxilo. Eni a'ou ukalu xe ili'i la sou eni aalusine kaluxusou ka sou eni asoli."

⁵ No voxo ane Aisaki upepela'u 'olu Esau aloxo ne la Liveka a ilolomu. Xe Esau mulutu la mulai mupaipaa. ⁶Xe ane Liveka milomu aloxo ne xe milutu la milai mivikalana 'ilie Iakovo aloxo 'o, "Alixeni, nalomu. Alalae se 'o elomusou mamine upepela'u 'olu Esau aloxo 'o, ⁷'Nalai napaipaa mo navau xenixo miposi mo naxutuxu xenixo la'ilali tu'axu lailaixe loxo nexutuxu e'ou. Xe a'ou ukalu la sou eni aalusine kaluxu no talaxu IAUE ka sou eni asoli.' ⁸'Alixeni, nalomu noxilo. Mii ma'ia ane avikalanenixu lexe na'oxo alalae 'o, la namulinu vaikalaxenisi mo na'oxonu. ⁹Nalai no kalesi'a ta mee 'ole mo nano'a tamei ta lailaixe ane uao ileleme utetelo o mo ine'e axaumusi'a, xe axutuxuxou mamine la'ilalixu e umasaxau utotomu, ¹⁰la sou nano'u ilou ulai noxou sou u'ou, la sou anu ualusine xe ili'i la sou anu usoli."

¹¹Ia Iakovo soxu ne muavuti la muvikalane nenu aloxo 'o, "Atie, nini nelavu lexe Esau ne anu vasimolu laxulaxusou, ia eni 'o ne, vasimelo muvelisi. ¹²Loxo 'o io anu uvava'ou vasimelo xe ukasilo, la anu ulavusi lexe enisi ane a'oxo loloxu ne, la u'oxo masualeli io ualusilo ua."

¹³Xe nenu miavuti la mikolinu vaikala aloxo 'o, "Mii masua ma'ia ne une'e utelo ane noxilo eni anenine 'o, ia nalaisi mo na'oxo mii e elemolu noxine."

¹⁴Anu mulomuxu vaikalaie nenusi mole mulai muno'a ta mee loxo nenu mimasaxai'a la mune'ene'i noxie sou mi'oxo xou momu la'ilali tu'axu lailaixe loxo anu mumasaxau. ¹⁵Liveka mixutuxu la'ilali ne mukalu, la milai mino'u Esau tokolomou lailaixe e muai no taasi'a ne sou mitoxu'u 'ilie Iakovo no anu. ¹⁶Xe mino'u mee sosou, ia laxulaxusou ka misakisakii muvaxa no avolu xe no xolanu xo tokolomou vimou e mutaa ne, utaluxu xolanu uasi. ¹⁷Xe miavuti la misulu veleti muvaxa noxou sou muno'u ilou la'ilali tu'axu lailaixe mulai noxou momu.

¹⁸Mumuamua'i xe mulai muxali noxou momu la muvikala aloxo 'o, "Mamilo ol!" "Ma'ia?" Momu mutuali'i mulivu mulai noxou aloxo ne. Xe momu muavuti la muvikala aloxo 'o, "Ngingi ta 'ali'aliye ne tamei, ia 'ena'ei noxinge ngongou ane une'e u'avalilo 'o?" ¹⁹Xe anu Iakovo muavuti la mukolinu momu aloxo 'o, "Eni Esau, 'iline laposalaxu. Natulu mo natalupexa mo na'ou la'ilalixene eno'u mune'e noxine 'o. Xe ukalu la sou naalusilo."

²⁰Xe Aisaki muavuti la mutuali'isou, "Alixeni, nepalea loxovaa?" Iakovo mukolinu la muvikalanu momu lexe, "Lataua IAUE noxine musu'ulileli la sou eni exalisou palea." ²¹Xe Aisaki muavuti la muvikala lexe, "Alixeni, nasuku une'e 'alai mo sou eni akasine mo axamulinu vasimene. Loxovaa nini Esau manina?" ²²Iakovo muavuti la musuku mulai 'alai noxou momu

sou mukasou sou muxamulinu vasimolu. Xe muavuti la muvikalanu 'olu aloxo 'o, "Xolineni loxo Iakovo xolinu, ia avone maumautunu 'o examulinu la laxulaxusou loxo noxou Esau." ²³Muvikala aloxo ne, ia utonganu uasi xo vasimolu ne laxulaxusou loxo Esau. Xe muavuti, la lexe ualusou la ua, ²⁴muavuti la mutuali'isou la, "Loxovaa, nini Esau manina?" La anu mukolinu lexe, "Ani, eni manina."

²⁵Xe Aisaki muavuti la muvikalanu 'olu aloxo 'o, "Ioxe, nano'u la'ilali se'i e nexutuxu ne une'e mo a'ou. Xe ukalu la sou aalusine." Iakovo muavuti la muno'u la'ilali ne mulai noxou momu sou mu'ou. Muno'u xou uaini lumamo sou muiemolu kalumo. ²⁶Xe ili'i la sou Aisaki muvikalanu 'olu aloxo 'o, "'Alixeni, nasuku une'e 'alai noxilo mo na'aulaxo mo natimunu xaleleli." ^{27^b}Iakovo muavuti la musuku mulai 'alai manina noxou momu pa'umolu sou mu'aulaxu xe mutimunu momu xalenu, la momu mutuma'u tokolomou la tuma'u lailaixe misevile, la sou mualusou. Muvikala aloxo 'o,

"Alixeni tokolomou ilou vasimolu 'o tumatuma'u lailaixe
loxo xai vile IAUE mualusou.

²⁸Laixe Lataua molu ulosine ta oto kui'a sou usilisou liaxene
mo sou liaxene ne utuxu piena la la'ilalixene uleme laixe.
Anu molusi uitixene la'ilali ilou uaini piena.

²⁹Ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi ne ixali loxo
ta mitema sou xaixai noxinesi.

Mo ta mitema sou xalexalee tuatuala ne'eine'ei ne ixolu no lia no
laaxenesi.

Ta viivine ne ixolu no laaxenesi. Nini menesi nasaxila'a.
Ane'i kisi'a ane nini. Mo nenine ta xasixasie ilo'a ta 'ilusulusune
ane'i kalumo ne aloxo ne.

Ulai xe ta mitema imasaxa lexe ilingau Lataua sou
ulosine tu'umaxu sou u'oxo masuaneni,
la anu mii ane ne ulivui'a la.

Xe ane'i ane imasaxa lexe Lataua u'oxo laixe noxinesi mo ualusine,
la anu Lataua kalumo u'oxo laixe noxi'asi mo ualusi'a kalumo."

³⁰Xe Aisaki mualusou Iakovo mukalu mo mulaa mulai, io ili'i se la,
la Esau e mulai mupaipaa xou momu 'ole mulivu muxali. ³¹Anu kalumo
muxutuxu xou momu la'ilali tu'axu lailaixe mo anu a unene'e noxou.
Mu'unalai noxou momu la muvikalanu aloxo 'o, "Mamilo, natulu mo
natalupexa mo na'ou la'ilalixene o se'i. Eno'u mune'e sou lexe na'ou ukalu
la sou naalusilo." ³²Xe momu muavuti la mutuali'i, "Nini 'ena'ei ne?" "Ua,
eni Esau e 'iline laposalaxu o.", anu Esau mukolinu tali'iiou momu aloxo
ne.

^b 27:27-29 Eva 11:20 ^c 27:29 Tav 12:3

³³Xe Aisaki mulomu aloxo ne la mukuluke, la vasimolu mu'olo'olo. Xe muavuti la mutuali'i, "Ia 'ena'ei e muvau miposi mo muno'u la'ilali mune'e eno'u 'o? Nini naxali uao ia eni e'ou la'ilali ne, mo alu kaluxusou ane elosou ne. Alu ane ne, uxolu noxou aloxo ne xo anu na'u mukalu."

³⁴Xe Esau mulomu aloxo ne la la'iaxu misevile. La sou mutualoxu iii mii e toxoxa'a loxo 'o, sou mutama. Xe muavuti la muvikala tamatama mulai noxou momu aloxo 'o, "Naalusilo kalumo, eni kalumo naalusilo, mamilo soxu!" ³⁵Momu muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Vivine ane mune'e mukalavoileli o. Mo alu lexe eni aalusine no anu ane muno'u ne."

³⁶^dXe Esau muavuti la muvikala aloxo 'o, "Mukalavoileli alaxu vile ka tameisou ano 'o la. Uala ane Iakovo ne, laaxu mumomomo noxou manina. Eni 'o ne, eni laposalaxu, ia anu mune'e mukalavoileli la muno'u uala laposalaxu ne mulai noxou. Ka une'e u'umenu alusilo 'o la. Ia loxovaa, alu sevile la sou naalusilo no anu la uasi?" ³⁷Xe momu muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Eni emuxaxu lexe anu uxali loxo tila noxine ne, mo ta minuminu ne ulai ili'i la ixolu loxo ta mitema sou upalupalusi'a noxou. Mo evikalanu lexe ulai ili'i la la'ilalixu tavu'alo misevile, mo uaini kalumo. Ia 'alixeni, eni mii vile la sou alosine la uasi."

³⁸^eXe Esau muavuti la mulingau momu la, "Mamilo, lexe alu noxine vile a uxoo noxine o, la naalusilo no anu. Naalusilo kalumo." Aliko soxu 'o mutualoxu iii sou mutama alaxu vile la noxou momu. ³⁹^fXe momu muavuti la muvikalanu aloxo 'o,

"Ulai ili'i la liaxene ne, lia laixe uasi.

Natounu la'ilalixene la uleme laixe uasi.

Mo ta oto kui'a umomomo sou usilisou xaixene uasi.

⁴⁰^gVisomeni uulaxuneni no anu voxo ane lexe nini na'oto sou nakamulinuxene la'ilali.

Vivine ne anu tila noxine.

Nini naxoo no laaxu sou anu upalupalusine sou na'oxo'oxo mixumixu.

Ia ulai ili'i la nini la'iaxene, la anu umomomo sou usaxila'ine la ua."

Iakovo U'ume Ulai Noxou Lavani

⁴¹Ia Esau ne la'iaxu mo tanu masuau Iakovo misevile, xo momu mualusou laixe, ia anu uasi. Xe muxoxoolu la xavatalau ukakamuli vote'i sou uvau vimou. Xe muavuti la muvikala aloxo 'o, "Ala'alai sou mamilo asou usoli. Usoli ukalu mo ta'asixu xe ili'i la sou eni avau vivilo Iakovo ne."

^d 27:36 Tav 25:29-34 ^e 27:38 Eva 12:17 ^f 27:39-40 Eva 11:20 ^g 27:40 Tav 36:8; 2Ta 8:20

⁴² Xe Liveka nen'i a ilou milomu aloxo ne la mikalaan anaxeu 'ilie Iakovo sou mune'e noxie. Mune'e muxali la ane mivikalanu aloxo 'o, "Nalomu, vivine Esau la'iaxu mo umasaxa lexe uvene nasoli. ⁴³ Nalomu mo na'oxo aloxo eni alemolu noxine o. Nalutu ane alalae 'osi mo na'ume ulai noxou iameni Lavani, eni vivilo, anu a uxoxoolu ne Alani. ⁴⁴ Nalai naxoo noxou ne mo lexe vivine tanu lelemesou ⁴⁵ mo lexe iou si'sou mii e ne'oxo noxou, la sou eni apalusou vile sou ulai uno'ine une'eneni. Xo eni amasaxa lexe ngingi ta 'alixe tamei 'o mamu ngakalu no voxo vilesisi." ⁴⁶ Alaxu vile la Liveka mivikalanu mulue Aisaki aloxo 'o, "Eni amamaisi'a Esau ta semasemau tamei 'o la opoleli laixui'a uasi, mo etotosa noxi'a. Male lexe Iakovo kalumo u'uluxe sema vile noxi'a ta Keti la, la male eni ne asolisi."

28 ¹Xe Aisaki muavuti la mu'avalou 'olu Iakovo mulai noxou sou mualusou la muvikalanu pekia'u aloxo 'o, "Mamu na'uluxe semasie Kanani vile. ²Nalai ne Mesopotamia no tuala noxou xasine mo sou na'uluxe sema vile lai ne, iameni Lavani 'olu. ³Lataua anu xaviinu misevile, molu uxolu noxine mo molu ualusou taula'ixene mo molu ulosine ta 'iline tavu'alo mo sou ulai ili'i la ta mitema tavu'alo no xalexalee tuautala ne'eine'e'i ne mami'a ane nini. ⁴^hAnu molusi ualusinge ngongi'a ta 'ili'iline mo ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni aloxo anu mualusou Avalaamu. La sou ulai ili'i la nini natatananu lia ane nini nexoo no anu 'o. Lia ano 'o Lataua mu'italonu noxou Avalaamu." ⁵Aisaki muvikalanu 'olu Iakovo aloxo ne mukalu la mupalusou sou mulai ne Mesopotamia noxou Lavani. Lavani momu ane Betueli. Anu itemasie Alamu. 'Olu sema ane Liveka, eiae Iakovo ilou Esau nen'i.a.

⁶No voxo ane Esau mulomu lexe momu Aisaki mualusou vimou Iakovo mo mupalusou mulai ne Mesopotamia sou ulai u'uluxe sema vile lai ne, la anu mulavu kalumo lexe no voxo ane anu Aisaki mulingau Lataua sou uxoo noxou Iakovo, la anu mupela'u lexe mamu ulai ili'i la u'uluxe sema vile ne Kanani. ⁷La mulavu kalumo lexe vimou Iakovo mulomuxu vaikala noxi'a momu ilee nenu la sou ane anu mulai ne Mesopotamia ne. ⁸Tava'u aloxo ne la sou anu Esau mulavu lexe momu Aisaki umasaxai'a ta semasie Kanani uasi. ⁹Ioxe, anu soxu muavuti la mulutu mulai noxou Isimaeli e Avalaamu 'olu ilo'a ta 'olu. Mulai muxolu ane la sou mu'uluxe sema vile la. Ualasie lexe Makaleti, Isimaeli 'olu. Vimoe mulu ualasou lexe Nevaiote.

Iakovo Muaipepiena ne Veteli

¹⁰Iakovo mulutu ne Beru-seva sou mulai ne Alani, ¹¹la mumuamua'i xoo mole anu asou 'olo'olovoxo. Mumuamua'i mulai xe aso mulolo,

^h 28:4 Tav 17:4-8

la muxali no lia xalee vile, la mutualupexa sou muai ane. Muavuti la muno'u lavo'o vile sou mutixalaxu.¹²ⁱNo 'olovo xo, la muaipiepiena lexe mumaisou teetelo vile mutulu no lia la mulai muxali avile teitexi no loxotolo, mo ta angelo noxou Lataua ilulu'e itetelo no anu.¹³^jXe iou muvaxa la mumaisou Lataua mune'e mutulu no pa'umolu. Xe muavuti la muvikala aloxo 'o, "Eni IAUE, Lataua noxou Avalaamu ilou Aisaki. Ulai ili'i la eni alosinge ngongi'a ta 'ili'iline mo ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni lia ane nini naai no latanu 'o.¹⁴^kTa 'ili'iline ilo'a ta xaisxasine mo ta 'ilu'ilusuneni ne itiitis'i uxali tavu'alo loxo lalia no lia 'o. Xe ulai ili'i, la sou ane'i isukusukunu pilipilixasou lialixa'a 'o ulai umomoxu atume iou tami'a o sou ilai ixolu no anu. Eni aalus'i ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi no anu vote'i vilesisi. Vote'i ane ne, nini ta 'ili'iline mo ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni.¹⁵Mo nalomu la, eni axolu noxine mo asaxila'ine no anu muamua'lixene no xalexalee tuatuala ane nini nalai no anu. Xe ili'i, la alivulixene une'e no lia 'o. Umomomo sou eni a'umesine uasi, axoo noxine mo sou mimii e eni elemolu lexe eni a'oxo noxine ne uxali maninasou."

¹⁶Aliku 'o mukuluke xe mutulu la mutualupexa xe tanu tema, la sou muvikala aloxo 'o, "Manina, IAUE a uxoo no lia xalee se ane eni eai mo ane axoxoo no anu 'o, ia eni alavusou uasi."¹⁷Mumama'u misevile, la sou muavuti la muvikala aloxo 'o, "Eni emama'u misevile xo tuala ano 'o, iou vilemo. Anu Lataua taasou ano 'o, mo aitengasou ane mukisi mulai teitexi no opo loxotolo e emaisou 'o."

¹⁸Muai ne xe mutulu no kakau no sivo, la muno'u lavo'o e mutixalaxu no 'olovo xo sou mulaanu mulu'elai no lia, loxo atola sou sosovo. Mutulusou mukalu la munixi'u ovu vile lexaxu no latanu sou musosovosou tani ano 'o lexe Lataua na'u.¹⁹Xe ili'i, la sou mumoxo'u lia xalee ane lavo'o kisou mutulu no anu ne lexe Veteli. Tei la ilemolu tuala xalee ane ne lexe Lusu.²⁰Xe Iakovo muavuti la mupala'alixu tanu mulai noxou Lataua, la muvikala aloxo 'o, "Lexe nini naxoo noxilo mo nasaxila'ilo no anu muamua'i noxilo ano 'o, mo naitixo la'ilali ilou tokolomo²¹ mo lexe eni alivu mo alai axali noxou mamilo taasou, la sou nini Lataua noxilo manina.²²Lavo'o kisou e e'asixu ne, anu sosovo lexe nini taasine ane. Xe ulai ili'i la mimii ma'lima'i ane nini nulosilo mo naitixo ne, eni akalipala'anu la nini na'a nini pa'usou sevile loxo vile no anu mavulovexa ane eni alosine ulivu ulai noxine."

Iakovo Muxali Noxou Iau Lavani

29 ¹Iakovo muvikala aloxo ne sou mupala'alixu tanu mulai noxou Lataua mukalu, la sou anu muavuti sou musokou muamua'i

ⁱ 28:12 Ioa 1:51 ^j 28:13 Tav 13:14-15 ^k 28:14 Tav 12:3; 22:18

noxou sou ulai. Mumuamua'i ne, la mulalai aloxo no xalee lia ane aso uxaxali utetelo no anu. ²Mumuamua'i mulalaisi xe musu'a iou loxo 'osi la mumaisi'a ta sipsip la'oluxa'a tatalu ane misu'a la'oluxa'a miai mixaliliou iou lex a vile. Ta sipsip ne, mine'ene'i sou iiene'i ane, ia mine'ene'i la iiene'i palea uasi xo lavo'o toxoxa'a te ipipalopalo'u sou uxexesou taxe e lex a uxaxali utelo no anu ne uao. ³Ta mitema sou isaxisaxila'a kalumo a ixoxoomaie'i. No voxo ane sou ta mitema sou isaxisaxila'a ta sipsipi'a ine'e sou iiene'i, la ane'i ipipalo'u lavo'o to ne uxexesou lex a iou sou ta sipsipi'a iie. Xe ukalu la sou ane'i ipipalo'u ulivu no tanixu la. ⁴Iakovo mumuamua'i musuku mulai 'alai manina noxi'a sou mutali'isi'a aloxo 'o, "Ta vivilo, ngingi sou tuala ne'e?" Ane'i mikolinu la mivikala lexe, "Nexi sou tuala ne Alani." ⁵Xe anu muxiu vaxa la mutali'isi'a la, "Ia ngingi ngelavusou itema e ualasou lexe Lavani o? Eiae Naola 'olu." "Ani, nexi telavusou." Ane'i mikolinu aloxo ne. ⁶Xe muavuti la mutali'isi'a la aloxo 'o, "Ia loxovaa, anu laixenusi?" "Ani, anu laixenusi. Namalei, 'olu sema Lakeli ane inene'ene'i ta sipsip noxou 'ole." Ane'i mikolinu aloxo ne la. ⁷Xe anu muavuti la muvikalane'i aloxo 'o, "Aso a uao teitexi 'o mo umomomo sou ngingi ngalivulixa'a ta sipsip ilai no nano no taasi'a palea uasi, ia nganavaa e ngaiene'i palea mo sou ukalu la ngalailixa'a sou i'an i'a'eia'e ua o?" ⁸Xe ane'i miavuti la mivikalana lamana aloxo 'o, "Nexi talavusou ta'oxo loxo ne uasi. Nexi taxoomaie'i ta menexixe mo lexe ane'i ixalixa'a ta sipsipi'a no lex a iou 'o ukalusi, la sou nexi tapipalo'u lavo'o uxexesou lex a 'o taxanu, la sou ta sipsipmexi 'o ne, ilu'e sou iie alaxu vilesisi."

⁹Anu Iakovo ilo'a ane'i ane miuli mine'e no lex a iou ne, ivivikala ia Lakeli ane mipasipaa mo mine'e mixalixa'a mamie ta na'u ta sipsip no lex a iou ne. Xo ane ilavusou isaxisaxila'a ta sipsip noxou mamie. ¹⁰Xe aliku 'o iou muvaxa loxo 'o la iau 'olu ane mine'ene'i ta sipsipou 'o, xe muavuti la molu mulai sou mupipalo'u lavo'o muxexesou lex a iou sou muiene'i. ¹¹Xe muavuti la mutimunu xalene tei 'o sou muvikala "aso laixe" mulai noxie mo mutaloxu tama xo anu mu'osasie. ¹²Xe ili'i la sou muvikalane lamana, "Eni vivilo tavuna ane nini 'o, iaxe ane mamine Lavani ne, xo mamine vimou sema e ualasie lexe Liveka, ane eni atie." Xe sema 'o miavuti no lia 'o la ane muiave milai noxou mamie sou mia'alou. ¹³Lavani mulomu lex e iau ane mune'e muxali 'o xe, muavuti la muiave mulai mualaxu sou mu'osasou. Muavuti vaxa la mu'aulaxu ka mutimunu xale. Xe mukasi vaxa no avolu la munu'u mu'unalailixu no taasou. Xe ili'i, la sou anu muvikalanu iau lamana noxi'a momu ilee nenu mo vimou, xe mua'alouxu mimii ane muxali noxou no anu muuamua'i noxou. ¹⁴Xe Lavani mulomu noxou iau aloxo ne xe mukalu, la muvikala aloxo 'o, "Manina musuku, nini ne noxilo manina. Nenge nenge ienge lavo'o vilesisi." La sou Iakovo muxoo noxou iau ne, so'io vile.

Iakovo Mu'uluxa'a Lea Ilee Lakeli

¹⁵Xe no voxo vile, la Lavani muvikalanu Iakovo, “Nini naxoxoo noxilo 'o sou nasu'usu'ulilelixu mixomixo vitanisi loxo 'o uasi. Loxo 'o io nini xavutalameni uexe lexe, eni alotoneni uasi o xo, nini noxilos. Uasi, eni emasaxa lexe alotonenixu xaixai e nini nasu'usu'ulilelixu 'o. Nemasaxa lexe alotoneni no anu ta'e?" ¹⁶No tauu ie ane Iakovo mulai muxoo noxou iau ne la iau ta 'olu ta sema tamei ne, ane'i ta vuanga. Ane laposalaxu ne, ualasie lexe Lea, xe ane no talie Lea ne ualasie lexe Lakeli. ¹⁷Lea ne,iei laixe malaxo uasi, ia Lakeli nesi, iei laixe misevile. ¹⁸Xe Iakovo muavuti la mukolinu tali'i noxou iau Lavani aloxo 'o, “Eni emasaxa lexe axoo noxine 'o tauu ie muxatele tamei mo axaxaixene, lexe nini nemasaxa lexe eni a'ulux Lakeli.” ¹⁹Iau Lavani muavuti la muvikalanu aloxo 'o, “Anu mii vile uasi, eni a'italone noxine sou na'ulux, xo 'ena'e! ane uxoxoo noxilo 'o sou uxaxaixo la sou eni a'italone noxou sou u'ulux?” ²⁰Anu muxolu xe muxaxaixu iau tauu ie muxatele tamei sou u'ulux Lakeli ne. Tanu mu'oxo la tauu ie muxatele tamei ne loxo, voxo moso tatalusi no xavutalau.

²¹Muxolu sou muxaxaixu iau ne, xe tauu ie muxatele tamei mulai mukalu, xe mulutu la mulai muxali noxou iau, la muvikala aloxo 'o, “Nano'e 'iline ine'e mo a'ulux, xo tauu ie eni elemolu lexe eni axoo sou axaxaixene no anu ane mukalu ne.” ²²Xe Lavani muavuti la mu'oxonu la'ilali sou iau ilee 'olu Lakeli taula'ixa'a. Mukala anaxu mulai noxi'a ta mitema no nano no tuala ne, sou mine'e no anu la'ilali ane ne mukalus. ²³Xe no 'olovoxo la Lavani uno'e Lakeli ilai noxou iau loxo mulemolu tei 'ole ua, mukasivaxa noxie vimoe tila Lea mole mulailixe noxou sou ilou miai no 'olovoxo ne. ²⁴Lavani muno'e sema vile noxi'a ta sema e ixoxoo noxou sou upalupalus'i a sou i'oxo'oxo mixumixu ne sou ie 'olu Lea. Sema ne ualasie lexe Silipa. ²⁵Miai xe mitulu no kakalu xe, Iakovo iou muvaxa loxo 'o, la ano 'o Lea mo ane ilou miai 'o. Xe aliku 'o muavuti la mulai muxali noxou iau la muvikalanu aloxo 'o, “Loxovaa ane nini ne'oxo 'ili xo ano 'o mune'e noxilo loxo 'o? Eni exaxaixene 'o sou lexe eni ano'e Lakeli, ia loxovaa la, nini ne'oxo loloxo loxo 'o?” ²⁶Xe iau muavuti la muvikalanu lamana aloxo 'o, “Lai noxice 'o, nexi talavusou tavaitaula'ine'i ta 'ili xe ta sema ane mipaa no tali'a ta laposalaxu tei uasi. Ta laposalaxu ane nexi tavaitaula'ine'i tei. ²⁷Ia naxolu 'o mo voxo sou taula'i ano ulai usivita no anu voxo muxatele tameisou 'o ka sou eni ano'e Lakeli ilai noxine, lexe nini namasaxa lexe naxolu tauu ie muxatele tamei la sou naxaxaixo. Xo eni masaxa noxilo aloxo ne.”

²⁸Xe Iakovo muavuti la muvikalanu iau lexe, “Anu mii vile uasi.” Xe voxo sou taula'i ane mi'oxo tei 'ole mulai musivita, la sou Lavani muno'e 'olu Lakeli sou mulailixe noxou iau Iakovo sou mu'ulux. ²⁹Ka

muno'e Vila mulailixe noxie 'olu Lakeli ne sou ipalupalusie sou i'oxo'oxo mixemixe.³⁰ Iakovo muno'e Lakeli kalumo sou milai ilou miai. Anu mumasaxaiae Lakeli misevile noxie Lea. Xe muavuti la mumulinu masaxa noxou iau sou muxolu tauu ie muxatele tamei la sou muxaxaixu.

Iakovo ta 'Olu

³¹ Iakovo ilo'a ta semasemau tamei ne ixoxoolu, la anu ulai ilee Lea ixoxoo malamalaxo uasi, ia Lakelisi ane ilou itautinane'i misevile. Xe IAUE mumalei la mumaisou aloxo ne, la tanux Lea la sou musu'uline la ane opoone. Ia Lakeli ne uasi. ³² Ilo'a mixoxoo xe ili'i la sou Lea mivo'o 'ilie vile mulu. Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "IAUE mulavusou tu'umaxu ane muxoo noxilo. Anu manina lexe muluxeni umasaxailo manina." La sou mimoxo'u ualasou lexe Luven. ³³ Xe ili'i la, la Lea opoone la mivo'onu 'ilie mulu vile la. Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "IAUE muitixeni keakea mulu 'o xo anu mulavusou lexe Iakovo ne umasaxailo malaxo uasi." La sou mimoxo'u ualasou lexe Simeoni. ³⁴ Xe ili'i la, ane opoone la. La mivo'onu 'ilie vile mulu la. Xe miavuti la mivikala aloxo 'o la, "Vaimomo 'o eni elavu lexe eni muluxeni maasi la anu masaxa noxou utila une'e noxilo mo unene'e noxilo sou noxi'a ilo'a ta 'olu taxoo tapita utotomu, xo eni ane evo'one'i ta 'olu tatalu ta mulu 'o." La sou 'ilie ane ne, ane mimoxo'u ualasou lexe Levi. ³⁵ Xe ili'i la, ane opoone la. La mivo'onu 'ilie vile mulu la. Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o eni a'iti IAUE ualasou sou molomolo ano 'o la." La sou ane mimoxo'u ualasou lexe Iuda. Io, ili'i la ane ivo'o la ua.

30 ¹Leasi ane ipapalaa loxo ne, ia Lakeli uasi, la opoone masuaie vimoe Lea ne misevile. La sou milutu milai noxou Iakovo la mivikalau aloxo 'o, "Eni emasaxa lexe apalaa ta 'alixe kalumo. Xe uasi, la eni emasaxa lexe asolisi." ²Xe mulue la'iaxu la mivikala toxoxa'a noxie aloxo 'o, "Nalavusou lexe Lataua molusi ane mumasikalaneni uasi? Eni Lataua sou axalixu keakea no oponeni uasi. Anu molusi mumomomo sou u'oxonu ane ne." ³Xe Lakeli miavuti la mivikalau mulue aloxo 'o, "Ioxe, nano'e Vila, sema sou xaixai noxilo 'o mo, ilai ngongou ngai la sou ane ivo'onuxeni keakea. Keakea e ane ivo'onu ne, nenu ane eni 'o." ⁴Mivikalau mulue aloxo ne, xe ili'i la sou milai mivikalane Vila lamana no anu masaxa noxie ane, ane mipala'alixu noxou mulue ne. Xe ili'i la sou mino'e Vila ne milai noxou Iakovo sou ilou miai loxo semau. Mulai noxie ⁵la sou opoone xe ili'i la sou mivo'onu keakea mulu noxou Iakovo. ⁶Xe Lakeli miavuti la mivikala aloxo 'o, "Lataua mumaisou mo mulavu no anu tu'umaxu ane Lea mi'oxo'oxonu mune'e noxilo la sou mulomuxu linga noxilo la ane muitixeni keakea mulu 'o." La sou ane mimoxo'u ualasou lexe Den. ⁷Xe ili'i la Vila opoone la, la mivo'onu keakea vile la. ⁸Xe Lakeli miavuti la mivikala aloxo 'o, "Nexi noxie Lea te'oto'oto xoo

mole, vaimomo 'o eni euli." La sou ane mimoxo'u keakea ne ualasou lexe Napitali.

⁹Lea mixoxoolu xe milavu lexe ane imomomo sou ipalaa la ua la sou ane miavuti kalumo sou minole sema sou xaixai noxie ualasie lexe Silipa sou milailixe noxou Iakovo. Silipa milai mixolu noxou Iakovo loxo semau. ¹⁰Ilou mixoxoolu ne, xe ane mulai noxie xe opoone, la sou mivo'onu keakea vile mulu. ¹¹Xe Lea miavuti la mivikala aloxo 'o, "Voxo laixe muxali." La sou ane mimoxo'u keakea ne ualasou lexe Xati. ¹²Ilo'a mixoxoolu xe ili'i la, la Silipa mivo'onu 'ilie tameisou mulu. ¹³Xe Lea miavuti la mil'osa misevile la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o, eni 'osa'ilila toxoxa'a manina uxoo noxilo. Ulai ili'i, la ta sema tavu'alo ivikala lexe eni asema sou 'osa'ilila." La sou mimoxo'u keakea ne ualasou lexe Aselu.

¹⁴No tauu ie ane ne la, uiti munene'a mole Luven, Lea 'ilie laporanaxu ne, mulai no xai, la iou mulai mutukumusou ovu vile seseenu. Ngiaxu ne sou i'oxoxa'a ta sema mii no anu. Muavuti la mulai mu'elesou ngiangiaxu ne sou mulailixu noxie nenu no tuala. Muno'u xe muxalixu noxie la nenu kokope Lakeli ne mimaisou, la milai noxie vimoe Lea la mivikalane aloxo 'o, "Loxovaa umomomo sou naitixeni se'i?" ¹⁵Xe Lea miavuti la mivikalane aloxo 'o, "Neno'u muluxeni mo a ulai uxoxoo noxine ne ia, nini a nene'e 'o sou lexe nano'u 'alixe miu 'o la, ne?" Xe Lakeli miavuti la mikolinu vimoe vaikalaie aloxo 'o, "Lexe nini nulosilo mii ne, la eni avikala Iakovo la ngongou ngaai maasi no 'olovoxo." ¹⁶Mixoxoo xe 'olo'olovoxo, la Lea mialaxu Iakovo. Milai xe mixalisou mine ulilivu une'e no tuala, la mivikalau aloxo 'o, "Maasi no 'olovoxo la nane'e sou nengei taai, xo eni elotoneni noxie Lakeli no anu ovuxa'a ta sema ngiaxu e Luven 'alixe miu ne molu muno'u no xai." Iakovo mulomuxesi mole no 'olovoxo la mulai noxie sou ilou miasi. ¹⁷Xe ili'i, la Lea milinga noxou Lataua la anu tanuxe la sou ane opoone. Mixoxoo xe voxo sou ivo'o 'ilie ne muxali, la sou mivo'onu 'ilie mulu ta'uvessou. ¹⁸Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "Eni e'italone Silipa sema sou xaixai noxilo milai noxou muluxeni la sou ane Lataua tanuxo la mulosilo keakea soxu e lailaixe 'o." La sou mimoxo'u ualasou lexe Isikali. ¹⁹Isikali muxoxoo xe tila, la sou nenu ne opoone la, la mivo'onu 'ilie mulu muxatele vile sou la. ²⁰Xe miavuti la mivikala aloxo 'o, "Lataua mulosilo mii vile toxoxa'a 'o la. Iakovo vaimomo 'o ne anu u'osa misevile mo u'iti ualasilo mo utoxoleli xo eni evo'one'i ta 'olu muxatele vile." La sou mimoxo'u ualasou keakea ne lexe Sevulon. ²¹Xe Sevulon mulai muxali tila, la Lea opoone la. Mixoxoo xe voxo muxali sou mivo'o, la mivo'one 'ilie sema vile. La sou mimoxo'u ualasie lexe Tina.

²²Tauu ie piena mulai mukalu, ia Lakeli ne ipalaa uasi manina. Ia vaimomo 'o, Lataua tanuxe la sou mulomuxu linga noxie la sou molu mululusie. Mululusie ne, la anu maxuveni la ua, ane opoone. ²³Mixoxoo xe voxo muxali sou ivo'o no anu, la sou mivo'onu 'ilie vile mulu. Xe

aliku 'o miavuti la 'osa'ilila misevile, la mivikala aloxo 'o, "Vaimomo 'o, eni a'osa xo Lataua tanuxo mo molu mukalusou tu'umaxu noxilo, mole eni umomomo sou amaela no anu mii vile la uasi.²⁴ Mo eni emasaxa lexe anu molu uitixeni keakea mulu vile la." Xe miavuti la sou mimoxo'u keakea ane, ane mivo'onu ne lexe Iosepu.

Ta Temene Noxou Iakovo Mixali Tavu'alo

²⁵⁻²⁶Lakeli mivo'o Iosepu mukalu, xe ili'i la momu Iakovo mulai muxali noxou iau Lavani la muvikalanu aloxo 'o, "Eni ene'e exoo noxine 'o mo exaxaixene piena misevile sou lailotosi'a ta sema tamei 'o mo ta 'ili'ili'a. Mo nelavusou lexe exaxaixene laixe misevile. Ia vaimomo 'o eni emasaxa lexe na'italonexi noxi'a ta semasemaxeni ilo'a ta 'ili'ilixa noxi'a mo talivu uali no tualasilo."²⁷Lavani muavuti la mukolinu vaikalau iau Iakovo aloxo 'o, "Laixe no anu vaikalameni, ia loxo nalomu 'o mo eni alemolu mii 'o. Eni exoxoo la emaisou aloxo 'o, IAUE tanuxo la musu'ulileli xo nini ane nene'e nexoo noxilo 'o.²⁸Ia navikalaleli laixe no anu mii ane nini namasaxau, la sou eni alosine sou nini naxolu la, sou naxaxaixo."²⁹Xe Iakovo muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Nini nelavu no anu xaixai ane eni ene'e exolu 'o la e'oxo'oxonu. Mo nini nelavusou kalumo lexe eni esaxila'a ta sipsipmeni lailaixe misevile, mole ane vaimomo ane'i mixali tapiena misevile.³⁰Tatei la ta sipsipmeni ne tavu'alo uasi, ta ta'ei mososi. Ia musoko no tauu ie ane eni ene'e exoo noxine mo mune'e mutalo vaimomo 'o ne, ta sipsipmeni mipaa tavu'alo misevile. Xo IAUE muxolu noxilo sou musu'ulileli no anu xaixai noxilo la sou anu musu'ulineni. Ia vaimomo 'o eni emasaxa lexe nexi mexi mii se'i sou nexi mexe tasaxila'u va'axu mo."³¹Xe iau muavuti la mutuali'isou aloxo 'o, "Ia mii ma'ia ane eni alosine?" Xe Iakovo muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Nalosilo mii vile mamu. Ia lexe na'oxo aloxo eni alemolu 'o, eni axolu la mo alai aolene'i ta sipsipmeni mo asaxila'a.³²Alai maasi, la ieli uiloi'a laixe mo sou asosovosi'a laixe. Asosovosi'a ta sipsip ta 'ili'ili'a ane ta muximuxi mo ane matomatovine'i ilo'a ta mee ane matomatovine'i kalumo. Ane'i ane ne eni ano'a ukalusi loxo lailotosou xaixai tapiena e eni ene'e exoo noxine la e'oxo'oxonu ane.³³Ulai ili'i xe nini nane'e sou nataxune'i laixe xe namaisi'a lexe eni eno'a aloxo eleme'a noxine ne, la lexe eni evikala manina. Xe nane'e xe namaisi'a se'i vasime'a loxo eni eleme'a noxine uasi, la lexe ane'i ane ne epakaline'i ane."³⁴"Anu laixesi. Tamulinu aloxo neletemolu ne." Lavani mukolinu iau Iakovo vaikalau aloxo ne.³⁵Xe muavuti la no voxo ane nesi ne, mulai mun'o'a ta mee ta mulu xe ta sema latala e ta kea ia matomatovine'i ilo'a ta sipsip ta muximuxi ne sou ta 'olu misaxila'a.³⁶Xe ili'i la sou mumuline'i ta 'olu sou ilo'a milailixa'a ta mee'i a ilo'a ta sipsipi'a ne. Mimuamua'ilixa'a voxo tamei xe tatalu sou la sou mixalixa'a no xalee lia ane lexe ane'i ilailixa'a no anu ne. Ia Iakovo muxolixa'a pa'usi'a ne sou musaxila'a.

³⁷Iakovo muxoxoolu ne, xe ili'i la sou mulai muxoxola ovu iouiou se'i avoavolu ka muvili'isou ovu avoavo ne sou kalaxa'a keakea no nano 'ole mupala'a, ia usuluki uasi. ³⁸Xe muavuti la mutavulenu ovu avoavolu ne mulai sou mulaalaa no pa'umolu lexaxa'a ne sou lexe ane'i ine'e sou iie la lexe ovu avoavolu ne a ututulu no talaxa'a sou imamaisou. Xe ine'e sou iie ³⁹la ivavailo no pa'umolu ovu avoavolu e mulaalaa ne, la sou isulune'i ta 'ili'a la xooxoolaxa'a aloxo ne. ⁴⁰Xe Iakovo muavuti, la muno'a ta sipsip ilo'a ta 'ili'il'i aane ngolangola'a sou milai mixolu va'axu, ia ta sipsip ilo'a ta mee aane ngolangola'a mo aane ta muximuxi ta mulu ilo'a ta sema noxou Lavani ne mixolu ne sou aane ta mulu ivavaialone'i aane ta sema. Mu'oxo vote'i aane ne, la ta sipsip ilo'a ta mee aane misulune'i alavua ne anu ta na'usi, ia upitane'i ilo'a ta mee aane noxou Lavani uasi. ⁴¹Uxoxoo xe umalei lexe ta sipsip ilo'a ta mee aane xavine'i mo ta lailaixe ialuxa'a xe ine'e sou iie xe umalei lexe ane'i a sou ivaialo, la anu upasipaa ulai uno'u ovuovu avoavolu 'ole sou une'e ulaa no talaxa'a sou ane'i ivavaialo la imamaisou, ⁴²ia ane'i aane ta lailaixe mo xavixavine'i uasi ne, anu iou uvaxa'iasi. La sou mulai ili'i la ta sipsip ilo'a ta mee aane ta laixe mo xavine'i musuku aane anu ta na'u. Xe ane'i aane xavine'i uasi, aane Lavani ta na'u. ⁴³Anu mu'oxo aloxo ne la sou aane, anu muxali itema vile toxoxa'a manina. Miumiu piena misevile. Ta sipsipou ilo'a ta mee mixali tavu'alo misevile. Ta mulu ilo'a ta sema sou upalupalusi'a sou i'oxo'oxo mixumixu ne tavu'alo misevile, mo ta kameli ilo'a ta donki kalumo.

Iakovo Mu'ume Mulai

31 ¹Ilo'a mixoxoo ne xe alaxu vile, la Iakovo mulomu lexe iau, Lavani ta 'olu ta mulu misu'anu vaikala vile. Mivikala aloxo 'o, "Iakovo to ne mune'e la, iu mimii uasi ia, mune'e muxolu noxinge nenge'a maminge mole aane mutaxusou maminge miumiu mukalu 'o. Mole aane anu muxali itema sou lavuluti vile manina." ²Mami'a kalumo ne, iau Iakovo umamaisou, la iou la'il'a'iaxu mo uvivikalananu lailaixe loxo tei uasi, muxiu mo loxo iou ututumasi. ³Xe IAUE muavuti la muvikalanu Iakovo aloxo 'o, "Naxoxoo 'o uasi, nalutu mo nalivu ulai no lialiaxa'a mamine ilo'a ta minemineni xo eni kalumo alai axoo aane sou axoo noxine sou asaxila'ine." ⁴Xe Iakovo muavuti la mukalanu anaxui'a Lakeli ilee Lea sou milai noxou e uxoxoolu sou usaxisaxila'a ta sipsip ilo'a ta mee no anu. ⁵Ilou milutu xe milai mixali noxou, la muvikalane'i ilou, "Emaisou maminge ngongou, la maulixu muxiu. Tei, la nenge'a ta'osa'osasinge ngato'o mo uvivikalanenge nenge'a ne lailaixe loxo 'o, ia vaimomo 'o ne uasi manina, emaisou iou ne, la iou masuailosi. Ia Lataua noxou mamilo Aisaki aane uxoxoo noxilo 'o. ⁶Ngingi ngongou ngelavu lexe, eni exaxai misevile xou maminge ngongou, ⁷ia anu mukalavoileli alaxu mavulovexa la utolelei uasi. Mu'oxo 'ilixo aane ne noxilo ia umomomo sou u'oxo 'ilixo

vile masua une'e noxilo uasi xo Lataua a uxolu noxilo.⁸ Muvikalaleli lexe ta sipsip ilo'a ta mee ane tolotolone'i ne eni ta na'axeni. Ioxe, ane'i isulu xe tolotolone'i ukalusi, la anu uxiunu la lexe eni ta na'axeni ane misa'esa'eutu.⁹ La sou ane Lataua muno'a maminge ngongou ta sipsipou ilo'a ta mee la ane mune'e muitixeni 'o.¹⁰ No tauu ane ta mee ta mulu ane'i sou ivaialone'i ta mee ta sema, la eni eaipiepiena lexe emaisi'a ta mee ta mulu ane tolotolone'i mo ane'i ane misa'esa'eutusi ane mivaialone'i ta mee ta sema ne.¹¹ Xe angelo noxou Lataua muavuti la mu'avalilo, 'Iakovo,' la eni ekolinu 'O! Ma'ia?'¹² La anu musolonus vaikala la, 'Natulu mo namalei ta mee ta mulu ane tolotolone'i mo ane ngolangola'a mo ane'i ane misa'esa'eutusi ane ivavaialone'i ane'i ane ta sema. Eni emaisou 'ili'ilixo e Lavani mu'oxo'oxo noxine ne mukalu, la sou ane eni e'oxo vote'i ano 'o sou usu'ulineni.¹³ Eni e avivikalananen'i 'o, eni Lataua e epala'a noxine ne Veteli, anu lia xalee ane nini nelaa lavo'o e netixalaxu ka nenixiu ovu vile lexaxu no latanu sou nepala'alixu taneni mune'e noxilo. Ia, alalae 'osi ne, nataxusou mimemimeni mo nalivu ulai no liaxene.'¹⁴ Lakeli ilee Lea milolomu noxou mului'a ilou aloxo ne mukalu, la ilou mikolinu, "Nexi umomomo sou tano'umexi mimii se'i noxou mamixe miumiu 'o uasi.¹⁵ Xo anu mu'oxonexi loxo nexi ta 'olu uasi, nexi ta sema sou tuala va'axu mo a. Munu'u 'ulusixe ne ia musu'a mukalu ne.¹⁶ Mimii tavu'alo e Lataua muxexe noxou mamixe avolu ne, une'e nexi noxi'a ta 'ili'ilixe mii mexi ukalusi. La sou nexi umomomo sou tamulesine uasi. Namuli aloxo Lataua muvikalaneni ne."

¹⁷Xe ili'i la sou anu mutelone'i ta semasemau ilo'a ta 'ili'il'i noxi'a ta kameli.¹⁸ Anu mutelone'i mukalu la muolene'i ta sipsip ilo'a ta mee sou muulaxune'i sou milai. Lavulavulutu'a e muno'u ne Mesopotamia ne, mutavulenu kalumo sou mulailixu ne Kanani noxou Aisaki.¹⁹ Lavani ne ulavu uasi, xo mulai no paxa mo a uxoxotosou ta sipsip laxusi'a. Lakeli miavuti la milai mipakaline'i ta miu e mupuine'i sou isaxila'u taasou sou mino'a milailixa'a.²⁰ Itemasie Alamu kena Lavani ne, 'ei muvikala lamana no anu lailutu ane ne. Iakovo xavatalau lexe, ane'i ipasikisi mo ilai.²¹ Mitaxusou mi'ami'a tavu'alo ne mukalu, la mipasikisi mole milai. Mimuamua'i xoo xe, milai la mixisa'isou lexa toxoxa'a Iupileitisi. Mixisa'isou mukalu la sou mimuamua'i milai loxo no laxalaxa'ilu ne Xileati.

Lavani Mumulinu Iakovo

²²Iakovo ena milai mo voxo tatalu mupolo, ia ili'i la sou ta mitema se'i milai mivikalatu Lavani lexe Iakovo ane mupasiki mo mu'ume mulai ne.²³ Xe Lavani mulomu aloxo ne, la mutaxusi'a ta minuminu se'i sou ilo'a

¹ 31:13 Tav 28:18-22

mimuline'i. Mimuline'i milalai xoo xe, voxoxa'a muxatele vile mukalu xe muxatele tamei sou, la sou mixalisi'a no laxalaxa'ilusie Xileati. ²⁴Mixali xe 'olovo xo la ilo'a miai. Lavani muai la muai piepiena lexe Lataua muxali noxou la muvikalanu aloxo 'o, "Nelelemulinu Iakovo mo a nene'e nexalisou 'o, ia mamu nini navikala vile loxo 'o noxou uasi!"

²⁵Iakovo ena miuli la milai mixolu ane no laxalaxa'ilu ne Xileati sou mitulusi'a tani, la sou ane Lavani ilo'a ta minuminu mine'e mixalisi'a ne. Lavani kalumo muavuti la mutulusou tani vile ane no laxalaxa'ilu ne, no pa'umolu Iakovo. ²⁶Xe ili'i, la sou Lavani mulai noxou Iakovo la muvikalanu aloxo 'o, "Loxovaa ane nini ne'oxo loloko la nelavene'i ta 'alixe tamei 'o ilo'a ta xasixasilo loxo ta motu ilulutu sou ilai ialivula no tuala vile 'o? ²⁷Loxovaa ane nini ne'oxo loloko mo nepasikisi ia navikalaleli lamana ua 'o? Lexe nini navikala lamana tei noxilo la nenge nenge'a taxolu tapita mo ta'ani sevile ka tavalivali kulumiso mo talala'ati sou talelexe mo talelei, ka sou nexi tasaxangengi la sou ta'italongengi ngalai. ²⁸Ano 'o ne ua, nini netalumeie'i ta xasixasilo ilo'a ta neeni'asi mole ne'umene'i 'o ia, eni asaxane'i laixe mo atimu no xalexalene'i mo aioone'i ka sou i'umesilo ilai uasi. Nexovulaulau misevile. ²⁹Eni umomomo sou akalusine ane alalae 'o ia, umomomo la uasi xo no 'olovo xo la Lataua noxou mamine mumulesilo la muvikalaleli lexe, 'Nene'e nexalisou Iakovo ne ia mamu nini navikala vile loxo 'o noxou uasi!' ³⁰Eni elavu lexe nini taneni mutulu pekia'u lexe na'umesilo mo nalivu ulai no tualasine, ia loxovaa la nalutusi mo nalaisi ua ia, nelutu la nepakaline'i ta mimii e epuine'i sou isaxila'u taasilo?" ³¹Xe Iakovo muavuti la muvikalanu iau Lavani aloxo 'o, "Ua, lexe avikalaneni lamana ia, emama'u xo loxo io maasi xe eni avikalaneni lamana, la nini na'apixa'a ta 'iline 'o pekia'u la na'umene'i ilivu ilai noxine. ³²Ia avikalaneni aloxo 'o, nakamuline'i ta mimii noxine alalae 'o, xe naxalisi'a no tivaxu vile noxixe 'o la anu ane ne usoli ane alalae 'osi. Nexi noxi'a ta molomolo noxilo ilo'a ta neeni'a mo ta mitema sou xaixai noxilo mo, ane'i ane ngongi'a ngene'e 'o ane, nexi noxi'a tatutulu 'o ia nini mene na'una no taataasixe ne mo nalulusou tivativanexe ne mo namalei lexe naxalisi'a. Lexe naxalisi'a la nalaasi'a mo nano'a, ia nexi latala 'o tatulu mo tautieni." Iakovo uvivikala Lavani loxo ne ia, ulavu uasi. Mii ne, semau Lakeli mipakali noxou mamie taasou mo a itatalumeiou ne. ³³Lavani muavuti la mulai mu'unalai noxou Iakovo taasou tei sou mukamuli. Mukamuli xe uasi, la musuku mulai noxie Lea no tani. Mu'unalai mukamuli xe uxalisou mii vile uasi, la mulaa muatu. Xe muavuti la musuku mulai no tani noxi'a Silipa ilee Vila, la uasi. Xe musuku la mulai noxie 'olu Lakeli no tani. ³⁴⁻³⁵Ane moosou e mipakaline'i ta miiu mamie ane. Ane miavuti la mitaane'i mu'unaa no anu tixalasou ixolu no anu kameli la ixolusou mo milai mixolusou. Mamie mune'e xe mu'unaa

no taasie, la ane mipasipaa mivikalanu lamana aloxo 'o, "Tila, na'una mo nakamuli, ia nalavixo uasi, xo eni ekulukemelo mo umomomo sou eni atulu sou asukusine uasi." Mamie mu'una la ukakamuli no nano no tivativaxe xoo mole ua, la mulaa.³⁶ Iakovo ne la'iaxu misevile. Xe muavuti la muasaxau iau Lavani ne sou mutali'i xatixati vaxa noxou. "Ae! Susu ma'ia ane eni e'oxonu la sou ane nini nelelemulileli, nene'e avone muxaixai mimemimexi mukalu 'o?³⁷ Ioxe, lexe nexalisou mii vile, la namuxaxu ulu'e no talanexe nexi latala e tatutulu 'o, mo sou ta mitema noxilo 'o ilo'a ane'i ane noxine imaisou kalumo, la sou ane'i imomosou vaikalasou no nixi noxinge nengei.³⁸ Xo nalomu, eni elai exolu noxine tauu ie mavulovexa tamei, la ta sipsipmeni ilo'a ta meemeni ne isusulu utotomu lailaixesi ia ixotoxoto uasi. Mo avau sipsipmeni mulu vile mo a'ou uasi.³⁹ Mo no 'olovo xo ane, ta mii se'i ine'e ipakaline'i ta sipsipmeni sou ive'a il'i'a, mo ane ive'a mo il'i'a pausi'a uai ne, eni ano'u mo ane'e amaxa'u noxine uasi. Eni melo axiu vaxa la, akoli mii e tasiauxu ne la. Xe naavuti la, navikala pekia'u une'e noxilo misevile sou melo akolinu mii ane ta mitema ipakali no aso xe no 'olovo xo kalumo.⁴⁰ Voxo piena musuku aso ulakaisilo xo mole kisilo ne lexe uvala. Xe no 'olovo xo la sivo ukasilo mole aolopipi loxo 'o. Mo aai laixe uasi manina.⁴¹ Nengei texolu tepita tauu ie mavulovexa tamei, la e'ausou ane sou exaxaixene nesi. Exaxaixeni tauu ie mavulovexa vile mo mulelia tami'a xo eni e'uluxa'a ta 'iline ta sema tamei 'o. Xe ili'i la exolu sou exaxaixene tauu ie muxatele vile sou lexe ano'axeni ta sipsip se'i noxine sou lailoto sou xaixai latala ne la ua. Nini nekalakalavoilelisi alaxu mavulovexa vile.⁴² Ia, lexe Lataua noxou mamilo, mo Lataua noxou Avalaamu uxoo noxilo uasi, la male eni alivu vitanisi, ia mii vile sou ano'u no avolo uasi. Ia tava'u xo Lataua mumaisou mo mulavusou xaixai tapiena e eni e'oxoxene, mo tu'utu'umaxu ane muxoo noxilo 'o, la sou ane anu muxali noxine no 'olovo xo sou muvikala pekia'u noxine ne."

⁴³ Xe Lavani muavuti la mukolinu vaikala noxou Iakovo aloxo 'o, "Lea ilee Lakeli ne, eni ta 'ali'alixe ta sema ane. Mo ta 'ili'ili'a ilou ne, eni ta xasixasilo ane, mo ta sipsip ilo'a ta mee kalumo ne, eni ta miixe ane. Mo namalei, mimii tavu'alo 'o ne, molu ane noxilos, ia a'oxo mii vile noxi'a Lea ilee Lakeli mo ta 'ili'ili'a uasi."⁴⁴ Xe anu Lavani molu muavuti la muvikalanu Iakovo la, "Eni emasaxa lexe ane alalae 'osi 'o, nane'e mo nengei tasakiinu vaikala sou opo vilesisi pumuxu sou usakinengen
nenge'a no anu. Xe ili'i la sou nenge'a tasu'a la'oluxu lavo'o no lia 'o sou loxo sosovomenge. Ili'i xe nenge tane'e tamaisou, la nenge taxavutalanu vaikala e nenge taxalixu alalae 'o."⁴⁵ Xe Iakovo muavuti no lia 'o, la mulai mutavulenu lavo'o to vile veveeni ka mune'e mulaa loxo atola pumuxu mulu'elai no lia,⁴⁶ ka muvikalane'i ta 'olu ilo'a ta mitema noxou sou milai mitavule lavo'o se'i la, sou mine'e mita'olunu vaxa muxaliliou ane

anu mulaa tei. Xe mukalu, la sou ane'i ilo'a mi'ani ane no lavo'o la'oluxu pa'umolu ne.⁴⁷ Xe mi'ani mukalu, la Lavani mulemolu lavo'o la'oluxu ane ne lexe, "Iaxaru Sa'aduta" no anu vaikala noxou, xe Iakovo kalumo mulemolu lexe Xaleti no anu vaikala noxou.⁴⁸ Xe Lavani muavuti la muvikalanu Iakovo aloxo 'o, "Lavo'o la'oluxu ano 'o, anu uxolu loxo sosovo sou nenge nengei taxavutalanu vaikala ane nenge nengei tasakiinu ili'i." La sou ane ane'i mimoxo'u lavo'o la'oluxu ne lexe Xaleti.⁴⁹ Xe Lavani muavuti la muvikala aloxo 'o la, "IAUE molusi umaisinge nengei mine nenge nengei takalipala'a." La sou lavo'o la'oluxu ane ne, milemolu kalumo lexe Misipa.⁵⁰ Xe Lavani muavuti la muvikalanu Iakovo la, "Ia, lexe nini nasaxila'a mo na'oxo laixe noxi'a ta 'alixeni ta sema tamei 'o uasi, mo male nalai na'uluxa'a ta sema se'i va'axu, ia eni alavu uasi ne, ia anu laixe nini naxavutalanu lexe Lataua a umamaisinge nengei.⁵¹ Lavo'o ane eni elaanu mo ane eni esu'a la'oluxu no tava'u ane, eni elaanu no nixi noxinge nengei ne, ane uxolu 'o.⁵² Uxolu sou nenge tamaisou aso vile, la taxavutalanu vaikala ane nenge nengei tasakiinu. Eni amomomo sou aalasou pilixa ano 'o sou avenge mo ngingi umomomo sou ngaalasou sou ngavelo uasi.⁵³ Lataua noxou Avalamu mo Naolu molusi umaisinge, la sou ulavu no anu 'ili'ilixo noxinge nengei." Xe no ualasou Lataua anu Lataua noxou Iakovo momu Aisaki, anu Iakovo muavuti la mupala'alixu tanu lexe anu utetelisu mo umulinu vaikala ane ne.⁵⁴ Xe muavuti la muve'a ta sipsip se'i sou mu'elaxa'a mulai noxou Lataua teitexi no laxa'ilu ne. Xe ili'i la sou mu'aval'i'a ta mitema noxou mine'e ilo'a mi'ani. Mi'ani mukalu, la miai 'olovoxo vile la, teitexi no laxa'ilu ne.⁵⁵ Xe no kakau manina, la sou Lavani mulai noxi'a ta 'olu tamei ne ilo'a ta 'ili'ili'a sou mutimutimunu xalexalene'i ka mualusi'a io sou mu'italone'i ia anu mulivu mulai no tualasou.

Iakovo Musosovosi'a ta mimii Noxou Vimou Tila Esau

32 ¹Lavani mulutu sou mulivu mulai, la Iakovo kalumo mulutu sou mulai e lexe anu ulilivu ulai no anu. Mumuamua'i xe mulai la ta angelo noxou Lataua mixalisou. ²Xe Iakovo mumaisi'a la muvikala aloxo 'o, "Tuala ano 'o noxou Lataua." La sou anu mumoxo'u lia xalee ane ne, lexe Maanaimu. ³Xe Iakovo muavuti la mupalusi'a ta mitema se'i sou milai noxou vimou Esau no tuala vile ilemolu lexe ne Seiru no xalee lia ne Edomu. ⁴Milutu sou milai, la anu mulosi'a vaivaikala aloxo 'o, "Ngalai xe ngaxali noxou Esau itema tila noxilo la ngavikalanu lexe eni Iakovo, elai exolu maxuvee misivele noxou Lavani, mo ane mune'e mutalo vaimomo 'o. ⁵Ngavikalanu kalumo lexe eni alivu unene'e 'o eni anene'e vitanisi uasi, eni ta mitema mo ta sema sou xaixai noxilo a noxi'a tanene'e 'o. Mo ta kauxeni ilo'a ta mee mo ta donki mo ta sipsip kalumo. Eni ekalanu anaxo une'e noxine nini tatila noxilo lexe eni ane'e axali noxine la nini opoone laixeilos."

⁶Xe ta mitema ane anu Iakovo mupalus'i a ne milai xe milivu mixali, la mivikalanu aloxo 'o, "Nexi telailixu vaikalameni noxou vivine Esau, la muvikalanexi lexe anu une'e sou ualaxene no vote'i. Ilo'a ta mitema itemaxu mavulovexa tamei (400)." ⁷Iakovo mulomu aloxo ne la mumama'u misevile la tanu kalaua mo xavutalau ne laixe uasi. Xe muavuti la mukalipala'ane'i ta mitema noxou sou xaixai ilo'a ta sipsip mo ta mee mo ta kau mo ta kameli ilo'a ta donki la'oluxa'a tamei. ⁸Ka muvikala aloxo 'o, "Lexe Esau une'e xe umasaxa lexe uxalixu 'oto'oto vile, la anu ilo'a ta mitema noxilo la'oluxa'a ano 'o i'oto ia, ane'i la'oluxa'a ano 'o i'ume."

⁹Xe muavuti la mukilaka aloxo 'o, "Lataua noxou Avalaamu, eni xasilo mo nini Lataua noxou Aisaki, eni mamilo, nalomusou linga noxilo. IAUE, nini nevikalaleli lexe eni alivu ulai noxi'a ta milemiledi no tualasilo ne, la nini naalusilo sou eni axali itema sou lavulutu. ¹⁰Lataua eni amitema sou xaixai noxine. Ia eni amitema vile laixe uasi. Ia nini tanenixo la ne'oxo laixe noxilos. No voxo ane eni exisa'isie lexa Ioridani sou elai exoo noxou Lavani ne, la ano'u mii vile no avolo sou elai ne uasi. Vilaxoxosi 'a ane eni enono'u sou evilaxoxu. Ia ane 'o ne, eni ane alivu une'e 'o noxi'a ta mitema xuxulusi'a tamei 'o. ¹¹Eni alingaine lexe nini nasu'ulileli mo sou mamu vivilo Esau une'e ualivulanexi. Eni amama'u misevile xo loxo io anu une'e usokou 'oto'oto vile, la uvexevexe ukalusi, la uve'a ta sema ilo'a ta 'ili'ili'a 'o kalumo. ¹²^mNexavutalanu vaikala e nini mene nevikalalelixu. Nevikala lexe nini naxoo noxilo mo naalusilo sou eni ta xasixasilo ilo'a ta 'ilusulusuleli ixali tavu'alo ili'i loxo io'iio'i no tasi'i, ia evile umomomo sou uitisi'a uasi."

¹³'Olovoxo la Iakovo ena miai xe loxo ne'ielia, la anu Iakovo musosovosi'a ta kau ilo'a ta mee mo ta sipsip mo ta kameli mo ta donki se'i sou iu vimou Esau. ¹⁴Itiitisi'a ta mimii ne aloxo 'o ta mee ta sema ne mun'o'a itemaxu mavulovexa vile (200). Xe ta mulu, la mun'o'a itemaxu vile. Ta sipsip ta sema la mun'o'a itemaxu mavulovexa vile (200) xe ta mulu la mun'o'a itemaxu vile (20). ¹⁵Xe ta kameli ane misulu mo ta 'ili'ili'a a no tava'a ne, mun'o'a mavulovexa tatalu (30). Xe ta kau la mun'o'a mavulovexa tam'i'a (40) ane sema, xe ta mulu mavulovexa. Ta donki la mun'o'a ta sema itemaxu vile (20) xe ta mulu mavulovexa (10). ¹⁶Xe muavuti la musosovosi'a ta mitema sou xaixai noxou sou vileyilesi isaxila'a ta mee ilo'a ta sipsip mo ta kameli mo ta kau ilo'a ta donki e anu Iakovo musosovosi'a sou lexe uitiu vimou Esau. Mu'italone'i ta mitema vileyile sou isaxila'a ta mimii la'oluxa'a vileyilesi ne mukalu la muvikalane'i aloxo 'o, "Maasi xe nenge'a talutu sou talai, la ngingi ngauli, ia ngasaxila'a Esau ta miu ne mo sou mamu imua'i ipita.

^m 32:12 Tav 22:17

Ngamuxaxu taitaiinu. Nini ane nasaxila'u la'oluxa'a vile, la nauli, ioxe anu ane uno'a noxou sou umulineni, la umuxaxu taiinu o ka sou uili'i no tumaline. Nga'oxo aloxo ne, la ulai utalo noxou ane sou uili'i." ¹⁷Xe muavuti la mulosi'a vaikala tamei sou. Muvikalantu itema sou xaixai noxou ane sou uulaxune'i aloxo 'o, "Nauli xe eni vivilo Esau uala xe une'e uxalisine xe utali'i lexe, 'Nini namitema sou xaixai noxou ene'ei? Ia nalalai ne'ei 'o? Ta mimii te naoelene'i ne 'ena'ei ta miu?' ¹⁸Ioxe nini naavuti la navikalantu lexe, 'Ta mii 'o, itema sou xaixai noxine Iakovo anu musovane'i mine'e noxine nini tila noxou lexe nini ta miimeni. Anu muitimeni vitanisi. Ia anu Iakovo a uili'i sio.' ¹⁹Musuku mune'e noxou itema sou xaixai noxou tamei sou mo tatalu sou la mulosi'a vaikala vilesisi aloxo ne. Mo anel'i ane tavu'alo mo mulai upee noxou ane ili'i ne, vaikala vilesisi anesi, ane anu muvikalane'ixu sou ikolinu tali'i noxou vimou Esau. ²⁰Xe muavuti la muvikalane'i la, "Vaikala vilesi anesi, lexe uxalisine xe utali'i aloxo ne la, ngakoli vilesisi aloxo ne. Ngaxavutalanu sou ngavikalantu lexe, 'Ani, itema sou xaixai noxine a uili'i sio.' " Xe muavuti la muvikala lexe, "Male no anu xavutala ano 'osi la sou eni axolixoli no anu, la sou anu uxiunu tumalouxu 'ilixo masua e eni e'oxo noxou la sou anu la'iaxuilo no anu." ²¹Xe muavuti la musova iu vimou mimii muuli mulai noxou ia anu muxolu sou muai 'olovo xo vile la.

Iakovo Ilou Lataua Mi'oto'oto

²²No 'olovo xo la Iakovo muavuti la muno'a ta semasemau tamei ne ilo'a ta sema sou xaixai noxou tamei mo ta 'olu mulelia vile (11) milai mixisa'isou lexa Iavoku. ²³Mulailixa'a no lexa no xalee vile xe mukalu, la mulivu mune'e sou uvikalane'i ta mitema sou xaixai noxou sou itavulenu miumiu ulai no xalee lexa noxi'a ane'i ane miuli 'ole, ²⁴"ia anusisi muxoxoo ne, xe no 'olovo xo la itema vile mune'e muxali noxou sou ilou mi'oto. Ilou mi'oto xoo mole lamana mukea. ²⁵Xe itema ne muxamuli loxo 'o la anu a xavixavinu ua, xe muavuti la mu'otunu Iakovo tanga'u no avolu la tanga'u muxatele. ²⁶Xe itema ne muavuti la muvikalantu Iakovo aloxo 'o, "Naxexeenu avone mo eni alai xo anu asou lamana ukea." Iakovo muavuti la muvikalantu aloxo 'o, "Eni umomomo sou eni axexeeni avolo uasi. Lexe nini naalusilo 'o, la sou eni axexee avolo." ²⁷Xe anu itema ne, muavuti la mutuali'isou Iakovo aloxo 'o, "Ualasine loxovaa?" Xe Iakovo muavuti la mukolinu lexe, "Eni ualasilo lexe Iakovo." ²⁸"Xe anu itema ne muavuti la muvikalantu Iakovo, "Tava'u xo ngingi ngongou Lataua nge'oto mo ngongi'a ta mitema kalumo la nini netaloxolixa'a, la ualasine lexe Iakovo ne usu'a, ia ualasine lexe Isilaeli." ²⁹Iakovo muxiu vaxa la mutuali'isou itema ne lexe, "Nini ualasine 'ena'ei?

ⁿ 32:24-26 Ose 12:3-4 ^o 32:28 Tav 35:10 ^p 32:29 Kis 13:17-18

Nalemolu noxilo." La anu itema ne, mukolinu lexe, "Tava'u loxovaa la nini nemasaxa lexe nalavusou ualasilo?" Xe muavuti la mualusou Iakovo. ³⁰Xe Iakovo muavuti la muvikala lexe, "Vaimomo 'o eni emaisou Lataua iou, ia eni asoli uasi." La sou mumoxo'u lia xalee se ane ne, lexe Penuelu. ³¹Aso muxali mutelo, la Iakovo mulutu sou musukusou lia xalee ne sou mulukeluke mulai xo tanga'u mupee. ³²La sou musoko ane tatei ne mole ane mune'e mutalo vaimomo 'o ne, Iakovo ta 'olu'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilusulusunu ne ilou mii xiasinu no texesou 'o uasi xo itema e ane'i ilou mi'oto, la mu'otunu ane no tanga'u ne.

Iakovo Mualaxu Vimou Tila Esau

33 ¹Xe Iakovo muavuti la mulutu sou mulai muxisa'isou lexa Iavoku sou mumuline'i ta semasemau ilo'a ta 'olu'olu mo ta mitema sou xaixai noxou sou ilo'a misolonu muamua'i noxi'a ulai ne Kanani. Ilo'a mimuamua'i xoo xe, anu Iakovo musu'a iou loxo 'o, la vimou Esau ane ilo'a ta mitema sou 'oto'oto noxou itemaxu mavulovexa tamei (400) imumuamua'i inene'e. Ia uao no paxa sio. Xe aliku 'o muavuti la mupalusi'a ta 'olu'olu milailai noxi'a ta neneni'a sou mitulu no tavatava'a. ²Lea ta na'e milai noxie, xe Lakeli noxie milai xe ta sema sou xaixai noxou tamei ne, ta noxi'a milai noxi'a ilou kalumo. Xe muavuti la muvikalane'i ta sema sou xaixai noxou ilo'a ta 'ili'ili'a sou miulaxune'i. Ka Lea ilo'a ta 'ili'ilie. Ka Lakeli ilou 'iliie Iosepu sou miili'i no tumali'a. ³Ioxe, anu Iakovo mumomomo sou muamua'ixa'a aloxo ne, mukalu io sou anu mulai sou muulaxune'i sou ilo'a milai. Ilo'a milalai xoo xe, ane'i asou ilo'a ixali alaalai, la Iakovo muxola'u tava'u sou mutulu no tava'u vo'uxu sou mutangatulu mulu'elai sou mutaxanu vimou. Anu mu'oxonu aloxo ne alaxu muxatele tamei xoo mole mulai muxali 'alai noxou vimou. ⁴Xe vimou muiave mune'e la mua'ulaxu ka mutimunu xalenu, la sou ilou mitama. ⁵Xe Esau musu'anu iou la mumaisi'a ta sema ilo'a ta 'ili'ili'a, la mutali'isou Iakovo aloxo 'o, "Ia ta'ei ngongi'a ngakekei 'o?" Xe Iakovo muavuti la mukolinu vimou lexe, "Ta molomolo ane ne Lataua tanuxo musuku la sou muitixeni eni amitema sou xaixai noxine." ⁶Xe ta sema sou xaixai noxou tamei ne ilo'a ta 'ili'ili'a miavuti la mimuamua'i mulai no talaxu Esau sou mitangatulu mulu'elai sou mitaxanu. ⁷Ka Lea ilo'a ta 'iliie, ka Lakeli ilou 'iliie Iosepu. ⁸Xe Esau muavuti la muvikalanu vimou lexe, "Eni exalisi'a ane'i e nepalusi'a sou miuli no vote'i. Ia nepalusi'a sou miulilixa'a ta mimii ne mine'e noxilo sou ma'ia?" Xe anu Iakovo muavuti la mukolinu vimou lexe, "Tatila, a eni e'oxo loxo ne sou lexe nini opoone laixeilos." ⁹Xe Esau muavuti la mukolinu vaikalau vimou aloxo 'o, "Vivilo, eni mixemixe tavu'alo misevile. Ta miimeni ne, anu laixe lexe nalivulixa'a." ¹⁰Ia Iakovo ne pekia'u misevile. Muavuti la mukolinu vimou vaikalau lexe, "Lexe nini oponeni laixeilo mo lexe nemasaxailo

manina, la nini oponeni usexelasi mo nano'a ta mimii e eni eitimeni ne. Xo eni emaisine la loxo eni emaisou Lataua iou, tava'u xo nini opoone laixelosi mo nemasaxailo manina. ¹¹La sou ane vaimomo 'o eni emasaxa lexe ta mimii e eni eitimeni ne namulesi'a mamu nano'asi, xo eni Lataua tanuxo misevile la muitixeni mii piena misevile." Anu Iakovo kapia'u aloxo ne, la sou vimou Esau ne, opoona musexela sou mun'o'asi.

¹²Xe ili'i la, la Esau muvikalanu vimou aloxo 'o, "Alalae 'o eni emasaxa lexe nenge ta'iti mo tatavuevule mimii mo nenge'a talai, eni aulaxunenge nenge'a." ¹³Ia Iakovo muavuti la muvikala lexe, "Tatila, nini nelavu lexe ta molomolo 'o ne xavine'i sou ipalepalea uasi. Mo ta sipsip ilo'a ta kau mo ta mee ta 'ili'il'i'a e uao i'l'o'ou susu 'osi. Xo Maasi xe nenge taiavelixa'a no voxo vilesisi 'o sou talai taxali no tuala ane alalae oosi 'o, la ane'i isoisolu ukalusi xo xavine'i uasi. ¹⁴La sou tatila noxilo, eni emasaxa lexe nini naulaxuleli mo nauli, ia eni aili'i se'isisi sou apalalaxa'a. Xe ili'i la sou eni alai axalisine ne Edomu." ¹⁵Xe Esau muavuti la muvikalanu vimou Iakovo ne aloxo 'o la, "Ioxe, la eni asosovosi'a ta mitema noxilo 'o se'i sou ngongi'a ngaxolu 'o sou ino'linge ine'engengi." Ia Iakovo muavuti la mukolinu vimou vaikalau lexe, "Itema tila, nini oponeni laixeilo misevile, ia mii vile uasi, ta mitema sou xaixai noxilo me'a ipalalanexe la sou ixalinexe." ¹⁶Xe Esau muavuti la no voxo ane anu mune'e muxalisou vimou sou ilou mivikala ne la mulivu sou mulai ne Edomu. ¹⁷Xe Iakovo muavuti la mulai loxo ne Sukoti. Mulai xe muxali la mutulusou taasou xe taasi'a ta mee ilo'a ta sipsip mo ta kau mo ta kameli mo ta donki. La sou ane'i milemolu tuala se ne lexe Sukoti.

¹⁸No tauu ie ane anu Iakovo mu'umesou tuala ne Mesopotamia sou mulivu mulai no liaxu ne Kanani, la mii vile masua uxalisou uasi. Anu mulai ne Sikemu sou mu'ilii tualasou ane. ¹⁹^aXe ili'i la sou, ulotonu lia xalee ane ne noxi'a Sikemu ilo'a ta vimovimou ane'i ta mitemasie Amolu. Lia ne, mulotonu no anu lamoli siliva alelaxu itemaxu ta'uve (100). ²⁰Xe ili'i la, la sou mutulusou valovalo sou u'elaxu ta mii no anu ulai noxou Lataua kalumo lai ne no tualasou alavua ne. La mumoxo'u tani ne lexe "Elu, Lataua noxi'a ta Isilaeli."

Sikemu Mu'oxonu 'Ilixo Masua Mulai Noxie Tina

34 ¹No voxo vile la eiae Tina e, Iakovo ilee semau Lea 'ili'a, milai mixixaobao sou mimaisi'a ta sema no tuala tila ne Sikemu. ²Amolu anu itema vile tila no anu mata Ivi, anu tatananu tani no xalee lia ne Kanani ne, 'olu mulu ualasou lexe Sikemu. Mumaisie Tina la mulpune sou mulai noxie. ³Mulai noxie mukalu la mu'unanu tanu noxie mo sou lexe ane imasaxau. ⁴Xe ili'i la sou mulai muvikalanu momu

^a 33:19 Ies 24:32; Ioa 4:5

lexe, "Mamilo, eni emasaxa lexe nano'e sema 'o ine'e mo a'uluxe!"⁵ Xe Iakovo mulomu lexe 'olu Tina ane Sikemu mu'oxonu 'ilixo masua noxie ne, la uvikala vile uasi xo ta 'olu ta mulu ane mikei milai sou milailixa'a ta sipsip sou iiene'i xe i'ani ia'eia'e. Muxoomaie'i mo lexe ixali la sou uvikalane'i.⁶ Amolu, Sikemu momu muavuti la mulutu mulai noxou Iakovo sou ilou mivivikalasou masaxa noxou 'olu.⁷ No voxo ane Amolu mune'e sou ilou Iakovo mivivikalala ne, la anu Iakovo ta 'olu miliu mixali. Mixali xe milomusou a'losie vimo'a Tina lexe Sikemu mulapune sou mulai noxie, la mitamasie xe la'ixa'a misevile, xo 'ilixo masua ane Sikemu mu'oxonu noxie Tina ne, anu masua misevile no ie'i ane'i ta Isilaeli. Itema vile ulai noxie sema aloxo ne, ane'i imama'u no anu misevile xo anu susu taxoxa'a ane.

⁸Xe Amolu muavuti la muvikalane'i Iakovo ilo'a ta 'olu aloxo 'o, "Eni 'alixeni Sikemu ne, tanu mutulu pekia'u noxie Tina ne misevile, la sou ane eni atali'isinge lexe ngamasaxa la iengi uvaxaieisi mo u'uluxe.

⁹Anu laixe lexe nenge nenge'a tataula'inenge nenge'a ngato'o mo sou xoluxolunenge nenge'a laixesi. Ta 'Ilinge ta sema ine'e i'ulunexe, xe nexi ta 'ilixe ta sema ilai i'ulungenge.¹⁰ Ngemasaxa lexe ngaxoo no lia xalee anevaa ne la mii noxingesi. Ngamasaxa lexe nga'oxomengi vote'i se'i sou mimii se'i uxali no anu, sou usu'ulingengi no anu xoluxolungenge mo ngingi mengesi ngasaxila'u, la anu mii vile uasi."¹¹ Xe Sikemu muavuti la muvikalane'i Tina mamie ilo'a ta 'olu aloxo 'o, "Lexe ngingi opongengi u'osasou masaxa noxilo sie Tina, la mii ma'ia ane ngingi ngamasaxau ne, eni alosingesi.¹² Ia ngasosovosou 'ulusie mo ngavikalaleli lamana no anu mimii lailaixe ane ngemasaxau lexe eni alosinge. Mimii ma'ia ane ngemasaxau ne, eni alosingesi, ia lexe ngano'e Tina ne ine'e mo a'uluxe."

¹³Ioxe, tava'u xo Sikemu mu'oxonu 'ilixo masua noxie Tina sou mulapune sou mulai noxie, la ta vimovimoe mixalixu xavutala vile sou ikalavoine'i Sikemu ilou momu Amolu.¹⁴ Ta motu miavuti la mivikalane'i Sikemu ilou momu aloxo 'o, "Nexi umomomo sou ta'italone vivixe sou i'uluxu itema vile ane xooxoo ungaasou uao uasi. Xo maasi xe nexi ta'oxo aloxo ne la, anu mii sou maela toxoxa'a noxixe.¹⁵ La sou lexe ngingi nga'oxo mii toxoxa'a 'o tei, ta mulu sou tualasinge ne lexe xooxoo ungasil'a ukalusi aloxo nexi 'o.¹⁶ Lexe ngingi nga'oxo aloxo nexi telemolu ne, la sou nexi iexi uvaxainge sou nga'uluxa'a ta 'ili'ilixe ta sema xe nexi ta'uluxa'a noxinge. La sou nenge nenge'a taxolu tapita sou taxali loxo ta mitema sou tuala vilesisi.¹⁷ Ia lexe ngingi ngamulinu masaxa noxixe aloxo telemolu lamana 'o uasi, la nexi tano'e vivixe sema 'o mo noxi'a talivu."

¹⁸Xe Amolu ilou 'olu Sikemu milomusou vaikalai'a Iakovo ta 'olu ne la tu'umaxu xe mutama laixe misevile no sangali'a ilou, la mimasaxa lexe ilai i'oxo aloxo milomusou noxi'a Iakovo ta 'olu ne.¹⁹ Sikemu ne

anu maulu vile e ta maulu ilavusou imasaxau mo itoxonu misevile. Anu momu ta minuminu. Anu mulomusou vaikala ane ne, la umasaxa lexe uvoovoxo la uasi, xo anu tanu u'elaie Tina lexe u'uluxesi. ²⁰Xe ilou momu milomu aloxo ne, xe miavuti la ilou milai no tilovolovo 'alai no aitengaxu vimelu sou tualasi'a tila ne sou mivikalane'i ta mulu sou tuala ne. ²¹Vaikala e mivikalane'ixu aloxo 'o, "Ta mitema e nexi telai sou noxi'a tevivikala ne, ta laixe misevile. Mo mimasaxa lexe ine'e nenge'a taxolu tapita. Nenge lia nenge toxoxa'a misevile. Lexe nenge tamasaxai'a, la ane'i ine'e mo nenge'a taxolu tapita ano 'o, mo mii ma'ia ane ane'i imasaxa lexe i'oxonu ne, ane'i l'oxonusi, xo nenge lianenge toxoxa'a misevile. Lexe ane'i ine'e nenge'a taxolu tapita maninasou ane lai 'o, la sou nenge ta'uluxa'a ta 'ili'a ta sema xe ane'i i'uluxa'a ta noxingue. ²²Ia masaxa noxi'a vilesisi e ane'i mitulu pekia'u no anu ane lexe, ta mulu sou tuala tila noxingue 'o lexe xooxoo ungaasi'a ukalusi aloxo ane'i. Lexe nenge ta'oxo aloxo ane'i milemolu ne, la sou ane'i opone'i u'osa sou nenge'a taxolu, ²³la sou male ta sipsipi'a ilo'a ta kau mo mi'ami'a tavu'alo ne nenge miimenge kalumo. Ia tamulinu masaxa noxi'asi mo sou ine'e nenge'a taxolu." ²⁴Ta mulu tavu'alo mukalusi e milai mipita no aitengaxu vimelu sou tuala pa'umolu ne, milomu noxi'a Amolu ilou 'olu Sikemu aloxo ne, la ane'i latala ne, mimasaxa lexe i'oxo aloxo ane'i ilou milemolu noxi'a ne. Mole ta mulu sou tuala tila ne xooxoo mungaasi'a mukalusi, ia vile pa'usou uasi.

²⁵Ta motu ixoxolixu xalexalevine'i voxo vile, mo tamei sou mo tatalu, mo navunavuxa'a 'ole ukalu uao, ia Iakovo ta 'olu tamei e, eiae Simeoni ilou Levi, Tina ta vimovimoe, ilou mino'u viso ka mitoke mimuamua'i miali no nano no tuala tila ne Sikemu ne, sou mixali'a. Ilou mive'ave'a ta mulu e ixoxolixu xooxoo anaxu tanixu ne mukalusi. ²⁶Miavuti vaxa la mive'a Amolu ilou 'olu Sikemu ne kalumo. Xe mitokine vimo'a Tina e ixoxoo no tani noxou Sikemu ne sou ilo'a milai. ²⁷Simeoni ilou Levi mive'a ta mulu sou tuala ne Sikemu ne mukalu, xe ta vimovimo'a ane ilo'a mami'a mixolu 'ole, milutu sou milai mi'unalai no tuala tila ne sou mipakali mimii. Mimii piena lailaixe ne, mitavule mulai mukalusi. Ane'i mi'oxo loxo ne sou lexe ikolinu 'ilixo masua e Sikemu mu'oxo noxie vimo'a Tina. ²⁸Xe miavuti vaxa la mino'a ta sipsip ilo'a ta kau mo ta donkii'a ne mukalusi. Mimii iouiou no nano mo no ale no tuala ne mino'u mukalusi. ²⁹Mimii iouiou e 'ulusou toxotoxoa'a ne mino'u mukalusi. Ta sema sou tuala tila ilo'a ta 'ili'ili'a ne mino'a mukalusi kalumo. Mo mi'ami'a no taataasi'a ne mitaxusou mukalusi sou mitavule mulai. ³⁰Xe Iakovo muavuti la muvikalane'i Simeoni ilou Levi aloxo 'o, "Ngingi ngongou nge'oxo 'ilixo ano 'o, la mulosilo tu'umaxu toxoxa'a misevile. Ta mitema latala e ixoxolu no lia xalee ano 'o, loxo ta Kanani mo ta Peresi. Maasi xe ipita sou imasaxa lexe ialivulaleli, la umomomo sou ikalusixe

noxi'a ta 'alixenisi, xo nexo tapiena uasi." ³¹Xe ane'i ilou miavuti la mikolinu vaikalau mami'a aloxo 'o, "Xo ma'i, nexo noxou iexi uvaxaie vivixe loxo nesi, mole ane'i l'oxone loxo sema sou vote'i loxo ne mole loxovaa?"

Iakovo Mulivu Mulai ne Veteli

35 ¹'Xe Lataua muavuti la muvikalau Iakovo aloxo 'o, "Nalutu mo navulasou tuala ano 'o, ia nalai mo naxolu ne Veteli mo natulusou valovalo sou na'elaxa'a ta sipsip utelo noxilo. Eni Lataua e epala'a noxine no voxo ane nini ne'umolu vivine Esau la nene'e netatalume." ²Iakovo mulomu noxou Lataua aloxo ne xe mukalu, la muvikalane'i ta 'olu ilo'a ta semasemai'a mo ta 'ili'ili'a mo ane'i ta mitema latala e ilo'a ikekei ne aloxo 'o, "Ngingi latala 'o ne maasi la ngaxexene'i ta maliava sou kalavoi noxinge latala ne ukalusi, mo ngaxali malemalenga ukalusi mo ngatokolomo no anu tokolomo alavua ukalusi, ³xo nenge asou tasuku sou tuala ano 'o ia talai ne Veteli sou eni atulusou valovalo sou a'elaxa'a ta sipsip ilai noxou Lataua no anu. Lataua e musu'ulileli no anu tu'umaxu ane muxali noxilo xe muxolu noxilo sou musaxila'ilo no xalexalee tuatuala ane eni emumuamua'i no anu."

⁴Xe ta motu miavuti la milai mitavulene'i ta maliavai'a sou milailixa'a noxou Iakovo. Mo paxoxo sou sangasangali'a kalumo ne milaxalaxalixu sou milosou sou mi'asixa'a no ovu tavuna tava'u 'alai ne Sikemu. ⁵Xe mukalu la sou ane'i Iakovo ilo'a ta 'olu milutu sou milai. Milutu sou milai, la Lataua muxalixu 'ume toxoxa'a noxi'a ta mitema ane mixolu no nano no tuala tatatila 'alai ne Sikemu, opone'i mole ilelemuline'i ua.

⁶Mimuamua'i xoo, la milai mixali ne Lusu. Vaimomo 'o ane'i ilemolu tuala ane ne lexe Veteli. Anu tuala ane ne muxolu no xalee lia ne Kanani. ⁷Milai mixolu ane sou anu mutulusou valovalo sou u'elaxa'a ta sipsip ane. La sou mulemolu lia xalee ane Veteli ne lexe, "Lataua sou Veteli" Xo Lataua mupala'a noxou no voxo ane anu mu'umolu vimou Esau la mulai mutualume no anu. ⁸Milai mixolu ane, la sou Debora sema tila e misusune Liveka no molomoloxe misoli ane. La sou mi'asixe no ovu tavuna tava'u no xalee mulai ili'i ne Veteli. La sou mimoxo'u ovu ne lexe, "Ovu Tavuna Sou Tama".

⁹No tauu ie ane Iakovo molu ne Mesopotamia sou mulivu mune'e ne Kanani, la Lataua mupala'a noxou la. Xe muavuti la mualusou aloxo 'o,

¹⁰ ^s"Ualasine lexe Iakovo, ia usokou ane vaimomo 'o mo ulai avile ili'i ne,
imoxoine lexe Isilaeli."

La sou mumoxo'u lexe Isilaeli.

^r 35:1 Tav 28:11-17 ^s 35:10 Tav 32:28

¹¹ *'Xe Lataua muavuti la muvikalanu aloxo 'o la,*

"Eni Lataua, eni xavileli misevile.

*Eni emasaxa lexe napalaane'i ta 'iline tapiena,
mo sou nini naxali loxo ta mitema tapiena 'ilusune'i
mo ta tatila sou xalexalee tuatuala kalumo.*

¹² *Lia ano 'o eni elosi'a Avalaamu ilou Aisaki tei,*

ia vaimomo 'o eni a'italonu ulai noxine.

*Mo ta 'iline ilo'a ta xasixasine mo ta 'ilusulusuneni ane ipaa ili'i
ne,*

eni aitixa'a lia ano 'o kalumo."

¹³ *Lataua muvivikalanu aloxo ne, xe mukalu la sou mulai.* ¹⁴ *"Xe Iakovo muavuti la mutulusou lavo'o vile veveeni ane ilou Lataua mitutulu mivivikala ne. Xe mukalu la munixi'u uaini ilou ovu vile lexaxu teitexi no latanu lavo'o ne, sou Lataua miu.* ¹⁵ *La sou xalee lia se ane ane'i Lataua ilou Iakovo mitutulu sou mivivikala no anu ne, anu Iakovo mumoxo'u lexe Veteli.*

¹⁶ *Xe ili'i la sou anu Iakovo ilo'a ta minuminu mivulasou tuala ne Veteli ne sou lexe isuku ulai no tuala tila ne Epurata. Milutu mo a imumuamua'i sou ilalai ne Epurata mo ixali uao, ia voxo sou lavulo'o noxie Lakeli sou ivo'o muxalisie. No voxo ane ne, ane mixamuli navunavu toxoxa'a misevile.* ¹⁷ *Xe sema e mine'e sou mipaipixone ne, mivikalane aloxo 'o, "Taneni kalaua mo na'ume mamu xo 'iline mulu vile la 'a."* Sema ne imasaxa lexe ixolixoline Lakeli aloxo ne la ua, ane misuxula'e sou soli.

¹⁸ *Xe misuxula'e kaluxusou ne la, ane mimoxo'u 'ilie keakea ne ualasou. Mimoxo'u lexe Beni-Oni. Xe ili'i la, la momu mumoxo'u ualasou lexe Beniamini.* ¹⁹ *Mino'e Lakeli milai sou mi'asixe no vote'i pa'umolu ulai ne Epurata ne. Vaimomo 'o ne ilemolu tuala ne Epurata ne lexe Vetiliemu.*

²⁰ *Xe ili'i la sou mulue mutulusou lavo'o vile veveeni no lousie ne. Mo lavo'o ne a uai sio, mo mutalo vaimomo 'o.* ²¹ *Mi'asixe Lakeli mo mitutulusou lavo'o vile veveeni no lousie loxo ne xe mukalu, la misolo muamua'i noxi'a mulai sou milai mixali ne Migudalu Ederu. Xe misuku mulai sevile la, la sou milai mi'ilii tuala sou mitulu tani sou mixolu no anu.* ²² *No tauu ie ane Iakovo muxolu no lia xalee ane ne, la Luven anu Iakovo 'olu vile mulue noxie Vila anu Iakovo semau vile. Xe ili'i la sou ane'i mia'alou momu.*

Ioxe, anu Iakovo ta 'olu mavulovexa mulelia tamei.

²³ *Ta 'olu ane noxie Lea ualaualasi'a ano, laposalaxu ane Luven ka Simeoni, ka Levi, ka Iuda, ka Isikali, ka Sevulon.* ²⁴ *Xe ta 'olu ane noxie Lakeli ualaualasi'a ane, Iosepu ilou Beniamini.* ²⁵ *Xe ta 'olu ane noxie Vila, sema sou xaixai noxie Lakeli, ualaualasi'a ane Den ilou Napitali.*

^t 35:11-12 Tav 17:4-8 ^u 35:14-15 Tav 28:18-19 ^v 35:22 Tav 49:4

²⁶Xe ta 'olu ane noxie Silipa, sema sou xaixai noxie Lea, ualaualasi'a ane Xati ilou Aselu. Ane'i Iakovo ta 'olu 'o ne ta nen'i'a mivo'one'i ane ne Mesopotamia.

²⁷^wMixoxoolu ne xe Iakovo muavuti la mulai noxou momu Aisaki ne Mamule. Tuala ne Mamule ne 'alai ne Ebulon tualasi'a Avalaamu ilou 'olu Aisaki mixolu no anu tei. ²⁸Aisaki mumaulixu tauu ie loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa muxatele tatalu (180). ²⁹Xe no voxo anu sou usoli la sou mulapunu tauuxu alaxu vilesisi loxo 'osi, la musivita. La uleenu mulu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli. Xo anu aululu mine manina. La sou ta 'olu Esau ilou Iakovo mil'asixu.

Esau ta 'Olu Mo ta Xasoxasou Ilo'a ta 'Ilu'ilusunu

36 ¹Nanasi'a ta mitema ane Esau muxalixa'a aloxo 'o. Anu Esau ne ilemolu ualasou vile kalumo lexe Edomu.

²^xAnu mu'uluxa'a ta sema ne Kanani. Vile ualasie lexe Ada, eiae Eloni 'olu. Eloni anu itemasie Keti. Vile ualasie lexe O'olivama, eiae Ana 'ilie. Ana mamie ualasou lexe Sibeoni, anu itemasie Ivi. ³^yXe vile ualasie lexe Basemati, Isimaeli 'olu. Vimoe mulu ualasou lexe Navaiote. ⁴Ada opoone la sou mivo'onu Elipasi. Xe Basemati mivo'onu Leuelu ⁵xe O'olivama mivo'onu Ieus ilou Ialamu mo Kola. Esau ta 'olu ane ne anu mupalaane'i mine ane'i mixoxoolu ne Kanani.

⁶Xe Esau muavuti la muno'a ta semasemau ilo'a ta 'ili'ili'a mo ta mitema noxou mo ta mee mo ta kau mo ta donki mo ta kameli mo ta mimii iouiou ne muno'a mukalusi sou ilo'a misuku milai no xalee lia vile va'axu no paxa. ⁷Milai mixolu va'axu noxou vimou Iakovo, xo ilo'a mixolu mipita la ilou vimou mi'am'i'a ilou mixamixa'a piena misevile la umomomo sou ilou ixolu ipita uasi xo tanixa'a uasi. Lia xalee se ane ilo'a mixolu no anu ne umomomo sou ilo'a ixolu ipita la uasi, xo ta sipsip ilo'a ta mee mo ta kau mo ta donki noxi'a ilou tapiena misevile mole lia xalee vile pa'usou la uasi. ⁸La sou Esau musuku sou mulai muxolu no laxalaxa'ilu ne Seiru. Esau anu mutu'u ovuxa'a ta mitema ne Edomu ane mixolu no laxalaxa'ilu ne Seiru.

⁹Ta 'olu ualaualasi'a aloxo 'o, ¹⁰Elipasi, nenu ualasie lexe Ada, Leuelu nenu ualasie lexe Basemati. ¹¹Xe Elipasi mupalaalaa la ta 'olu ualaualasi'a aloxo 'o, eiae Teman ilou Omaru mo Sepo mo Xatamu ilou Kenisi. ¹²Xe Timuna, Elipasi semau ane vile mipalaalaa eiae Amaleki. Ane'i ta mitema ane ne, Esau ta xasoxasou. ¹³Xe Leuelu ta 'olu ta mulu ualaualasi'a aloxo 'o, Nakati ilou Sela mo Sama mo Misa. Ane'i ta molomolo ane ne, Esau ilee semau Basemati ta xasixasi'a ane. ¹⁴Xe O'olivama e Esau semau, nenie ualasie lexe Ana. Ana mamie ualasou lexe Sibeoni, O'olivama xasie. Ane O'olivama mipalaane'i ta 'ilie ane eiae Iesus ilou Ialamu mo Kola.

^w 35:27 Tav 13:18 ^x 36:2 Tav 26:34 ^y 36:3 Tav 28:9

¹⁵⁻¹⁶Ta mitema ano 'o, ane'i ta tatila ane, Esau 'olu laposalaxu Elipasi muxalixa'a ualaualasi'a ano 'o, eiae Teman, Omaru, Sepo, Kenisi, Kola, Xatamu mo Amaleki. Ane'i e teitiitisou ualaualasi'a ne Elipasi ta 'olu. Ane'i ta tatila sou tuala tila ne Edomu, ane'i Ada ta xasixasie. ¹⁷Ane'i ta tatila ano Esau 'olu e ualasou lexe Leuelu muxalixa'a. Ualaualasi'a ano 'o, eiae Nakati, Selau, Sama mo Misa. Ane'i ta tatila ane teitisou ualasi'a 'o la ne Leuelu muxalixa'a. Basemati, Esau semau ane tatalusi'a ta xasixasie. ¹⁸Ane'i ta tatila sou tuala tila ne Edomu kalumo. Xe ane'i ane noxie O'olivama ane Ieus ilou Ialamu mo Kola. Ane'i ta tatila ane ne O'olivama e Esau semau ane tameisi'a mixalixa'a. O'olivama nenie ane Ana. ¹⁹Ane'i ta mitema ane nenge teitisou ualaualasi'a mukalu ne Esau e ualasou vile lexe Edomu muxalixa'a. Ane'i mixali ta tatila sou tuala tila noxi'a la.

²⁰Xe Seiru ta 'olu ta mulu ualaualasi'a aloxo 'o. Seiru anu itemasie Xoli, ia anu muxolu no tuala tila ne Edomu. Ta 'olu ualaualasi'a ano 'o, vile ualasou lexe Lotan mo Sobalu mo Sibeoni mo Ana ²¹mo Disoni mo Eseru mo Disan. Ane'i ane ualaualasi'a mupala'a 'o ne, anu Seiru ta 'olu. Ane'i ta tatalisi'a ta mitema ne Xori no nano no tuala tila ne Edomu. ²²Seiru 'olu vile e ualasou lexe Lotan muxalixa'a ta 'olu ta mulu ane, eiae Xori ilou Koman. Lotan vimou sema ualasie lexe Timuna. ²³Sobalu ta 'olu ta mulu ualaualasi'a ane Aluvani ilou Manakati mo Ebalu mo Sepo mo Onamu. ²⁴Xe Sibeoni ta 'olu ta mulu ualaualasi'a ane Aia ilou Ana. Ana e mia'aloxy lexe mulai musaxila'a momu Sibeoni ta donkiuu la mumaisou tivila taxataxasou. La tivila uopoupo utetelo no taxataxa ne. ²⁵Xe Ana mulai xe mupala, la mupalaane'i ta 'olu ane, Disoni ilee O'olivama. ²⁶Xe Disioni la muxalixa'a ta 'olu ane, Emudan ilou Esuban mo Itiran mo Keran. Ane'i ta mulu mukalusi. ²⁷Xe Eseru ta 'olu ta mulu ualaualasi'a aloxo 'o, eiae Bila ilou Savani mo Akan. ²⁸Xe Disan ta noxou ane, Usu ilou Aran. Ane'i ta mitema ano 'o ane'i ta tatalisi'a ta mitema ne Xori. ²⁹⁻³⁰Ualaualasi'a ano 'o, Lotan ilou Sobalu mo Sibeoni mo Ana mo Disoni mo Eseru mo Disan.

³¹Xe no tauutauu ie ane ta Isilaeli'a tila vile sou usaxila'a uasi, la ane'i ta mitema ano 'o, ane'i mixali ta tatila sou tuala xalee ne Edomu. ³²Itema ane musaxila'u tuala xalee ne Edomu tei ane Bela. Momu ualasou lexe Beori. Anu muxolu sou musaxila'u tuala tila ne Dinava. ³³Xe Bela musoli, la Iovavu muno'u tanixu. Iovavu momu ualasou lexe Selau. Selau anu sou tuala tila ne Bosura. ³⁴Xe Iovavu musoli, la Usamu anu sou xalee lia ne Teman muno'u tanixu. ³⁵Xe Usamu musoli, la Kadati muno'u tanixu. Kadati momu ualasou lexe Bedati. Xe Kadati mulutu sou mulai ne Moabu sou mu'oto ne Midiani, la mutualoxolixa'a. La sou mulai muxolu ne Aviti sou musaxila'a ta mitema ne Aviti. ³⁶Xe Kadati musoli, la Samula anu sou tuala ne Masureka muno'u tanixu. ³⁷Xe Samula musoli, la Saulo itemasie

Leovotia muno'u tanixu. Tuala ne Leovotia ne, muxolu 'alai no lexa tila ne Iupileitisi. ³⁸Xe Saulo musoli, la Balukanan muno'u tanixu sou muxali tila noxi'a. Balukanan momu ualasou lexe Akuboru. ³⁹Xe Balukanan musoli, la Kadati muno'u tanixu. La sou anu muxolu sou musaxila'u tuala tila ne Pau. Semau ualasie lexe Me'letavelu. Momu ualasou lexe Matele, xe Matele mamie ualasou lexe Mesaapu. ⁴⁰⁻⁴³La sou ta mitema ta tatila ane noxou Esau ualaualasi'a aloxo 'o, Timuna ilou Aluva mo Ieteti mo O'Olivama mo Ela mo Pinon mo Kenisi mo Taman mo Mipusalu mo Makadielu mo Iramu. Ane'i ta mitema ane ne ane'i ta mitema ta tatila noxi'a ta mitema noxou Edomu. Edomu ne Esau ualasou vile aloxo ne. Anu Esau ne ta mitema ne Edomu xasi'a. Ane'i ta tatila vilevilesi no tualasi'a mo ta mitema sou isaxila'a a ixolu.

Aipiepiena Noxou Iosepu

37 ¹Ia Iakovo ne u'umesou tuala ne Kanani e momu Aisaki muxoxoo no anu ne uasi. ²Muxoxoo ane, la sou nanasi'a ilo'a ta 'olu mikaukavunu muxolu aloxo 'o. Iosepu anu Iakovo 'olu maulu tauu iexu mumomomo loxo mavulovexa vile mo mulelia ta'uve mo muvaxa simi tamei (17). Anu ulavusou sou usaxila'a ta sipsip ilo'a ta mee noxou momu ilo'a ta vimovimou noxi'a Vila ilee Silipa. Ane'i ta sema tamei ne, momu ta semasemau. Ia anu mulai noxou momu la mua'alouxu 'ili'ilixone'i ta vimovimou e i'oxo'oxonu masumasua.

³Iosepu ne, momu Iakovo ualasou vile lexe Isilaeli, anu umasaxai'a ta 'olu ia umasaxau Iosepu misevile mu'oki noxi'a. Xo nenu mivo'onu no mine anu Isilaeli ne aululu manina. Tava'u aloxo ne la sou momu mu'oxonu iu tokolomo vile lailaixe, utaa la ulai uxali no lia no tava'u, xe avolu veveeni. ⁴Xe ta vimovimou milavu lexe mami'a anu umasaxau 'olu Iosepu misevile mu'oki noxi'a Iosepu ta vimovimou, la ane'i opone'i masuau vimo'a ne misevile mo ivivikala lailaixe ulai noxou uasi.

⁵⁻⁷No 'olovo xo vile, la Iosepu muaipiepiena la mulai mua'alo'i'a ta vimovimou aloxo 'o, "Ngalomu une'e noxilo mo aa'alomengixu aipiepiena noxilo 'o. Nenge'a telai no xai sou nenge'a tevovotu uiti tavatavalanu. Xe noxilo tavatalanu muavuti la mutulu mulapu. Ia ta noxinge miavuti la mitulu mixaliliu noxilo ka mitangatuluou." Xe ane'i milomu aloxo ne la la'iixa'a misevile.

⁸Xe miavuti la mitali'isou aloxo 'o, "Loxovaa, nini xavutalameni lexe nini sou naxali tila sou nasaxila'ixe?" Ane'i la'iixa'a mu'oki'oki xo milomusou aipiepiena noxou xe vaivaikala ane anu mulemolusi'a.

⁹Xe ili'i la Iosepu muaipiepiena alaxu vile la. Xe muavuti la muvikalane'i ta vimovimou aloxo 'o, "Eni eaipiepiena la, la emaisou aso xe so'io ilo'a ta oto mavulovexa mo mulelia vile mitulutulu no talaxo ka mitangatulu mulu'e noxilo."

¹⁰Xe muavuti la mulai noxou momu kalumo sou mua'aloxy aipiepiena noxou ne. Xe momu muavuti la mukaitolonu la muvikalanu lexe, “Aipiepiena ma'i to axoo ne? Loxovaa, nini nemasaxa lexe nexi noxie nenine mo ta viivine tane'e taxola'u tava'ixe mo tatangatulu sou tatoxoneni?” ¹¹*Ta vimovimou ne, opone'i masua misevile ia mami'asi ne iou si'sou aipiepiena ne uasi, uxoxoolu la uxavuxavutalanu.

¹²No voxo vile, la Iosepu ta vimovimou milailixa'a mami'a ta sipsipu ilo'a ta meeou ne Sikemu sou mi'lani ia'eia'e xe miie lexa. ¹³Xe Iakovo muavuti la muvikalanu 'olu Iosepu aloxo 'o, “Alixeni, eni emasaxaine lexe nalutu mo namuline'i ta viivine ulai ne Sikemu.” Xe Iosepu muavuti la muvikalanu momu lexe, “Ani, eni asou alutu alai.”

¹⁴⁻¹⁵Xe momu muavuti la muvikalanu aloxo 'o la, “Nalai mo namaisi'a ta viivine lexe ane'i a laixene'isi. Mo namaisi'a ta sipsipxeni kalumo lexe laixene'isi. Nalai mo nakilisi'a lexe laixene'isi la sou nalivu une'e sou naa'aloxyeni.” La sou momu mupalusou sou mulai mukilisi'a ta vimovimou. La momu ne, anu muxoxoo no vanunu ne Ebulon. Iosepu mumuamua'i xe mulai muxali ne Sikemu, la mulai muxixaobao no lia xalee ane ne, la sou mumaisou itema vile la itema ne mutali'isou aloxo 'o, “Nakakamuli ma'ia?”

¹⁶Xe Iosepu muavuti la muvikalanu lexe, “Eni akakamuline'i ta viivilo e mine'ene'i mamilo ta sipsipou sou ikamulixa'a lexa sou iiexu xe ia'eia'e sou i'ou. Nemaisi'a a ne'eit la napela'ilo mo amuline'i.”

¹⁷Xe itema ne, muavuti la muvikalanu Iosepu lexe, “Ane'i a milutu mo milai. Elomusi'a minivikala lexe ilai loxo ne Dotani.” La sou anu mumuline'i la mulai muxalisu'a ne Dotani. ¹⁸Xe anu a uao no paxa, ia ane'i mimaisou mine anu umuamua'i ulai noxi'a, la ane'i mipotoxu sou lexe ivau usoli.

¹⁹Ta motu miavuti la minvikala lexe, “Anu, itema sou aipiepiena a uxali 'o. ²⁰Tapalea mo tava'u soxu mo tasu'anu ulu'elai no lexa taxasou vile musii 'o. Ia talai la taa'alo lexe mii vile loxo laeoni muvau. La sou nenge tamalei lexe mii ma'ia ane uxali no anu aipiepiena noxou ne.”

²¹Xe Luven mulomusi'a minvikala aloxo ne, la mukamuli vote'i sou upamaulinu Iosepu no anu. Muavuti la minvikala lexe, “Nenge'a tava'u mamu. ²²Tatetelisousi ka talea ulu'elai no taxa sou lexa 'o no xalee lia vitanisi, ia ta'oxo masua loxo 'o uasi.” Anu mulosi'a vote'i ane ne xo anu nemasaxa lexe anu molu ulivu une'e sou ulivunoxy vimou utelo sou upalusou ulivu ulai noxou momu.

²³Iosepu mumuamua'i xe mune'e muxali noxi'a ta vimovimou ne, xe ane'i miavuti vaxa la mitetelisou ka milulusou tokolomo lailaixe e

* 37:11 Apo 7:9

mutaanu,²⁴ ka sou miavuti la mi'itinu ka mileanu mulu'elai no lexa taxasou vile musii.

²⁵ Mileanu maulamenge soxu loxo ne mukalu, ia ane'i milai mita'olu sou mi'ani. Mi'ani'ani ia mimalei la ta Isimaeli se'i ilo'a ta kamelii'a me'a loxo ne Xileati ia ilalai loxo ne Aixiputo. Ta kamelii'a mitavule mimii lailaixe loxo mii ane tuma'u laixe sou la'ilali mo lamalasile mo ovu vile lexaxu ane tuma'u laixe.

²⁶ Xe Iuda muavuti la muvikalane'i ta vimovimou aloxo 'o, "Taemoso, lexe nenge tava'u vivinge usoli ka tatalumeiou, la mii ma'ia laixe ane nenge nenge'a taxalisou no anu xavutala ane ne? ²⁷Nenge'a tano'u mo talosi'a ta mitema e inene'e 'o mo ilotonu. Mo sou mamu nenge ta'oxo masuanu. Xo nenge vivinge maninasou ane. Nenge xiasinenge ilou sialunenge ane." Xe ta vimovimou miavuti la mivikala lexe, "Ioxe, nenge tamulinu aloxo nelemolu ne."

²⁸ ^aXe ta mitema sou ivaivalo sou ino'u lamoli e mimaisi'a minene'e 'ole mine'e mixali 'alai noxi'a manina, la sou Iosepu ta vimovimou ne milai milaanu sou milosi'a. Ta Midiani milotonu Iosepu mulai noxi'a ta vimovimou no anu lamoli siliva alelaxu mavulovexa tamei. Milotonu mukalu, la sou mino'u milailixu ne Aixiputo.

²⁹ Xe ili'i, la Luven mulivu no taxa e ane'i misu'anu vimo'a Iosepu no anu ne la umaisou vimou uasi. Xe muavuti la musinasinanu tokolomou no vasimolu ne xo tanuxu vimou misevile. ³⁰Xe mulivu mulai noxi'a ta vimovimou, la muvikalane'i lexe, "Ae, molomolo soxu 'ole a tasiauxu! Ka eni anavaa maasi?"

³¹ Xe ta motu miavuti la mivau mee vile ka mino'u sialuxu sou mi'unanu Iosepu tokolomou mulu'e no anu. ³² Xe ili'i la sou mino'u tokolomou ne mulai sou mimaxa'u noxou mami'a. Mixali la mivikalanu mami'a aloxo 'o, "Namaisou mii 'o. Nexi texalisou. Male 'iline miiu."

³³ Xe Iakovo iou muvaxa no anu tokolomou 'olu ne la mutongonu la muvikalane'i lexe, "Ani, 'alixe Iosepu tokolomou ane! Ta mii se'i loxo ta laeoni mivau 'alixeni ne mo mi'ou."

³⁴ Xe muavuti la musinasinanu tokolomou no vasimolu ne, io mutelonu tokolomo su'i sou tama xo tanuxu 'olu ne misevile. Muxoxoolu tanutanuxu 'olu mo mutatamasou ne maxuvee misevile. ³⁵ Ta 'olu ta mulu mo ane ta sema mine'e noxou sou lexe ixolixolinu, la anu umasaxa lexe ane'i ine'e ixolixoli mamu. La sou muvikalane'i lexe, "Taletalelixu 'alixeni 'o mo atatamasou mole eni amulinu 'alixeni ulai no tualasi'a ta mitema sou soli ne ia ukalu uasi." La sou anu muxolu sou mutamasou 'olu ne voxo se'i la.

³⁶ Ioxe, ta Midiani e milotonu Iosepu noxi'a ta vimovimou ne, milailixu ne Aixiputo, la itema vile ualasou lexe Potipaa mulotonu, anu itema sou

^a 37:28 Apo 7:9

xaixai noxou tatananu tuala ne Aixiputo. Anu tila noxi'a ane'i ane sou isaxila'u taasou tatananu tuala.

Iuda Ilee Tamari

38 ¹No tauu ie ane ne, la Iuda mulutu mu'umesi'a ta vimovimou ia mulai muxolu noxou itema vile ualasou lexe Ira. Ira anu itemasie tuala tila ne Adulamu. ²Iuda mulai muxolu ne la mu'uluxe semasie Kanani vile. Mamie ualasou lexe Sua. ³Ilou mixoxoolu xe opoone, la mivo'onu 'ilie laposalaxu, la mulu. Mimoxo'u ualaosu lexe Eri. ⁴Xe ili'i la, la ane opoone la. Xe mivo'o, la 'ilie ne mulu la. La mimoxo'u ualaosu lexe Onani. ⁵Xe ili'i la, la ane opoone la. La sou ane mivo'onu 'ilie mulu vile la. La mimoxo'u ualasou lexe Sela. No voxo ane Iuda semau mivo'onu 'ilie Sela ne la, anu Iuda mulai mo a uxoxoolu no tuala ne Kesipu.

⁶Mixoxoolu xoo xe, Iuda 'olu e laposalaxu, ualasou lexe Eri muxali itema tila, la sou momu mun'e iu sema vile ualasie lexe Tamari. ⁷Ia Eri ne, 'ilixonu laixe noxou IAUE iou uasi. La sou IAUE muvau musoli.

⁸Xe Iuda muavuti la muvikalanu 'olu Onani, "Nalai mo ngongie omeni Tamari ngaai xo vivine musoli la ta 'olu uasi. Xoluxolu na'a nenge aloxo 'o, nini nano'e vivine semau sou napalaane'i vivine ta 'olu mo sou vivine ualasou ne ukalu uasi. La sou ulai ili'i la ta 'ilie ane ane ivo'one'i ne, vivine Eri ta 'olu." ⁹Ia Onani ne, mulavu lexe ta molomolo ane anu uxalixa'a ne ta 'olu uasi. La sou no voxovoxo ane ane'i ilee Tamari iai sou anu ulai noxie xe 'uve'uve'u sou unixi, la anu uxexee sou unixi ulai va'axu no lia. Anu mu'oxo aloxo ne xo anu umasaxa lexe upalaane'i ta 'olu iu vimou uasi. ¹⁰'Ilixo ane ne, IAUE mumaisou la laixe no iou uasisi manina, la muvau musoli aloxo vimou Eri.

¹¹Xe Iuda muavuti la muvikalanu ua'anu Tamari aloxo 'o, "Nalutu mo nalivu ulai noxou mamine mo naxolu aloxo nesi ia nataula'i uasi mole 'alixe Sela uxali itema tila o." Anu muvikalanu aloxo ne xo anu umama'u xo loxo 'o io Sela usoli kalumo loxo ta vimovimou tamei. La sou Tamari milivu milai noxou mamie.

¹²Tauu ie tavu'alo mulai mukalu xe ili'i, la Iuda semau ane Sua 'olu sema misoli. Muxolu sou tamarie semau xo tanuxi misevile. Xe mukalu, la sou ane'i ilou menexu vile ualasou lexe Ira sou tuala ne Adulamu milai ne Timuna sou ilou imaisi'a ta mitema noxou ixoxotosou ta sipsip noxou laxusi'a.

¹³Xe Tamari milomu lexe ua'ane Iuda a mune'e ne Timuna sou uxotosou ta sipsip laxusi'a ne. ¹⁴La ane mipasipaa sou mixexeenu tokolomoxe ane ane mitokolomoxu sou mipoulilosou mulue, ia misakii mii vile loxo taunamo o sou mutualuxu iei ia milai mitalupexa no vote'i no iou xalengaxu tuala tila ne Enaimu. Tuala ane ne muxolu no vote'i ane mulai loxo ne Timuna. Xo ane milavu lexe Iuda 'olu e ualasou lexe Sela ne, anu itema tila, ia ane'i ino'u ulai noxie sou i'luluxu uasi.

¹⁵Iuda mumuamua'i mune'e xe mumaisie, la muloxomale lexe ane sema sou vote'i vile ane xo ane misu'asou iei. ¹⁶Ia utongone lexe ane ua'anu Tamari uasi manina. Ioxe, anu muavuti la mumuamua'i mulai loxo noxie no vote'i pa'umolu, la muvikalane, "Ioxe, nengei taai." Xe ane miavuti la mikolinu lexe, "Nalosilo ma'ia?"

¹⁷Xe anu muavuti la muvikala lexe, "Alivu la sou asovanumeni mee 'ilie soxo vile une'e noxine." Xe ane miavuti la mivikalanu aloxo 'o, "Anu laixe, ia lexe nini nalosilo mii vile sou eni amuxaxu loxo sosovo ulai utalo no voxo ane nini nasovanu mee ne une'e. La sou alivunoxu sosovo ne ulai noxine."

¹⁸Xe anu muavuti vaxa la mutuali'isie, "Mii ma'ia ane nemasaxa lexe eni alosine?" Xe ane miavuti la mivikalanu lexe, "Nalosilo miimeni e nasosovosou mimii no anu lexe na'a nini ilou lamotasou ulili no xolaneni mo vilaxoxene e natatavulenu ne." Xe anu muavuti la mulosie mii tamei ne xe mukalu, la sou mulai noxie. ¹⁹Xe Tamari miavuti la milivu milai no tuala sou mixexeenu mii e misakii sou mitaluxu iei no anu, io sou ane mitelonu tokolomo sou pouilosou mulue 'ole mutelo la. Ane milai mixoxoo ne xe ili'i la sou opoone mupala'a.

²⁰Ioxe, Iuda muavuti la mupalusou menexu vile ne Adulamu sou ulailixu mee noxie sema 'ole, xe uno'u mimii e ane milingau sou mimuxaxu muai noxie sou umaxa'u vaikala noxou Iuda lexe anu muvikala manina, sou ulivunoxu ulai noxou. Itema ane ne mulutu xe mulai la uxalisie uasi. ²¹Xe muavuti la mutuali'isi'a ta mitema se'i ne Enaimu, "Sema sou vote'i e ilavusou ixoxolu no vote'i 'o 'ava?" Xe ane'i miavuti la mivikalanu lexe, "Nexi sema sou vote'i vile ixolu lai 'o uasi."

²²Xe itema ne mulomu aloxo ne la, mulutu sou mulivu mulai noxou Iuda la muvikalanu lexe, "Axalisie sema ne uasi. Ta mitemasie Enaimu ne mivikalaleli lexe ane'i sema sou vote'i vile ixolu noxi'a no tuala ne uasi manina."

²³La sou Iuda muavuti la muvikalanu lexe, "Mii vile uasi, mimii e sema ne mino'u ne, uai noxie ne, xo loxo 'o io ta mitema ikekeiengen. Eni esova mee vile 'ilie ulai noxie, ia naxalisie uasi ne la, mii vile uasi."

²⁴Xe male loxo so'io tatalu mukalu xe ili'i la sou vaikala mune'e muxali noxou Iuda lexe ua'anu Tamari ane mi'oxo loxo sema vile sou vote'i mo ane a opoone. Xe anu Iuda muavuti la mupalusi'a lexe ino'e iuatulailixe mo i'elaxe mo isoli.

²⁵Mino'e miuatulailixe la ane mivikala lexe, "Ngavikalanu ua'aleli lexe, opo ano 'o itema e miumiu ane uai noxilo 'o, opou. Ngano'u mii 'o ulai noxou mo utonganu."

²⁶Mii ne mino'u xe milailixu noxou Iuda, la anu mutongonusi. La sou muvikala lexe, "Susu noxie ne tatila malaxo uasi, ia noxilo ne tatila misevile. Xo ano'e sou i'uluxu 'alixeni Sela la ua." Xe ili'i, la Iuda ulai noxie la uasi manina.

27 Xe no voxo ane sou ane ivo'o no anu, la milavu lexe ane ivo'one'i ta 'ilie tamei. 28 Xe no mine sema vile mine'e sou ipapaipixone, la 'ilie vile avolu muxali muuat, la sema e ipapaipixone nenu ne mitetelisou avolu sou misakii no anu lamota lauoinu. Xe miavuti la mivikala lexe, "Ane ulu'e tei a." 29 La ua. Anu mu'umenu avolu mulivunoxu mulai no nano, ia vimou mulu'e tei. La sou sema e mine'e sou mipaipixone nenu ne mivikala lexe, "Ee, xavineni sou nelole la sou ane nelole tei 'o!" La sou mimoxo'u ualasou lexe Peresi. 30 Xe ili'i la sou ane misakii avolu no anu lamota lauoinu ne mulu'e. La sou mimoxo'u ualasou lexe Sela.

Iosepu Ilee Potipaa Semau

39 ¹Ioxe, Iosepu e ta Isimaeli mino'u mulai ne Aixiputo ne, mino'u mulai noxou Potipaa sou mulotonu. Potipaa ne, anu itema tila vile. Anu itema sou xaixai noxou tatananu tuala ne Aixiputo. Anu tila noxi'a ane'i ane sou isaxila'u taasou tatananu tuala ne Aixiputo.

²^bIAUE noxou Iosepu, la sou mii ma'ia ane anu u'oxonu ne, uxali laixe misevile. Io, anu Iosepu mulai muxolu noxou Potipaa. ³Anu uxoxoolu noxou tilasou Potipaa ne la, tilasou mutongonu lexe IAUE a uxoo noxou mole ane xaixai piepiena ne anu mu'oxonu laixe mukalusi. ⁴Potipaa oponuu usexelaxu Iosepu misevile la sou molu musosovosou lexe anu uxali loxo itema vile sou uxoo 'alai noxou. La sou mumuxaxu sou usaxila'u taasou mo mixumixu mo miumiu no nano no taasou ne ukalusi. ⁵Tava'u xo Iosepu ane Potipaa muno'u sou mune'e sou usaxisaxila'u mixumixu ilou miumiu, la sou ane IAUE mualusou tila noxou mo ane'i ane ilo'a ixoxoo no tani noxou ne mo miumiu ilou mixumixu no taasou mo no xaixu kalumo. ⁶La sou Potipaa mu'italonu mimii tavu'alo ne no avolu Iosepu sou anu molu usaxila'u ukalusi. Ia anu uxavutalanu mii vile la uasi. Anu uxavutalanu la'ilalisi.

Iosepu ne muleme maulu vile xaviinu misevile. Mo iou ne lailaixe misevile. ⁷La sou maxuvee uasi manina, Potipaa semau miisuxu xe miavuti la ixoloxixiou. La sou mivikalanu lexe, "Nane'e mo nengei talai taai no luu noxilo."

⁸Ia Iosepu mulomu ua la muvikalane lexe, "Tila noxilo musosovosilo mo mumuxaxo lexe eni sou asaxisaxila'u mimii no nano no tani 'o ukalusi. Miumiu mo mixumixu tavu'alo ne anu mumuxaxo lexe enisi melo asaxila'u. ⁹Tani 'o mo, mimii no nano 'o ne muxolu no anu saxisaxila'u noxilos aloxo anu, ia mii vile no nano 'o anu uvikalalelixu lexe eni amomomo sou asaxila'u uasi, uasi. Ia nini ne, anu uvikalalelisine uasi, xo anu semau ane nini. Anu umomomo sou eni amulinu masaxa noxine uasi. Xo maasi xe eni amuli masaxa noxine, la loxo eni a'oxo 'ilixo

^b 39:2 Apo 7:9

masua manina no iou Lataua.” ¹⁰Ia ane ilomu uasi manina. No voxovoxo utotomu ne, ane ilai noxou sou ixoloxixiioi sou lexe anu ulai noxie, ia anu ne xaviinu misevile la ulomuxe uasi manina, mo anu muxolu va'axu noxie.

¹¹Io, no voxo vile la anu Iosepu mulai no nano no taasou tila noxou mo a u'oxo'oxonu xaixai noxou se'i. Ta mitema sou xaixai noxou tila noxou vile noxi'a ne uxolu no nano uasi. ¹²Xe aliku 'o miavuti xe mine'e la miteteli pekia'u vaxa no anu tokolomou veveeni e utataanu ka mivikalau lexe, “Nane'e mo nengei talai taai.” Xe anu muavuti la mulo'ene sou mu'ume mulai no ale. Miisou e mutataanu ne, muluvu no vasimolu mole ane mitetelisou no avole ne.

¹³Xe ane mimalei loxo 'o la anu ane u'ume ulai no ale, ia tokolomou ane ane itetelisou 'o xe, ¹⁴miavuti la mi'ava mulai noxi'a ta mitema sou xaixai noxie lexe, “Ngamaisou mii 'o! Itemasie Evalaio e muluxeni muno'u sou mune'enu muxolu no tani noxixe 'o, utoxonenge uasi. Mulutusi ka mune'e no ano no taasilo e aai no anu sou uexe utetelisilo mo ulai noxilo no anu masaxa noxousi. ¹⁵Ia eni eunga toxoxa'a sila anu muiave mulai no ale io mutautalonu tokolomou e mutataanu muai no pa'umelo.”

¹⁶Ane mimuxaxu muai ne xe mulue muxali, ¹⁷la sou ane mia'alou, “Itemasie Evalaio e neno'u mune'e muxolu 'o sou napalupalusou, utoxole uasi manina, mune'e mu'una no taasilo e aai no anu sou lexe ulai noxilo, sila ua. ¹⁸Eni eungaunga sila anu mu'ume muiave mulai no ale ia mutautalonu tokolomo e mutataa no vasimolu no pa'umelo.”

¹⁹Xe Potipaa mulomu aloxo ne, la la'iaxu misevile. Tanu no nano ne navu ukaakaa. ²⁰La sou muvikalane'i ta mitema sou 'oto'oto noxou tatananu tuala sou mine'e mitetelisou Iosepu sou milailixu no taasou navunavu noxou tatananu tuala sou uno'u navunavu sou 'ilixo ane anu mu'oxonu ne. Mulai muxolu no taasou navunavu ne ²¹‘ia IAUE muxolu noxou mo mualusou mole mimii e anu u'oxo'oxonu no nano ne u'oxonu laixe ukalusi. La sou itema sou usaxila'u tani ane ne, opoonu usexelaxu Iosepu misevile. ²²Itema ane ne muavuti la mumuxaxu Iosepu sou usaxila'a ta menexu e ilo'a ixoxoo no nano no taasou navunavu ne mo xaixai piepiena no nano ne anu molu usaxila'u ukalusi. ²³Mole anu itema ne, umomomo sou usaxila'u xaixai vile la uasi xo xaixai tavu'alo ne uxoo no avolu Iosepusi. Anu molusi u'oxo mimii ne la laixe ukalusi xo IAUE muxoo noxou.

Itema sou Usaxila'u La'ilali Ilou Itema sou Usaxila'u Uaini

40 ¹⁻³Iosepu mulai muxolu no ano ne maxuvee malaxo uasi, ia mumalei la mino'a ta mitema sou xaixai tamei noxou tatananu

^c 39:21 Apo 7:9

tuala ne Aixiputo mine'e mi'unane'i no tani noxou itema sou xaixai uuli noxi'a ta mitema sou 'oto'oto. Anu itema tila ne ilo'a ta mitemau ixoxoo ane sou isaxisaxila'u taasou tatananu tuala ne Aixiputo. Ta mitema sou xaixai noxou tatananu tuala tamei ne, vile anu tila noxi'a ta mitema sou isaxisaxila'u uaini noxou tatananu tuala xe vile ne anu tila noxi'a ta mitema sou isaxisaxila'u la'ilalixu tatananu tuala. Ane'i ilou misusu no anu 'ilixo vile masua la tatananu tuala la'iaxui'a ilou misevile la sou mulai mu'unalailixa'a no taasou e Iosepu mulai mu'unalai no anu.

⁴ Mi'unalai mixoo no ano ne maxuvee misevile mole tila noxi'a ta mitema sou 'oto'oto ne musosovosou Iosepu sou usaxisaxila'a ilou. ⁵ Xe no 'olovo xo vile, la ane'i ta mitema tamei ne ilou miaipiepiena. Aipiepiena noxi'a ilou ne laaxu vilesisi uasi. Vile noxou aipiepiena ne vile mo xe vile noxou ne vile mo.

⁶ Iosepu mulutu no kakau xe mune'e muxali noxi'a ilou, la mumaisou ie'i ne la, ilou ie'i kalauasi. ⁷Xe muavuti la mutali'isi'a ilou, "Loxovaa ane iengi kalaua loxo 'o? Tu'umaxu vile muxali noxinge ngongou vaimomo 'osi?"

⁸ Ane'i ilou miavuti la mivikalanu aloxo 'o, "Nexi noxou teaipiepiena, la evile sou usu'ulinexi noxou sou ululusou laaxu uasi." Xe Iosepu muavuti la muvikalan'e ilou aloxo 'o, "Lataua anusisi ane anu molu ulosou itema lavulavu sou ululusou aipiepiena. Ioxe, ngongou ngavikalalelixu aipiepiena noxinge ngongou vilevilesi."

⁹ La sou anu ane sou usaxisaxila'u uaini noxou tatananu tuala ne mua'loxu noxou tei. Muvikala aloxo 'o, "No anu aipiepiena noxilo, eni eai la emaisou uaini aiinu vile mutulu no talaxo, ¹⁰ ia avolu tatalusi. Xe alaxu vilesisi 'o la, volovoloxu mupaa vitanisi vaxa no avoavolu ne mo seseseenu kalumo. Xe alaxu vilesisi 'o la, tematemanu mupaa la mumomoxo alaxu vilesisi. ¹¹ Eni a etutulu eteteli sou kapuxu tatananu tuala tila ne Aixiputo no avolo. Xe eavuti la eno'u uaini ngingiangiaxu mumomoxo ne ka ekapinu mulu'elai no kapuxu ne ka elosou."

¹² Xe Iosepu muavuti la muvikalanu, "Aipiepiena noxine ne laaxu aloxo 'o. Uaini avolu tatalu ne voxo tatalu. ¹³ Voxo tatalusi a uxolu sou tatananu tuala ulaalixene sou ulivilixene ulai no anu xaixai noxine la. La sou nini nalousou kapuxu aloxo nini ne'oxo'oxo tei. ¹⁴ Ia ulai xe nini nalivu ulai no ale sou naxoo laixe, la ieni si'isilo uasi, naxavatalaleli lexe xoluxoluxene ne lailaixe ukalusi. Mo lexe tanenixo la naa'aloxo noxou tatananu tuala ne Aixiputo mo nasu'ulileli sou eni kalumo alaa axesesou tani ano 'o. ¹⁵ Xo eni 'o ne mino'ilosi ka misululeli vaxa noxi'a ta mitema no lixa'a ta Evalaio no voxo ane ane'i ta mitema ane ne mimuamua'i minene'e loxo ne Aixiputo la sou ane'i milotoleli. Xe ene'e exoo ne lai 'o la, asusu no anu 'ilixo vile uasi, ia mino'ilo vitanisi ka ane mine'e mi'unaleli no taasou navunavu 'o."

¹⁶Iosepu ululusou aipiepiena noxou itema sou usaxila'u uaini ne, la itema sou usaxisaxila'u la'ilalixu tatananu tuala ne mulolomu vaxa noxou Iosepu, la aipiepiena laaxu e anu ululusou ne, anu tamaxu laixe no anu xavutala noxou. La sou anu muavuti vaxa la muvikalanu Iosepu, "Eni kalumo eaipiepiena lexe, eni evo'utulolixu ti'a sou veleti tatalu no kisilo ia e'ulu'u. ¹⁷No nano no ti'a ane muai teitexi ne, la'ilali iouiou ane muxutu a mu'ana'ana no anu. Anu tatananu tuala ne Aixiputo la'ilalixu, ia ta ngiala mine'e mo a i'o'ou."

¹⁸Xe Iosepu muavuti la mululusou laaxu aipiepienau ne aloxo 'o. "Ti'a tatalu ne voxo tatalu. ¹⁹Voxo tatalusi a uxolu sou tatananu tuala ulaalixene. Nalaa ulai no ale la ixotonu xolaneni. Xe ukalu la sou ilaa ovu vile ka ililixene no anu. Io sou ta ngiala ine'e i'ou xiasineni." ²⁰Ilo'a mixoxoo no nano ne xe voxo tatalu mukalu la sou tatananu tuala ne Aixiputo ne mu'oxonu la'ilali vile toxoxa'a xa'a ta mitema sou xaixai noxou. Anu mu'oxonu la'ilali ane ne sou uxavutalanu voxo ane nenu mivo'onu no anu. La sou muvikala, la milaalixa'a itema sou xaixai noxou sou usaxisaxila'u uaini xe itema sou usaxisaxila'u la'ilali. ²¹Xe ilou milaa mukalu, la sou tatananu tuala muvikalanu itema sou usaxisaxila'u uaini ne sou mulivu mulai no anu xaixai noxou. ²²Xe muavuti la muvikalane'i ta mitema sou 'oto'oto noxou sou mililixu itema sou usaxisaxila'u la'ilali ne no ovu e milaanu. Mimii ane ne muxali ne aloxo Iosepu mulemolu ne.

²³Ia itema sou usaxisaxila'u uaini ne iou si'isou Iosepu ne mole uxavutalanu la ua.

Tatananu Tuala Muaiapiepiena

41 ¹Xe ili'i no anu tauu ie tamei mukalu, la tatananu tuala ne Aixiputo ne muaiapiepiena lexe anu mulai mo a mututulu no lexamailu pa'umele, ²la mumaisi'a ta kau muxatele tamei ta toxotoxoa'a. Vasime'a ne muveli loxo 'o. Mo lovoxa'a misevile. Me'a no lexamailo mo a i'ani'ani ia'ea'e no lexamailo pa'umolu. ³Xe ili'i la ta kau muxatele tamei la mitelo. Ane'i ta kau ane ne, alaalamane'isi, mo vasime'a ne mu'ita'itasi. Me'a no lexamailo xe mixali mutelo, la mitulu no pa'ume'a ane'i ane mixali mitelo tei. ⁴Xe miavuti vaxa la mi'i'a ane'i ane mixali mitelo tei ne mukalusou. Tatananu tuala mumaisou aipiepiena ane ne xe mukuluke la mutulu.

⁵Xe ili'i, la mulivu sou muai, la muaiapiepiena la. No anu aipiepiena ane tameisou ne, la mumaisou uiti ngiangiaxu palepanu toxotoxoa'a muxatele tamei no aiinu vilesisi. Uiti ngiangiaxu ne lingamo sou ivalitusou. ⁶Xe ili'i la, la mumaisou uiti ne ngiangiaxu palepanu muxatele tamei no aiinu vilesisi muxali mutelo la, ia kisou ngialanus. Palepanu ne kitukitusi xo atume ialuxu muili molu loxo no xalee lia ane aso utetelo no anu la muxutuxu. ⁷Xe ane'i ta uiti ane ne, miavuti

la mimalukusi'a ane'i ane ta toxotoxoxa'a e mixali mutelo tei ne. Xe tatananu tuala mukuluke la, la mutulu avile la sou tanu tema. La sou mulavu lexe anu muai piepiena.

⁸^dXe mutulu no kakau la tanu laixe uasi. La sou mukala anaxu mulai noxi'a ta mitema sou lavulavu no tuala tila ne Aixiputo ne mo ta mitema ane milavu no anu alualu iouiou ne sou mine'e noxou mukalusi. Ta motu mine'e mixali noxou mukalu, la sou anu muvikalane'ixu aipiepiena noxou ne. Ia vile noxi'a ne umomomo sou ululusou aipiepiena tamei ne laaxu ulai noxou uasi.

⁹Xe itema e sou usaxisaxila'u uaini ne muxavutala, la muvikalanu tatananu tuala ne aloxo 'o, "Vaimomo 'o eni apala'alixu lexe eni e'oxo susu vile. ¹⁰No voxo ane nini la'iaxenei'a ta mitema sou xaixai noxine la mino'ixe noxou itema sou usaxisaxila'u la'ilalixene sou milai mi'unalalinexe no tani noxou itema sou xaixai uuli noxi'a ta mitema sou 'oto'oto. ¹¹La nexi noxou teai la teaipiepiena mukei. Ia aipiepiena noxixe noxou ne laaxu vilesisi uasi. ¹²No nano no tani sou navunavu ne, maulusie Evalaio vile a nexi noxi'a texoo no nano ne. Anu uxoxoo noxou tila noxi'a ta mitema sou 'oto'oto sou isaxisaxila'u taasine. Maulu ne a uxoxoo noxou sou anu upalupalusou. Nexi noxou tevikalanuxu aipiepiena noxixe noxou, la anu mululusou laaxu aipiepiena noxixe vilevilesi ne mune'e noxixe. ¹³Xe ili'i, la mimii ne muxali maninasou aloxo anu mulemolu lamana noxixe ne. Nini nelaalinexe noxou, la nelivunioxo sou elivu elai no anu xaixai noxilo la, ia nelilixu itema sou usaxila'u la'ilalixene."

¹⁴Xe tatananu tuala ne Aixiputo mulomu aloxo ne, la mukalanu anaxuou Iosepu sou une'e noxou. Alaxu vilesisi 'o la milai milaanu Iosepu no nano no tani sou navunavu. Iosepu mulaa mukalu, la mulai sou musala saexu laxusou muxexe xe mutokolomo laixe. Xe ili'i la sou mino'u mulai noxou tatananu tuala.

¹⁵Mulai muxali noxou, la sou anu muvikalanuxu aipiepiena noxou aloxo 'o, "Eai la eaipiepiena, ia evile sou ululusou noxilo uasi. Eni elavu xo mivikalaleli lexe nini nalavusou nalulusou aipiepiena laaxu."

¹⁶Xe Iosepu muavuti la muvikalanu tatananu tuala aloxo 'o, "Toxo tila, eni amomomo uasi, ia Lataua molusi ululusou aipiepiena noxine laaxu."

¹⁷Tatananu tuala muavuti la muvikalanuxu Iosepu sou aipiepienau aloxo 'o, "Eni eaipiepiena lexe, eni elai mo a atutulu no lexu Nailu pa'umele, ¹⁸xe emalei la ta kau muxatele tamei ta toxotoxoxa'a, vasime'a ne muveli mo lovoxa'a misevile. Me'a no lexu mitelo mo a i'ani'ani ia'eia'e. ¹⁹Xe ili'i la, la ta kau muxatele tamei la mixali mutelo. Ia ta kau ane ne vasime'a ne mu'ita'itasi mo alaalamane'isi. Eni alavusou

^d 41:8 Tan 2:2

amaisi'a ta kau se'i loxo ne lai 'o ne Aixiputo uasisi manina. ²⁰Ane'i ta kau ane ne miavuti vaxa la mi'i'a ane'i ane ta toxotoxoxa'a e emaisi'a tei. ²¹Ia talavusou laixe uasi xo, mi'i'a loxo ne ia vasime'a uxali laixe uasi. Vasime'a mu'ita'ita mo alaalamane'i ne a uxoo nesi. Eaipiepiena aloxo ne xe ekuluke, la etulu.

²²Xe eai mulu'elai la, la eaipiepiena la. No anu aipiepiena ane ne, la emaisou uiti ngiangiaxu palepanu toxotoxoxa'a muxatele tamei no aiinu vilesisi. Uiti ngiangiaxu ne lingamo sou ivalitusou. ²³Xe ili'i la, la emaisou uiti ngiangiaxu palepanu muxatele tamei la, ia atume ialuxu muili molu no lia xalee ane aso utetelo no anu muxutuxu mole uleme laixe uasi, palepalepanu ne kitukitusi. ²⁴Xe ane'i ta uiti ane ne miavuti vaxa la mimalukusi'a ane ta toxotoxoxa'a e mixali mutelo tei ne. Ioxe, no kakau xe etulu, la ekalaa anaxoi'a ta mitema ane milavu no anu alualu iouiou ne Aixiputo sou mine'e sou ea'aloi'axu aipiepiena noxilo 'o, ia vile noxi'a umomomo sou ululusou laaxu noxilo uasi manina."

²⁵Xe Iosepu muavuti la muvikalanu tatananu tuala ne Aixiputo ne aloxo 'o, "Aipiepiena tamei ne laaxu vilesisi. Lataua mulosienixu mimii ane anu u'oxonu uxali ili'i ane nemaisou. ²⁶Ta kau muxatele tamei ta toxotoxoxa'a mo vasime'a muvelisi mo lovoxa'a misevile ne mo uiti ngiangiaxu palepanu toxotoxoxa'a muxatele tamei nemaisou no aiinu vilesisi ne laaxu vilesisi lexe tauu ie muxatele tamei. ²⁷Xe ta kau muxatele tamei ane vasime'a mu'ita'ita mo alaalamane'isi ne mo uiti ngiangiaxu palepanu muxatele tamei ia kisou ngialanusi ne laaxu vilesisi lexe nenge ulai la taxolixu soli toxoxa'a tauu ie muxatele tamei. ²⁸Nalomu, aloxo elemolu noxine tei, Lataua mulosienixu mimii ane anu u'oxonu uxali ili'i ane nemaisou ne. ²⁹Ulai, la nenge nenge la'ilali piena misevile sou ta'ou no anu, no anu tauu ie muxatele tamei. Tuala xalee vile no ano no tuala tila ne Aixiputo 'o pa'usou uasi. ³⁰Xe ili'i no anu tauu ie muxatele tamei ne lexe ukalu, la nenge taxolu no anu tauu ie muxatele tamei sou soli toxoxa'a manina. Umomomo sou evile uxavutalanu tauutauu ie ane xoluxolu lailaixe ta mitema mixolu sou 'osa'ilila no anu uasi, xo soli toxoxa'a ano 'o ne utaasinge mo u'oxo masuanenge ukalusi. ³¹Umomomo sou ta mitema ixavutalanu tauutauu ie ane ane'i mixoxoolu la mi'o'ou la'ilali iouiou piepiena no anu la ua, xo soli toxoxa'a ane uxali noxinge 'o ne, utila manina misevile. ³²Lataua mulosienixu mii vile tatila no anu aipiepiena tamei xo anu umasaxa lexe nini nalavu no anu mii ane sou anu u'oxonu uxali manina. Mii ane ne a 'ala'alai sou uxali.

³³Ioxe, maasi la nini napasipaa mo nasosovosou itema vile ane xavutalanu lailaixe mo mulavu laixe manina sou usaxila'u muamua'ixu xaixai no nano ne Aixiputo 'o. ³⁴⁻³⁵Mo nasosovosi'a ta mitema se'i sou xaixai kalumo la sou isu'uli sou iiavelixu xoluxoluxa'a ta mitema laixe. Navikalane'i pekia'u lexe ino'u la'ilali noxi'a ta mitema no nano

no anu tauu ie muxatele tamei ane asou nenge taxoo no anu tei 'o la, ikalipala'anu la'oluxu vile no anu la'oluxu ta'uve ne sou ilai i'unanu no taasou la'ilali no xalexalee tuala tila 'o ukalusi. Ka isaxila'u laixe.³⁶ La'ilali ane ne uai sou ta mitema i'ou no nano no tauu ie muxatele tamei sou soli toxoxa'a ane uxali noxing lexe tauu ie muxatele tamei sou xoluxolu lailaixe mo la'ilali piepiena ukalu. Lexe nenge tamulinu xavutala ano 'o, la umomomo sou ta mitema isolixa'a uasi."

³⁷Xe tatananu tuala ne Aixiputo ne, mulomusou xavutala ane ne la mutama pumuxu laixe no anu xavutala, la sou ilo'a ta mitema ta tatila sou xaixai noxou mimasaxa lexe imulinu aloxo Iosepu mulemolu ne.³⁸ Xe anu muavuti la muvikalan'e'i ta tatila sou xaixai noxou aloxo 'o, "Nenge umomomo sou taxalisou itema vile laixe loxo Iosepu 'o uasi. Itema e Lataua uleenu muxoo noxou."

³⁹Xe tatananu tuala muavuti la muvikalanu Iosepu aloxo 'o, "Eni elavu lexe Latauasi ane molu mulosienixu mimii ane nini nelemolu lexe uxali noxing 'o, la sou anu lamanasi lexe ninisi ane nini namitema vile sou xavutala lailaixe mo nelavu laixe manina. Evile umomomo loxo nini uasi.⁴⁰ Eni emasaxa lexe eni asosovosine sou nini naxali loxo itema tila sou nasaxila'u taasilo. Mo ta mitema noxilo sou xalexalee tuatuala sou tuala tila 'o ne ilomuxenesi. No anu ualasi, eni tila noxine, ia nini nasaxila'u tuala tila noxilo lai 'o."

Iosepu Usaxila'u Tuala Tila ne Aixiputo

⁴¹La sou tatananu tuala ne Aixiputo muavuti la muvikalanu Iosepu aloxo 'o la, "Nalomu, vaimomo 'o eni amuxaxene sou nini naxali itema sou nasaxila'u xalexalee tuatuala no nano no tuala tila ne Aixiputo 'o ukalusi."⁴²^fXe muavuti la mulaa ring no avolu simisou sou mulai mukelelixu noxou Iosepu avolu simisou. Ia ring ane ne, sosovo vile noxou tatananu tuala ne a muxolu no anu. Xe muavuti la mutokolomonu no anu tokolomo noxou laixe ka mutaa xapo xoulu vile vaxa no xolanu Iosepu.⁴³ Xe muavuti la mulosou karisi sou 'oto'oto noxou ane tameisou sou utavulenu. Ta mitema i'ava lexe, "Ngaxexesou vote'i! Ngaxexesou vote'i!" La sou musosovosou Iosepu sou muxali loxo itema sou usaxila'u xalexalee tuatuala no xalee lia tila ne Aixiputo ukalusi.

⁴⁴Xe tatananu tuala ne Aixiputo ne, muavuti la muvikalanu Iosepu aloxo 'o la, "Enisi eni tatananu tuala. Ia eni avikalaneni aloxo 'o, itema vile lai 'o umomomo sou u'oxonu mii vile no anu masaxa noxou vitanisi uasi manina. Lexe itema vile umasaxa u'oxonu mii vile, la anu utali'isinexu tei o."⁴⁵ Xe tatananu tuala muavuti la mumoxo'u Iosepu no anu uala vile noxi'a ta Aixiputo. Mumoxo'u lexe Sapanati-Panea.

^e 41:40 Apo 7:10 ^f 41:42 Tan 5:29

Xe muavuti la, la muvaitaula'inu Iosepu noxie sema vile ualasie lexe Asenata, eiae Potipera 'olu. Potipera ne anu itema sou uvala suluvixa'a ta maliava no tuala vile ilemolu lexe Eliopolisi. Xe Iosepu ne muavuti la muxixaoxao sou umaisou xalexalee tuatuala ukalusi no nano ne Aixiputo.

⁴⁶ Iosepu ne tauu iexu muxali loxo mavulovexa tatalu, la sou anu musokou sou muxaxai noxou tatananu tuala ne Aixiputo. Xe muavuti la mulaa no taasou sou mulai mumuamua'i no xalexalee tuatuala no nano no tuala tila ne Aixiputo mukalusi. ⁴⁷No nano no anu tauu ie muxatele tamei, la la'ilali muxali tavu'alo mo mu'oki'oki tani manina. ⁴⁸La sou Iosepu mumolo la'ilali sou mu'unanu no taataasou la'ilali no tuatuala tila vilevilesi no nano no tuala tila ne Aixiputo. No anu tuala tila vilevilesi ne, mu'unanu la'ilali molu no xaixai no pa'upa'umolu tuatuala vilevilesi ne. ⁴⁹Iosepu mumolo la'ilali tavu'alo misevile loxo io'io'i no tasi'i. Tavu'alo tavu'alo misevile, la sou anu umomomo sou uitisou uasi.

⁵⁰ Ili'i no anu tauu ie muxatele tamei sou soli toxoxa'a uxalisi'a uao, ia Iosepu ilee Asenata mipalaane'i ta 'ili'a tamei ta mulu. Asenata ane eiae Potipera 'olu. ⁵¹ La sou muvikala lexe, "Lataua musu'ulileli mole eni ieli si'isou tu'utu'umaxu ane muxali noxilo mo ieli si'isi'a mamilo ilo'a ta viivilo mo ta minuminu no tualasixe noxi'a." La sou mumoxo'u 'olu laposalaxu ne lexe Manase. ⁵² Xe muavuti la muvikala la aloxo 'o, "Tava'u xo Lataua molu muxalixa'a ta 'alixeni tamei no tuala ane eni ene'e exalisou tu'utu'umaxu no anu 'o, la eni amoxo'u 'alixeni ane tameisou 'o lexe Epalaimu."

⁵³ Tauu ie muxatele tamei sou la'ilali mo xoluxolu lailaixe ne Aixiputo a mune'e muxali no telexu, ⁵⁴^gmo tauu ie muxatele tamei ane sou ane'i ixolixu soli toxoxa'a a musoko aloxo Iosepu mulemolu. Soli toxoxa'a mutaasou xalexalee tuatuala mukalusi, ia no nano no tuala ne Aixiputo mu'isalili no tuatuala no xalee lia ne Aixiputo ukalusi ne la'ilali a uxolu. ⁵⁵^hTa mitema ne Aixiputo ixoxolu xe isolixa'a, la ilai ikatu noxou tatananu tuala ne Aixiputo, la sou anu molu upalus'i a ilai noxou Iosepu sou anu uvikalane'ixu mii ane ane'i i'oxonu.

⁵⁶ Mixoxoolu xe, soli toxoxa'a ne mu'oki'oki tani mo mutaasou xalexalee tuatuala ne Aixiputo ne mukalu, la sou Iosepu mukisiinu aiaitengaxu taataasou la'ilali ne mukalusi sou ta mitema mine'e milotoxa'a la'ilali. ⁵⁷Ta mitema me'a no xalexalee tuatuala mukalusi no paxapaxa ne, mine'e mixali noxou Iosepu ne Aixiputo ne sou ilotoxa'a la'ilali noxou xo soli toxoxa'a ne mu'oki'oki mo mutaasou xalexalee tuatuala ne'e'i ne'e'i ne mukalusi.

Iosepu ta Vimovimou Ilai ne Aixiputo

42 ¹Ioxe, Iakovo ilo'a ta 'olu ixoxolu no tualasi'a ne Kanani xe anu mami'a mulavu lexe la'ilali tavu'alo a uai ne Aixiputo, la anu

^g 41:54 Apo 7:11 ^h 41:55 Ioa 2:5

muavuti la muvikalane'i ta 'olu aloxo 'o, "Ngananavaa e ngata'ota'olu vitani 'o, ngaavuti mo nga'oxo mii vile uasi? ²iNgalomu! Eni elomu lexe ta mitema a ilalai ne Aixiputo sou ilolotoxa'a la'ilali. Ngalai ane mo ngalotonenge, ua tasoisoli sou soli maasi."

³Xe ane'i milomu vaxa noxou mami'a aloxo ne, la sou ane'i Iosepu ta vimovimou mavulovexa vile milutu sou milai ne Aixiputo sou ilolotoxa'a la'ilali, ⁴ia mami'a upalusou vimo'a soxu e kitu'a, Iosepu vimou maninasou sou ilo'a ilai uasi. Vimou soxu ne ualasou lexe Beniamini. Mami'a umasaxa lexe umuline'i uasi xo loxo 'o io, male mii vile u'oxo masuanu no vote'i. ⁵Ta mitema se'i ne Kanani ne milutu sou milai milotoxa'a la'ilali, la ane'i Isilaeli ta 'olu mavulovexa ne milutu sou mimuline'i, xo soli tila ne mulai mutaasou xalee lia ne Kanani mukalu.

⁶Iosepu ne, anu muxali itema sou usaxila'u tuala tila ne Aixiputo, mo ta mitema no xalee xalee tuatuala ne'e'i ne'e'i ne a ilalai noxou sou ilolotoxa'a la'ilali. Xe anu ta vimovimou mine'e mixali noxou, la mixola'u tava'a sou mitulu no tava'a vo'uvo'uxu ka sou mitangatulu mulu'elai no talaxu sou mitoxonu. ⁷Anu Iosepu ne, mumaisi'a ta vimovimou ne ka mutongone'i, ia anu muavuti la muvikalane'i loxo anu ulavusi'a uasi. Muavuti la mutuali'i xatixati vaxa noxi'a aloxo 'o, "Ngingi menge ne'e'i e ngene'e 'o?" Xe ane'i miavuti la mivikalanu lexe, "Nexi mexe no xalee lia ne Kanani ane tene'e 'o, xo temasaxa lexe talotonexe la'ilali."

⁸Anu mulavusi'a xo mutongone'i, ia ane'i ne itongonu uasi. ⁹jMumaisi'a mine ane'i mine'e sou mixola'u tava'a sou mitulutulu no tava'a vo'uxu sou mitangatulu mulu'elai no talaxu, la anu muxavutalanu aipiepiena noxou e muai la mumaisou, ia anu muavuti la muvikalane'i lexe, "Ngingi ta mitema ano 'o, ngingi ngene'e 'o sou ngatulunexe sou ngalavu lexe tualasixe xalee anevaa ane pekia'u uasi."

¹⁰Xe ane'i miavuti la mikolinu vaikala aloxo 'o, "Tila, uasi! Nexi tene'e 'o loxo nexi ta mitema vitanisi sou lexe talotonexe la'ilali. ¹¹Nexi latala 'o ne, itema vilesisi ta 'olu, ia nexi tene'e sou tatulungenge uasi, xo nexi ta mitema ano ne, nexi ta mitema sou vaikala manina. Takalavoi uasi."

¹²Ia anu Iosepu muavuti la muvikala kiipali vaxa noxi'a, "Uasisi manina! Ngingi ngene'e 'o sou ngatulunexe sou ngalavu lexe tualasixe xalee anevaa pekia'u uasi."

¹³Xe ane'i miavuti la, la mivikalanu la aloxo 'o, "Tila. Nexi 'o ne nexi itema vilesisi ta 'olu. Nexi itiitisixe muxali loxo mavulovexa mo mulelia tamei. Mo nexi sou xalee lia ne Kanani. Vivixe vile ne musoli, xe soxu e kaluxusixe a ilou mamixe mixolu."

¹⁴"Uasisi! Ngingi ngene'e sou ngatulunexesi!" Anu Iosepu muavuti la muvikalane'i aloxo ne la. ¹⁵"Ia eni amasaxa lexe alavusinge manina no

ⁱ 42:2 Apo 7:12 ^j 42:9 Tav 37:5-10

anu vote'i vile aloxo 'o. Eni atulu no xavi noxou tatananu tuala lai ne Aixiputo, la sou eni avikala manina aloxo 'o, umomomo sou ngingi ngalivu ulai no tualasinge uasi manina. Mole vivinge soxu e kaluxusinge ne lexe une'e 'o mo eni amaisou no ieli maninasou.¹⁶ La sou emasaxa lexe vile noxinge ne ulivu mo ulai uno'u une'e, ia ngingi tavu'alo ne ngane'e ngaxoo no anu taasou navunavu 'o mo nexi takamuli mo talavu manina lexe ngingi ngevikala maninasou. Xe uasi, la eni atulu no xavi noxou tatananu tuala ne Aixiputo, la sou eni avikala manina lexe, ngingi ngene'e 'o sou ngatulunexe manina."¹⁷ Muvivikalane'i aloxo ne xe mukalu, la muno'a sou mulai mitatuxa'a sou mixolu no nano no taasou navunavu voxo tatalu.

¹⁸ Xe no voxo tatalusou, la anu Iosepu mulai sou muvikalane'i aloxo 'o, "Ngalomu, eni 'o ne, eni alavusou ataxaanu Lataua misevile. La sou eni emasaxa lexe apamaulingengi no anu vote'i vile aloxo 'o. ¹⁹ Lexe ngingi ta mitema sou ngavikala manina, la eni emasaxa lexe vile noxingesi ane maasi la ulivu mo ulai uxolu no nano no taasou navunavu e ngingi ngongi'a ngelai ngexoo no anu, ia ngingi muxatele tami'asi ne, ngano'u la'ilali e ngelotonu ne mo ngalivu ulai noxi'a maminge ilou 'olu mo ta mingemingengi e ixolu sou soli no tuala. ²⁰ Ngalailixu la'ilali 'o no tuala ukalu, la sou ngatilo vivinge soxu e kaluxusinge ne une'e noxilo. Xo lexe eni amaisou no ieli maninasou, la sou eni alavu manina lexe ngingi ngevikala manina. La sou umomomo sou ngingi ngaulua uasi." Ane'i milomu noxou aloxo ne xe mukalu la sou mimasaxa lexe imulinu aloxo anu mulemolu noxi'a ne.

²¹ Xe ane'i miavuti la mivikalane'i ngato'o lexe, "Ngamaisou, nenge te'oxo masuanu vivinge la sou ane vaimomo 'o nenge texalisou tu'umaxu ano 'o lakoli 'ilixo ne. Nenge nenge'a temaisou tu'umaxu toxoxa'a ane muxali noxou ne mo, anu soxu mutama mune'e noxinge sou tasu'ulinu ne, ia nenge texiunu tumalingeusi. La sou ane nenge nenge'a talu tu'umaxu ano ane mune'e musu'asinge 'o."

²² ^kXe Luven muavuti la mukoline'i ta vimovimou aloxo 'o, "Eni evikalangengi laixe lexe mamu nga'oxo masuanu maulamenge soxu, ia ngingi ngalomuxo uasi, la sou ane nenge taxalisou tu'umaxu ano 'o lakolisou soli noxou ne."²³ Ia Iosepu ta vimovimou ne ilavu lexe Iosepu mulavu no anu vaikala noxi'a e i'oxo'oxonu uasi, xo anu uvivikalane'i no anu vaikala noxi'a ta Aixiputo ia, itema vile a sou uxiuxiunu ulai noxi'a no anu vaikalai'a.²⁴ Muvivikalane'i aloxo ne xe tamaxu mulokolaxu, la mulai mutualume no nano mo mutama o. Xe mutama mukalu, la sou anu muuatulai noxi'a sou muvivikalane'i la. Xe ili'i la sou mupalusi'a ta mitema sou xaixai noxou sou mitila'u Simeoni mulai loxo noxi'a sou misakisakiinu no ie'i ta vimovimou ne.

^k 42:22 Tav 37:21-22

²⁵Xe muavuti la muvikalane'i ta mitema sou xaixai noxou sou mitataa la'ilali mu'unalai no tivativaxa'a ta vimovimou ne, xe muvikalane'i sou itataa lamoli'a ulivu no tivativaxa'a vilevilesi kalumo. Mo mino'uxa'a la'ilali ane muxutu kalumo sou i'ou tuxane'i no vote'i. La ane'i mi'oxonu aloxo anu mulemolu noxi'a ne. Xe ta mitema sou xaixai noxou mi'oxonu aloxo anu mulemolu ne mukalu, ²⁶la sou ane'i Iosepu ta vimovimou ne mitelotelo tivativa sou la'ilalixa'a e milotonu ne mutelo noxi'a ta donkii'a vilevilesi sou milutu milai.

²⁷Milutu milai xoo xe, 'olovo xo la mita'olu sou miai. Xe vile noxi'a muavuti la mululusou tivaxu sou lexe ulaanu la'ilali se'i sou ua'anu donki noxou sila, mumaisou lamoliu e mulotonu la'ilali no anu ane uai no latanu la'ilali no tiva anaxu 'o. ²⁸Xe aliku 'o muavuti la muvikalane'i ta vimovimou, "Ae, taemoso! Lamoli noxilo e elotonu la'ilali 'o no anu ane mulivu mune'e noxilo 'o. Ngamalei, ane uai no la'ilali 'o latanu no nano no tiva 'o." Xe ta motu mimalei loxo 'o, la manina. Ka inavaa. 'E'ene'i ne mutelo mulokolaxa'a manina. Tane'i kalaua sou u'umesi. Xe miavuti la mitalitali'isi'a ngatongato'o, "Lataua mu'oxonu 'ili xo ma'ia ane loxo 'o noxinge 'o?"

²⁹Milutu sou mimuamua'i ilalai xoo xe, milai mixali noxou mami'a Iakovo ne Kanani, la mia'aloxy mimii e muxali noxi'a ne Aixiputo ne aloxo 'o, ³⁰"Telutu e nepalusixe sou telai, xe texali ne Aixiputo, la itema tila ane usaxila'u tuala ne Aixiputo ne, muvikala pekia'u noxixe mo mukalavoisixe lexe nexi telai ne sou tatuluxa'a. ³¹Xe nexi teavuti la tevikalanu lamana lexe, 'Nexi ta mitema sou tatulungenge uasi, nexi 'o, nexi ta mitema sou vaikala manina. ³²Mo nexi 'o, nexi itema vilesisi ta 'olu. Nexi ititisixe mulai muxali loxo mavulovexa mo mulelia tamei. Ioxe, ili'i, la vile musoli, xe soxu anu kaluxusixe a ilou mamixe mixolu no tualasixe.' ³³Xe itema tila ane usaxila'u tuala ane ne muavuti la muvikalanexi aloxo 'o la, 'Ngalomu, eni emasaxa lexe alavu manina lexe ngingi vaikalamengi 'o manina, la vile noxinge ne une'e mo noxou taxolu, ia ngingi ane muxatele tami'a ne ngatavule la'ilalixa'a maminge ilou 'olu, mo ta mingemingengi no tuala mo ngalai. ³⁴Xe ngalivu une'e la, ngatilo vivinge soxu ane kaluxusinge sou ngane'e noxilo. Lexe eni amaisou soxu ne, la sou eni alavu manina lexe ngingi ngane'e sou ngatulunexe uasi mo lexe ngingi ngamitema sou kalavoi uasi. La sou eni alivuno xu vivinge ane uxoo noxilo 'o sou ulivu ulai noxinge. La sou ngingi ngane'e ngaxoo lai 'o sou ngavaivaoli sou ngano'u lamoli.' "

³⁵Mixali mia'alou mami'a aloxo ne xe mukalu la sou ane'i vilevilesi ne milulusou tivativaxa'a sou milaasou la'ilali e milai miloto ne, xe ie'i muvaxa loxo 'o la, lamoli'a soxisoxisou kalumo ane muai no nano no tivativaxa'a 'o, la mimama'u misevile. Mami'a kalumo ne mumama'u misevile. ³⁶Xe muavuti la muvikalane'i ta 'olu ne lexe, "Nga'oxole mole

eni ta 'alixeni tasitasiauxa'a noxilo ukalu io? Iosepu tasiauxu tei mo musu'a ne. Ka Simeoni ane kalumo tasiauxu ne. Ia ngingi a ngevikala lexe ngano'u Beniamini kalumo sou ngalailixu la. Ia talu la axoo laixe."

³⁷Xe 'olu Luven muavuti la muvikalanu momu aloxo 'o, "Ano'u mo alailixu, xe namalei lexe eni alivu uxali noxine ia, anu uasi, la sou eni melo ano'a ta 'alixeni ta mulu tamei ine'e noxine sou nave'a isoli. Na'italonu Beniamini no avolo mo eni melo asaxila'u sou alailixu ka alivunoxu une'e noxine." ³⁸Ia momu ne, pekia'u misevile. Muavuti la muvikalane'i ta 'olu, "Alixeni 'o umomomo sou umulingengi uasi manina, xo vimou ane musoli ne, ia anusisi soxusi ane noxou taxolu 'o. Ngalailixu uasi xo loxo 'o io, mii vile uvau no vote'i. Ngamalei, eni soxu ane a aululu manina mukalu, lexe mii vile masua uxali noxou la eni talelixu misevile mole eni asoli mo alu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli."

Ane'i Ilai ne Aixiputo La

43 ¹Ioxe, soli toxoxa'a muxali ne mulai mutaasou xalexalee tuatuala no lia ne Kanani mukalusi mole mu'oki'oki tani manina. ²Iakovo ilo'a ta 'olu mi'o'u la'ilali e ta 'olu milai milotonu ne Aixiputo ne mole mukalu. La sou mami'a muavuti la muvikalane'i, "Ta molomolo, ngalutu mo ngalai ngalonetonenge la'ilali se'i la."

³Xe 'olu Iuda muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Ani, nexi talai. Ia aloxo nexi tevikalanenixu ne. Itema ne muvikala pekia'u noxixe lexe anu umomomo sou umaisixe lexe nexi tano'u Beniamini ulai sou umaisou, xe uasi, la anu umomomo sou nexi talai taxali noxou uasi. ⁴Ia, lexe nini oponeni u'osasi mo na'italonu Beniamini ne une'esi mo noxi'a talai, la sou nexi talai sou talotonuxene la'ilali. ⁵Xe uasi, la nexi umomomo sou talai uasi. Xo aloxo nexi tevikalanenixu ne. Itema ne muvikala pekia'u noxixe misevile lexe anu umomomo sou umaisixe lexe nexi tano'u Beniamini ulai sou umaisou, xe uasi la anu umomomo sou nexi talai taxali noxou uasi."

⁶Xe Isilaeli muavuti la muvikalane'i aloxo 'o, "Ngingi nge'oxonu tu'umaxu ano 'o musu'asilo manina. 'Ei muvikalangengi lexe ngavikalananu itema ne lexe ngingi vivinge a muxolu no tuala?"

⁷Xe ane'i miavuti la mikolinu aloxo 'o, "Ua anu umolo tali'i misevile. Mutali'isi'a ta mineminexi, xe mutali'i lexe, 'Maminge a uxoxoolusi 'o? Mo vivinge vile la uasi?' La sou nalomu, anu molusi mutali'isixe aloxo ne, la sou ane nexi tekolinu tali'i iou ne mukalus. Nexi talavusou lexe anu uvikalanexi sou tano'u vivixe soxu 'o ulai sou noxi'a talai noxou uasi."

⁸Iuda muavuti la muvikalanu momu la, "Na'apixu mamu! Na'italonusi une'e noxilo mo noxi'a talai ane alalae 'osi xo loxo 'o io, nini mo nexi mo, ta 'ili'ilixe mo ta semasemamexi kalumo ne massi la nenge nenge'a

tasoisoli ukalusi no 'a soli ane 'o. ⁹Une'esi mo noxi'a talai. Naxavutala piena uasi, eni melo asaxila'u. Ia ulai xe namalei lexe eni alivunoxu une'e noxine uasi, la susu ane ne anu susu noxilo. Ulai la vaikalasou utelo noxilosи mole maulixo ukalu. ¹⁰Lexe nini opoone u'osasi sou na'italonu Beniaminisi mo noxi'a talai palea, la male ano 'o ne nexi telai mo telivu mune'e alaxu tamei mukalu."

¹¹Xe mami'a Isilaeli muavuti la muvikalane'i aloxo 'o, "Ioxe, nenge vote'i vile la sou tamulinu uasi, ia lexe nenge tamulinu aloxo ngelelemolu ne, la anu laixe musuku lexe ngingi ngalai, la ngatavule mimii se'i ane lailaixe musuku molu no lialia nenge 'o loxo lamalasile mo unuxu lexaxu mo mii ane tuma'u laixe sou la'ilali mo ovu vile lexaxu tuma'u lailaixe mo la'uele lailaixe mo ngataataa no tivativangenge ulai xou itema tila ne loxo lolovolo noxinge ulai noxou. ¹²Mo ngano'u lamoli ane sou ngaloto no anu xe ane mulivu muai no nano no tivativangenge. Xo loxo 'o io male, ane'i ie'i si'isou la mitaataa mulivu la. ¹³Ngatila'u vivinge soxu 'o mo ngapasipaa ngalivu ulai. ¹⁴Lataua anu xaviinu musuku, molu u'oxonu itema sou anu tanungenge la, ulivunoxu Beniamini ilou Simeoni ine'e noxinge. Ia lexe Lataua umasaxa lexe eni axovulaune'i ta 'alixeni, la eni axovulaune'isi."

¹⁵Xe ane'i miavuti 'o la, mimolo mimii e mami'a muvikalane'ixu lexe ino'u ne mo mino'u lamoli ane sou iloto la'ilali no anu xe ane mulivu 'ole. Xe mikasi vaxa noxou Beniamini 'o la, milai ne Aixiputo. Milai xe mixali, la milai mipala'a avile noxou Iosepu iou. ¹⁶Xe anu Iosepu mumaisou Beniamini no taine'i, la muvikalanu itema vile sou xaixai noxou e sou usaxisaxila'u taasou ne aloxo 'o, "Nano'a ta mitema 'o mo nalailixa'a no tani noxilo, xo noxi'a ta'ani no aso lixinu. Ka nalai nasa'avunoxu kau vile mo navau. Navau ukalu, la sou ulai uxutu. Xe nalalaxii la'ilali se'i sou noxi'a ta'ou ilou."

¹⁷Itema sou xaixai mulomu aloxo ne xe mukalu, la sou anu muno'a Iosepu ta vimovimou ne sou mulailixa'a no tani noxou vimo'a ne.

¹⁸Muno'a sou mulailixa'a no tani, ka ane'i ne tane'i kalaua sou 'ume, tane'i mukuni lexe, "Anu a une'enenge 'o, xo tava'u no anu lamoli e mulivu mune'e no tivativanenge loxo tene'e tei. Xe, la sou itetelisinge ka ino'a ta donkimenge ilaii'a. Io sou ane'i ino'inge sou i'oxonenge taxali loxo ta mitema sou upalupalusinge sou ta'oxo'oxo mixumixu."

¹⁹Xe mimalei loxo 'o la itema sou xaixai noxou Iosepu e uxoxoolu no taasou sou usaxisaxila'u ane mune'e mutulu no aitenga, la sou ane'i miavuti vaxa la mivikalanu lexe, ²⁰"Ae, tila. Nexi tene'e alaxu vile tei sou telotonexe la'ilali lai 'o. ²¹Ia telivu, la telai tema'ilila no vote'i. Xe telulusou tivativanexe vilevilesi sou lexe tamaisou la'ilali e, mitaataanexe ne, la tekuluke xo lamoli e nexi vilevilesi telosi'a lapee sou la'ilali nexi teno'u 'o, ane mulivu mune'e muai no tivativanexe ne. La sou nexi tene'e

'o sou talivunoxu lamoli ane ne,²² xe teno'u ane sou nexi talotonexe la'ilali se'i la no anu. Nexi tanexi liliu lamoli ane mulivu 'o xo, nexi talavusou itema ane mulivunoxu uasi manina."

²³ Xe anu muavuti la muvikalane'i aloxo 'o, "Ngaxavutala piena uasi. Mo nga'ume uasi. Male Lataua noxinge, anu Lataua noxou mamingesi ane mulivunoxu lamolimengi ne. Ia mii vile uasi, xo lamoli ne a eno'u." Xe ili'i la sou mulai muno'u Simeoni sou mune'enu noxi'a.

²⁴ Muno'u Simeoni mune'e noxi'a mukalu, la sou muolene'i sou mu'unalailixa'a no nano no tani noxou vimo'a ne. Xe muavuti la mulai mutau lex a mulailixu noxi'a sou mi'uini tavatava'a no anu, xe mukalu la mulai mu'a'ane'i ta donki'i'a.²⁵ Mixoxoo no nano ne sou mixoxoomaiou Iosepu sou une'e sou ilo'a i'ani, la ane'i mipitanu mimii se'i lailaixe ane ane'i mino'u no tualasi'a mune'e sou ilolovoloxu no anu.

²⁶ Mixoxoo xe aso lixinu la anu Iosepu mune'e muxali noxi'a 'o. Xe ane'i mipasipaa 'o la, milai noxou sou milolovoloxu no anu mimii se'i e mino'u no tualasi'a mune'e. Xe miavuti la mitulutulu no tava'a vo'uvu'uxu no talaxu sou mitangatulu mulu'elai noxou sou mitoxonu.²⁷ Xe anu muavuti la mutuali'isi'axu maulixa'a, lexe ane'i laixene'isi. Xe muavuti la muvikala lexe, "Ngene'e tei, la ngea'loxenixu aululu maminge soxu lexe anu a uxoxoolu no tuala, la loxovaa noxou? Anu a uxoxoolu laixenusi?"

²⁸ Xe ane'i miavuti mivikalanu vimo'a ne lexe, "Tilasixe, mamixe ne anu soxu a uxoxoolu mo laixenusi." Xe miavuti la mitulutulu no tava'a vo'uvu'uxu mulu'e no talaxu la, sou mitangatulu mulu'elai noxou sou mitoxonu la.

²⁹ Xe Iosepu iou muvaxa la mumaisou vimou soxu e ualasou lexe Beniamini anu vimou manina ilou nen'i a vilesisi la sou mutuali'isi'a lexe, "Vivinge sou ane kaluxusinge e, ngevikalalelixu ano 'o?" La sou iou mulai noxou Beniamini sou muvikalanu lexe, "Ei soxu, Lataua uxoo noxine mo ualusine."³⁰ Xe muavuti no lia noxi'a ta vimovimou ne la mulai avile no nano no taasou xo mumaisou vimou Beniamini la tanuxu misevile. La 'ala'alai sou utama no ie'i. La sou ane anu mulai mutualumeiou tamaxu no anu sou mutama.

³¹ Mutama mukalu, la mulai mu'unu iou. Ka sou muuatulai no ale ne la tamaxu mulokolaxu ne ia pekia'usi sou muvikalane'i ta mitema noxou sou ino'u la'ilali une'e sou ulosi'a.

³² Ane'i mino'u la'ilali ne mukalu la sou Iosepu ne, milai mimuxaxu na'u no luu vile va'axu sou anusisi mulai muxolu sou muno'u. Xe ta vimovimou ne, milai mikaline'i sou mi'ani no luu vile va'axu mo. Xe ta mitema se'i ne Aixiputo e ilo'a Iosepu ixoxolu no tani noxou ne, mi'ani va'axu mo, xo ta Aixiputo ne, ilavusou ilo'a ta Evalaio ixolu ipipita sou i'ani'ani uasi.³³ Ane'i ilo'a ta Evalaio ixolu ipita la, ane ne masua misevile noxi'a ta Aixiputo. Xe ane'i ta vimovimou mimaisou mine ane'i

mixoluxolu loxo no talaxa'a mulai noxou, la mikuluke, la ie'i mukaa'i a ngatongato'o. Xo ane'i mita'olu sou mi'ani ne la, vimo'a ane laposalaxu muxolu tei, ka sou vimo'a ane tameisi'a ka tatalusi'a xoo la sou mulai mutalo noxou Beniamini.³⁴ Xe ta mitema sou xaixai noxou anu Iosepu miavuti la, ivavauxa'a ta vimovimou la'ilali ne molu loxo no luu sou na'u la'ilali ne, ulalai loxo noxi'a. Vimo'a soxu e Beniamini ne, mivau xou la'ilali piena misevile loxo umomomo noxi'a ta mitema ta'uve sou i'ou. Ane'i ilo'a Iosepu mi'ani mo miie.

Iosepu Siliva Kapuxu

44 ¹Xe ilo'a mi'ani mukalu, la sou Iosepu muvikalanu itema e sou usaxila'u taasou ne aloxo 'o, "Nalai mo namoloxa'a ta mitema 'o la'ilali mo nataataa u'una no tivativaxa'a vilevilesi mo u'ana'ana manina. Nataataa e piena. Xe ukalu la, nataataa lamoli'a vilevilesi ne ulivu ulai no nano no tivativaxa'a vilevilesi. Namuxaxu teiteixi no tivativaxa'a anaanaxu. ²Ia vimo'a soxu e kaluxusi'a ne, nano'u kapuxo siliva 'o, ka nataanu ilou lamoli ulai no nano no tivaxu." Xe anu itema ne muavutu la, alaxu vilesisi. Mu'oxonu mimii ne mukalusi aloxo tatalasou mupela'uxu ne.

³Ilo'a miai xe mitulu no kakau manina, la ta mitema sou xaixai noxou Iosepu ne misaxane'i ilo'a ta donkii'a sou milai. ⁴Milutu mo mi'umesou tuala tila ne mo ilai no paxa uao ia, Iosepu muavuti la muvikalanu itema sou xaixai noxou e usaxisaxila'u taasou ne aloxo 'o, "Nalutu mo namuline'i ta aliku e milivu alalae 'o mo lexe naxalisi'a la natali'isi'a aloxo 'o, 'Loxovaa ane nexi te'oxo laixe noxingie ia, ngingi ngekoli no anu masua 'o la ngepakalinu tila noxilo siliva kaluxu o?" ⁵Kapu ane ne anu uie no anu xe sou ulavu no anu sou umaisou mii ane utalume kalumo. Susu ane ngingi nge'oxonu 'o anu mutila misevile!"

⁶Xe anu itema sou usaxisaxila'u taasou Iosepu ne muavuti 'o la mumuline'i anu Iosepu ta vimovimou ne xoo la, mulai muxalisi'a. Xe muavuti la, muvikalane'i aloxo tila noxou mupela'u ne. ⁷Xe ane'i miavuti la mikolinu, "Ae, tila. Tali'imeni ne laaxu loxovaa? Nexi tanexi lili. Nexi telavu lexe nexi ta'oxo 'ilixo vile loxo ne uasi manina. ⁸Namaisou, nini nelavu lexe nexi mexe no lia xalee ane ne Kanani sou telivu tene'e 'o la nexi teno'u lamoli e texalisou no tivativanexe anaanaxu vilevilesi sou telivunoxu mune'e. Ia nexi tapakalinu xoulu ilou siliva no taasou tila noxine loxo ne mole loxovaa o?" ⁹Xe miavuti moso la misolonu vaikalai'a mulai noxou itema ne aloxo 'o la, "Ae, tila. Lexe nini naxalisou vile noxixe 'o munu'u kapu ne, la uulua avilesi. Ia nexi latala 'o, nexi taxolu noxine sou napalupalusixe sou ta'oxo'oxo mixemixene."

¹⁰Xe anu muavuti la muvikalane'i lexe, "Ua ma'i, eni emasaxa aloxo ne. Anu ane lexe eni axalisou kapu noxousi, ane eni ano'u sou ulai uxolu

noxilo sou eni apalupalusou sou u'oxo'oxonu mixomixo, ia ngingi latala nesi ngalivulivu ulai no tualasinge.”

¹¹Xe ane'i milomu aloxo ne, la mita'olunu tivativaxa'a no lia alaxu vilevilesi. Ka me'a milulusou tivativaxa'a ne anaxu vilevilesi. ¹²Xe milulusou mukalu, la sou anu itema ne molu mune'e sou mukamuli kapu ne no nano no tivativaxa'a. Uxilexilenu tivativa ne laixe loxo 'o. Musoko noxou vimo'a ane laposalaxu xoo la sou, mulai musivitanoxu noxou soxu e kaluxusi'a. La sou muxalisou siliva kapu tila noxou ane noxou Beniamini no tiva. ¹³Ta vimovimou mimalei loxo 'o la manina. Xe miavuti la misinasinanu tokolomoi'a no vasime'a vilevilesi ne mukalu. Xo tane'ixu misevile. Xe miavuti no lia 'o la, mitelo mixamixa'a no latane'i ta donkii'a alaxu vilesisi, xe miavuti la milivu mulai ne Aixiputo.

¹⁴Milivu xe milai mixali no tani noxou Iosepu ne, la anu Iosepu a uxoxoolu no taasou nesi o. Iuda ilo'a ta vimovimou mi'unalai no taasou la mitulutulu no tava'a vo'uvu'uxu sou mitangatulu mulu'elai no talaxu vimo'a sou mitoxonu ne. ¹⁵Xe anu muavauti la mutali'isi'a, “Ngingi nge'oxonu 'ili xo ma'i ane loxo 'o? Ngalavu lexe itema vile loxo eni umomomo sou ulavu mii ane utalume uasi?”

¹⁶Vimou Iuda muavuti la mukolinu aloxo 'o, “Tila, nexo taxilili mii ma'ia la ulai noxine? Mo nexo tavikala piepiena sou taxilili lexe nexo ta'oxonu mii ano 'o uasi, loxovaa e Lataua molusi mupala'alixu susu noxixe 'o io. Maasi la nexo latala ukalusi 'o ne, nini nano'ixe sou nexo taxolu noxine sou napalupalusixexu mixemixene sou nexo ta'oxo'oxonu. Ia anu ane munou' uapuxenesi uasi. Nexo noxi'a ukalusi.”

¹⁷Xe Iosepu muavuti la muvikala aloxo 'o, “Uasi manina! Umomomo sou eni a'oxonu loxo ne uasi! Anu ane munou' uapuxenesi ane anu uxolu noxilo sou apalupalusou sou u'oxo'oxo mixomixo. Ia, ngingi latala nesi mii vile noxingue uasi. Tangengi uai laixesi mo ngalivu ulai noxou maminge.”

¹⁸Xe Iuda muavuti la musuku mulai 'alai noxou Iosepu ka muvikalanu aloxo 'o, “Tatila noxilo. Eni emaisine la nini aloxo tatananu tuala ne Aixiputo manina. Ia na'apixo mamu, ieni uvaxailosi mo avivikananeni 'o. Ia la'iaxene'ilo mamu. ¹⁹Nalomu, no voxo ane loxo nexo tene'e tei, la nini netali'isixe lexe, ‘Maminge a uxoxoolu mo vivinge vile la uasi?’ ²⁰La sou nexo tevikalanen lexe, ‘Ua ma'i, mamixe soxu ne aululu. Anu a uxoxoolu. Ilou vivixe soxu ane kalusixe. Anu mamixe soxu ne, aululu ia, anu mupala a vivixe soxu ne. Mo vimou vile kalumo, ia vimou ne musoli. Ane'i ilou nen'i a vilesisi, ia anu vimou soxu nesi ane umauli uxolu ne. Momu tanuxu mo usaxila'u laixe misevile.’

²¹Ia tatila, nini nevikalanexi lexe nexo talai tano'u mo tane'enu noxine mo namaisou. ²²Xe nexo teavuti la tevikalanen lexe anu umomomo sou u'umesou momu uasi, xo maasi xe anu u'umesou la momu soxu ne anu

ukalu. ²³Xe nini neavuti la nevikala toxoxa'a noxixe lexe nexi umomomo sou namaisixe lexe nexi tano'u vivixe ane kaluxusou une'e noxine. Xe uasi, la umomomo sou nexi tane'e taxali noxine uasi. ²⁴Nexi telomu noxine aloxo ne xe mukalu, la sou nexi telutu sou telivu mulai noxou mamixe la tea'loxu vaivakalameni e nevikalanexiu.

²⁵Xe anu muavuti la mupalusixe sou talivu une'e 'o la sou taloto la'ilali sevile la. ²⁶Xe nexi teavuti la tevikalanu lamana aloxo 'o, 'Nexi umomomo sou talai uasi. Xo maasi xe nexi talai, la umomomo sou tila opoonu usexelaixe sou nexi talai noxou uasi manina. Ia lexe nexi tano'u vivixe ane kaluxusou 'o ulai, la sou anu opoonu usexelanexe sou nexi talai taxali noxou aloxo anu molu mulemolu noxixe ne.'

²⁷Anu mamixe soxu muavuti la mukolinu vaikalamexi ne aloxo 'o, 'Ngingi ngelavu lexe semaxeni mivo'one'i ta 'alixeni ta mulu tamei. ²⁸Vile ane mu'umesilo tatei mo ne. Male ta mii se'i mivau ne, xo amaisou uasi xoo mole ane mune'e mutalo vaimomo 'o. ²⁹Ia maasi xe ngingi ngano'u soxu 'o sou ngalailixu xe mii vile uvau no vote'i, ka eni asolisi mo alu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli. Xo eni soxu ane aafululu ukalu 'o. La tu'umaxu ane ne umomomo sou ukalusou maulixosi.'

³⁰⁻³¹Ia vaimomo 'o, tatila nalomu lexe eni alivu ulai noxou mamilo xe anu umaisou maulu 'o no tava'ilo uasi, la anu ukalu soxu. Xo 'olu nesi ane anu 'e'enu manina ane. Mamixe soxu ne anu aululu maninanu. Ia lexe nexi talivunoxu 'olu ne uasi, la nexi mexe taolexu soxusi la, anu usoli mo ulu'elai no tualasi'a ta mitema sou soli. ³²Anu mamilo ne mu'apixu 'olu ne pekia'u misevile. Ia eni melo eavuti la epala'alixu masaxa noxilo maninasou mulai noxou aloxo 'o, 'Naxavutala piena uasi, une'e la sou eni melo asaxila'u. Ia ulai xe namalei lexe eni alivunoxu une'e noxine uasi, la tu'umaxu ano 'o ne, vaikalasou utelo ane noxilo 'osi mo ulai utalo lexe eni akalu.'

³³La sou nalomu, eni emasaxa aloxo 'o, eni ano'u tanixu maulu 'o mo axoo noxine 'o sou napalupalusilo sou a'oxo'oxonu mixemixene, ia na'litalonu soxu mo ulai noxi'a ta vimovimou mo ilo'a ilivu. ³⁴Lexe maulu 'o nexi noxou talivu ulai noxou mamixe uasi, la enisisi alai axali noxou loxovaa o? Xo eni amasaxa lexe amaisou tu'umaxu ano 'o uvila'isou mamilo uasi."

Iosepu Mupala'alixu Mulai Noxi'a Lexe Anu Vimo'a

45 ¹Iuda uvivikalanu aloxo ne la Iosepu ne tamaxu mulokolaxu mukalu sou lexe utama. La sou muvikalane'i ta mitema sou xaixai noxou sou milaalaa mulai no ale ia anusisi ilo'a ta vimovimousi mixolu no nano ne sou anu mupala'alixu mulai noxi'a lexe anu Iosepu,

¹ 45:1 Apo 7:13

vimo'a. ²Xe mutualoxu iii mie 'olu'olu uasi manina la ta mitema ne Aixiputo ilo'a ta mitema sou ixoxolu no taasou tatananu tuala ne milomusou.

³Iosepu muavuti la muvikalane'i ta vimovimou aloxo 'o, "Eni Iosepu a, loxovaa, mamilo a uxoxoolu laixesi?" Xe ta vimovimou milomu vaxa noxou aloxo ne, xe mi'ume misevile la milemolu ma'ia.

⁴Anu muavuti la muvikalane'i, "Ngasuku une'e 'alai noxilo." La ane'i misuku mulai noxou. Xe anu muavuti la muvikalane'i la, "Eni vivinge Iosepu a, ngingi menge ngeno'ilo ka nge'italoleli no avo'a ta mitema ne Midiani sou milotoleli, la sou mino'ilo mine'eleli ne Aixiputo 'o. ⁵La mamu ngaxavutala piena mo mamu ngamaela no anu 'ilixo ane nge'oxo noxilo ne uasi, xo eni elavusou lexe Latauasi ane Anu molu mupalusilo sou eni euli mune'e 'o sou apamauline'i ta mitema. ⁶Soli toxoxa'a te muxali 'o, uao tauu ie sou tamei ano 'o. Ia tauu ie tau've a uao uxolu 'o. Umomomo sou evile uxaxai mo ukookooli la uasi manina. ⁷Lataua molusi mupalusilo sou euli ene'e 'o sou apamaulingengi ngongi'a ta xasixasinge ilo'a ta 'ilusulusungengi mo sou mamu ngasoisoli. Vote'i ane Lataua mu'oxonu 'o iou vile mo.

⁸La sou eni emasaxa lexe ngingi ngalavu lexe ngingi ngapalusilo une'e 'o uasi. Lataua ane anu molu mupalusilo ene'e 'o. Anu mu'oxole exali loxo tatananu tuala ne Aixiputo momu loxo molomolo vile momu usaxila'u mo asaxila'a ta mitema no taasou ne ukalusi mo amitema sou saxisaxila'u si'a ta mitema no xalexalee tuatuala no nano ne Aixiputo ukalusi. ⁹"Ia alalae 'osi 'o, ngapalea mo ngalivu ulai noxou mamilo mo ngavikalanu aloxo 'o, 'Vaikala ano 'o molu noxou 'iline Iosepu, muvikala aloxo 'o. Lataua munoo'ilo mune'eleli ne Aixiputo 'o mole mu'oxole exali loxo itema sou saxisaxila'usi'a ta mitema no xalexalee tuatuala lai 'o. Ia naxoxoolu la uasi, napalea une'e noxilo. ¹⁰Nane'e la sou naxolu ne Xosen 'alai noxilo. Ngongi'a ta 'ili'iline mo ta xasisasine mo ta sipsipmengi ilo'a ta mee, mo ta kau mo lavulavulutimengi tavu'alo ukalusi ne. ¹¹Nane'e naxolu ne Xosen 'o mo sou eni asaxila'ine, xo soli tila e muxali 'o ne, tauu iexu ta'uve a uao. Eni emasaxa aloxo ne, xo emasaxa lexe ngingi ngongi'a ta 'ili'iline mo ta xasisasine mo ta minemine latala ilo'a ta sipsipmeni, mo ta mee ilo'a ta kau ne mamu ngaxolu sou soli lai ne.' "

¹²Xe muavuti la muvikalane'i ta vimovimou aloxo 'o la, "Emasaxa lexe ngingi mo vivilo Beniamini 'o, ngamaisilo mo ngalavusilo. Evile uasi, eni Iosepusi ane avivikalangengi 'o. ¹³Ngalai mo ngavikalanu mamilo lexe eni ene'e exolu ne Aixiputo 'o la, mi'oxole exali itema tila vile manina. Mo ngavikalanuxu mimii tavu'alo e ngemaisou lai 'o. Ioxe ngapalea ulai mo ngano'u mamilo une'e 'o."

^m 45:9-11 Apo 7:14

¹⁴Muvivikalane'i aloxo ne xe mukalu, la sou muavuti sou mulai mu'aulaxu vimou Beniamini la mutama. Xe anu Beniamini kalumo mu'aulaxu vimou la mutama. ¹⁵Xe muavuti la musuku mulai noxi'a ta vimovimou 'ole sou mutimunu xalexalene'i. La tama 'a ululu'e noxi'a. Ilo'a mitama mukalu, la sou ta vimovimou tane'i laixe sou ilo'a mivivikala.

¹⁶Xe ili'i xe a'alosi'a anu Iosepu ne ilo'a ta vimovimou mulai muxali noxou tatananu tuala ne Aixiputo ilo'a ta tatila sou xaixai noxou, la opone'i mu'osa misevile. ¹⁷Xe anu tatananu tuala ne Aixiputo ne muavuti la muvikalanu Iosepu aloxo 'o, "Navikalane'i ta viivine mo itelo tivativvasou la'ilalixa'a noxi'a ta donkii'a mo ilivu ulai no xalee lia ne Kanani, ¹⁸mo ino'u maminge ilo'a ta mingemingengi ane mixoluxolu 'ole mo ilivu ine'e noxilo. La sou eni a'italonu lia xalee vile ane laixe mo lovoxu misevile lai 'o sou nga'ani laixe.

¹⁹Navikalane'i mo ino'u karisi se'i ne Aixiputo 'o kalumo sou itelone'i ta 'ili'ili'a ilo'a ta semasemai'a mo maminge ngongi'a mo ino'a ine'ene'i 'o. ²⁰Ixavutala no anu mimii e i'umesou ne Kanani ne uasi, xo mimii ane lailaixe lai 'o ne, ane'i na'asi."

²¹Ioxe, ane'i Isilaeli ta 'olu miavuti la mi'oxo aloxo tatananu tuala mulemolu noxi'a ne. Iosepu mulosi'a karisi aloxo tatananu tuala mulemolu ne mo la'ilali kalumo sou i'ou tuxane'i no vote'i. ²²Mulosi'a ta vimovimou ne tokolomo vileyilesi, ia vimou Beniamini ne, mulosou ta'uve xe lamoli siliva alelaxu itemaxu mavulovexa vile mo itemaxu ta'uve (300). ²³Xe muavuti la musovane'i iu momu ta donki ta mulu mavulovexa vile la mutelonu mimii lailaixe ne Aixiputo noxi'a, xe ta donki ta sema mavulovexa vile kalumo la mutelonu momu la'ilalixu mo la'ilali se'i kalumo sou vote'i. ²⁴Mulosi'a mimii ne mukalu, la sou mupalusi'a sou milivu milai, la muvikalanane'i aloxo 'o, "Ngalai ia nga'oto'oto no vote'i uasi."

²⁵La sou ane'i milutu ne Aixiputo ne sou mitelai ne Kanani sou milai noxou mami'a Iakovo. ²⁶Milai mixali la mia'alou mami'a aloxo 'o, "Iosepu usoli uasi! Anu a uxoxoolu! Anu muxali loxo itema sou saxisaxila'u sou xalexalee tuatuala no nano ne Aixiputo mukalusi!" Xe mami'a mulomu aloxo la mukuluke la ulee muvava avile, ia anu muloxomale lexe ane'i ikakalavoinusi. ²⁷Ia ane'i muvikalanuxu vaivaikala e anu Iosepu muvikalanane'ixu, xe mumaisou karisi e anu musova mune'e sou uno'u ulai ne Aixiputo, la tanu ne muai se'isisi loxo 'o. ²⁸Xe Isilaeli muavuti la muvikala aloxo 'o, "Manina musuku! Eni elavu lexe 'alixeni Iosepu usoli uasi. Anu laixe lexe eni alutu mo alai amaisou tei 'o, ka sou asoli."

Iakovo Ulai ne Aixiputo

46 ¹Isilaeli mulomu aloxo ne xe mukalu, la mutaxusou miumiu sou ilo'a ta 'olu ilo'a ta semasemai'a mo ta 'ili'ili'a mo ta minemine'i

latala ne mivula sou milai ne Aixiputo. Milutu xe milai mixali ne Beru-seva, la anu mu'elaxa'a ta sipsip se'i lai ne mulai noxou Lataua. Anu Lataua noxou momu Aisaki.

²Xe no 'olo voxo, la Lataua muxali noxou la mumaisou loxo ta mitema imaisou mii no anu aipiepiena. La mu'avalou, "Iakovo! Iakovo!" Xe Iakovo muavuti la mukolinu aloxo 'o, "Ma'ia ne! Eni 'a!"

³Xe Lataua muavuti la muvikalanu aloxo 'o, "Eni Lataua, Lataua noxou mamine. Nalutu mo nalai ne Aixiputo, ia na'lume mamu, xo eni axalixa'a ta 'iline mo ta xasixasine mo ta 'ilu'ilusuneni sou ixali ta mitema tavu'alo sou tuala vile toxaxa'a manina lai ne. ⁴Eni amulineni sou nengei talai taxolu ne Aixiputo ne. Xe ili'i, la eni ano'a ta xasixasine ilo'a ta 'ilu'ilusuneni sou alivulixa'a ine'e no liangenge ngongi'a ne la. Nalai naxoo ne xe, no voxo ane sou nasoli, la Iosepu uxoo alai noxine."

⁵Ioxe, Iakovo mulutu sou mu'umesou tuala ne Beru-seva la, Iakovo ta 'olu mitelonu anu mami'a ne ilo'a ta xasoxasou ilo'a ta neeni'a no anu karisi e tatananu tuala ne Aixiputo musova mulai sou milailixa'a. ⁶"Mino'a ta kaui'a ilo'a ta sipsipi'a mo ta mee'i'a mo lavulavulut'i'a tavu'alo ne Kanani ne sou milai ne Aixiputo. Ta minuminu latala ne mun'o'a sou ilo'a milailai. ⁷Muno'a ta 'olu ta mulu mo ta xasoxasou ta mulu mo ta 'olu ta sema ilo'a ta xasoxasou ta sema sou ilo'a milai.

⁸Ane'i anu Isilaeli muno'a sou milai ne Aixiputo ne, ia ta 'olu ta mulu ualaualasi'a aloxo 'o. Luven, anu 'olu laposalaxu, ⁹ilo'a ta 'olu. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Kanoko ilou Palu mo Esuloni ilou Kami. ¹⁰Simeoni xe ta 'olu. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Iemuelu ilou Iamin mo O'adi ilou Iakin mo Sokaru mo Saulo. Saulo ne, sema vile ne Kanani 'ilie. ¹¹Levi kalumo ilo'a ta 'olu. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Xeson ilou Koati mo Merari. ¹²Iuda ilo'a ta 'olu kalumo. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Peresi ilou Selau. Ta 'olu tamei la ane, Eru ilou Onani. Ia ilou misoisoli ne Kanani. Iuda 'olu vile e ualasou lexe Peresi mupalaane'i ta 'olu la ualaualasi'a ane, Esuloni ilou Amulu. ¹³Isikali ilo'a ta 'olu. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Tola ilou Pua mo Iasupu mo Simuron. ¹⁴Sevulon ilo'a ta 'olu. Ta 'olu ualaualasi'a ane, Sereti ilou Eloni mo Ialelu.

¹⁵Ane'i ane ne, anu Iakovo ta 'olu e semau ualasie lexe Lea, ilou anu Iakovo mixalixa'a ne Mesopotamia. Lea mivo'one 'ilie sema vile kalumo, ualasie lexe Tina. La sou anu Iakovo ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu ane Lea mixalixa'a itiitis'i'a muxali loxo mavulovexa tatalu mo tatalu (33).

¹⁶Ioxe, Iakovo ta 'olu se'i la ano 'o. Vile ualasou lexe Xati. Xati ta 'olu ualaualasi'a ane, Seponi ilou Axi mo Suni mo Esubon mo Eri mo Arodi mo Areli. ¹⁷'Olu vile la ane, Aselu. Aselu ta 'olu ta mulu ane, Imuna

ⁿ 46:6 Apo 7:15

ilou Isiva mo Isivi mo Beria. Xe vimo'a sema ane Sela. Aselu 'olu vile e ualasou lexe Beria, mupalaane'i ta 'olu ane, Eberu ilou Malakieli.

¹⁸Ane'i ane ne anu Iakovo ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ili'ilusunu ane anu ilee Silipa mipalaane'i ane. Silipa ne ane sema e Lavani muno'e sou milai mixoo noxie 'olu Lea sou ipalupalusie sou i'oxo'oxo mixemixe ane. Itiitis'i'a muxali loxo, mavulovexa vile mo mulelia ta'uve mo muvaxa simi vile.

¹⁹Ioxe, Iakovo semau ane ualasie lexe Lakeli, ane mivo'one'i ta 'ilie noxou mulue ne ane, Iosepu ilou Beniamini. ²⁰Xe Iosepu mu'uluxe Potipera 'olu ualasie lexe Asenata ne Aixiputo ne, la sou ilou mupalaane'i ta 'ili'a ta mulu tamei. Vile ualasou lexe Manase, xe vile ualasou lexe Epalaimu. Potipera ne anu aili'i ne Eliopoli. ²¹Xe Beniamini la mupalaane'i na'u ta 'olu ane, Bela ilou Beke mo Asibelu mo Xera mo Naamani mo Eki ilou Rosi mo Mupimu mo Upimu mo Ati. ²²Ane'i ane ne anu Iakovo ilee Lakeli ta 'ili'ilis'i'a ilo'a ta xasixasi'a. Itiitis'i'a muxali loxo, mavulovexa vile mo mulelia tami'a.

²³Iakovo 'olu vile la ane Den. Den mupalaanu 'olu vilesisi ane ualasou lexe Usimu. ²⁴Xe 'olu ane ualasou lexe Napitali, mupalaane'i ta 'olu ane Iakusieli ilou Xuni mo Ieseru ilou Silemu. ²⁵Ane'i ane muxatele tamei ne, Iakovo ilee Vila e Lavani muno'e sou mulosie 'olu Lakeli sou ixolu noxie sou ipalupalusie sou i'oxo'oxo mixemixe mipalaane'i.

²⁶Itiitis'i'a Iakovo ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ili'ilusunu e milai sou mixolu ne Aixiputo ne ane, mupita la muxali loxo mavulovexa muxatele vile mo muxatele vile. Ia ta 'olu ta semasemai'a ne iitisi'a ipitane'i uasi. ²⁷Iosepu mupalaane'i ta 'olu tamei lai ne Aixiputo ne, la sou itiitis'i'a mutelai muxali loxo mavulovexa muxatele tamei.

²⁸Ilo'a mimuamua'i xoo xe milai, la Iakovo mupalusou 'olu Iuda muuli sou ulai uvikalanu Iosepu une'e ualaxa'a ne Xosen. Xe ane'i mine'e mixali ne Xosen, ²⁹la Iosepu mutelo no anu karisi sou 'oto'oto noxou sou mune'e muxali noxou momu Isilaeli. Mune'e xe muxali noxou momu ka mu'aulaxu la utatama xoo mole, maxuveeni loxo 'o.

³⁰Xe momu muavuti la muvikala aloxo 'o, “Eni a'osa sou soli, xo eni a ene'e mo emaisine 'o mo elavu lexe nini a naxoxoolu.”

³¹Xe Iosepu muavuti la muvikalane'i ta vimovimou ilo'a momu ta minuminu ane ilo'a mine'e ne lexe, “Eni alai mo avikalanu tatananu tuala ne Aixiputo lexe eni ta vivilo mo mamilo ta minuminu e ilo'a mixoo ne Kanani ane mine'e mixali noxilo 'o. ³²Avikalanu lexe ngingi ne ngingi ta mitema sou saxisaxila'a ta sipsip. Mo avikalanu kalumo lexe ngingi ngene'e 'o la, ngeno'a mine'e kalumo. Mo ngetavuevule lavulavulutimengi piena misevile kalumo mune'e. ³³Lexe u'avalinge sou

utali'isinge mo lexe ulavu no anu xaixai noxingi, ³⁴la ngavikalanu lexe ngingi ne ngingi ta mitema sou saxisaxila'a ta sipsip ne tatei mo, loxo ta xasixasixe tatei. Lexe ngapalomatananu aloxo ne, la anu upelemasaxainge sou ngaxolu no xalee lia ne Xosen." Iosepu muvikalanel'ixu vote'i ane ne xo ta Aixiputo ne imasaxai'a ta mitema sou isaxila'a ta sipsip ne uasi.

47 ¹Xe Iosepu muavuti la muuoloi'a ta vimovimou ta'uve sou ilo'a milai mixali noxou tatananu tuala ne Aixiputo. Ilo'a milai xe mixali noxou la Iosepu muvikalanu aloxo 'o, "Mamilo ilo'a ta viivilo mo ta sipsipi'a ilo'a ta kaui'a mo ta kamelii'a mo ta donkii'a mo ta mee'i'a me'a ne Kanani mo a mine'e mo a ixoo ne Xosen. Mitavule lavulavulutii'a piena misevile kalumo mune'e." ²Xe muno'a ta vimovimou ta'uve e muiloi'a ne sou milai noxou tatananu tuala.

³Xe anu tatananu tuala muavuti la mutali'isi'a, "Xaixai ma'i ane ngingi ngaxoxoo la nga'a'u'ausou sou nga'oxo'oxonu?" Xe ane'i miavuti la mikolinu aloxo 'o, "Tatila, nexi ta mitema vitanisi 'o, nexi ta mitema sou tasaxisaxila'a ta sipsip aloxo ta xasixasixe tatei." ⁴Xe miavuti la mivikalanu aloxo 'o la, "Nexi tene'e 'o xo soli tila 'o mulai mutaasixe mo mu'oki'oki tani no xalee noxixe ne Kanani mo nexi ia'leia'e sou ta sipsipmexi ilo'a ta kaumexi uasisi manina. La sou ane nexi tene'e 'o sou taxolu lai 'o, ia taxolu maxuveeni uasi. Ia tatila, vaimomo 'o, nexi temasaxa lexe nini opoone usexelaixesi mo nexi taxoo ane ne Xosen ne."

⁵Xe anu tatananu tuala ne muavuti la muvikalanu Iosepu aloxo 'o, "Mamine ilo'a ta viivine ane mine'e mo mixali noxine 'o sou ngongi'a ngaxolu lai ne Aixiputo 'o. ⁶Na'italone'i mo ixolu no xalee lia vile ane lailaixe misevile. Ieni uvaxai'asi mo ilai ixolu ne Xosen, xo anu lia xalee ane ne anu laixe musuku. Xe lexe nelavu lexe, se'i no nixi noxi'a ne milavu lailaixe musuku no anu xaixai ane sou isaxisaxila'a ta sipsip ilo'a ta kau lailaixe misevile, la mene nasosovosi'a ka nalai na'italone'i sou isaxisaxila'a eni ta na'axeni ta sipsip ilo'a ta kau."

⁷Xe ili'i la, la sou Iosepu muno'u momu Iakovo sou mune'enu noxou tatananu tuala ne. Xe Iakovo muavuti la mualusou lexe, "Lataua uxoo noxine mo ualusine." ⁸Xe tatananu tuala muavuti la mutali'isou Iakovo aloxo 'o, "Tauu iexene ta'e'i?"

⁹Xe Iakovo muavuti la muvikalanu lexe, "Maulixo sou xoluxolu mo xiaoxao no lia 'o muxali loxo tauu ie itemaxu ta'uve mo mavulovexa tatalusi. Tauu ie piena uasi, ia tu'utu'umaxu piena misevile muxalisilo. Ta xasixasilosi ne mixolu mo mimauli maxuveeni misevile mo tauu iex'a ne veveeni misevile no anu ane noxilo." ¹⁰Ilou muvivikala aloxo ne xe mukalu, la sou Iakovo mualusou ka muioonu io sou mulivu mulai.

¹¹Ilo'a tatananu tuala mivivikala aloxo xe mukalu, xe ili'i la sou Iosepu mulai sou mu'oxo loxo tatananu tuala muvikalanuxu sou musu'uline'i momu ilo'a ta vimovimou sou mu'italone'i no lia xalee vile ne Aixiputo

ne. Mulai mu'italone'i no anu lia no tuala ne Lamesesu. Lia sou tuala xalee ane ne laixe misevile. Muuli no anu lialia ne Aixiputo mukalusi. ¹² No voxo sou soli toxoxa'a ane ane'i ixoxolixu ne, la Iosepu iou si'isi'a momu ena uasi, la'ilali a ulalai noxi'a sou i'o'ou. Momu mo ta vimovimou mo, momu ta minuminu mo moso ane ta molomolo ne ukalusi.

Ta Mitema Milotoxa'a La'ilali Noxou Iosepu

¹³ Soli toxoxa'a e muxali ne, muxoo maxuveeni mole mu'oki tani mole la'ilali sevile uxolu no xalee lia sevile loxo uasi manina. Ta mitema sou tuala ne Aixiputo mo ne Kanani ne misoisolixa'a mole xavine'i la uasi manina. ¹⁴ Ta mitema ine'e sou iloto la'ilali, la Iosepu utaxusou lamoli ne sou ulai umuxaxu noxou tatananu tuala ne Aixiputo taasou. ¹⁵ Xe ta mitema ne Aixiputo mo ne Kanani ilai ilotoloto la'ilali xe lamoli'a ukalu manina, la ane'i ilai noxou Iosepu la ivikalanan aloxo 'o, "Naitinexe la'ilali, xe uasi la nexi tasoisoli sou soli avile. Nasu'ulinexi no anu vote'i vile mo nexi tamauli xo nexi lamolimexi ane mukalukalu ne."

¹⁶ Xe Iosepu muavuti la muvikalane'i aloxo 'o, "Lexe ngingi lamoli sou ngalotongenge la'ilali no anu uasi, la ngano'a ta sipsipmengi ilo'a ta kaumengi ine'e noxilo la sou eni aitingenge la'ilali." ¹⁷ La sou ane'i mino'a ta mii loxo ta oosii'a ilo'a ta sipsipi'a mo ta mee'i'a mo ta kaui'a mo ta donkii'a ne sou milosou Iosepu, la sou anu muitixa'a la'ilali. Ane'i mi'oxo'oxonu aloxo ne mole tauu ie ano 'o ukalu.

¹⁸ Xe no tauu ie ili'i, la ta motu mine'e noxou Iosepu la, la mivikalanu aloxo 'o, "Tila, nexi tamomomo sou tatalumeiou tu'umaxu noxixe noxine uasi, nexi tene'e 'o sou tavikalaneni manina lexe, nexi lamolimexi ane mukalu ne, mo ta sipsipmexi ilo'a ta kaumexi, mo ta donkimexi mo ta meemexi mo ta kamelimexi ane milaimeni mukalu ne. Mii vile la sou nexi talosine la uasi. Nexi vasimexe ilou lalianexesi a uxolu. ¹⁹ Ia ieni uvaxaixesi mamu, xo maasi la nexi tasoisoli ulu'e no ieni 'o mo lalianexe uxali masua ukalusi. Nalotonexi mo lalianexe no anu la'ilali mo sou taxali loxo ta mitema sou palupalusou noxou. Ia tila, anu laixe lexe nini naitinexe la'ilali toxosou sou tatounu mo sou temanu la ta'ou, xe uasi, la nexi tasoisolisi. Nexi tamasaxa lexe nexi taxolu laixe mo lalianexe uxali masua uasi."

²⁰ Anu aloxo ne la sou Iosepu mulotonu lialia ne Aixiputo ne mukalusi xou tatananu tuala to ne. Ta mitema ne Aixiputo vilevilesi ne mulotonu lialiaxa'a mukalu, xo soli u'oki'oki tani manina avile. Lialiaxa'a ne mulai tatananu tuala tila na'u mukalu ne. ²¹ Iosepu muvikalane'i lexe ta mitema ne Aixiputo no xalexalee tuatuala ukalusi ne, mi'umesou liaxa'a mo misuku milai mixolu no tuala tila se'i. ²² Ia Iosepu ulotonu lia xalexalee noxi'a ta aili'i uasi, xo tatananu tuala ulolosi'a lamoli la sou ane ane'i ilotoloto la'ilali no anu ne. La sou ane lialiaxa'a muxolusi ne.

²³ Xe Iosepu muavuti la muvikalane'i ta mitema aloxo 'o, "Ngalomu, vaimomo 'o eni elotongengi iu tatananu tuala, mo elotonu lialiangenge kalumo ne lexe xou, ia la'ilali ngingiaxu, ngano'u mo ngatootou ulu'e no lia 'o. ²⁴ Ia ulai ili'i xe unene'a xe temateamanu, la ngano'u la'oluxu vile no anu la'oluxu ta'uve ulai noxou tatananu tuala. Xe la'oluxu tam'i'a ne ngamuxaxu, se'i sou ngatounu xe se'i sou ngongi'a ta 'ili'ilinge mo ane'i ane ngongi'a ngaxoxoo ne nga'ou."

²⁵ Xe ta mitema ne miavuti la mivikalau Iosepu, "Laise musuku xo nini nepamaulinexi mole ane nexi latala 'o temauli laixe 'o. Mo ane nexi taxolu loxo ta mitema noxou tatananu tuala sou upalupalusixexu mixumixu sou ta'oxo'oxonu."

²⁶ La sou Iosepu muxalixu vote'i vile no nano ne Aixiputo ne lexe, ta mitema itootou la'ilali xe ulai ili'i xe temanu xe lingamo, xe imolou la la'oluxu vile no anu la'oluxu ta'uve ne ino'u ulai noxou tatananu tuala. Vote'i ane ne, a uxoxoolu sio mo a imumulinu mo mutalo vaimomo 'o. Ia ta alili'i ne, lialiaxa'asi 'a Iosepu ulotonu ulai xou tatananu tuala uasi.

²⁷ Io, ta Isilaeli e mine'e mixolu ne Aixiputo no xalee lia ne Xosen ne, mipalaa ta 'ili'a mole mixali tavu'alo misevile, mo mi'ami'a ilou mixamixa'a kalumo ne tavu'alo misevile.

²⁸ Iakovo e mune'e kalumo sou ilo'a mixolu ne, mune'e muxolu mole tauu iexu mulai muxali loxo mavulovexa mo mulelia ta'uve mo muvaxasimi tamei. La sou tauu iexu maulixu mutelai loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa tam'i'a mo muxatele tamei (147). ²⁹ ^aXe voxo a 'ala'alai sou Isilaeli usoli, la mu'avalou 'olu Iosepu sou muvikalau aloxo 'o, "Lexe nemasaxailo manina, la namuxaxu avone no laaxu poxo'ilo mo napala'alixu taneni lexe nini namaxa'u alauna noxine noxilo mo lexe eni asoli, la na'asixo lai ne Aixiputo 'o uasi, ³⁰ ia lexe eni ieli uvuvu sou alai noxi'a ta xasixasilo ane'i ane misoisoli la natavulenu xalusilo uuatulai no ale ne Aixiputo sou nalai na'asixo ane no pa'ume'a ne." Xe Iosepu muavuti la mukolinu momu lexe, "Eni amuli masaxa noxine mo a'oxo aloxo nini mene nelemolu ne."

³¹ Xe Iakovo muavuti la muvikala la lexe, "Eni amasaxa lexe nini navikala maninasou lexe nini na'oxo aloxo nelemolu ne." Xe Iosepu muavuti la, la mupala'alixu tanu maninasou noxou momu, la sou momu Iakovo mutangatulu no luusou sou mulotu noxou Lataua.

Manase Ilou Epalaimu

48 ¹Ilo'a mixoxoo xe ili'i, la vaikala lamana mune'e muxali noxou Iosepu lexe momu a pipiena mu'oxonu. La sou anu muno'a ta 'olu tamei, eiae Masase ilou Epalaimu sou ilo'a milai mikilisou. ²Xe

^a 47:29-30 Tav 49:29-32; 50:6

anu Iakovo mulomu lexe 'olu Iosepu a mune'e la anu mupulili sou molu muavuti sou mutulu mutualupexa no luusou ne.

³Xe muavuti la muvikalanu 'olu Iosepu, "Lataua ane xaviinu misevile mupala'a noxilo ne Lusu no xalee lia ne Kanani, la mualusilo ane.

⁴Muvikalaleli aloxo 'o, 'Eni axalixa'a ta 'iline tavu'alo misevile mo sou ittiitisinge utelai, la sou ngingi ngaxali ta mitema tavu'alo manina ili'i. Mo eni a'italonu lia ano 'o lexe ta 'iline ilo'a ta xasixasine mo ta 'ilu'ilusuneni liaxa'a ulai avile ili'i mo kaluxu uasi.'

⁵Xe musolonus vaikalau la muvikalanu 'olu aloxo 'o la, "Ta 'iline ta tamei e nepalane'i ne Aixiputo 'o ka sou eni ene'e ne, eni ta 'alixeni. Emasaxa lexe Manase ilou Epalaimu ne, eni ta na'axeni ta 'alixeni, aloxo 'o Luven ilou Simeoni. ⁶Ia ulai ili'i xe male nini napalaane'i ta 'iline se'i la, la nini ta na'a nini ane. Xe ulai ili'i xe ikalaa pilipilixasou lialaxa'a sou i'ita'italonu noxi'a vilevilesi, la ane'i ta 'iline ane nini napalaane'i no tumali'a Manase ilou Epalaimu ne ane'i imoxo'u liaxa'a no anu ualasi'a tamei. ⁷Eni e'oxo xavutala ano 'o xo taleli utamasie nenine Lakeli misevile. Ane misoli no xalee lia ne Kanani no voxo ane nexi tevulasou tuala ne Mesopotamia sou tasuku ulai ne Epurata. Misoli, la e'asixe no vote'i pa'umolu ulai ne Epurata. (Vaimomo 'o ne ilemolu tuala ne Epurata ne lexe Vetiliemu.)"

⁸Xe Isilaeli mumaisi'a Iosepu ta 'olu tamei e ilo'a mine'e ne la mutuali'isou aloxo 'o, "Ta molomolo ta 'ei moso ne?" ⁹La anu muvikalanu momu lexe, "Eni ta 'alixene e Lataua mulosilo lai ne Aixiputo 'o ane." La sou momu muvikala lexe, "Nano'a ine'e noxilo mo aalus'i a ilou."

¹⁰Isilaeli ne iou isisiivoxo mo umalei laixe la uasi, xo anu itema tila manina. La sou 'olu Iosepu muno'a ta 'olu tamei ne milai 'alai manina noxou momu sou momu mu'aulaxa'a ilou ka mutimunu xalene'i ilou.

¹¹Xe Isilaeli muavuti la muvikalanu 'olu Iosepu, "Eloxomale lexe umomomo sou amaisou ieni la ua, ia vaimomo 'o Lataua molu mumasaxa la sou emaisou ieni xe emaisi'a ta 'iline kalumo."

¹²Xe momu muvikala aloxo ne xe mukalu, la sou anu mutila'a ta 'olu sou muxexene'i noxou momu tava'u, ia anu mutangatulu mulu'elai no talaxu momu. ¹³Xe muavuti la muno'a ta 'olu tamei ne ka mutulusi'a no pa'umolu. Epalaimu no avolu tema sou musaxi mulai loxo noxou Isilaeli avolu ae, xe Manase ne mutulusou no pa'umolu no avolu ae sou musaxi mulai loxo noxou Isilaeli avolu tema. Io sou musukune'i ilou milai sou mitulu 'alai manina noxou momu talaxu. ¹⁴Ia Isilaeli muxiunu la muno'u avolu tema, ka mutelo sou mumuxaxu noxou ane kitu'a Epalaimu kisou, xe muno'u avolu ae, la mutelo mumuxaxu noxou ane laposalaxu, Manase kisou.

^r 48:3-4 Tav 28:13-14 ^s 48:7 Tav 35:16-19

¹⁵ Io sou mualusou Iosepu la muvikala aloxo 'o,

“Nini Lataua e xasilo Avalaamu ilou mamilo Aisaki mimuamua'i noxine maninanu mo nini Lataua sou saxisaxila'u noxilo tatei mo mune'e mutalo vaimomo 'o.

¹⁶ Mo nini Lataua e nene'e nexali noxilo loxo angelo sou

nesaxila'ilo mo nepamaulileli no anu tu'utu'umaxu ane lexe ukalusou maulixo.

Amasaxa lexe nini naalusi'a ta molomolo tamei 'o.

Ipalaane'i ta 'ili'a tavu'alo mo sou ta 'ili'ili'a ilo'a ta xasixasi'a ixali tavu'alo manina

sou i'ana'ana no xalexalee tuatuala ukalusi ili'i.

La sou eni ualasilo mo xasilo Avalaamu ilou mamilo Aisaki ualasi'a kalumo

ne uxexee no anaxa'a ta mitema uasi.”

¹⁷ Xe Iosepu iou muvaxa la mumaisou momu mine mumuxaxu avolu tema no latanu Epalaimu kisou, la opoonu u'osa uasi manina. Xe muavuti la mukasi vaxa noxou momu avolu sou muxexeenu noxou Epalaimu kisou sou mumuxaxu noxou Manase kisou, ¹⁸ ia muvikalanu lexe, “Ane nemuxaxu avone no kisou ne uasi, anu ane laposalaxu ano 'o. Namuxaxu avone tema no kisou.”

¹⁹ Ia momu umasaxa uasi, la muvikalanu lexe, “Alixeni, eni elavusou. Manase ne ulai la ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu ne ixali tavu'alo misevile sou tuala vile. Ia kitu'a 'o anu ulai la utila musuku noxou. Ta 'olu ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu ne ixali ta mitema sou xavi, mo ixali tavu'alo loxo ta mitema sou xalexalee tuatuala piena.”

²⁰ ^t La sou no voxo ane ne, Isilaeli mualusi'a la muvikala aloxo 'o, “Ulai ili'i, la ta Isilaeli imoxo'u ualasinge ngongou no voxo ane lexe ane'i ilingau Lataua sou ualusi'a se'i. Ivikala aloxo 'o, ‘Lataua molu ualusinge loxo mualusi'a Epalaimu ilou Manase.’”

Anu aloxo ne la sou ane anu Isilaeli muxiune'i ilou sou mumuxaxu Epalaimu muuli noxou Manase.

²¹ Xe muavuti la muvikala vaxa noxou 'olu Iosepu, “Eni asou asoli, ia Lataua uxolu noxing. Mo anu molu uno'inge sou ulivilingenge ulai no liaxu xasine ilou 'ilusuneni. ²² Lia e no tuala ne Sikemu ne, anu lia xalee ane ne laixe misevile. Tatei la eni eno'u viso ilou pasiko sou noxi'a ta Amolu te'otosou la eni eno'u e'umenu noxi'a. La sou, tava'u xo ninisi ane nini tila noxi'a ta viivine, la ane eni a'italonu lia ane ne noxine.”

Iakovo Mualusi'a ta 'Olu Vilevilesi

49

¹ Xe Iakovo muavuti, la mu'avali'a ta 'olu sou mine'e noxou mukalusi sou muvikalane'i,

^t 48:20 Eva 11:21

“Ngata'olu ngaxalili no pa'umelo mo eni avikalangengixu mii ane
 sou
 uxali noxinge mo noxi'a ta 'ili'ilinge mo ta xasixasinge ilo'a
 ta 'ilu'ilusungengi no voxovoxo ane unene'e ili'i.

² Ta 'alixeni, ngingi ngane'e ngapita mo ngalomu.

Ngalomu noxilo maminge Isilaeli.”

³ Xe mita'olu mukalu, la anu musokou sou muvikalanu Luven tei,
 “Luven, nini 'alixeni laposalaxu ane, eni xavileli ane nini.

Eni no mine xavileli ia epalaaneni.

Nini itema vile tatila misevile mo xavineni misevile kalumo.

⁴ Nini loxo lexu u'ani la evile umomomo sou utalutaluxene uasi.
 Ia umomomo sou nini naxali itema vile tila la ua,
 xo nelai ngongie sema noxilo vile ualasie lexe Vila ngeai,
 la nexomaulaleli la nepamaelaleli sou ne'oxo 'ilixo masua no
 luusilo.”

⁵ Xe mukalu la musuku mulai noxi'a Simeoni ilou Levi.

“Simeoni ilou Levi ne ngingi ta taumetali.

Ngingi ngalavusou nga'oxo masuane'i ta mitema sou ngave'a
 no anu mimii sou 'oto'oto noxinge.

⁶ Umomomo sou eni alai axolu no taingengi,
 mo alai nenge'a taxolu no anu xolu pita noxinge sou vaivaikalasou
 mimii uasi,
 xo ngingi la'iangenge la ngalavusou ngave'a ta mitema,
 xe loxo ngingi la'iangenge uasi ia ngaxoxoo lailaixesi,
 la ngingi ngamulinu masaxa noxinge sou ngaxoxolasou
 ta kau tavatava'a vitavitanisi.

⁷ Tava'u xo ngingi ngongou ta mitema sou la'ia,
 la tu'umaxu uxolu noxinge ngongou,
 xo opongengi e ututulu palepalea sou la'ia ne masua manina
 misevile.

Eni avelune'i ta xasixasinge mo ta 'ilu'ilusungengi sou
 ilai ixolu va'ava'axu no xalexalee lia ne Isilaeli
 mo ilai ixolu no nixi noxi'a ta minemine'i mo sou xavine'i uasi.”

⁸ Muvikalane'i ta tamei ne mukalu, la musuku mulai noxou Iuda.

“Iuda, nini ne ta vivine i'iti ualasine.

Ta uluameni ne ulai la nakapilaxa'a.

Ta viivine 'o ulai la ixola'u tava'a ka itulu no tava'a vo'uxu sou
 itangatulu ulu'e no talaxene sou itoxoneni.

⁹ ^uIuda, nini ne, loxo laeoni 'olu. Nini xavineni misevile.

O! Iuda, 'alixeni. Nini loxo laeoni anu uvau xou miu sou u'ou

^u 49:9 Iti 24:9; Pal 5:5

- ka ulivu une'e sou uai no taasou se'isisi.
 Umeximexi tava'u ilou avolu ka ulivu sou uai no lia la.
 Evile umomomo sou utulusou uasi xo i'ume noxou.
- ¹⁰ Iuda ne, anu uxolu aloxo tatananu tuala vile,
 mo utetelisou vilaxoxu ane sosovosou lexe anu tatananu tuala.
 Ia tatananu tuala noxou manina uxali,
 la anu usaxila'a ta mitema no xalexalee tuatuala ukalusi.
- ¹¹ Ovu uaini uleme tavu'alo la sou utali'isou donkiu,
 la ulai usakii no ovu uaini aiinu mo utali'isou oosiu
 la ulai usakii no anu uaini avolu laixe.
 Xe uaini lexaxu tavu'alo misevile
 la sou uno'u uaini lexaxu ane sou u'uinu tokolomou,
 xe uno'u uaini lexaxu lauoinu sou u'uinu tolomou laixe no anu.
- ¹² Iou lavo'nu ne lauoinu u'okinu, xo uiexu uaini lexaxu tavu'alo.
 Anaxu ilanu ne ukea u'okinu, xo uiexu kau susu tavu'alo."
- ¹³ Xe muavuti la muvikalanu Sevulon.
 "Sevulon ne ulai la uxolu no luaki pa'umolu.
 Xalee tuala ane anu ulai uxolu no anu ne,
 luaki lalu'uxu mo lautuxu lailaixe sou lasilasipi u'una utulu no
 anu.
 Pilixasou liaxu ulai utalo ane ne Saidoni."
- ¹⁴ Muvikikananu Sevulon aloxo ne mukalu la musuku mulai sou
 muvikikananu Isikali.
 "Isikali ne anu xaviinu loxo donki,
 utavule tavuevule ia utalupexa sou uma'ilila.
- ¹⁵ Ia lexe umaisou tilovolovo sou lexe lailaixe mo lexe lialiaxu kalumo
 ne lailaixe,
 la utangatulu ulu'elai sou ususunu laxasou sou utavulenu
 tavuevule.
 Xe ipalupalusou sou uxaxai u'okinu.
- ¹⁶ Xe Den ne, anu ulai la anu itema vile tila sou usaxila'a ta mitema
 noxou sou
 ulosieixu 'ilixo ane mulapu sou imulinu.
 Ta mitema noxou ne, ulai la ane'i aloxo ane'i ta mata ne Isilaeli
 ane se'i.
- ¹⁷ Den ulai la, anu loxo sinana veveeni uai no vote'i pa'umolu.
 Sinana veveenu vile masua manina no pa'umolu vote'i.
 Oosi uiave umulinu vote'i la, ungaasou tava'u ulu'u
 la sou uleanu tatananu e mutelo noxou ne ulai ili'i.
- ¹⁸ 'IAUE, eni axoomaieni sou napamaulileli.' "
- ¹⁹ Xe muavuti la muvikikananu Xado.
 "Xado ne ulai ili'i la ta mitema sou pakali ilooxu sou ivau.

- Ia anu uxiu ulai noxi'a sou umuline'i mo uve'ave'a.
- ²⁰ Aselu ne, ulai la liaxu uxalixu la'ilai lovolovoxu lailaixe misevile.
 Anu uxutuxu la'ilaili tuma'u mo tu'axu lailaixe loxo tatanamu
 tuala la'ilalixu.
- ²¹ Napitali ne ulai la anu loxo mee.
 I'italonu la uxixaoxao no anu masaxa noxousi.
 Xe uxalixa'a ta 'olu la ta lailaixe misevile."
- ²² Xe musuku mulai noxou 'olu Iosepu la muvikala aloxo 'o,
 "Iosepu nini ovu uaini vile ne nene'axu lailaixe misevile.
 Ovu uaini ane ne, uleme no pa'umolu lexa luuxu uopo upu utetelo
 no anu.
 Ukalakala avoavolu utelo umulinu tani kakapisou.
- ²³ Ta uluameni ixaline la ivene no anu tavi.
 'Oto'oto ane ne 'olu'olu uasi.
- ²⁴ Ia nini Iosepu pasikomeni ne ortalivimi uxolu aloxo ne xo Lataua
 noxilo,
 eni Iakovo anu ulosine xavi. Avone ne pekia'u misevile.
 Lataua ane ne, anu usaxisaxila'a ta Isilaeli,
 mo kulu noxi'a sou ortalume no anu.
- ²⁵ Anu Lataua noxilo, eni mamine Iakovo mo anu Lataua xaviinu
 misevile.
 Anusi ualusine no anu la'iua molu teitexi no loxotolo,
 mo lexa molu no lia tanu, mo ualusine sou napalaane'i ta 'iline
 tavu'alo.
- ²⁶ Ualusine sou nini mii piena.
 Alualu noxilo, eni mamine ne,
 anu mutila musuku mo uva'usou xii laxalaxa'ilu ne ukalusi,
 mo mutila no anu mimii lailaixe e ta xasixasilo mino'u sou
 mimuxaxu no taataasi'a tatei.
 Alualu latala ne ulai ili'i la uxali noxine nini Iosepu manina no ieni
 nini tila no taine'i ta viivine.
- ²⁷ Beniamini ne anu a'aa vova toxoxa'a.
 No kakau xe no 'olo'olovoxo, anu u'i'a ta mii anu muve'a mo
 ukalipala'ane'i."
- ²⁸ Ane'i ta mitema ane ne, ane'i mata mavulovexa mo mulelia tamei
 noxi'a ta Isilaeli ane. Mami'a vaivaikalau sou mualusi'a no anu ane
 telomusou mo mune'e mutalo noxou Beniamini. Alualu ane anu mualusi'a
 no anu ne, mumomomo manina no anu maulixa'a vilevilesi.

Iakovo Musoli

- ²⁹ Xe muavuti la mupela'a aloxo 'o, "Eni asou alai noxi'a ta milemileli
 tapita no tuala sou soli. La sou emasaxa lexe nga'asixo ane ta xasixasilo

miai no anu. Mi'asixa'a no taxa no lia noxou Epulon anu itemasie Keti.
 30 ^vTaxa ane ne, muxolu no xalee lia ne Makapela 'alai ne Mamure, no xalee lia tila ne Kanani. Avalaamu mulotonu taxa ane ne noxou Epulon itemasie Keti no lia xalee ane ne kalumo. ³¹ ^wMi'asixu Avalaamu ilee semau Sala mo Aisaki ilee semau Liveka mo eni e'asixe Lea kalumo ane 'olele. ³²Lia xalee ane ne, mo taxa sou ta'asixa'a ta mitema no anu ne, Avalaamu muloto noxi'a ta Keti."

³³ ^xXe Iakovo mupela'a ta 'olu aloxo ne xe mukalu, la sou mutelailixu tava'u no luusou sou muai mulu'elai, xe musuxula'e alaxu vilesisi ne la, musoli. La mulai sou ilo'a ta minuminu ane misoli tei mipita no tuala noxi'a ta mitema sou soli.

50 ¹Xe Iosepu mumalei loxo 'o la, momu ane musivita ne. Xe muavuti la muai mutelo noxou momu latanu sou utamasou xe utitimunu momu xaleenu. ²Xe muavuti la muvikalane'i ta mitema sou lavulavu sou ipamaulinenge no anu pipiena iouiou sou mine'e mi'uinu vasimolu no anu lamalasile se'i iouiou sou mamu u'ui palea. ³Ta mitema ne mine'e mi'uinu vasimolu voxo mavulovexa tami'a. Xo anu xaixai ane ne, voxosou umomomo aloxo ne. Xe ta Aixiputo mine'e la itatamasou itatamasou xoo mole, voxo mavulovexa muxatele tamei.

⁴Xe voxo sou mixoxolixu sou mitatamasou mukalu, la Iosepu mulai muvikalane'i ta tatila sou xaixai noxou tatananu tuala aloxo 'o, "Lexe eni amitema vile laixe no iengi, la emasaxa lexe ngano'u anaxo ulai noxou tatananu tuala mo ngavikalalu lexe, ⁵^ymamilo a alalali sou usoli la muvikalaleli lexe eni apala'alixu taleli manina noxou lexe anu usoli, la eni amulinu masaxa noxou maninasou sou alai a'asixu no taxa e anu mu'asou no xalee ne Kanani. Alalae 'osi lexe eni atelaixu mamilo mo a'asixu ane, ka sou alivu une'e."

⁶Xe vaikalu Iosepu mulai muxali, la tatananu tuala muvikala lexe, "Nalai mo na'asixu mamine ane, aloxo anu mupala'alixu tanu lexe nini na'oxonu."

⁷La sou Iosepu mutelai sou mu'asixu momu. Ta tatila sou xaixai noxou tatananu tuala ilo'a ta tatila sou xaixai no anu taasou lolomu sou vaivaikala sou tu'utu'umaxu mo ta tatalasi'a ta Aixiputo ⁸mo anu Iosepu ilo'a ta mitemau mo ta vimovimou mo momu ta tamitemau ne mimulinu, ia ta 'ili'ili'asi ilo'a ta sipsipi'a ilo'a ta kaui'a mo ta mee'i'a mo ta kameli'i'a mo ta donkii'asi mixoluxolu ne Xosen. ⁹Ta mitema sou mitelotelo no anu karisi sou 'oto'oto mo ane'i ane sou mitelotelo noxi'a ta oosi kalumo ne milailai mukalusou mimulinu Iosepu. Ta mitema tavu'alo misevile ane milailai ne.

¹⁰Ilo'a milalai xoo xe, milai mixali ne Atade no xalee mulai loxo aso uxaxali utetelo no anu, anu xalee lia ane ne latia sou ane'i ipaupaunoxou

^v 49:30 Tav 23:3-20 ^w 49:31 Tav 25:9-10; 35:29 ^x 49:33 Apo 7:15 ^y 50:5 Tav 47:29-31

uiti palepalepanu no anu. Atade ne muxolu 'alai no lexa Ioridani. Milai xe mixali ane la mixolu sou mimatengaleisou Iakovo ane. Iosepu mumuli loxo ane'i maulixa'a sou tane'ixu itema usoli, la muxoo mutatama voxo muxatele tamei ane.¹¹ Xe ta Kanani e mixoxoo ne, mimaisi'a ane'i e mine'e mixoo ne Atade sou mimatengaleisou Iakovo ne, la mivikala lexe, "Ta Aixiputo ane mine'e imamatengalei sou soli 'osi." La sou ane ane'i mimoxo'u lia xalee se ne lexe, Aveli Misiraimu.

¹² Iakovo ta 'olu mimulinu aloxo 'o anu muvikalane'ixu lexe i'oxonu. ^{13^z} La sou mitavulenu mami'a vasimolu ne mitelailixu no lia tila ne Kanani sou mi'asixu no taxa no xalee lia ne Makapela. Makapela ne mixolu 'alai ne Mamule. Taxa ane ne Avalaamu mulotonu lexe sou i'asixa'a ta mitema no anu. Mulotonu noxou Epulon anu itemasie Keti. Avalaamu mulotonu lia xalee ane taxa muxolu no anu kalumo. ¹⁴ Ilo'a mi'asixu mukalu, la Iosepu ilo'a ta vimovimou mo ane'i ta mitema latala e ilo'a milailai sou mi'asixu momu ne, milivulivu milai ne Aixiputo.

Iosepu Muxolixolinu ta Vimovimou Tane'

¹⁵ Iosepu momu musoli, ia ta vimovimou miavuti la mivikala aloxo 'o, "Maminge nenge'a musoli, ia male vivinge Iosepu xavutalau a uxoxoolu no anu 'ilixo masua e nenge te'oxo noxou la ukolinu." ¹⁶ La sou mikalaa anaxa'a mulai noxou Iosepu sou mivikala aloxo 'o, "Maminge mu'italonu peletoto noxou mine usoli uao aloxo 'o, ¹⁷ 'Lexe ulai ili'i la nexi tavikalaneni lexe anu muvikala lexe anu mumasaxa lexe laixe nini naxiunu tumalineu 'ilixo masua ane nexi te'oxo masuaneni no anu.' La sou vaimomo 'o, nexi ta mitema vitanisi Lataua noxou mamine nenge'a Iakovo talingaine lexe laixe nini naxiunu tumalineu 'ili'ilixo masumasua noxixe ne." Xe anaxa'a mulai muxali noxou vimo'a Iosepu la mutama.

¹⁸ Xe ane'i milutu xe mine'e mixali noxou la mitangatulu mulu'e no talaxu, xe miavuti la mivikalanu lexe, "Nexi vaimomo 'o nexi tene'e noxine sou tavikalaneni lexe, nexi taxoo no laaxene sou napalupalusixe sou ta'oxo'oxo mixemixene."

¹⁹ Ia anu Iosepu mukolinu vaikalai'a aloxo 'o, "Opongengi kalaua mo nga'ume vitanisi mamu. Loxovaa, eni loxo Lataua sou akolinu 'ilixo masua noxingne ne? ²⁰ Anu manina lexe ngingi ngetovo mo lexe nga'oxo masualeli sou ngakalusou maulixo, ia Lataua iou muvaxainge sou nge'oxonu 'ilixo ane ne, xo muxavutala lexe anu umasaxa lexe upamauline'i ta mitema tavu'alo. ²¹ Ia mii vile sou ngingi nga'umolu uasi. Eni ano 'o sou asaxila'inge ngongi'a ta 'ilinge." La sou vaikalau muxavulala mo muxolixoli tane'i xe muvikala lailaixe mulai noxi'a.

Iosepu Musoli

²² Iosepu ilo'a ta vimovimou mo momu ta minuminu mixoo ane ne Aixiputo ne, mole anu tauu iexu mulai muxali loxo itemaxu ta'uve mo

^z 50:13 Apo 7:16

mavulovexa (110). ²³ Mo mumaisi'a 'olu Epalaimu ta 'olu mo ta xasoxasou ta 'ili'ili'a 'o. Mo xasou Makiru e Manase 'olu ne, semau mivo'one'i ta 'ilie la milailixa'a noxou mo muvo'one'i ka mumuxaxa'a mulu'e no tava'u.

²⁴ Xe muavuti la muvikalane'i ta vimovimou lexe, “Eni asou asoli. Ia ngaxavutala piena uasi, xo Lataua molusi usaxila'inge. Xe ili'i la sou Anu uuatulailingenge no ale sou ngaxexesou tuala ane nenge'a taxoxoo no anu 'o, sou ulailingenge no lia ane, Anu molusi muvikalane'i Avalaamu ilou Aisaki mo Iakovo tatei lexe ulosi'a maninasou.” ²⁵ “Xe muavuti la muvikalane'i ta vimovimou ilo'a ta xasoxasou mo ta 'ilu'ilusunu aloxo 'o la, “Eni emasaxa lexe ngingi ngapala'alixu tangengi noxilo mo ngavikalaleli maninasou lexe, Lataua molu usu'ulingengi mo sou lexe ngingi ngavulasou tuala ano 'o la ngatavulenu xileli ulai no tuala ane Lataua molu ulailingenge sou ngalai ngaxolu no anu.”

²⁶ Iosepu tauu iexu muxali loxo itemaxu ta'uve mo mavulovexa vile (110), la sou anu musoli ne Aixiputo. Musoli la mi'uinu vasimolu no anu lamalasile iouiou sou mamu vasimolu u'ui palea. Mi'oxo aloxo ne xe mukalu la, miluvonu ka miaisou no nano no anu luvo.

^a 50:25 Mul 13:19; Ies 24:32; Eva 11:22